VICTOR SUVOROV

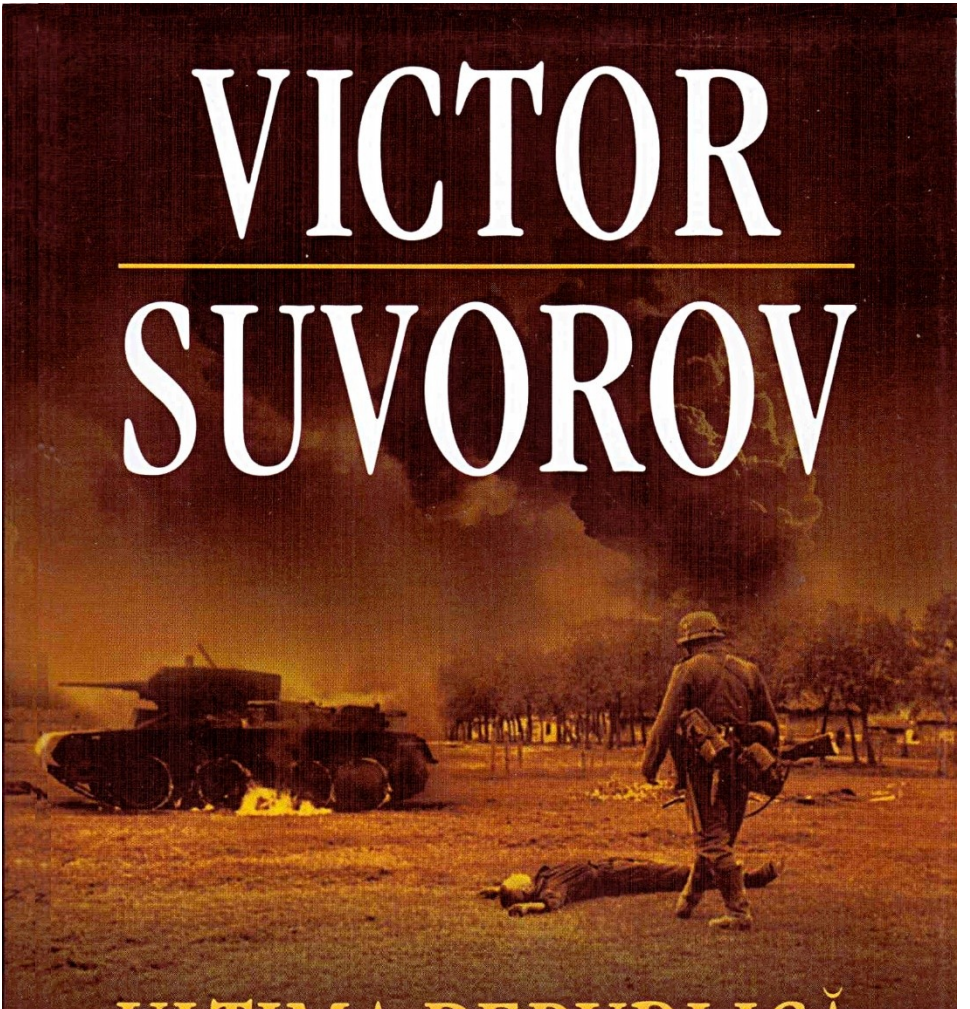

ULTIMA REPUBLICĂ

•

De ce a pierdut Uniunea Sovietică al doilea război mondial ?

POLIROM

VICTOR SUVOROV

ULTIMA REPUBLICĂ

•

De ce a pierdut Uniunea Sovietică al doilea război mondial ?

Victor Suvorov (fost ofiţer al Direcţiei Generale de Informaţii a Ministerului Apărării din Uniunea Sovietică) a rămas pe viaţă stigmatizat ca trădător deoarece, după ce a furat secretele Apusului în timpul războiului rece, a aflat adevărul despre „războiul sfînt” şi s-a stabilit în Occident. Alte volume traduse la Editura Polirom: *Ziua M* (1998); *Epurarea. De ce a decapitat Stalin armata* (2000); *Spărgătorul de gheaţă. Cine a declanşat al doilea război mondial?* (2010).

POLIROM 2010

Viktor Suvorov, 1995

Capitolul 1

De ce a refuzat Stalin să onoreze parada victoriei ?

Toţi au căzut de acord. Războiul în Europa s-a încheiat, dar
încercuirea capitalistă a rămas.
Mareşalul de aviaţie Alexandr Pokrîşkin,
de trei ori Erou al Uniunii Sovietice.
Ostaşul sovietic 1985, nr.9, p.32

1

24 iunie 1945.

Piaţa Roşie.

O orchestră de o mie trei sute de alămuri şi o sută de tobe.

Vuietul celei mai mari parade din istoria omenirii.

În etapa finală a războiului, în componenţa Armatei Roşii intrau zece fronturi operaţionale. Fiecare front înseamnă un grup de armate. Unele fronturi erau mici - doar patru-cinci armate, dar erau şi altele gigantice, ca Frontul 1 belarus, în componenţa căruia intrau douăsprezece armate, inclusiv una aeriană şi două de tancuri.

Fiecare din cele zece fronturi a trimis la paradă cîte un regiment de marş, cîte o mie din cei mai buni sergenţi şi ofiţeri. În fruntea fiecărui regiment era însuşi comandantul frontului şi toţi comandanţii de armată subordonaţi. Urmau purtătorii de drapel cu drapelele regimentelor, brigăzilor, diviziilor şi corpurilor de armată distinse în lupte.

După cele zece regimente urmau un regiment de marş din partea Armatei Poloneze, regimente din partea Flotei militare sovietice, din partea Comisariatului poporului pentru apărare, cîte două-trei batalioane din partea fiecărei academii militare. Pe lîngă acestea mai erau institutele militare ale trupelor N.K.V.D., institutele Suvorov şi

Nahimov, tancurile, artileria, aruncătorii de mine, infanteria
motorizată, geniştii, transmisioniştii, trupele de desant.

Marşul asurzitor care înălţa sufletele pînă la cer amuţi deodată, lăsînd piaţa într-o linişte de mormînt. Pauza e apăsătoare. Dar iată că liniştea e sfîşiată de răpăitul tobelor, iar în Piaţa Roşie intră un batalion special cu steaguri fasciste. În dreptul mausoleului lui Lenin, batalionul se întoarce brusc la dreapta şi două sute de drapele sînt trîntite pe granitul ud.

Era apoteoza victoriei, Marele triumf al poporului sovietic în cel mai mare dintre toate războaiele lumii. Moment aşteptat de sute de milioane de oameni. Era cel mai fericit moment al vieţii, după care puteai să mori fără regrete. Zeci de milioane de oameni au pierit fără să prindă clipa, dar crezînd în ea. Stalin a dus ţara spre această clipă. A adus-o după înfrîngeri şi catastrofe, după greşeli de tot felul, după jertfe şi pierderi irecuperabile. Stalin a dus ţara de la înfrîngere la victorii strălucite. Apogeul lor a fost Steagul Victoriei înălţat deasupra Reichstag-ului, adus apoi pe aeroportul central din Moscova şi întîmpinat de o gardă de onoare. Acum Steagul Victoriei flutură deasupra pieţei, iar blacheurile cizmelor soldăţeşti calcă mătasea udă a steagurilor fasciste.

Acesta era momentul cînd soldaţii plîngeau şi nu se ruşinau de lacrimile lor. Plîngeau aceiaşi soldaţi care trecuseră prin Brest şi Smolensk, Viazma şi Harkov, Stalingrad şi din nou Harkov, Orel şi Kursk, Harkov pentru a treia oară, Sevastopol şi Novorossisk, prin „abatorul” din zona Demiansk şi foametea din vremea Blocadei. Alţii străbătuseră Minskul, Vilniusul, Riga, Tallinul, Kievul, Varşovia, Viena, Konigsbergul, Bucureştiul, Budapesta şi, în sfîrşit, Berlinul. Era momentul de fericire, dat o dată în viaţă şi nu oricui.

În aceste clipe, miile de oameni din piaţă, milioanele de pe străzile Moscovei şi zecile de milioane din toată ţara şi de dincolo de graniţele ei păreau uniţi de unicul sentiment de uşurare, bucurie şi triumf. Infanteriştii sleiţi de război,

artileriştii asurziţi în lupte, tanchiştii adeseori arşi în blindate, piloţii rămaşi în viaţă ca prin minune şi milioane de concetăţeni păreau că nu pot trăi decît un singur sentiment: de triumf.

Dar nu.

Mai era şi sentimentul încă nelămurit, dar general, al dezamăgirii profunde. Ceva întuneca triumful şi nu-l făcea deplin. Exista o boare imperceptibilă de amar şi neînţelegere, care plana deasupra pieţei, asupra Moscovei, asupra întregii ţări.

Deasupra mulţimii ce jubila, deasupra batalioanelor aliniate în şiruri, deasupra mausoleului şi a stelelor de pe Kremlin plana, ca o fantasmă înfricoşătoare, întrebarea de nimeni pusă: de ce Comandantul Suprem nu onorează Parada Victoriei?

Nimeni nu punea întrebarea cu voce tare, şi totuşi ea exista în sufletul tuturor. Şi ea ştirbea din triumful învingătorilor.

2

Acolo, în piaţă, soldaţii nu puteau întreba: pe soldat disciplina îl obligă să nu-şi pună probleme de prisos. Locuitorii Moscovei nu puteau întreba: tovarăşul Stalin făcuse poporul sovietic să înţeleagă că pentru curiozităţi în plus poţi ajunge în locuri foarte neplăcute. Poporul sovietic îl înţelegea deplin pe marele său conducător şi de aceea nu punea întrebări incomode. De atunci au trecut însă cincizeci de ani, tovarăşul Stalin nu mai există, iar pentru întrebările de prisos nu mai eşti trimis în locuri neplăcute. Aşadar, de ce n-au răspuns istoricii noştri oficiali la această întrebare? De ce istoricii Kremlinului nici n-au pus-o măcar? De ce nu ne-au atras atenţia asupra ei? De ce o ocolesc printr-o tăcere ruşinoasă?

Poate că este complicat de răspuns, dar ce-i împiedică să şi-o pună totuşi?

Avem în faţă o enigmă a istoriei: are loc Parada Victoriei, iar Comandantul Suprem, Mareşalul Uniunii

Sovietice, Iosif Stalin, participă la ea ca simplu spectator, ca observator. În locul Comandantului Suprem, parada este onorată de locţiitorul său, Mareşalul Uniunii Sovietice G.K. Jukov.

Ce s-a întîmplat? Ce să înţelegem din asta?

Comandantul Suprem şi Victoria sînt noţiuni pure, sacre, de neseparat. Ca mirele de mireasă. Ca Împăratul şi Tronul. Este o situaţie în care locţiitorul nu are ce căuta.

Poate spune cineva prietenului său cel mai bun: uite mireasa mea, du-o la cununie, eu am să vin mai tîrziu? Poate un rege sau un împărat să-i spună consilierului său: uite coroana, sceptrul şi puterea, şezi în locul meu pe tron, eu sînt pe aici, prin preajmă?

Pe 24 iunie 1945, în Piaţa Roşie nu era însă nuntă şi nici sala tronului. Era Parada Victoriei în cel mai sîngeros război din istoria omenirii, era o victorie strălucită în cel mai înfricoşător război. Aşa ceva se întîmplă o singură dată în istoria universală. A onora Parada Victoriei nu este numai un drept al Comandantului Suprem, ci şi o obligaţie nemijlocită.

Să ne îndreptăm atenţia asupra lui Hitler. La grandioasele adunări fasciste de la Nürnberg, înaintea coloanelor nesfîrşite, se afla Führerul însuşi. Ne putem imagina ca în locul lui să apară altcineva, iar Hitler să stea deoparte? Nici pe departe. Or, acolo, la Nürnberg, nu era nimic de sărbătorit; aici era VICTORIA ! Şi ar fi fost logic ca din partea fiecărui front operaţional să participe cîte un regiment. Zece fronturi – zece regimente. În fruntea fiecăruia – comandantul frontului în persoană. Întreaga paradă să fie comandată de locţiitorul Comandantului Suprem, Mareşalul Uniunii Sovietice G.K. Jukov, şi să fie onorată de EL ÎNSUŞI, de Stalin !

Să nuanţăm: în etapa finală a războiului, Jukov nu era numai locţiitorul Comandantului Suprem, primul adjunct al Ministrului apărării, ci şi comandantul unuia din fronturi, Întîi Belarus. Însă aici nu sînt probleme. El trebuia să-şi ducă la îndeplinire obligaţiile funcţiei sale mai înalte, de locţiitor al Comandantului Suprem, iar coloana Frontului

Întîi Belarus putea s-o conducă locţiitorul său. În acest caz putea fi admis şi de înţeles ca locţiitorul să se afle în fruntea regimentului. Această mică excepţie nu încalcă deloc întregul sistem.

Aşa trebuia să fie.

Dar nu a fost: Stalin n-a onorat parada; în locul său s-a aflat Jukov.

În acest caz: cine să conducă parada în locul lui Jukov? Stalin a hotărît: o va comanda K.K. Rokossovski.

Bun mareşal, nimic de zis. Însă el este pur şi simplu unul din comandanţii de front. Ceilalţi comandanţi de front erau jigniţi. Konev, de pildă; şi Malinovski; şi Vasilevski. Iar ca să-l numeşti pe Konev în locul lui Rokossovski ar fi însemnat să-l jigneşti pe Rokossovski.

Într-un cuvînt, a fost încălcată toată logica paradei. De ce?

3

În întreaga literatură ştiinţifică am găsit două explicaţii; mai precis: două încercări, şi acelea nereuşite.

Prima „explicaţie”: Stalin nu ştia să călărească.

Foarte convingător.

Dar nici Hitler nu călărea. Îi plăceau paradele, dar nu le onora de pe cal. Pentru parade avea un Mercedes. Considera că a apărea călare în faţa trupelor era o situaţie caraghioasă (Henri Picker, *Alocuţiunile lui Hitler,* însemnarea din 4 iulie 1942).

Ca să nu se afle într-o situaţie caraghioasă, Führerul a modificat vechea tradiţie şi a introdus una nouă. De altfel, prin aceasta se remarcă secolul douăzeci: în veacurile precedente oamenii luptau pe cai, acum au trecut în maşini. De aceea şi paradele au început să fie onorate din automobil, nu pe armăsari albi.

Nici pe Churchill nu mi-l pot imagina în şa.

Am vizionat mii de metri de peliculă documentară, dar nici pe Charles de Gaulle nu l-am văzut pe cal.

Iar Roosevelt era paralizat. Aşadar, Roosevelt trecea în

revistă trupele într-un jeep de campanie, iar de Gaulle şi Churchill apelau la ceva asemănător.

Prin tradiţie, în Rusia parada se desfăşura pe cai. Pentru Parada Victoriei s-a hotărît: comandantul de paradă - pe armăsar negru, conducătorul paradei - pe armăsar alb. Pentru o situaţie specială însă tradiţia putea fi abandonată, sau, mai bine zis, se putea crea una nouă, din orgoliu: am intrat în război pe cai, l-am terminat în maşini.

Şi erau multe de arătat. Stalin ar fi putut apărea în Piaţa Roşie nu pe un cal alb, ci pe tancul IS-2, adică pe tancul „Iosif Stalin", fără egal în lume. În timpul probelor, proiectilul acestuia perfora orice blindaj de Panther; străpungea transmisia, peretele blindat al compartimentului de luptă, motorul. Puterea lui era atît de mare, încît spărgea şi blindajul posterior pe linia de sudură şi-l arunca la cîţiva metri distanţă. IS-2 era din aceeaşi categorie de greutate cu tancul Panzer (IS-2 = 46 tone, Panzer = 45 tone), însă proiectilul acestuia nu spărgea blindajul tancului IS-2 de la o asemenea distanţă. Nici proiectilele de Tiger (56 tone) şi Tiger-B (67 de tone) nu îl puteau perfora de la asemenea distanţă, pe cînd cele ale lui IS-2 le perfora. De ce n-ar fi apărut Stalin la Parada Victoriei pe un asemenea tanc? Ce simbol ! Iosif Stalin pe cel mai bun tanc din lume: „Iosif Stalin"!

Dar forţele armate sovietice îl aveau deja pe IS-3. Fusese arătat aliaţilor la parada de la Berlin. Mulţi ani, IS-3 a constituit modelul imitaţiilor în străinătate. Era nu numai cel mai puternic tanc din vremea sa, ci şi frumos din punct de vedere estetic. Vreme de cincizeci de ani, nici un tanc din lume nu s-a putut compara cu el în privinţa eleganţei formelor. Iată ce putea să apară în Piaţa Roşie ! Şi atunci poeţii şi ziariştii ar fi găsit metafore şi ode...

Se putea veni şi într-un „Mercedes" luat ca trofeu. Atunci, toată lumea ar fi exclamat: a luat chiar „Mercedes"-ul lui Hitler. De ce să nu-l arate lumii?

Cîtă cerneală s-ar fi scurs prin gazete...

Putea fi comandată o limuzină. Pentru Conferinţa de la

Potsdam, bunăoară, constructorilor sovietici li s-a cerut o masă rotundă de dimensiuni neobişnuite. În 24 de ore, cei mai buni meşteri au construit-o. Mîinile de aur ale meşterilor au măsurat, au geluit, au pus primul strat de vopsea, au pus-o la uscat, iar au vopsit-o, iar au uscat-o, au şlefuit-o, au asamblat-o. După nici 24, masa era deja în avion, spre Potsdam. Nici cu limuzina n-ar fi fost probleme. Dacă este pentru tovarăşul Stalin...

Ar fi putut însă apărea şi într-un simplu „GAZ" al armatei. Simplu şi modest, precum mantaua soldăţească a lui Stalin. Modestia îl prindea pe Stalin.

Şi nu numai pe el.

Dar nu. Tovarăşul Stalin n-a apărut nici pe tanc, nici în jeep, nici în limuzină. În locul său a apărut Mareşalul Uniunii Sovietice, G.K. Jukov, pe un minunat armăsar alb numit Kumir.

4

A doua „explicaţie": poporul îl iubea atît de mult pe Jukov, încît Stalin i-a cedat dreptul de onoare.

Această versiune are şi o variantă: Jukov era un conducător de oşti aşa de mare, da' aşa de mare, că Stalin i-a recunoscut superioritatea şi...

O oarecare Karen Rush se exprimă astfel în paginile *Revistei de istorie militară*: „...Stalin a simţit însă întîietatea forţei sale vitale şi i-a cedat acestuia Parada din 1945" (1989, nr. 8, p. 7).

Merituoasă explicaţie.

Ce-i drept, tovarăşul Stalin a simţit şi în tovarăşul Frunze întîietatea forţei vitale. Şi i-a dat ordin tovarăşului Frunze să-şi taie beregata.

Un surplus de forţă vitală s-a vădit limpede şi în tovarăşul Tuhacevski. Se ştie ce chestii curioase s-au petrecut cu Tuhacevski.

Iar la tovarăşul Troţki forţa vitală clocotea. Ce-i de făcut? Să-i cedeze locul? Nu. Tovarăşul Troţki a primit un glonte-n cap.

La război, Stalin a avut nevoie de Jukov, după război la ce i-ar mai fi folosit?

Cît priveşte dragostea poporului, nici o problemă. Dacă-i ordin, poporul iubeşte pe oricine. Iată, de exemplu, tovarăşul Beria; şi el a fost iubit profund de popor. Îndrăzneşte cineva să spună că Lavrenti Pavlovici a fost iubit mai puţin? Înaintea lui, poporul l-a iubit la nebunie pe tovarăşul Ejov. Şi Kirov a fost iubit cu înfocare. Tuhacevski a fost iubit de două ori. Prima dată a fost iubit la ordin; apoi tovarăşul Tuhacevski a fost dat jos şi s-a primit ordin să nu mai fie iubit. Şi nu l-am mai iubit. Apoi a venit ordin să fie iarăşi iubit. Şi este iubit. Şi nimeni nu spune că Tuhacevski a fost un călău şi un ucigaş, că în probleme de strategie se pricepea prea puţin, mai precis deloc. Ca să înţelegi acest lucru, trebuie pur şi simplu să citeşti două volume din „operele" sale. Însă volumele nu se citesc. Este iubit fără a fi citit. Apucă-te şi spune că Tuhacevski a fost un aventurier, un carierist, un laş, că „genialele" sale creaţii se potriveau doar cu manualele de ridicare a nivelului politic, că propunerile sale de reînarmare a armatei sînt pure fabulaţii. Zi aşa ceva: îţi frîngi gîtul, fiindcă Tuhacevski este iubit.

Iubim după cum ni se dă ordin, iar forţa iubirii noastre ni se transmite centralizat. În orice moment, Mîna Puterii poate sa diminueze sau să sporească forţa iubirii populare.

Nu ştiu cît l-a iubit poporul pe Jukov, dar la un an după paradă Stalin l-a trimis să comande Regiunea militară Odessa, apoi şi mai departe, în Urali. Şi l-a ţinut acolo tovarăşul Stalin pe tovarăşul Jukov fără intenţia de a-i mai da drumul. Atîta timp cît Stalin a fost la putere, Jukov a stat exilat în Urali ca pisica după sobă. Iar poporul nu s-a revoltat. Cauza dizgraţiei lui Jukov a fost tocmai refuzul lui Stalin de a împărţi gloria cu tovarăşii săi apropiaţi din timpul războiului. Mareşalul de aviaţie A.A. Novikov, Comandantul Trupelor aeriene de război, a ajuns în închisoare. Amiralul N.G. Kuzneţov, Ministrul Flotei maritime de război, a intrat pe mîinile „tribunalului de onoare", a fost degradat şi retrogradat din funcţie. „Au

zburat” din posturi comandantul de artilerie al Armatei Roşii, mareşalul de artilerie N.N. Voronov şi mulţi, mulţi alţii. Nu numai epoleţii zburau de pe umerii generalilor, ci şi capetele... După război au căzut victime S.A. Hudiakov, G.I. Kulik, V.N. Gordov, F.T. Rîbalcenko şi alţii.

Chiar şi Jukov a fost eliberat din funcţie cu formula: „...pierzîndu-şi orice urmă de modestie, şi-a atribuit elaborarea şi desfăşurarea tuturor operaţiunilor principale, inclusiv acele operaţiuni cu care n-a avut nici o legătură”. Stalin însuşi a semnat acest ordin (ordinul Ministerului Forţelor Armate al URSS nr. 009 din 9 iunie 1946, *Revista de istorie militară* - VIJ, 1993 nr. 5, p. 27).

Însă lucrurile n-aveau să se încheie aici. Tovarăşul Stalin a „măturat” mai departe. Iată relatarea generalului-locotenent K.S. Teleghin, care a făcut aproape întreg războiul împreună cu Jukov: „Am fost arestat fără mandat de arestare şi dus la Moscova, la închisoarea internă a KGB -ului moscovit. Aici mi-au luat hainele, ceasul şi restul, mi-au smuls placa de aur din gură împreună cu dinţii... M-au umilit şi m-au batjocorit, anchetatorii şi conducerea închisorii îmi cereau mărturii despre «complotul» care, chipurile, era condus de Jukov G.K., Serov I.A. şi de mine. Mi-au dat de înţeles că şi ei sînt arestaţi. Mi-au rupt bucăţi de carne de pe trup (mărturie stă corpul meu)... m-au lovit cu capul de zid... n-aveam voie să stau jos, în decurs de jumătate de an am putut să stau doar în genunchi, sprijinindu-mă cu capul de perete... Uitasem deja că am o familie, uitasem numele copiilor şi al soţiei.” etc.

Aceste mărturii au apărut de curînd şi au fost publicate în repetate rînduri, de pildă în *Ogoniok*. Nu sînt amintiri, ci mărturii aduse procurorului după moartea lui Stalin şi după eliberarea din închisoare. Sînt documente. Nu este vorba însă de Teleghin şi alţi generali, ci chiar despre Jukov, care a fost şi el foarte aproape de un asemenea tratament. Pe Jukov l-a salvat solidaritatea celorlalţi mareşali, avizaţi de experienţa predecesorilor; au înţeles cu toţii: astăzi Teleghin, mîine Jukov, cine urma?

Aşadar, varianta cu „întîietatea forţei vitale” nu este valabilă.

Cît priveşte iubirea populară, nici aici lucrurile nu sînt prea limpezi. Cei care au făcut frontul au o altă părere despre Jukov. Nu-i am în vedere pe acei combatanţi care au primit ordine şi medalii pentru serviciul de baraj, ci pe mutilaţi, cei care după război şi-au petrecut viaţa în insula Volaam. Ei, estropiaţii, fără mîini, fără picioare, erau ţinuţi departe, ca să nu mînjească imaginea gărilor din capitală cu prezenţa lor. Aceştia aveau o altă viziune despre Jukov: apare Jukov, înseamnă că va fi o ofensivă şi va rămîne în viaţă doar acela care-şi va frige mîinile sau picioarele.

Ceilalţi vor cădea în luptă.

Dar, chiar dacă poporul l-ar fi iubit cu adevărat pe Jukov pînă la uitarea de sine, nu era nevoie ca Stalin să-i cedeze locul. Putea să aibă „grijă” ca, în ultimele zile de luptă pentru Berlin, Jukov să cadă eroic, strivit de zidul unei case ce se prăbuşea sau „să se împuşte” ca Ordjonikidze, surmenat peste măsură. Jukov putea să piară simplu, cum a pierit Nikolai Ivanovici Ejov, şi el iubit de popor, după ce şi-a îndeplinit misiunea. Şi nimeni nu s-a întrebat: unde este Ejov? Unde este odorul nostru iubit? Nu e, şi gata. Atît.

Să ne amintim că Stalin era gelos. Cu cei care erau populari se petreceau tot felul de „neplăceri”: unii alunecau sub roţile maşinilor, altora le cădeau cărămizi în cap, alţii ajungeau pe neştiute în subsol la Lubianka.

Ciudată această explicaţie privind iubirea poporului.

Ţarul Petru Alexeevici şi-a înfrînt duşmanul, pe Carol al XII-lea, la Poltava şi a organizat o „privealã” a oştilor, un fel de paradă. Ni-l putem închipui pe Petru spunînd: „Ascultă, Alexaşka Menşikov, aşa de mult te iubeşte gloata, ai tu în rărunchi o aşa de mare întîietate vitală, încît mai bine du-te şi onorează parada în locul meu. Fă-ţi pohta, iar eu am să dau tîrcoale p-aici.”

Putea fi aşa?

Nu. NU PUTEA FI !

Şi încă un argument împotriva iubirii poporului: lucrînd

toată viaţa în armată, Jukov avea etica militară împlîntată în suflet: ofiţerul de serviciu pe companie nu poate raporta locţiitorului comandantului de companie, dacă alături se află însuşi comandantul de companie. NU POATE. De aceea Jukov n-a pretins să primească Parada Victoriei. De aceea i-a spus Jukov lui Stalin între patru ochi că el, fiind Comandantul Suprem, trebuie să comande parada; nu este numai un drept al său, dar şi o obligaţie, pe care nu poate s-o ocolească. Întreg poporul îl aştepta pe Stalin. Nu pe Jukov.

5

Dar poate că lui Stalin nu-i plăceau gloria şi onorurile?

Dimpotrivă, îi plăceau chiar foarte mult. Medaliile victoriei au fost încrustate cu profilul lui Stalin, nu cu al lui Jukov.

Pe scurt: ambele „explicaţii" nu lămuresc nimic. De aceea sînt nevoit să caut o a treia explicaţie. Puteţi să fiţi de acord cu mine, puteţi şi să nu fiţi. Eu însă îmi voi prezenta punctul de vedere.

Pentru Stalin, Parada Victoriei a fost parada unei victorii *à la Pyrrhus,* adică a unei victorii egală cu o înfrîngere. Noi ne-am învăţat să sărbătorim aşa-numita „zi a victoriei", dar haideţi să ne amintim că în timpul lui Stalin nu exista o astfel de sărbătoare. Ziua de l Mai – da, o sărbătoream. Era ziua trecerii în revistă a forţelor proletariatului universal, ziua verificării pregătirii pentru Revoluţia mondială. Ziua de l Mai era o sărbătoare, în acea zi poporul nu lucra, în acea zi Piaţa Roşie răsuna de parade militare, iar demonstranţii umpleau pieţele şi străzile cu urale de fericire. Exact ca în Germania hitleristă: Hitler era socialist, la fel ca Lenin, şi Stalin sărbătorea l Mai, iar poporul german venea buluc la demonstraţii cu aceleaşi steaguri roşii ca şi poporul sovietic.

Un detaliu picant: cele mai solemne sărbători în Uniunea Sovietică erau 7 şi 8 noiembrie, iar în Germania hitleristă - 8 şi 9 noiembrie. Sărbătorile fasciste principale

aveau aceeaşi rădăcină, iar originea lor era legată direct de aniversarea aşa-numitei „mari revoluţii socialiste din octombrie”. Vom vorbi despre asta mai tîrziu.

Acum să vorbim însă despre faptul că în timpul lui Stalin nu s-a stabilit nici un fel de „zi a victoriei”. Prima aniversare a înfrîngerii Germaniei – 9 mai 1946 – a fost o zi obişnuită, ca toate celelalte. Şi 9 mai 1947 a fost o zi obişnuită. Şi toate celelalte. Dacă se întîmpla să coincidă cu duminica, nu se lucra, dacă nu coincidea, se lucra.

Nu se sărbătorea nimic.

Primul 1 Mai după Stalin, în 1953, s-a sărbătorit cum trebuie: cu scrîşnetul coloanelor de tancuri şi uralele mulţimii, iar 9 mai a fost o zi obişnuită. Fără tancuri, fără huruit de şenile, fără orchestre şi demonstraţii. Lui Molotov, Malenkov, Beria, Kaganovici, Bulganin – tovarăşii de drum ai lui Stalin – nu le-a trecut cîtuşi de puţin prin cap să aniverseze ceva în acea zi.

A venit însă 9 mai 1955. Zece ani ! Stalin nu mai este, dar sînt în viaţă mareşalii legendari: Jukov, Konev, Rokossovski, Vasilevski, Malinovski... Nu numai că sînt vii, dar se află şi în posturi ! Să tot vezi tancuri huruind şi avioane împînzind cerul.

Dar nu. N-a fost să fie. Scrîşnetul de tancuri n-a înspăimîntat vrăjmaşul. Nu s-au bătut medalii. Cincisprezece ani s-au scurs în linişte. Fără triumf şi fără solemnităţi.

Şi iată că abia după ce scumpul nostru Nikita Sergheevici Hruşciov, „ultimul mohican” din Biroul Politic stalinist, a fost îndepărtat de la putere, în toamna lui 1964, s-a decretat „ziua victoriei” ca sărbătoare de stat. De-abia din acest moment 9 mai a devenit zi nelucrătoare. Faptul s-a petrecut în timpul lui Brejnev.

Leonid Ilici era ahtiat după ordine, medalii, titluri şi solemnităţi. Stalin avea o steluţă de „Erou al Uniunii Sovietice”. O primise în război, dar nici pe aceea n-o purta. Brejnev s-a decorat pe sine de patru ori. Şi asta în timp de pace. Şi-a însuşit titlul de mareşal şi, în ciuda statutului, s-a decorat cu înaltul ordin militar „Victoria”. Acest om

neruşinat, ca să vorbim elegant, voia victorii şi triumfuri. Aşadar a decretat „ziua victoriei” ca sărbătoare de stat şi zi nelucrătoare. A stabilit acest lucru numai după ce toţi membrii Biroului Politic stalinist şi mai toţi mareşalii din acea vreme erau pe lumea cealaltă sau nu mai erau activi.

Însă atîta vreme cît a trăit Stalin, atît timp cît la putere se aflau tovarăşii şi mareşalii săi, nici n-a fost vorba de aniversarea victoriei.

S-a organizat o singura dată „parada victoriei”, în 1945, şi a fost destul.

6

Dar şi parada din 1945 a fost neobişnuită. Mai bine zis, a fost ciudată.

Se înţelege că este vorba de o întîmplare, dar cerul însuşi pare-se că n-a fost de acord cu „parada victoriei” din 1945. În acea zi s-a petrecut o rupere de nori absolut neobişnuită pentru Moscova. Parada s-a desfăşurat cu chiu cu vai, dar demonstraţia oamenilor muncii a trebuit să fie amînată. Am examinat buletinele meteorologice pentru toate zilele cînd în Piaţa Roşie s-au desfăşurat parade militare. O ploaie torenţială ca la 24 iunie 1945 n-a mai fost nicicînd. Generalul de armată A.T. Stucenko îşi aminteşte în memoriile sale: pentru paradă i s-a confecţionat special o uniformă, dar uniforma s-a dus pe apa sîmbetei; s-a făcut ciuciulete, cusătura cu fir de aur a plesnit, n-a mai avut ce arăta nepoţilor. (M, 1968, p. 265).

Şi nu numai generalul de armată Stucenko şi-a feştelit uniforma. Toate atelierele şi fabricile de confecţii din Moscova şi din împrejurimi erau mobilizate să îndeplinească o sarcină de mare răspundere: să confecţioneze pentru miile de participanţi la paradă uniforme noi, special pentru această ocazie. Le-au confecţionat. Şi toate s-au deteriorat. N-a mai rămas nimic pentru muzee.

Nu ploaia a stricat însă sărbătoarea şi nu din cauza vremii urîte marşul solemn suna ca un marş funebru pentru Stalin. Era altceva, care-l obliga pe Stalin să se

poarte aşa cum se poartă toţi dictatorii după o înfrîngere dezastruoasă.

Fiica lui Stalin, Svetlana Iosifovna, mărturiseşte că după război Stalin „intenţiona să se retragă pentru odihnă”. Fireşte, erau numai vorbe. Pînă în ultimele zile ale vieţii, Stalin s-a cramponat de putere. „Dosarul medicilor” semnifică doar ultimele răbufniri ale acelei mari lupte care se dădea sub stelele Kremlinului la sfîrşitul anului 1952. Stalin a luptat pînă la urmă. Şi chiar ultimul său gest de pe patul de moarte, după mărturisirea aceleiaşi Svetlana Iosifovna, „era înfricoşător”. Pînă şi la ultima suflare Stalin îşi înfricoşa tovarăşii de idei. În această situaţie, de ce oare, în 1945, să fi declarat că doreşte „să se retragă pentru odihnă”? Să plece de la putere? De bună voie? S-o lase altcuiva?

Aşa ceva nu s-a mai întîmplat la noi. Conducătorii noştri nu-s construiţi pe un asemenea calapod. Îndeosebi tovarăşul Stalin. „Intenţiona să se retragă pentru odihnă”, iar el pregătea dosarele ca să-i împuşte pe Jukov, Beria, Serov, Molotov, Voroşilov...

Cum să găseşti un numitor comun? Pe tovarăşii săi cei mai apropiaţi îi acuză de complot şi spionaj, pregăteşte o nouă tăiere de capete şi, totodată, îşi manifestă dorinţa să se retragă de la putere.

Îşi dau demisia cei care au suferit o înfrîngere. Îşi dau demisia nu ca să plece, ci ca să rămînă. Îşi declară dorinţa de a pleca, pentru ca toţi cei din jur să-i roage să nu plece. La fel, copilul face o criză de nervi, plînge că îi este rău numai pentru a fi contrazis.

Amiralul Uniunii Sovietice N.G. Kuzneţov arată că Stalin s-a comportat la fel şi imediat după paradă (VIJ, 1993; nr. 7, p. 54). Amiralul povesteşte că, în aceeaşi zi, într-o cămăruţă din zidul Kremlinului, s-au adunat numai cei din cercul intim, membrii Biroului Politic şi mareşalii. Aici Stalin i-a informat despre „intenţia sa de a se retrage”.

Fireşte, toţi au început să-l convingă pe tovarăşul Stalin să n-o facă.

Peste doua zile, la 26 iunie, ca să-l liniştească pe Stalin,

a fost semnat un decret de acordare a celui mai înalt titlu militar: „Generalissim al Uniunii Sovietice”. La 27 iunie, Stalin a primit titlul. Totodată şi pe cel de „Erou al Uniunii Sovietice”, fiind decorat cu al doilea ordin „Victoria”.

Numai că tovarăşul Stalin se purta ciudat faţă de aceste titluri şi decoraţii.

7

Înainte de război, Stalin a primii „Steaua de aur” de Erou al Muncii Socialiste. Purta această „Stea de aur”.

În 1943, după cotitura hotărîtoare de la Stalingrad, comandantul Suprem, tovarăşul Stalin, a primit titlul militar de „Mareşal al Uniunii Sovietice”. În 1944, după încheierea victorioasă a operaţiunii ofensive din Belarus, Stalin a primit înaltul ordin militar „Victoria”.

Şi iată că după „parada victoriei” conducătorii ţării iau hotărîrea să-i înmîneze titlul de „Generalissim al Uniunii Sovietice”, titlul de „Erou al Uniunii Sovietice” şi să-l decoreze cu al doilea ordin „Victoria”. De aici încep ciudăţeniile. Stalin a primit titlul de „Generalissim”, uneori apărea în uniformă militară, dar purta epoleţii de „Mareşal al Uniunii Sovietice”, refuzînd să poarte epoleţii, special gîndiţi pentru el, de „Generalissim”.

Stalin purta ostentativ „Steaua de aur” de Erou al Muncii Socialiste, dar „Steaua de aur” de Erou al Uniunii Sovietice nu numai că n-o purta, dar a şi refuzat s-o primească. Şi al doilea ordin „Victoria” a refuzat să-l primească. Purta decoraţiile dinainte de război. Cele primite în timpul războiului le purta rareori. Însă nu le purta pe cele primite pentru o victorie măreaţă.

Organul central al Ministerului Apărării din Federaţia Rusă *Steaua Roşie* scrie: „A acceptat şi al doilea ordin «Victoria» doar la 28 aprilie 1950. În aceeaşi, zi N.M. Şvernik i-a înmînat lui Stalin şi «Steaua de aur» de Erou, două ordine «Lenin», *care au trebuit să aştepte atît de mult pînă le-a venit ceasul*' (27 octombrie 1994).

În această frază trebuie să acordăm atenţia cuvenită cuvîntului „a acceptat”.

Decoraţiile lui Stalin ce desemnau victoria au trebuit să-şi aştepte aşadar titularul aproape cinci ani.

În decembrie 1949, „întreaga omenire progresistă” sărbătorea cei şaptezeci de ani ai lui Stalin. Ce larmă şi ce vuiet ! Ce solemnităţi şi ce cuvîntări ! Cîte sute de milioane de volume cu lucrările lui Stalin în toate limbile au fost răspîndite în întreaga lume. Datorită tirajului, Stalin se află şi astăzi în *Cartea Recordurilor.* N-a fost întrecut de nimeni.

Tovarăşului Stalin îi plăceau onorurile.

Ah, şi cîte cadouri ! S-a organizat şi o expoziţie, numită chiar „Cadourile lui Stalin”. N-a fost nimic mai falnic ca această expoziţie în întreaga istorie umană. Tovarăşul Stalin primea felicitări şi cadouri.

Însă nu accepta decoraţiile pentru victorie.

Abia după aniversarea celor şaptezeci de ani a acceptat să le primească.

8

A acceptat. Dar le purta oare?

În *Enciclopedia militară sovietică* există un portret al lui Stalin cu toate ordinele. Era o regulă generală: fiecare ofiţer este obligat să aibă un fotoportret cu toate decoraţiile primite. Acest portret se păstrează la serviciul de cadre al Forţelor Armate. La primirea unui nou titlu militar sau a unor decoraţii, se face alt portret. Stalin n-a făcut excepţie de la regulă. El a depus jurămîntul militar ca orice ostaş roşu, a semnat documentul, iar acest document s-a păstrat la serviciul de cadre. Aşa încît s-au făcut fotoportrete la toate decorările.

Însă nu există informaţii că Stalin s-ar fi înfăţişat mulţimii cu toate aceste ordine.

Aşa şi este reprezentat pe panouri: cu o singură steluţă, cea pentru evidenţierea în muncă. Recomand tablourile

principalului portretist „de curte”, V. Ivanov, *Mergem spre belşug* (1949), *Iosif Visarionovici Stalin* (1952) şi altele.

Ultima fotografie oficială a lui Stalin (*Ogoniok*, 1953, nr. 8) pe toată coperta este cea cu tovarăşul Stalin cu o steluţă, cea pentru muncă.

O scurtă recapitulare: nu onorează „parada victoriei”, nu doreşte decoraţiile pentru victorie şi nu le poartă, nu ţine sărbătoarea victoriei, e ipohondru, capricios, îşi cere demisia, dar nu pleacă...

*

Toate acestea pentru că tovarăşul Stalin nu avea ce să sărbătorească şi n-avea motiv de bucurie. Al doilea război mondial era pierdut. Stalin o ştia. Toţi tovarăşii săi apropiaţi ştiau şi înţelegeau acest lucru.

Şi toţi comuniştii nu aveau motive de dans şi de distracţii.

Ca să înţelegem toate acestea, trebuie să ne întoarcem în vremea cînd a luat naştere dictatura comunistă, în timpul formării Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste. Trebuie sa ne amintim de acel moment cînd s-a hotărît să se facă bustul lui Lenin.

Un bust foarte mare...

Capitolul 2

De ce aveau nevoie de revoluţia mondială?

Ne punem toata speranţa în faptul că revoluţia noastră va declanşa
revoluţia europeană. Dacă popoarele revoltate din Europa nu vor
strivi imperialismul, noi vom fi cei striviţi, fără îndoială. Ori revoluţia rusă va înălţa vîrtejul luptei în Occident, ori capitaliştii tuturor ţărilor ne vor înăbuşi.

L. Troţki, Cuvîntare la Congresul al II-lea

1

Marx considera că revoluţia comunistă trebuie să fie mondială.

Acest fapt era atît de evident pentru Marx, încît nici n-a încercat să-şi fundamenteze ideea. Era limpede, fără nici o fundamentare.

Şi Lenin considera că revoluţia comunistă trebuie să fie mondială.

Din principiu, nu-l voi cita pe Lenin. Toate scrierile leniniste sînt pătrunse de o singură idee: „ori unul, ori celălalt învinge”.

Într-adevăr, într-un singur caz Lenin a avut dreptate: sau comuniştii vor cuceri întreaga lume, sau puterea comunistă se va prăbuşi pretutindeni.

Aşa s-a şi întîmplat. N-au putut să cucerească întreaga lume.

De aceea puterea lor s-a prăbuşit.

Troţki se situa pe aceeaşi poziţie: pe planetă, comunismul nu poate coexista cu nici o altă societate omenească.

2

Să ne înţelegem: aici nu vorbim de termeni. Poţi să născoceşti cîte denumiri vrei: socialism, fascism, fascism comunist, marxism-hitlerism, hitlerism-leninism, troţkism-stalinism... Acum însă vorbim de esenţă. Iar esenţa constă în faptul că statul are numai două funcţii:

a) să-şi apere cetăţenii;

b) să organizeze viaţa în aşa fel ca oamenii să lucreze bine şi cu plăcere.

Toate celelalte probleme şi le rezolvă oamenii şi singuri. Nu trebuie să se amestece nimeni în viaţa lor, nu trebuie să le arate nimeni ce, cum şi cînd să facă. Într-un

stat sînt milioane, zeci de milioane şi chiar sute de milioane de oameni. Fiecare are cap, aşa că fiecare cap trebuie să lucreze.

Dacă statul începe să se amestece în viaţa oamenilor, în activitatea lor, nu va ieşi nimic bun. Dacă statul începe să dea indicaţii, ce şi cum să facă fiecare, dacă oamenii lucrează sub ameninţarea bîtei, acel stat nu va dăinui.

Amestecul statului (fie chiar şi din motive nobile) în activitatea economică a cetăţenilor săi are întotdeauna şi pretutindeni aceeaşi consecinţă: populaţia sărăceşte şi dă bir cu fugiţii.

În teorie sună frumos: totul va aparţine întregii societăţi, întregului popor ! În fapt, dacă avuţia nu aparţine nimănui în mod concret, ea va aparţine statului. Frumos şi aşa. Dar, ce este statul? Cum îl poţi pipăi? Statul înseamnă structurile şi organele statale, cu alte cuvinte, reprezentanţii poporului sau, pe scurt, birocraţia.

Dacă socialiştii ar fi spus deschis: noi introducem birocratizarea totală, cine i-ar mai fi susţinut? De aceea ei întrebuinţează termeni atrăgători: naţionalizare, socializare, controlul de stat etc. Dar folosirea cuvintelor frumoase nu schimbă esenţa problemei: statul, adică birocraţia, nu este în stare să dirijeze efectiv economia. Birocratul n-are interes să rişte, să economisească, să introducă „noul”. Societatea socialistă sărăceşte rapid, iar cetăţenii cei mai inteligenţi fug acolo unde există posibilitatea să lucreze independent, fără să se supună unor instrucţiuni.

O lege fără excepţii: OAMENII FUG DE SOCIALISM.

De orice tip.

Cu cît este mai naţionalizat, cu atît trebuie mai mulţi funcţionari pentru dirijarea economiei socializate. Cu cît economia merge mai prost, cu cît ţara este mai săracă, cu atît mai mult cetăţenii votează fără discernămînt.

Socialismul sovietic n-a plăcut la nimeni, iar cetăţeanul occidental spunea cu dispreţ: la voi nu este socialism, la voi e totalitarism, domină birocraţia.

Corect. Dar dacă, spre exemplu, americanilor li se va lua pămîntul, li se vor lua magazinele şi uzinele, li se vor lua vapoarele şi căile ferate şi totul va fi dat în folosinţă comună, cine va conduce toata această economie? Răspunsul este unul singur: proprietatea comună este proprietate de stat, altfel spus controlată de structurile statale, adică de birocraţie. Iar dacă va spune cineva că birocraţia americană va putea conduce economia mai bine decît a făcut-o birocraţia rusă, atunci nu mai avem ce discuta.

Vom trai şi vom vedea.

3

Iar acum să facem un experiment. L-am făcut de nenumărate ori. Opriţi pe stradă o persoană, de preferinţă un străin din cea mai bogată ţară democratică, şi uluiţi-l puţin cu următoarea introducere: imaginaţi-vă că sînteţi şeful celui mai bogat şi mai dezvoltat stat, ieri aţi dat tot ce este în ţara dumneavoastră în proprietate comună, iar astăzi dimineaţă cetăţenii ţării dumneavoastră au fugit... Ce faceţi?

Sînt posibile numai două răspunsuri:

a) renunţ imediat la birocraţie, adică la socialism;

b) iau toate măsurile să-i opresc pe fugari.

Este destul de interesant că primul răspuns îl veţi auzi extrem de rar. Foarte puţine persoane vor veni cu o întrebare de întîmpinare: „De ce fug?” Persoanele care încearcă să găsească motivul sînt rare. De cele mai multe ori, interlocutorul nostru necunoscut, primind informaţia „au fugit”, reacţionează hotărît şi sever: „opriţi-i !”

Este momentul să punem a doua întrebare: cum?

Aici vă va înşira un pachet de măsuri:

- să fie închise toate graniţele;
- mai mulţi cîini de pază;
- elicoptere;
- să se mineze graniţele;
- să fie luminate cu proiectoare;

- să se instaleze semnalizare electronică;
- să se ridice un zid de-a lungul graniţei.

Răspundeţi-i că toate aceste măsuri au fost luate, dar nu ajung.

Probabil că interlocutorul va răspunde: „dracu” să-i ia, lasă-i să plece”.

Nu sînt de acord. Nu fug cei mai proşti. De Lenin a fugit toată floarea marii culturi ruse, a ştiinţei şi a societăţii: şahişti geniali şi creatorii primelor elicoptere din lume, generali şi diplomaţi, bancheri şi oameni de afaceri, maeştri de balet cunoscuţi în întreaga lume şi actriţe, scriitori, pictori, sculptori, ingineri, arhitecţi, ofiţeri, jurişti... Chiar şi cei care au ridicat în slăvi proprietatea socială şi au afurisit oraşul diavolului galben şi America vilelor, cei din stirpea lui Gorki şi Maiakovski, şi ei au fugit. Ridicau osanale puterii muncitorilor şi ţăranilor, aflîndu-se departe de ei. Căci inefabilul, după cum am învăţat, se vede numai de departe.

Niciodată şi în nici o ţară afluxul de fugari nu a scăzut după socializarea economiei, ci a crescut. În vara anului 1961, numai într-o jumătate a unui singur oraş – mă refer la Berlinul Occidental –, populaţia sporea cu un om la fiecare minut. În Berlinul de Est populaţia se micşora cu cîte un om la fiecare minut. A fost nevoie să fie înălţată o a opta minune a lumii, Zidul Berlinului, şi toţi cei care încercau să treacă peste zid să fie ucişi.

Problema se complica prin faptul că grănicerii erau şi ei oameni. Fugeau şi ei prin sîrma ghimpată. Atunci a trebuit introdusă securitatea electronică, să se închidă zonele de acces la graniţă cu cîmpuri de mine, cu bariere care nu pot fi distruse nici de tancuri, nici de buldozere... Dar oamenii fugeau.

La Berlin există cel mai interesant muzeu din lume: muzeul Zidului Berlinului, muzeul evadărilor peste zid. Doamne ! Este muzeul unor inovaţii geniale ! Cîte n-au născocit oamenii ca să fugă dintr-o societate în care statul s-a amestecat în viaţa lor. Este muzeul riscului vieţii, muzeul speranţei şi al credinţei că omul poate să fugă.

Oamenii fugeau din toată ţările socialiste. Numărul maxim de republici din componenţa Uniunii Sovietice era şaisprezece. Apoi au rămas mai puţine – cincisprezece. Populaţia uneia din republici, Karelia-Finlandeză, s-a strecurat în cea mai mare parte, în Finlanda învecinată. Oamenii erau reţinuţi, prinşi, ameninţaţi, dar pământul rămînea gol; populaţia unei întregi republici nu poate fi nicicum înlănţuită.

Să ne amintim cum s-a petrecut căderea comunismului în Germania de Est, în Polonia, Cehia, Slovacia. Ungaria a deschis graniţele cu Austria şi, deodată, sute de mii de oameni din ţările comuniste învecinate au fost cuprinşi de dorul de ducă. În vara lui 1989, toate şoselele Europei Răsăritene erau supraaglomerate de turişti care călătoreau într-o singură direcţie, fără intenţia de a se mai întoarce vreodată. Viaţa economică era paralizată concomitent în mai multe state. Oamenii erau mulţumiţi că pot pleca spre graniţă, că s-a deschis o mică portiţă. Şi întreaga lume a fost martora efectului balonului de oxigen; uriaşul balon roşu a fost înţepat cu un ac şi s-a dezumflat. Fîsss !

Aşadar comuniştii nu puteau permite oamenilor să călătorească liber. Acela care ar fi admis aşa ceva, devenea groparul Marii Idei. Iar Ideea s-a spart ca un balon de săpun.

În practică, socializarea economiei a fost însoţită întotdeauna de fuga în masă a cetăţenilor. Iar luptătorii pentru fericirea poporului trebuiau să respecte cu stricteţe, întotdeauna şi pretutindeni, ceea ce tovarăşul Stalin a denumit „graniţa închisă”.

Însă nici graniţa închisă nu putea menţine iureşul. Puterea trebuia să întreprindă ceva mai serios şi mai radical. Întrebaţi pe oricine de pe stradă ce va face dacă oamenii fug cu milioanele?

Interlocutorul vă va propune noi măsuri:

- să fie trimişi în ţările vecine agenţi secreţi, ca să-i depisteze şi să-i aducă înapoi pe fugari;
- fugarii să fie ucişi, drept exemplu pentru alţii;

- să se caute printre locuitori trădători potenţiali;
- să se ia ostatici: ai fugit, noi îţi împuşcăm pe cei apropiaţi;
- să se spună convingător poporului că peste hotare viaţa este grea, că acolo „negrii sînt bătuţi”...

Vă va da şi multe alte sfaturi.

Dumneavoastră replicaţi: „E puţin. Cu aceste măsuri nu-i poţi opri pe fugari.”

Cel mai perspicace dintre interlocutorii dumneavoastră va propune atunci o soluţionare externă pentru o problemă internă: SA SE FACĂ ÎN AŞA FEL ÎNCÎT SA NU AIBĂ UNDE FUGI.

4

Ni s-a spus că Rusia nu era pregătită pentru socialism; socialismul se poate introduce numai într-o ţară bogată, evoluată, cu o cultură înaintată. Adevărat. Dar de ce? Libertatea economică, întreprinderea liberă se poate introduce oriunde – în Singapore, în Coreea de Sud, în Taiwan – iar rezultatul este întotdeauna acelaşi: o dezvoltare uimitoare a ştiinţei, a culturii, a producţiei industriale, a agriculturii, a bunăstării oamenilor. Dar socialismul poate fi introdus numai în ţările bogate, cu nivel cultural ridicat. De ce? Pentru că, singură, birocraţia nu este capabilă să creeze nimic, cineva înainte de ea, prin muncă, trebuie să acumuleze bogăţii, să ridice nivelul cultural, ştiinţa, industria şi agricultura. Numai pe aceste bogăţii create înfloreşte socialismul. Nu pentru mult timp.

Birocraţii ruinează orice ţară, cît de bogată. Şi foarte repede.

Se spune că în Rusia n-a fost deloc socialism, ci altceva, mai îngrozitor.

Adevărat. Să ţinem minte o regulă: în teorie, orice socialism este minunat.

Ni se spune că în Rusia n-a fost socialism, ci capitalism de stat. Aşa spun socialiştii înşişi. Intenţiile lor sînt de

înţeles: daţi-ne încă o dată posibilitatea să încercăm şi de data asta vom construi adevăratul socialism.

Pot să fac şi un pronostic: orice amestec al statului, adică al birocraţiei, în economie duce la corupţie, furt, mită, epuizarea resurselor naturale, concentrarea puterii şi averilor în mîna cîtorva, banditism pe faţă, stagnare economică şi culturală.

Iar oamenii fug de această societate.

Nu vorbesc cu răutate cînd mă refer la Marea Britanie, care m-a găzduit. Guvernul Britanie încearcă să organizeze totul cît se poate de bine, de aceea Marea Britanie pierde anual o mie de oameni de ştiinţă de înaltă clasă. Fenomenul se numeşte „scurgerea creierelor”. Cîte trei persoane pe zi. Decenii la rînd. Aceşti savanţi nu se vor mai întoarce niciodată în Marea Britanie. În momentul cînd citiţi aceste rînduri, trei dintre ei se află pe aeroportul Heathrow, terminalul numărul patru – pentru California. În California clima nu este prea potrivită pentru albi. În California tîlhăria este în floare, în California poţi fi atacat în orice moment. Şi mulţi chiar sînt atacaţi. Pier oameni, se pierd valori. Şi cine ştie ce se va putea întîmpla în următoarea clipă. Însă oamenii vin aici.

Socialismul în Marea Britanie este relativ blînd. Dar imediat ce funcţionarii, cu cele mai bune intenţii de altfel, încearcă să ne îmbunătăţească şi să ne organizeze viaţa, imediat afluxul celor care pleacă creşte. Iar statul, pur şi simplu pentru a se autoapăra, va fi silit să prindă oamenii de ştiinţă cu cîinii pe aeroporturi şi să le aplice aceleaşi măsuri pe care le-am enumerat mai sus.

5

Se zice că ruşii, chinezii, germanii, cubanezii şi toţi ceilalţi comunişti nu l-au înţeles cum trebuie pe Marx.

Posibil.

Dar dacă miliarde de oameni au încercat să-şi organizeze viaţa după Marx şi nimeni n-a obţinut nimic, atunci a sosit timpul să-i reproşăm şi lui Marx că trebuia să

prevadă şi efectele secundare. Dacă un savant genial a inventat un medicament care n-a ajutat nimănui, dar din cauza căruia au pierit zeci de milioane de oameni, nu trebuie considerat genial. Se poate desigur declara că pacienţii, prostănaci, n-au folosit cum trebuie geniala reţetă. Avem însă ce-i reproşa şi savantului: era obligat să scrie instrucţiunile în aşa fel încît să nu rămînă posibilităţi de interpretare greşită.

În lume sînt mii de profesori-marxişti, dar nici unul n-a încercat, teoretic măcar, să construiască un model de societate după reţetele lui Marx.

Să deschidem *Manifestul partidului comunist,* scris de Marx şi Engels, şi să vedem cum trebuie să fie adevăratul comunism.

Iată cîteva recomandări:

1. Să lichideze în totalitate proprietatea privată.
2. Să lichideze familia, să introducă oficial „o comunitate deschisă a soţiilor”.
3. Toţi copiii să fie luaţi pentru educaţia în comun. (în rezoluţia congresului de la Geneva al Internaţionalei, Marx dezvolta această idee: „orice copil, începînd cu nouă ani, trebuie să fie un lucrător productiv”.)
4. „Să se instituie armatele industriale, îndeosebi pentru agricultură.”

Marx şi Engels au uitat să spună cine va fi soldat al muncii şi cine caporal al muncii, cine ofiţer şi cine feldmareşal al muncii.

Să încercăm să ne imaginăm sute de milioane şi miliarde de oameni, care nu au NIMIC: nici pămînt, nici case, nici soţii, nici copii. Mai înainte, în fiecare zi, sute de milioane de oameni luau miliarde de hotărîri: ce să facă, cînd să are, cînd să semene, ce să producă, ce să cumpere, ce să vîndă. Dacă oamenilor li se ia totul, înseamnă că îi lipsim de dreptul şi posibilitatea de a lua hotărîri. Cine va lua miliarde de hotărîri cotidiene, cine va da dispoziţii tuturor?

Răspunsul lui Marx este acelaşi: statul înseamnă „centralizarea creditului în mîinile statului prin intermediul băncii naţionale cu capital de stat şi cu monopol exclusiv”, „centralizarea întregului transport în mîinile statului”, „sporirea numărului fabricilor de stat” ş.a.m.d.

Dacă luăm ţăranului bucata de pămînt şi nu-i permitem să dispună de ea aşa cum consideră necesar, trebuie să introducem un post de birocrat, care va da ordine în numele statului. Imediat apare întrebarea: dar dacă ţăranul nu doreşte să se supună birocratului? Dacă el nu se va călăuzi după instrucţiunile statului, ci după propria-i experienţă? În acest caz statul va fi obligat să folosească forţa, căci dacă-i dai voie fiecăruia să se conducă după experienţă şi să ia singur hotărîri, atunci cui îi mai sînt necesare armatele marxiste ale muncii?

Se spune că Marx şi Engels au vrut să distrugă clasele şi exploatarea? Aşa susţin cei care n-au citit *Manifestul* şi vorbesc din auzite. Proiectul lui Marx este altul: o piramidă precisă, cu separarea societăţii în inferiori, medii şi superiori (cu o mulţime de trepte intermediare), concentrarea tuturor bogăţiilor şi a puterii la vîrf, transformarea indivizilor inferiori în executanţi ascultători şi supuşi.

În principiu, visurile lui Marx pot fi realizate. Tot ceea ce au visat Marx şi Engels a fost înfăptuit la Buchenwald, Dachau sau Saxenhausen. Căci acolo sînt armatele muncii unde oamenii n-au familie, nu există proprietate particulară, copiii sînt transformaţi în lucrători productivi.

Visurile lui Marx s-au mutat cu totul dincolo de gratii şi au rămas la nivelul Auschwitz-ului.

În orice ţară, în orice mare oraş există adevărate focare de marxism: comunităţi de oameni cărora statul le asigură pe gratis locuinţă, încălzire, ajutor medical, hrană, îmbrăcăminte, le garantează un loc de muncă. Formal, oamenii din aceste comunităţi sînt egali: se hrănesc la fel, au aceeaşi îmbrăcăminte, aceleaşi condiţii de viaţă.

Unde se poate întîlni acest trai idilic?

În închisori.

În închisoare totul este făcut după Marx: este lichidată proprietatea particulară, oamenii sînt asiguraţi cu cele necesare vieţii, iar munca le este garantată. Închisoarea şi lagărul de concentrare sînt idealul spre care tinde orice stat marxist.

Marx şi Engels au înţeles absolut clar necesitatea terorii: cine să trăiască de bună voie în raiul lor comunist? De aceea găsim la Marx chemări la dictatură, dar la o „dictatură energică" (*Noua gazetă a Rinului*, 14 septembrie 1848), iar la Engels, în *Catehism,* găsim recunoaşterea unui fapt simplu: n-ajung închisorile pentru toţi. De aceea Engels recomanda „locuri speciale de securitate" pentru duşmanii regimului. În secolul douăzeci, această noţiune se exprimă cu o sintagmă mai scurtă şi mai pe înţeles: lagăr de concentrare.

Cu cît vom lua pămîntul, uzinele sau şoselele de la oameni, cu atît mai mult vom avea nevoie de birocraţi pentru conducerea acestora. Marx şi Engels au propus ca oamenilor să li se ia TOTUL, adică au propus o *birocratizare totală,* e drept, fără să numească lucrurile în mod explicit.

În esenţa sa, marxismul reprezintă controlul totalitar al economiei prin stat, altfel spus prin birocraţia de stat. Într-adevăr, Rusia nu era gata să trăiască după concepţia lui Marx. Dar arătaţi-mi acea ţară care este gata să trăiască după recomandările „jecmănitorilor bărboşi".

Dacă, de exemplu, Marx ar fi încercat să edifice comunismul în Germania, ar fi trebuit să curgă rîuri de sînge. Dacă trebuia să ia pămîntul ţăranilor germani, magazinele de la comercianţi, atelierele de la micii meseriaşi, cîţi nemulţumiţi nu trebuiau nimiciţi? Dacă vom lua copiii de la părinţi, dacă bărbaţilor le vom lua soţiile şi le vom da spre folosinţă comună, vom întîmpina o puternică rezistenţă. Pentru înăbuşirea rezistenţei, Marx ar fi avut nevoie de milioane de soldaţi pentru războiul împotriva poporului său, de poliţie secretă, de execuţii publice pentru a se da exemplu etc. Dacă ar fi reuşit să înăbuşe împotrivirea, germanii ar fi fugit în ţările vecine.

Apropo, Marx a prevăzut fuga în masă şi a propus măsuri stricte împotriva nemulţumiţilor şi a fugarilor. Nu Hruşciov, ci Marx ar fi construit zidul din jurul raiului său, nu Erich Honecker, ci Marx ar fi dat ordin să fie împuşcaţi fugarii. În final, Marx ar fi fost obligat să înceapă războiul revoluţionar împotriva ţărilor vecine pentru ca acestea să nu-i ademenească supuşii. Prin instaurarea comunismului în Austria, Franţa, Elveţia nu se poate însă rezolva problema: germanii, austriecii, francezii, elveţienii vor fugi mai departe, în Marea Britanie, Italia, Spania, iar Marx va trebui să continue războiul la scară mondială. El însuşi a înţeles acest lucru şi de aici concluzia: comunismul poate exista numai în întreaga lume.

Pentru populaţia oricărei ţări comuniste, ţara învecinată este un element de comparaţie. Întotdeauna comparaţia nu este în folosul comunismului. Cetăţenii din Coreea de Nord privesc la vecinii lor din Coreea de Sud şi trag concluzii. Însăşi existenţa Coreei de Sud este periculoasă pentru existenţa comunismului în Coreea de Nord; oamenii încetează să-i mai creadă pe comunişti. De aceea două sisteme nu pot coexista mult timp. Tocmai de aceea a fost imposibilă coexistenţa îndelungată a două Germanii. Oamenii fugeau din Germania de Est, ţara îşi pierdea potenţialul său intelectual şi de aceea trebuia ori să instaureze comunismul în Germania Occidentală (împreună cu aliaţii), ori să se prăbuşească.

Cu toate acestea, transformarea ţării vecine în ţară comunistă nu soluţionează problema. Vietnamul comunist de Nord a răspîndit comunismul în Vietnamul de Sud, însă oamenii au fugit mai departe...

Iată pentru ce Marx şi Engels văd soluţia global, la nivel mondial: toată populaţia Pămîntului să fie mînată într-o singură închisoare de muncă, să fie cu toţii subordonaţi unui singur guvern, pentru ca nicăieri să nu mai existe hotare ademenitoare. De aceea în orice carte a lor termenul „stat” este folosit numai la singular. Ei subliniază că este vorba de un stat universal unic, că este gîndit pentru toate popoarele, pentru totdeauna, ca o încoronare

a evoluţiei umane, nemaiputîndu-se imagina ceva mai bun. Marx considera necesar să-şi difuzeze ideea oamenilor, atît contemporanilor, cît şi celor din generaţiile viitoare.

Revoluţia mondială este unica variantă posibila a existenţei marxismului pur. Marx şi Engels nu puteau admite altceva, nici măcar teoretic.

Revoluţia mondială putea să izbucnească numai ca rezultat al unui război mondial. Marx şi Engels au prevăzut războiul mondial, visau la războiul mondial...

6

Stalin a înţeles şi el că existenţa îndelungată a regimului comunist (fie şi în varianta mai blîndă, stalinistă, nu în sensul pur marxist) alături de statele normale este imposibilă. „Existenţa îndelungată a Republicii Sovietelor alături de statele imperialiste este lipsită de sens.” Aşa a spus Lenin. Şi a repetat-o de nenumărate ori: „Atîta timp cît au rămas împreună, capitalismul şi socialismul nu pot trăi în pace: în final ori unul, ori celălalt va învinge; prohodul va fi cîntat ori Republicii Sovietelor, ori capitalismului.” Stalin cita adesea aceste fraze ale lui Lenin.

Ca să ascundă esenţa sistemului, comuniştii prezentau chestiunea în felul următor: Uniunea Sovietică ar fi totuna cu Imperiul Rus. La prima vedere sar în ochi similitudini: aceleaşi graniţe stabilite de Ecaterina II, aceiaşi vecini, aceleaşi conflicte seculare cu Rusia.

Era însă o deosebire între Uniunea Sovietică şi toate imperiile, inclusiv Imperiul Rus.

Teoretic, Genghis-Han putea să se oprească la orice hotar şi să nu meargă mai departe. Puteau să se oprească Alexandru Macedon, Attila, Bonaparte. Orice imperiu - Britanie, spaniol, francez, rus - se putea opri la orice hotar fără a se întinde mai departe.

Uniunea Sovietică nu se putea opri.

Uniunea Sovietică trebuia să cuprindă întreaga lume, fiindcă nu putea exista alături de statele normale. Salvarea

comunismului consta numai în răspîndirea sa în întreaga lume, în distrugerea vieţii normale din celelalte state, pentru ca poporul sovietic să nu mai aibă vreo ţară la care să poată visa, în care să poată fugi, în care să existe altfel de viaţă. Comunismul trebuia instaurat pretutindeni, pentru ca peste cîteva generaţii oamenii să uite că este posibilă şi o altfel de existenţă.

Iată de ce, pentru Uniunea Sovietică, al doilea război mondial era dorit, necesar şi inevitabil. Stalin a proiectat al doilea război mondial ca o etapă în lupta pentru răspîndirea comunismului în întreaga lume. Extinderea mondială nu este toana lui Stalin, nici expansiunea teritorială a Imperiului Rus. Nu este ideologie, ci lupta crudă pentru viaţă. La fel luptă pentru viaţă puiul de cuc, ieşit din ou în cuib străin. Pur şi simplu este obligat să-i arunce din cuib pe ocupanţii de drept, să-i ducă la pierzanie, ca să poată el supravieţui. Lenin sublinia mereu: „extinderea este absolut necesară pentru menţinerea comunismului. Nu ne vom extinde - vom pieri”. Iată de ce, luînd puterea într-o ţară, Lenin a creat o organizaţie puternică de subminare şi spionaj, care şi-a împînzit reţeaua în întreaga lume.

În concepţia stalinistă şi leninistă, victoria în al doilea război mondial însemna măcar cucerirea întregii Germanii, a Franţei, Italiei, Spaniei şi a coloniilor lor. Obiectivul n-a fost atins. A început descompunerea, şi comunismul sovietic s-a prăbuşit inevitabil.

Însă în anii '20 ai secolului nostru, comuniştii erau plini de speranţe. Trebuie spus că speranţele erau pe deplin întemeiate...

Iată de ce, chiar din primul moment după preluarea puterii, au început să vorbească despre noul război mondial şi despre Revoluţia mondială.

Tocmai de aceea a ordonat Stalin să se facă un bust uriaş al lui Lenin.

Capitolul 3

Prima încercare

Strînge de gîtul lumii degetele proletariatului.
V. Maiakovski

1

La 11 noiembrie 1918 s-a încheiat primul război mondial. Iar la 13 noiembrie guvernul sovietic a încălcat unilateral Tratatul de la Brest şi a dat Armatei Roşii ordin de atac. Este suficient să deschidem protocoalele nenumăratelor şedinţe şi congrese din acele zile ca să ne convingem: pe ordinea de zi era o singură problemă – Revoluţia mondială.

Scopul ofensivei sovietice - comunismul în Europa.

Peste cîteva zile, Armata Roşie a intrat pe teritoriul statelor baltice. La 29 noiembrie a fost format guvernul comunist al Estoniei, la 14 decembrie - al Letoniei, puţin mai tîrziu - al Lituaniei. Pe 14 decembrie, la Riga a fost publicat un manifest: ţelul apropiat al ofensivei - Germania. Scopul - declanşarea noului război mondial.

Dar nici măcar nu trebuie să citeşti proclamaţiile şi manifestele, hotărîrile şi rezoluţiile congreselor. Chemarea puternică la război mondial străbătea în acele zile întreaga viaţă a Rusiei demonizate. Chemarea la războiul mondial se lăfăia pe prima pagină a noului abecedar, pe milioane de afişe lipite pe ziduri, în case şi pe străzi; răsuna la fiecare adunare muncitorească, la fiecare miting al ostaşilor roşii, de la fiecare tribună şi, fireşte, de pe fiecare pagină a plachetelor de poezie: vom aţîţa incendiul mondial !

Poeţii noştri mergeau şi mai departe. În 1918, mulţi dintre ei receptau al doilea război mondial nu ca un viitor dorit, fericit, inevitabil şi apropiat, ci ca prezent. De

exemplu, *La baionetă* (versuri P. Oreşin, muzica I. Şvedova):

O ultimă luptă, o luptă totală
Arde-n arena mondială.
Cu baioneta-n atac voinicesc
Răsturna-vom tot globul pământesc.

Interesant este că, frunzărind paginile îngălbenite ale broşurilor de cîntece sovietice, în acelaşi volumaş, peste cîteva pagini, putem întîlni *Noi sîntem pentru pace !* de A.Jarov şi S. Tulikov:

Popor de pe-ntregul pământ
Să suni alarma cu-avînt
Lumea-ntreagă o vom lua !
Război iar vom aţîţa !

În orice broşură de cîntece este inclusă în mod obligatoriu *Armata Roşie a celor puternici,* de P. Grigoriev şi S. Pokrassa:

Vom aprinde incendiul mondial...

La fel întîlnim *În apărarea lumii* de J. Frenkel şi V. Belîi:

Iarăşi bogaţii aprind incendiul,
Îi pregătesc lumii lovituri de moarte...

Cîntecele erau alcătuite şi interpretate de aceiaşi oameni. Vom isca un nou război şi ne vom lupta cu mînie împotriva capitaliştilor, căci, la rîndul lor, şi ei vor război.

Adolf Hitler este una dintre cele mai îngrozitoare personalităţi din istoria mondială. Însă liderii sovietici au dorit să înceapă al doilea război mondial ÎNAINTE ca Adolf Hitler să se înscrie în Partidul Muncitoresc German, la numărul 007.

În 1918, Armata Roşie n-a ajuns pînă în Germania şi n-a reuşit să „aţîţe” al doilea război mondial. În 1919, într-o serie de landuri germane au apărut guverne comuniste. Acum însă Lenin n-avea timp de Germania. În 1919, ca şi în 1918, Lenin lupta împotriva popoarelor din fostul Imperiu Rus.

Dar tovarăşul Lenin privea înainte. Şi tovarăşul Troţki la fel. La 5 august 1919, Troţki scrie vestitul său memorandum: „Calea spre Paris şi Londra trece prin oraşele din Afganistan, prin Punjab şi Bengal...” Troţki propune „pregătirea unei lovituri armate asupra Indiei, în ajutorul revoluţiei hinduse”. Pentru aceasta, credea, trebuiesc înfiinţate în Urali sau în Turkestan „un stat-major politic şi militar al revoluţiei asiatice şi o academie revoluţionară”, trebuie un corp special de cavalerie de 30.000 – 40.000 de călăreţi, care „să fie trimis în India” în ajutorul „revoluţionarilor din partea locului”. Troţki visa ca apele calde ale Oceanului Indian „să spele copitele cailor ostaşilor roşii”. Dar nici atunci n-a reuşit să înceapă cel de-al doilea război mondial. Popoarele din fostul Imperiu Rus luptau cu arma în mînă împotriva comuniştilor şi nu le-au permis să aţîţe „revoluţia din partea locului”.

3

În 1920 comuniştii au făcut o nouă încercare de a începe al doilea război mondial, pătrunzînd prin Polonia în Germania. De data aceasta scopul era „să adape caii Armatei Roşii în apele Vistulei şi Rinului”. Iată fragmente din ordinul de zi dat trupelor Frontului de Vest nr. 1423 din 2 iulie 1920: „...În Occident se hotărăşte destinul revoluţiei mondiale. Peste cadavrul Poloniei albe se aşterne calea spre vîlvătaia mondială. Vom aduce pe baionete fericirea şi pacea oamenilor muncii. Spre Apus !...” Semnează : Tuhacevski, Smilga, Unschlicht, Swarz.

Comandanţii noştri, poeţii şi comisarii vorbeau o singură limbă. Fiecare ordin este în acelaşi spirit. Iată un

fragment din ordinul nr. 1847 din 20 august 1920: „Frontul de Vest este frontul revoluţiei mondiale.” Semnează aceiaşi.

Sînt puţini cei care înţeleg că victoria este aproape. Pentru a o obţine nu se cerea o ocupaţie clasică, era suficient să fie aprinsă flacăra războiului. A o aprinde nu e însă treabă uşoară. Măcinată de primul război mondial, năruită, sleită pînă aproape de limită, Europa, totuşi, s-ar aprinde.

Armata Roşie a intrat pe teritoriul Poloniei şi, imediat, în primul oraş cucerit, a proclamat înfiinţarea Republicii Sovietice Socialiste Poloneze. *(Documente şi materiale de istorie privind relaţiilor sovieto-poloneze,* M., 1964, vol. 3, p. 221). R.S.S.P. era condusă de tovarăşi de la departamentul din Lubianka, inclusiv de F.E. Dzerjinski şi de locţiitorul său I.S. Uschlicht.

Frontul de Vest era condus de Tuhacevski. Iată fragmente din cartea sa *Campania pentru Vistula,* editată în 1923 la Smolensk, în colecţia „Revoluţia din afară”:

„Poate oare Europa să răspundă la această mişcare socialistă printr-o explozie a revoluţiei în Occident? Evenimentele spun că da... Aşadar, Germania era în clocot şi pentru iureşul final aştepta doar contactul cu fluxul înarmat al revoluţiei. În Anglia, clasa muncitoare era de asemenea cuprinsă de cea mai vie mişcare revoluţionară... În Italia se dezlănţuise o adevărată revoluţie proletară... Nu era nici o îndoială că, dacă am fi obţinut victoria pe Vistula, revoluţia ar fi cuprins cu flacăra ei întreg continentul european... Revoluţia din afară era posibilă.”

Iată şi un fragment din finalul cărţii:

„Operaţiunea noastră a făcut să tremure întreg capitalul european... Acest focar n-ar fi rămas limitat în cadrul polonez. S-ar fi împînzit într-un şuvoi plin de avînt în întreaga Europă Occidentală. Armata Roşie nu va uita această experienţă a revoluţiei din afară.”

Mareşalul Jozef Pilsudski, care a condus guvernul polonez şi armata în războiul împotriva comuniştilor, în cartea sa *Anul 1920* (Varşovia 1924), este cu totul de acord în aprecierea situaţiei: destinul civilizaţiei mondiale era aproape de catastrofă. Se crease o situaţie cu adevărat dramatică, atunci cînd, după spusele lui Pilsudski, „asupra întregii Varşovii năvălise coşmarul neputinţei şi al laşităţii".

În cazul căderii Varşoviei, drumul spre Europa era deschis pentru Armata Roşie. În 1920, în afară de Polonia, în Europa nu mai era cine să i se opună.

Pilsudski considera că „acest război aproape că a întors destinul întregii lumi civilizate".

Pilsudski a înfrînt armatele comuniste în apropierea Varşoviei. El considera ca principală slăbiciune a ruşilor incapacitatea lui Tuhacevski de a conduce trupele, neştiinţa „de a lega ideile cu activitatea curentă a trupelor". Dacă în locul lui Tuhacevski ar fi fost alt comandant, care s-ar fi descurcat cît de cît în probleme de strategie, Armata Roşie ar fi pătruns în Germania. Iar în acel moment, în Germania, situaţia politică şi economică era la limita anarhiei.

Însă Europa a avut noroc şi de această dată. Polonia i-a bătut pe comunişti.

4

Comuniştii sovietici au mai repetat încercările de a declanşa războiul şi revoluţia. A existat intenţia de a aprinde „Revoluţia balcanică", iar din zona Balcanilor, după cum spunea Troţki, calea este deschisă spre porturile Franţei şi Marii Britanii. A fost întreprins un atentat împotriva ţarului bulgar Boris. Ţarul a scăpat cu viaţă ca printr-o minune. „Revoluţia bulgară trebuia să fie ca o introducere la revoluţia germană" (L.Troţki, *Lecţiile lui Octombrie,* Priboi, 1924, p. 221). Au existat încercări de a începe revoluţia în America de Sud, în China, în India.

Dar scopul principal rămăsese Germania.

Una din cele cîteva încercări de a lua puterea în Germania prezintă un deosebit interes. Ea a fost întreprinsă în toamna lui 1923. Boris Bojanov descrie evenimentul astfel:

> „La sfîrşitul lui septembrie a avut loc şedinţa extraordinară a Biroului Politic, atît de secretă încît la ea au fost chemaţi numai membrii Biroului Politic şi eu. Nici unul dintre membrii C.C. n-a fost admis. Şedinţa a fost convocată ca sa se fixeze data revoluţiei în Germania. A fost stabilită pentru 9 noiembrie 1923." *(Amintirile fostului secretar al lui Stalin,* Paris, „Tretia volna", 1980, p. 69)."

Planul este simplu: la 7 noiembrie se aniversează luarea puterii de către comunişti în Rusia. Lucrătorii germani vor ieşi la demonstraţie de solidaritate, iar grupuri de provocatori GPU, pregătiţi la Moscova, şi grupurile spionajului militar sovietic, conduse de I.S. Unschlicht vor provoca conflicte cu poliţia, ca să se producă ciocniri sîngeroase şi represiune şi astfel să stîrnească indignarea muncitorilor. 7 noiembrie era planificată ca o zi a demonstraţiilor şi conflictelor, la 8 noiembrie ele trebuiau să se transforme în lupte de stradă, iar în noaptea de 9 noiembrie detaşamentele lui Unschlicht urmau să cucerească cele mai importante instituţii de stat, oglindind reacţia stihială a maselor la bestialităţile poliţiei.

Scenariul e simplu, dar solid. Tocmai pe acest scenariu s-a săvîrşit aşa-numita „Mare Revoluţie Socialistă din Octombrie". După acest scenariu au ieşit victorioase „revoluţiile proletare" din Estonia, Lituania, Letonia atît în 1918, cît şi în 1940. La fel au venit comuniştii la putere în multe ţări după al doilea război mondial: manifestări stihiale ale oamenilor muncii, indignarea populară... şi grupuri mici de provocatori profesionişti.

5

La demonstraţiile din noiembrie ale anului 1923 au fost convocate toate forţele de stînga din Germania. În acest

moment, Partidul Muncitoresc German avea o nouă denumire – Partidul Muncitoresc German Naţional-Socialist, şi un nou Führer – pe Adolf Hitler.

Şi Hitler a hotărît să ia puterea în acelaşi moment, cel care fusese desemnat la Moscova. Să fi avut instrucţiuni de la Moscova? N-avem cum şti.

Dar trebuie să ne amintim: Hitler este socialist. Dacă iei de pe copertă numele autorului şi denumirea partidului, sub programul economic al partidului lui Hitler ar putea semna cu mîndrie Marx, Engels, Lenin, Stalin, Mao, Fidel Castro, Hruşciov, Brejnev şi mulţi alţii.

Se poate replica: Hitler nu făcea parte dintre proletari. Adevărat. Însă nici Vladimir Ilici nu era de la strung, iar Marx n-a lucrat în abataj.

Se spune că partidul lui Hitler era partidul băcanilor şi al micii burghezii. De dragul adevărului însă trebuie să atragem atenţia şi asupra partidului leninist. Proletarii din acest partid erau ţinuţi doar pentru statistică, la conducere fiind Stalin, Molotov, Malenkov, Radek, Zinoviev, Kamenev, acelaşi Troţki, apoi Suslov, Hruşciov, Brejnev... Iertaţi-mă, care dintre ei este proletar?

După componenţa socială, partidul lui Lenin şi partidul lui Hitler sînt fraţi gemeni.

Aşadar, la 8 noiembrie 1923, la München, Hitler cu un grup de adepţi înarmaţi a arestat guvernul Bavariei şi a declarat începutul revoluţiei, afirmînd că guvernul bavarez şi cel al Imperiului au fost răsturnate...

S-a format imediat un nou guvern. În noaptea de 8 spre 9 noiembrie, un grup cu Ernst Röhm în frunte a cucerit statul-major al regiunii militare. Încercările de a cuceri alte obiective au fost zădărnicite de armată şi poliţie. La 9 noiembrie, Hitler a condus o demonstraţie a partizanilor. A avut loc o ciocnire a demonstranţilor cu poliţia înarmată. Au fost ucişi 16 adepţi ai lui Hitler şi 3 poliţişti.

Încercarea de puci a fost înăbuşită cu forţa. Hitler şi partizanii săi apropiaţi au fugit, curînd au fost prinşi, au compărut în faţa justiţiei. A urmat închisoarea în fortăreaţa Landsberg, unde Hitler a scris *Mein Kampf.*

Mai tîrziu, venind la putere, Hitler i-a declarat pe cei căzuţi eroi naţionali, iar zilele puciului din 8-9 noiembrie – principala sărbătoare naţională a Germaniei.

Însă iată ce este interesant: cartea *Mein Kampf* este dedicată memoriei celor şaisprezece tovarăşi ai lui Hitler ucişi la 9 noiembrie 1923. Or, într-o carte atît de mare (numai primul volum are aproape 600 de pagini, cu caractere mici), nu scrie nimic despre evenimentele din 8-9 noiembrie. Hitler scrie cartea în detenţie, dar nu spune de ce a ajuns după gratii. Din anumite motive, Hitler ascunde tot ceea ce a precedat acestor evenimente. În schimb, pe ultima pagină, notează scurt: „Nu voi înfăţişa aici evenimentele care au condus la 8 noiembrie 1923.” Atît.

Ciudat. Cartea se numeşte *Mein Kampf,* autorul povesteşte despre sine, despre partidul său, despre lupta pentru înrîurirea maselor şi pentru putere. Evenimentele din 8-9 noiembrie constituie momentul culminant al acestei lupte, după care partidul lui Hitler a fost interzis, iar el însuşi închis. În momentul scrierii cărţii, nu se întîmplase nimic mai important în viaţa lui Hitler şi a partidului său. Despre ele, nici un cuvînt. Avea ce să ascundă...

6

Revoluţia nereuşită a lui Hitler coincide în chipul cel mai ciudat cu eşecul revoluţiei comuniste.

Există cîteva coincidenţe uimitoare.

Data revoluţiei a fost stabilită la Moscova şi s-a păstrat în cel mai mare secret. Iar Hitler a hotărît să înceapă revoluţia în aceeaşi zi, sub acelaşi steag roşu, sub aceeaşi lozincă de expropriere a veniturilor neobţinute prin muncă, de naţionalizare a concernelor, de confiscare a beneficiilor de război. Tactica hitleriştilor corespunde în totalitate cu ceea ce Moscova prescria agenturii sale: să aibă loc demonstraţii în ciuda interdicţiei, să fie provocate conflicte cu poliţia, să fie cucerite instituţiile guvernamentale. A

existat o coincidenţă în scop, metode, loc şi timp cu o precizie de ore şi minute.

Şi mai ciudat este însă altceva. Lenin, Troţki, Stalin credeau în complot, revoluţie, luare a puterii de către o minoritate organizată. Aşa au procedat în Rusia. Hitler are o altfel de abordare a chestiunii. Hitler e palavragiu demagog, agitator. *Mein Kampf* este cartea unui şef de gloată, care ştie cum să se adreseze mulţimii, cum să-i cîştige încrederea şi iubirea. *Mein Kampf* este o carte despre cum să cucereşti puterea pe cale legală, în ea nu este nici un cuvînt, nici o observaţie privind metodele leninist-staliniste. În sfera luptei legale, deschise pentru influenţarea maselor, Hitler este cu mult mai tare decît Lenin, Troţki şi Stalin luaţi la un loc. Iar în sfera răscoalei, a complotului, Hitler este vădit mai slab. Domeniul nu l-a atras. Peste zece ani va veni la putere pe cale legală, prin intermediul agitaţiei, propagandei, demagogiei, al urnei electorale (şi cu ajutorul nepreţuit din partea nu se ştie cui). Calea unei hahalere gălăgioase – aceasta este calea sa. Aici e tare, şi e mîndru de forţa lui de orator.

Atunci de ce în noiembrie 1923 Hitler a fost atras de metodele leninist-staliniste? Ba chiar simultan cu acţiunile conduse de Moscova?

Timp de şaptezeci de ani, istoricii comunişti ne-au tot repetat: este pur şi simplu un lanţ de coincidenţe bizare şi inexplicabile. S-a întîmplat aşa: noi am hotărît să luăm puterea, iar el a hotărît la fel. În aceeaşi zi.

Bine. Fie. Să credem.

Însă eu am avut un foarte bun profesor, care îndeplinea obligaţiile de rezident GRU la Geneva, un lup bătrîn al spionajului, Valeri Petrovici Kalinin. N-a primit titlul de contraamiral din cauza mea. Însă era mai merituos decît orice titlu. El m-a învăţat un lucru: dacă sînt mai mult de două coincidenţe, înseamnă că nu mai este vorba de coincidenţă...

În concluzie: încercările de a folosi pe Hitler şi partidul său pentru destabilizarea situaţiei politice în Germania au

fost întreprinse de comuniştii sovietici cu mult înainte de venirea lui Hitler la putere.

Chiar dacă încercarea de preluare a puterii este declarată un lanţ de coincidenţe inexplicabile, nenumăratele tentative ale comuniştilor sovietici „de a aprinde incendiul universal” şi de a începe al doilea război mondial nu se pot explica prin coincidenţe; aceasta este însă natura lor. Ea s-a manifestat imediat, din primul moment al dictaturii proletare. Prima încercare de a începe *al doilea* război mondial a fost întreprinsă de comuniştii din Rusia la 13 noiembrie 1918, adică a treia zi după încheierea *primului* război mondial.

*

Cînd, demult, am terminat clasa I, s-a pregătit un spectacol. Rolul principal îl avea corul. Repertoriul era standardizat: cîntece revoluţionare despre crucişător, cîntece antebelice despre contrarevoluţie, cîntece de război despre Katiuşa şi cîntece postbelice.

Începeam ca la carte:

Noi vom aprinde incendiul universal.

Treceam apoi la:

Dă Varşovia ! Dă Berlinul !

Deja am intrat în Crimeea !

Încheiam cu:

Iar bogaţii aprind focul...

Prima mea învăţătoare, Anna Ivanovna, ne învăţa cuvintele. Pe vremea aceea mă numeau Vovocika, eram un băieţel disciplinat, cu guleraş alb, înainte de a pune o întrebare ridicam mîna. Mi s-a dat permisiunea să pun o întrebare şi am pus-o...

Învăţătoarea a rămas uimită.

Acum, amintindu-mi de această femeie inteligentă, de reţinerea şi inteligenţa ei, de zîmbetul trist, trag concluzia: se vede că trecuseră deja ani lungi de deportare. Cine s-o fi alungat în sătucul Barabaş, raionul Hosanski, regiunea Primorie, dacă era soţie de ofiţer?

Atunci însă nu puteam să înţeleg. Am simţit pur şi simplu cum se înăbuşă la auzul întrebării mele. Şi mi-a părut rău de ea.

N-a răspuns nimic. Apoi, după cîteva zile, m-a întîlnit singur pe coridor şi mi-a spus că n-am s-o sfîrşesc bine dacă pun asemenea întrebări. Femeia, înţeleaptă, mi-a văzut întregul destin într-o singură întrebare. Şi a avut dreptate.

Întrebarea mea a copleşit-o, dar şi eu eram uimit.

După cîte îmi dau seama acum, era un om deosebit. Însă pînă a-i pune eu întrebarea, n-o tulburaseră contradicţiile urlate de corul nostru. Nu le observase.

Atunci le-a observat şi le-a înţeles.

Pe mine însă mă mira altceva: învăţam cîntecele cu toată clasa; de ce nimeni, în afară de mine, nu punea întrebări? Era de neînţeles.

Această neînţelegere am purtat-o cu mine întreaga mea viaţă dezlînată.

Capitolul 4

Ce va fi după armistiţiu ?

Dacă Rusia va încheia pacea, această pace va fi un armistiţiu.

Revoluţia socialistă în Rusia va învinge numai atunci cînd ţara

va fi înconjurată de inelul republicilor socialiste surori. Pacea

cu Germania imperialistă va fi un fenomen episodic. Ea ne va

da un scurt răgaz, după care războiul va porni iar.

G. Zinoviev, membru al Biroului Politic,Preşedintele

Cominternului, *Opere,* L.,1925, vol. 7, p. 490

1

Se cuvine să spunem că uneori, chiar şi printre comunişti, au apărut oameni care considerau că trebuie să se renunţe la dominaţia birocraţiei, altfel spus la amestecul statului în economie, adică la socialism, şi să se revină la o viaţă normală.

Unul dintre ei este Nikolai Buharin. În trecut, Buharin a fost teoreticianul execuţiilor în masă ca singur mijloc de a obţine oameni ai viitorului comunist, *homo sovieticus.* După eşecul încercărilor Armatei Roşii de a începe al doilea război mondial şi Revoluţia mondială, Buharin a cugetat şi a lansat în mase lozinca total necomunistă: „Îmbogăţiţi-vă !”

Sub o astfel de lozincă se putea trăi liber, iar oamenii nu mai aveau de ce fugi din ţară. Or, dacă masele vor trăi sub semnul unei asemenea lozinci, de ce ar mai fi nevoie de comunişti în fruntea statului ?

Tovarăşul Stalin a hotărît că lozinca „Îmbogăţiţi-vă !” este o deviere vădită de la idealuri, că din Buharin nu se poate scoate un comunist de tip nou. De aceea tovarăşului Buharin i s-a deschis calea spre împuşcare într-un beci, unul din acele beciuri pe care le proslăvise mai înainte.

Ce trebuiau să facă ceilalţi comunişti, care nu renunţaseră la idealuri şi n-ajunseseră în beciul respectiv? Regimul lor nu putea coexista cu cele din alte ţări, de aceea statele vecine trebuiau transformate în republici surori; dar atunci ar apărea noi graniţe, dincolo de care se află alte ţări normale, acestea trebuind transformate şi ele la rîndul lor ş.a.m.d. Era necesar un „incendiu universal”, dar acesta nu se aprindea nicicum.

Dacă o ţară ostilă (sau ţări, sau întreaga lume) nu poate fi cucerită, iar la cucerire nu se poate renunţa, atunci rămîn două căi: a) să fie continuate încercările sterile de asalt; b) asaltul să înceteze, să fie semnat armistiţiul, să se pregătească bine şi să fie repetat asaltul.

În partidul comunist rus au apărut imediat aderenţi atît ai primei căi, cît şi ai celei de-a doua.

Pentru prima cale s-a pronunţat Troţki cu ideea revoluţiei permanente. Pentru a doua – Lenin şi Stalin.

2

Troţki: zidul trebuie spart necontenit.

Lenin şi Stalin: să-i lăsăm pe capitalişti să se bată între ei, iar noi să aşteptăm. Pînă atunci, vom acumula forţele necesare.

Lenin a înţeles cel dintîi că războiul mondial s-a încheiat, însă a lăsat în urma sa o moştenire-dinamită. Ţările învingătoare, îndeosebi Franţa, pătimaşe fiind, au impus Germaniei învinse condiţii umilitoare. Victoria aliaţilor occidentali a fost întărită prin Tratatul de la Versailles, care a jefuit şi a umilit Germania. Plata unor daune uriaşe către învingători a dat naştere la o criză economică cruntă în Germania şi a dus poporul german la limita foametei, a sărăciei şi a necazurilor de tot felul.

Lenin a înţeles primul că Tratatul de la Versailles este o bombă aşezată la temelia Europei. Mai rămînea doar să fie montat detonatorul şi să se declanşeze mecanismul. Lenin a înţeles că aviditatea învingătorilor îi va pierde: Germania nu se va împăca niciodată cu nedreptatea, în Germania se vor găsi forţe care să se pronunţe împotriva Tratatului de la Versailles şi pentru reconsiderarea rezultatelor primului război mondial. Ele vor fi de partea revanşei şi o vor înfăptui.

Încă din 1920, la o consfătuire a preşedinţilor comitetelor executive judeţene, de plasă şi săteşti, Lenin spunea:

„...ordinea stabilită prin pacea de la Versailles stă pe un vulcan, întrucît şapte zecimi din populaţia întregului pămînt este înrobită şi de-abia aşteaptă să se găsească cineva care să o ridice la luptă. Atunci vor începe să se cutremure toate statele”. *(Opere complete,* vol. 41, p. 353.)

Exact în acest moment *cineva* s-a gîndit. Acest cineva s-a înscris în Partidul Muncitoresc German la numărul 007.

3

Lenin insista să înceteze acţiunile la baionetă purtate de Armata Roşie întru „fericirea” ţărilor vecine şi să fie stabilite cu ele relaţii diplomatice şi comerciale.

A venit Conferinţa de la Geneva. Occidentul a rămas uimit: o delegaţie sovietică în fracuri negre, cilindre de mătase... Occidentul e cuprins de entuziasm: sovieticii se schimbă ! Vor deveni la fel ca noi !

Cineva atrage atenţia: trebuie un termen de probă înainte de a ne aşeza cu ei la masă.

Comuniştii noştri nu ascundeau faptul că nu s-a schimbat nimic. Aveau nevoie doar de trei lucruri: tehnologie, tehnologie şi tehnologie. Trebuiau să se înarmeze, să se înarmeze, să se înarmeze. Apoi să săvîrşească Revoluţia mondială, motiv pentru care vor declanşa al doilea război mondial. Acum însă e un răgaz. Poetul preferat al lui Stalin, Vladimir Maiakovski, scria în acele zile poezia *Cuvîntul meu la Conferinţa de la Geneva.*

Mergeam, examinînd cu ochi de gospodari viitorul
Federaţia Mondială a Sovietelor
Flecăresc limbile în rînduri de gazete
„Să-i punem la-ncercare mai întîi”.
Ajunge cu lucrurile de prisos !
Nu voi ne daţi un termen de-ncercare,
Ci noi vă dăm un oareşce răgaz.

4

Stalin a înţeles ideea lui Lenin şi, după moartea conducătorului, a luat apărarea leninismului în lupta împotriva partizanilor spargerii zidului. Calea lui Stalin este simplă şi clară: să înceteze provizoriu asaltul, să fie consolidată puterea comuniştilor în interiorul Rusiei, să se dezvolte industria cu ajutorul Occidentului, să se modernizeze armata. În acelaşi timp, să fie ridicat *cineva* în fruntea Germaniei şi să nimicească Franţa.

Acel „cineva” se afla atunci în închisoare şi scria *Mein Kampf.* Prima limbă în care a fost tradusă lucrarea *Mein Kampf* a fost cea rusă. Ce-i drept, autorul n-a fost plătit pentru asta, iar în vitrinele librăriilor *Mein Kampf nu* a fost expusă în timpul vieţii lui Stalin. Era un act, obişnuit la noi, de piraterie literară. Cartea a fost tradusă şi editată pentru conducătorii de partid, ai armatei şi statului. Mareşalul Uniunii Sovietice K.K. Rokossovski aduce mărturie: „În acel timp toţi citeam cartea lui Hitler *Mein Kampf* (*VIJ*, 1989, nr. 4, p. 53).

Troţki n-a înţeles intenţiile lui Stalin şi l-a acuzat de deviere de la idealuri. Nici Occidentul nu i-a înţeles intenţiile. Mai exact, liderii occidentali nu vedeau ceea ce era în fapt, ci doar ce ar fi vrut să vadă.

Iar ei voiau ca Rusia comunistă să devină o ţară în rînd cu lumea, să se lecuiască de turbare, să se ocupe de propriile probleme, să nu încerce să cufunde lumea în mizeria în care se afundase singură.

Acum ni se spune că Stalin a renunţat pur şi simplu la ideea Revoluţiei mondiale. Şi se aduc mărturii: s-a făcut filmul *Crucişătorul Potemkin,* iar la sfîrşitul acestuia apare lozinca „Trăiască Revoluţia mondială !” Stalin a dat ordin să fie scoasă lozinca. Nu este oare o dovadă?

Eu n-o consider dovadă. Dacă doriţi cu adevărat să vă pregătiţi serios ca să distrugeţi Occidentul şi pentru aceasta aveţi nevoie de tehnologia Occidentului, trebuie s-o obţineţi; a flutura cîrpa roşie sub nasul vecinilor ştiu şi proştii. Nu se cere prea multă minte pentru asta.

Şi încă o dovadă. Troţki, exilat din ţară în îndepărtatul Mexic, scrie negru pe alb: Stalin a trădat clasa muncitoare şi a refuzat marea Idee.

Dovadă ?

Poate.

Însă nu tot ceea ce spune Troţki trebuie luat în serios. Troţki, de pildă, a criticat toată viaţa birocraţia sovietică. El considera că puterea muncitorilor şi ţăranilor a degenerat în puterea birocraţiei, propunea să fie eliminată birocraţia, să se reducă, să fie pusă sub control muncitoresc şi cîte şi

mai cîte. Uimitoare poziţie: la început Troţki a luat oamenilor tot ce aveau şi a dat totul în proprietate comună. Dar dacă nimeni nu are dreptul să dispună de pămînt, de subsolul acestuia, de căi ferate şi uzine, cine le va conduce pe toate? Dacă pe cel mai bun mecanic de locomotivă îl pui, în numele clasei muncitoare, să conducă Magistrala transsiberiană, va avea nevoie de mai multe telefoane, ca să fie la curent cu tot ce se întîmplă de-a lungul drumului. Va avea nevoie de o masă pe care să pună telefoanele, de un cabinet pentru masă, de un dulap pentru hîrtii, ca să păstreze propriile dispoziţii date ieri, pentru ca dispoziţiile pe care le va da azi să nu le contrazică pe acestea. Va avea nevoie de o dactilografă care va bate la maşină hîrtiile, de ajutoare, fie ei tot muncitori, care vor conduce complicatul organism în lipsa sa. Într-un cuvînt, într-o clipă proletarul se va transforma într-un birocrat.

Uluitoare logică are tovarăşul Troţki: la început a dat ordin să fie luat totul sub controlul statului, iar apoi se alarmează din cauza creşterii birocraţiei. Şi luptă împotriva ei. Dar dacă nu vor conduce birocraţii, atunci cine? Să fie dată calea ferată în proprietate particulară? La o societate pe acţiuni? Pentru ce mai trebuie atunci Revoluţia mondială? Iar după Revoluţia mondială cine va mai conduce întreaga economie mondială?

Aşa că logica lui Troţki şchiopătează.

Politica este luptă pentru idei. Dar ca să pui ideile în practică, trebuie puterea. De aceea politica este luptă pentru putere. Măreţia şi micimea politicienilor se verifică numai cu o singură măsură: cum vor izbîndi în lupta pentru putere. Troţki nu s-a menţinut la vîrful puterii, prin urmare n-a înţeles politica, iar aprecierea lui asupra situaţiei politice nu poate prezenta interes. Un fund de provincie mexican şi arma stalinistă a lui Raimon Mercador au întrerupt refrenul politic al lui Troţki – cea mai bună dovadă a faptului că a înţeles greşit situaţia. Dacă ar fi înţeles-o aşa cum trebuie, ar fi fost conducătorul Revoluţiei mondiale şi al proletariatului mondial.

Trebuie să sesizăm psihologia celui care a pierdut, Troţki. Uneori întîlnim oameni care se apreciază pe sine exagerat. Există artişti faimoşi de cinema care consideră că după plecarea lor cinematografia se va duce de rîpă. Balerine convinse că talentul lor este o culme de neatins, că după ele baletul nu va mai atinge niciodată asemenea cote. Există astfel de oameni şi în politică. Hitler, de exemplu, considera că a rămas viu şi nevătămat pentru că s-a lăsat la timp de fumat. Tocmai această împrejurare a salvat poporul german (Henry Picker, *Alocuţiunile lui Hitler,* însemnare din 11 martie 1942). Rezultă că dacă Hitler n-ar fi găsit în sine puteri şi nu s-ar fi lăsat de fumat, poporul german ar fi pierit fără doar şi poate, nu i-ar mai fi rămas nici o cale de mîntuire...

Acelaşi punct de vedere îl împărtăşea şi Troţki. Lega neîncetat numele său de Revoluţia mondială. Toate articolele şi scrisorile sale sînt străbătute de un unic ţipăt: „O, aduceţi-mă înapoi pe culme ! Fără mine veţi pieri !”. Troţki nu reuşea să-şi închipuie Revoluţia mondială fără el în frunte. Orice acţiune a lui Stalin îi apărea ca o prostie îngrijorătoare, iar Stalin însuşi, ca să folosim cuvintele lui Troţki, era de „o mediocritate remarcabilă”. Dar oricare altul, fiind în vîrful puterii, ar fi fost în ochii lui Troţki un prost, un mincinos, un trădător al marii cauze, o mediocritate, un birocrat etc.

Articolele lui Troţki privind devierea lui Stalin de la ideea Revoluţiei mondiale sînt vaietele victimei. Nu le vom acorda deci nici o atenţie.

5

Doi cunoscuţi istorici, Iuri Leontievici Diakov şi Tatiana Semenovna Buşueva, au publicat o carte de o forţă deosebită, *Sabia fascistă s-a călit în URSS.* Ce sonor şi cuprinzător titlu ! Spune tot ! Aproape patru sute de pagini de dovezi irefutabile ! Stalin a pregătit Germania de război. Fără ajutorul stalinist, Germania n-ar fi putut să se înarmeze, să înfrîngă Europa şi să atace URSS.

În planul stalinist ceva nu a funcţionat însă cum trebuie. Aşa cum am prevăzut. Înarmată de noi, Germania ne-a atacat. Dar nu pentru asta am înarmat-o ! Undeva Stalin a calculat greşit. Unde anume?

Cartea lui Diakov şi Buşueva este bună prin faptul că ne sileşte să gîndim. Închizi cartea după ultima pagină, o pui de-o parte, dar nu-i uiţi titlul. Te trezeşti în miezul nopţii: SABIA FASCISTĂ S-A CĂLIT ÎN URSS ! Urmează întrebarea: DE CE? PENTRU CINE?

Răspunsul trebuie căutat în *Mein Kampf,* capitolul XIII:

„Trebuie să luăm separat fiecare punct al Tratatului de la Versailles şi să-l lămurim sistematic, în cele mai largi pături ale poporului. Trebuie să izbutim ca 60 de milioane de germani – bărbaţi şi femei, adulţi şi copii –, toţi pînă la unul, să simtă în inimile lor ruşinea acestui tratat. Trebuie să izbutim ca toţi cei 60 de milioane de oameni să-l urască pînă în fundul sufletului, pentru ca din această ură fierbinte să se călească voinţa poporului şi totul să se reverse într-o chemare comună: DAŢI-NE DIN NOU ARME !”

Tocmai asta visa tovarăşul Stalin: să fie găsit *cineva.* Iată-l ! L-a găsit !

Tratatul de la Versailles nu numai că cerea Germaniei bani, bani şi iar bani pentru Franţa, dar îi interzicea să posede, să cumpere, să construiască, să testeze şi să producă armament ofensiv şi îi limita drastic armamentul defensiv şi numărul soldaţilor.

Cînd comuniştii spun că Stalin a renunţat, chipurile, la ideea Revoluţiei mondiale, îi sfătuiesc să citească încă o dată *Sabia fascistă...* Iată, de pildă, raportul strict secret al aceluiaşi Unschlicht către tovarăşul Stalin, privind ajutorul secret dat Germaniei. Raportul este datat 31 decembrie 1926: „...este necesar să avem o bază ultrasecretă pentru înarmări ilegale”.

Confruntînd ceea ce spunea Lenin cu ce scria Hitler şi *făcea* Stalin, ideea de a purta o dispută pe tema renunţării lui Stalin la Revoluţia mondială cade.

Pur şi simplu Troţki a pregătit Revoluţia mondiala prin lozinci şi ţipete împînzite în întreaga lume, dezvăluindu-şi planurile. N-avea însă puteri să le execute, nici mijloace, nici posibilităţi. Tovarăşul Stalin nu ţipa în cele patru vînturi, ci acţiona. Aceste acţiuni purtau ştampila „strict secret”. Sub ştampilă se ascundeau toate documentele despre crearea forjelor secrete, unde se călea sabia fascistă.

După venirea la putere, în 1933, Hitler a hotărît să zdrobească toate partidele şi mişcările politice din Germania, lăsîndu-l numai pe al său, singurul înarmat cu o concepţie dreaptă. Pentru zdrobirea inamicilor, Hitler s-a folosit de un provocator. A fost ales un oarecare Marinus van der Lübbe, un tip sărac cu duhul. Într-o noapte Reichstag-ul a luat foc. În mîinile poliţiei a căzut van der Lübbe cu o făclie în mînă şi carnet de membru al partidului comunist în buzunar. A reieşit că tocmai comuniştii au dat foc Reichstag-ului, încît Hitler a nimicit partidul comunist din Germania, iar cu aceeaşi ocazie şi celelalte partide.

Or, Führerul nu înţelegea un singur lucru: el însuşi, în mîinile lui Stalin, juca rolul prostănacului van der Lübbe, numai că la scară mondială. Hitler va aprinde focul celui de-al doilea război mondial, acel foc pe care îl visau părinţii şi bunicii noştri, despre care cîntau copiii. Apoi îi vor pune lui Hitler o făclie în mînă, iar hitlerismul va fi condamnat la Nürnberg. Şi nici unuia dintre judecători nu i-a trecut prin minte întrebarea: cine a pus în mîna lui Hitler făclia şi sabia fascistă, meşteşugită în URSS?

Atîta timp cît tovarăşii comunişti n-au dat răspuns la întrebarea: de ce partidul lor i-a pregătit pe fascişti de război, nu putem accepta dovada renunţării lui Stalin la Revoluţia mondială.

6

Să scoatem din raft cele treizeci de tomuri ale operelor lui Stalin şi să le mai citim o dată. Cel care le-a studiat poate confirma: tot ce este scris după aşa-numita „Mare

Revoluţie Socialistă din Octombrie” reprezintă o polemică pe tema: ce înseamnă victoria deplină a socialismului şi ce înseamnă victoria definitivă?

Este lesne de înţeles logica stalinistă. Stalin vorbeşte clar, chiar dacă lucrurile nu sînt atît de simple cum par. Ideea lui: la început vom construi socialismul într-o ţară, apoi – inevitabil – în întreaga lume. Victoria deplină a socialismului într-o singură ţară este posibilă, dar ea nu este definitivă. Victoria definitivă este numai la scară mondială.

Se înţelege, Stalin n-a ajuns niciodată în practică pînă la brutalitatea pur marxistă, n-a anulat familia, n-a trimis femeile spre folosinţă comună, nu a naţionalizat copiii, în armatele de muncă ale gulag-ului au intrat foarte puţini oameni – maxim zece procente din populaţie, în timp ce Marx recomanda să fie introduşi toţi şi pentru totdeauna. Socialismul lui Stalin a fost o variantă „prea-uşoară” de marxism, ca să spunem aşa, un socialism cu faţă umană. Şi totuşi, cît de „uşoară” a fost, stalinismul a rămas în cadrele marxismului şi socialismului. Marx şi-a formulat clar programul: lichidarea proprietăţii private. Stalin nu s-a abătut de la recomandarea lui. A lichidat proprietatea particulară. Iar lagărele de concentrare sînt o consecinţă inevitabilă a lichidării proprietăţii particulare.

Lichidaţi proprietatea oriunde ar fi şi veţi descoperi cu surprindere că nu vă puteţi lipsi de lagărele de concentrare.

Edificînd socialismului deplin într-o singură ţară, Stalin ştia că orice contact al supuşilor săi cu străinătatea „putredă” va da naştere unor duşmani ai regimului. Viitorul a arătat că însăşi fiica lui Stalin, la prima posibilitate de a fugi, a profitat din plin. A fost de acord să trăiască oriunde, numai în patria proletariatului mondial nu.

Nu ne mai punem întrebarea dacă Stalin a renunţat sau nu la ideea Revoluţiei mondiale. Ne punem o altă întrebare: putea oare Stalin să renunţe la această idee, dacă ştia că o coexistenţă îndelungată alături de ţările normale este lipsită de noimă?

Chiar dacă Stalin ar fi voit să renunţe la Revoluţia mondială, n-ar fi putut să o facă, deoarece ar fi însemnat înfrîngerea şi sinuciderea. Şi n-a renunţat. Repeta deschis şi perseverent: „Victoria definitivă a socialismului în sensul garanţiei depline faţă de restaurarea relaţiilor burgheze este posibilă numai la scară internaţională” (*Pravda* 14 februarie 1938).

Gabriel Gorodeţki, un critic al meu, scrie: „Suvorov se străduieşte să demonstreze că politica externă a Uniunii Sovietice a fost determinată în întregime de ideologie şi a urmat dogmele marxiste, care aveau întotdeauna drept scop revoluţia mondială. Suvorov nu ia în calcul interesele naţionale...”

Despre ce fel de interese naţionale poate fi vorba? Numai în decursul colectivizării, în Uniunea Sovietică au fost nimiciţi mai mulţi oameni decît în timpul primului război mondial în toate ţările participante la un loc. Colectivizarea este al doilea război mondial, dus împotriva propriului popor. Iar cînd se spune că la l septembrie 1939 Hitler a început... eu răspund: la 19 august 1939 Stalin a început al doilea război mondial împotriva popoarelor Europei. Dar, dacă privim la rădăcină, vom vedea că al doilea război mondial a fost început de fapt de comunişti în 1930, împotriva mujicilor Rusiei, Ucrainei şi Belarusului. În 1939 acest război s-a extins şi în ţările învecinate. Încercaţi să explicaţi din punct de vedere al intereselor naţionale războiul împotriva propriului popor, nimicirea milioanelor de reprezentanţi ai naţiunii, cei mai activi şi mai harnici, osatura şi coloana vertebrală a naţiunii, cei care o hrănesc. În plus, robustul mujic gospodar este întotdeauna un bun soldat. Repet: întotdeauna. Nimicirea mujicilor a însemnat nimicirea celor mai buni soldaţi. Iar cînd, din neînţelegere, războiul sovieto-german a fost numit „mare” şi chiar „naţional”, obiectez: colectivizarea a fost un război comunist antinaţional, un război împotriva propriului popor, un război de nimicire a apărătorilor patriei. Războiul în Europa este doar o continuare. Un

război dus împotriva tuturor vecinilor, mai apropiaţi sau mai depărtaţi.

Numai din punct de vedere al Revoluţiei mondiale acţiunile lui Stalin au un înţeles. Ţărănimea liberă n-are nevoie de Revoluţia mondială, tocmai ţărănimea liberă s-ar opune sovietizării Etiopiei şi Antarcticei, căci pentru Comintern şi aventurierii acestuia cel ce plăteşte este mujicul, el îşi varsă sîngele.

De aceea tovarăşul Stalin a frînt spinarea mujicului rus, şi în acelaşi timp a întregului popor, ca să nu-l împiedice să alipească noile republici într-o uniune indestructibilă. Şi este chiar foarte logic: la început într-o ţară, apoi la scară mondială.

Domnul Gorodeţki explică foarte interesant: avea chef Stalin, se conducea după ideologia marxistă, nu avea chef – după interesele naţionale.

Însă tovarăşul Stalin nu avea o asemenea libertate. Echitatea socială cerea naţionalizarea, naţionalizarea însemna birocratizare, aceasta atrăgea după sine exodul în masă şi „graniţa închisă”, „graniţa închisă” însemna autoizolare, ruperea de civilizaţia mondială şi, inevitabila, înapoiere. Am început să fierbem în suc propriu, am pierdut contactul cu alte popoare, cu cele mai înaintate realizări ale ştiinţei mondiale, ale tehnicii şi culturii. Eram siliţi să inventăm totul singuri. Într-o lume normală, o descoperire ştiinţifică dintr-o ţară devine repede bun comun, toate ţările profită. Noi însă nu puteam face acest lucru... Rămînerea în urmă a dat naştere nemulţumirii poporului în privinţa ordinii existente...

Toţi care au mers în aceeaşi direcţie au fost pur şi simplu siliţi să păşească pe urmele staliniste către necesitatea războiului de distrugere a celor liberi, adică acelor bogaţi şi fericiţi. Sau China comunistă va declanşa războiul nuclear şi jumătate din omenire va pieri (aşa considera optimistul Mao), sau comunismul chinez se va nărui. N-au dezlănţuit războiul nuclear, deci comunismul chinez se va prăbuşi. Ori Fidel Castro va trimite trupe cubaneze să lupte în Africa, să instaureze acolo

conducerea birocraţiei (explicaţi-mi: unde este aici interesul naţional al Cubei?), ori regimul lui Fidel se va nărui. Şi se năruie...

Aşa că din două, una: sau interesele naţionale, libertatea fiecăruia şi bunăstarea tuturor, sau mersul pînă la capăt, pînă la ultima republică. Numai că şi aici sînt diferenţieri: a merge cu întîrziere sau fără.

Stalin a pornit spre Revoluţia mondială cu întîrziere. Dar ştia: nu poate să dureze prea mult. Occidentul ne va corupe cu foxtrotul şi tangoul său (şi chiar ne-a corupt!). Este ca o tumoră canceroasă: sau organismul distruge celulele canceroase şi supravieţuieşte, sau tumora canceroasă va distruge organismul. Comuniştii se considerau organismul sănătos, iar toate statele normale erau tumora ce trebuia biruită. Nu voi comenta atribuirea rolurilor, dar ele nu puteau exista alături. Avea dreptate tovarăşul Lenin: ori unul, ori celălalt.

De aceea răgazul stalinist s-a încheiat la începutul lui 1939. Ca să înţelegem acest lucru, trebuie să răsfoim ziarele vremii. Uniunea Sovietică trăia în aşteptarea unor mari evenimente. Congresul al XVIII-lea al partidului comunist respira un aer de război eliberator inevitabil. Generalul-maior A.A. Lobacev a participat la această „reuniune de război". Îşi aminteşte de 10 martie 1939: „Trecuseră două decenii de cînd eu, aproape un copil, făceam de pază, însoţind entuziasmat delegaţii la congresul Cominternului. Acum în acest post se afla alt tînăr, iar eu îl salutam, poate, pe delegatul la viitorul congres mondial al comunismului biruitor" *(Pe drumuri grele,* M, 1960, p. 97).

În acelaşi an, preferatul lui Stalin, Konstantin Simonov, descria în piesa *Un flăcău din oraşul nostru* lupta trupelor sovietice la Halhin-Gol împotriva armatei 6 japoneze: „Tu te gîndeşti acum la ultimul pisc, iar eu la ultimul fascist. Mă gîndesc la el de mult, încă de la Madrid... în cel din urmă oraş fascist, acest ultim fascist va ridica mîinile în faţa tancului pe care se va afla steagul roşu, da, roşu."

Asemenea rînduri se scriau în momentul cînd Germania n-avea graniţe comune cu Uniunea Sovietică, şi nu ne putea ataca, cu atît mai puţin prin surprindere. Se scriau atunci cînd Ribbentrop lua avionul spre Moscova ca să semneze pactul, cînd tovarăşul Stalin l-a îmbrăţişat pe Ribbentrop şi i-a jurat prietenie veşnică. Se scriau atunci cînd „cel din urmă oraş fascist" putea fi considerat nu numai Köln sau München, nu numai Neapole sau Palermo, nu numai Barcelona sau Lisabona, dar şi Addis-Abeba, Luanda sau Tripoli. Scopul nostru nu este apărarea ţării, ci „cel din urmă oraş fascist".

Dacă Simonov ar fi exprimat numai propriile sale idei, fără să consune cu linia generală, premiile staliniste nu i-ar fi umplut buzunarele. Tovarăşul Stalin ştia ce cărţi cere momentul.

Iar visul despre „cel din urmă oraş fascist" era în consonanţă cu visul lui Genghis-Han: spre ultima mare ! Există şi diferenţe: era contraindicat să tărăgănăm chestiunea, iar de oprit nu ne puteam opri, chiar dacă am fi vrut-o.

De aceea tovarăşul Stalin a ordonat să se facă uriaşa statuie cu bustul lui Lenin...

Capitolul 5

Către ultima republică

Rusia este prevestitoarei federaţiei mondiale a republicilor.
Herbert Wells, martie 1917

1

S-a dat aşadar ordin să se facă un cap mare al lui Lenin. Foarte mare.

Atît de mare încît în el să poată încăpea o sală pentru conferinţe şi congrese.

La un asemenea cap trebuia să se ataşeze un trup de dimensiuni corespunzătoare. S-a calculat. S-a ajuns la concluzia că în acest caz trupul trebuie să fie mai mare decît turnul Spasski din Kremlin, însă un turn este uşor de construit. Turnul e turn şi gata. Dar tovarăşul Lenin nu este turn. Lenin nu stătea stană. Tovarăşul Lenin, după cum oricine ştie, avea întotdeauna mîna îndreptată înainte. Mîna tovarăşului Lenin indica întotdeauna calea proletariatului: „Mergeţi pe drumul cel drept, tovarăşi !”.

Trebuia ca tovarăşul Lenin să facă în aşa fel încît să nu semene cu bravul soldat Švejk, cu mîinile la vipuşcă, ci mîna să fie îndreptată înainte.

S-a calculat iarăşi: rezulta o mîna cît arcada unui pod zdravăn de cale ferată. Podul este lesne de construit. Podul e pod. Capetele podului se sprijină pe două maluri. Însă mîna tovarăşului Lenin se află în aer. În gol. Spre niciunde. A fost uşor de ridicat statuia Libertăţii din New York: mîna cu făclia este îndreptată aproape în sus. Statuia lui Hristos de pe muntele de la Rio a fost uşor de înălţat: două mîini întinse în lateral, se echilibrează una pe alta... Dar tovarăşului Lenin îi plăcea să ţină mîna înainte. Numai sub această înfăţişare s-a permis să fie reprezentat.

Şi-au bătut capul inginerii şi au hotărît: o vom face adăugînd în interiorul statuii o contragreutate de o mie de tone.

Dar s-a ivit o nouă problemă; în ce direcţie va trebui să arate mîna leninistă? Spre Vest? Spre Răsărit? Poate spre Sud, spre Oceanul Indian, în apele căruia trebuiau să-şi spele cizmele? Aşadar, în ce direcţie va trebui să arate mîna?

S-a decis în felul următor: ideea noastră este Revoluţia mondială, lumea va fi a noastră. De aceea este mondială Revoluţia, toată lumea va fi a noastră. De aceea Lenin trebuie să arate spre întreaga lume. În plus, Lenin trebuie să arate calea spre zorile de mîine. De aceea s-a luat hotărîrea să se instaleze sub statuie un motor electric (sau

două, sau o sută, dacă e nevoie) şi statuia să se învîrtă mereu: soarele se află la Răsărit – Lenin arată cu mîna spre el. Soarele se deplasează pe cer, mîna leninistă, îmboldeşte spre el. Douăzeci şi patru de ore – o rotaţie completă. Şi iar de la început... Timp de veacuri ! De milenii ! Pentru totdeauna !

Însă bătaia de cap inginerească nu s-a sfîrşit aici, ci de abia a început. Nu se poate să se aşeze statuia pur şi simplu pe pămînt. Nu se poate. Statuia trebuie ridicată pe un postament corespunzător. Dacă este mai înaltă decît oricare din turnurile Kremlinului, în acest caz, ce fel de postament să aibă? De o sută de metri? Două sute? Trei? Bineînţeles că nu. Trei sute este puţin. Trei sute are şi turnul Eiffel din Paris. Trebuie mai înalt. Iar acolo, în vîrful turnului, să se înalţe Lenin ca o giruetă. Să se învîrtă ca un cocoşel de aur. De mai mare dragul – cea mai înaltă construcţie din lume, iar în vîrf Lenin – cocoşelul.

În postament s-a hotărît să se instaleze muzeul Revoluţiei mondiale, cea mai mare bibliotecă din lume, Institutul „Marx şi Engels”, separat – Institutul „Lenin”, cluburi muncitoreşti şi o sală mare, cea mai mare sală din lume...

Sălile şi scările vor fi din granit roşu, granit alb, negru, marmură albă şi roz, malahit, labrador. Draperiile vor fi din brocart aurit.

În nopţile albe mii de ingineri căutau rezolvări la mii de probleme: ce fel de lifturi se vor face? de ce capacitate? cu fotolii sau fără? cum să facă ventilaţia? dar încălzirea? cum să asigure o acustică bună în sala principală? Dar dacă în tavanul sălii principale se arde un bec, cum poate fi schimbat la înălţimea de şaptezeci de metri ?

Şi se găseau rezolvări: garderobele vor fi de tip conveier, pentru zece mii de persoane; pui jetonul într-un orificiu, iar paltonul îţi apare într-o clipă. Se înţelege, restaurantele sînt amenajate în spiritul naţional al republicilor frăţeşti iar bucătăria este conform cu cele mai bune tradiţii; restaurant rus, ucrainean, polonez, german, italian, francez... În postament, se intenţiona să fie insta-

late şi multe altele: bufete, săli de odihnă etc. Iar jos s-a decis să fie adus metroul, pentru ca din tunelul subteran să existe o ieşire direct în dantelăriile de marmură, în luxul orbitor şi în strălucirea feerică a celui mai frumos palat din lume...

Toate acestea se numeau cu două cuvinte: Palatul Sovietelor. Sau cu două litere – P.S. În popor – Turnul Babel.

Construcţia de-abia începuse, iar linia de metrou fusese deja extinsă şi se înfiinţase o nouă staţie: „Palatul Sovietelor”.

2

S-a ales un loc minunat pentru Palatul Sovietelor. În faţă, chiar lîngă Kremlin, peste rîul Moscova, strălucea în soare maiestuoasa Catedrală a Mîntuitorului Hristos, mîntuitorul Rusiei. Catedrala este simbolul Rusiei, înălţată spre cer prin munca de jumătate de veac a meşterilor ruşi, zugrăvită şi împodobită de cei mai mari pictori şi sculptori. Catedrala a fost ridicată din copeicile muncite de ţărani, muncitori, învăţători şi mici negustori, de artişti şi soldaţi, din banii adunaţi de marea burghezie şi de nobilime.

Tovarăşii comunişti au pus sub Catedrala Mîntuitorului Hristos o cantitate corespunzătoare de dinamită şi... au aruncat-o în aer.

Tocmai pe ruinele simbolului Rusiei s-a hotărît să se ridice noul simbol.

Comuniştii nu recunoşteau Patria şi războiul pentru patrie, după cum nu recunoşteau nici Rusia. În centrul Moscovei, pe locul simbolului Rusiei, a fost împrejmuită o suprafaţă şi săpată o groapă.

S-au băgat în pămînt mii de tone de oţel inoxidabil (oţel marca P.S.), s-au turnat zeci de mii de tone de mortar (ciment marca P.S.) şi s-a ridicat spre cer o carcasă de oţel.

S-a construit o fabrică de ciment care dădea cel mai bun ciment din lume, cimentul albastru. La Magnitogorsk

s-a dat în exploatare un laminor care producea construcţii din oţel, executate cu mare trudă şi deosebită precizie. Numai la executarea carcasei se cereau trei sute de mii de tone din cel mai bun oţel. Din acest oţel s-ar fi putut construi zece mii de tancuri T-34, care să echipeze zece armate de tancuri. S-a dat în exploatare un combinat, care a început prelucrarea fibrei lemnoase printr-un procedeu special, ca lemnul să nu ia foc şi să aibă rezistenţa metalului. A apărut şi alt combinat, care a început să producă din fibra lemnoasă mobila „eternă" pentru P.S. Şi un alt combinat: executa plăci de marmură pentru îmbrăcarea încăperilor în interior. Trebuiau multe. Alt combinat executa blocuri şi plăci de granit pentru îmbrăcămintea exterioară. Iar în Kirghizia, în păduri, topoarele loveau fără milă şi se auzea zgomot de ferăstraie: deţinuţii doborau nuci seculari. Din toată Uniunea veneau eşaloane la Moscova: cedru, mesteacăn din Karelia, stejar băiţuit, fag, rădăcină de nuc pentru amenajarea saloanelor !

În Urali, deţinuţii şlefuiesc malahit. La pragurile Niprului se taie blocuri de granit...

La Moscova se adună cei mai buni meşteri clin toată ţara: dantelărese şi brodeze în fir de aur, argintari şi lucrători în bronz, lucrători în marmură, ţesători de covoare, sticlari, şlefuitori...

3

La 4 iulie 1941, toate lucrările la Palatul Sovietelor au fost sistate. Curînd toată tehnica de construcţie a fost trimisă pentru ridicarea obiectivelor defensive. Pentru aceleaşi necesităţi au fost trimise sutele de mii de tone de materiale deja pregătite: cimentul la construcţia DOT-urilor, oţelul întotdeauna necesar la război, fibra lemnoasă specială pentru producerea avioanelor de vînătoare. Carcasa P.S.-ului a fost tăiată.

În octombrie 1941, miile de constructori ai Palatului au fost înrolaţi într-o divizie de miliţie populară şi abandonaţi

în calea tancurilor. Cei mai buni lucrători ai Rusiei: montori, sudori, sticlari şi sculptori, gravori şi şlefuitori – toţi, toţi au căzut pe cîmpiile înzăpezite de lîngă Moscova.

După război s-a încercat de cîteva ori să se reia construcţia, dar totul a fost lăsat baltă. În 1956, la Congresul al XX-lea al partidului, Hruşciov l-a demascat pe Stalin: „Cu toată hotărîrea luată acum treizeci de ani de a construi Palatul Sovietelor, ca un monument dedicat lui Vladimir Ilici, construcţia a fost amînată mereu, iar proiectul a început să fie uitat încetul cu încetul”. Sala a răspuns cu strigăte de entuziasm.

Se părea că, dacă s-a amintit despre Palat, dacă Stalin a fost stigmatizat pentru că nu l-a construit, atunci poate fi înălţat acum. Care-i problema? Fundaţia a rămas... Apropo, fundaţia este absolut unică, mobilă, în forma unei cupe uriaşe care poate sta pe orice sol, mai bine zis poate aluneca pe orice sol, ca o farfurie în ligheanul de spălat vase. Fundaţia nu poate fi ameninţată de cutremur, la fel cum farfuria care pluteşte într-un lighean nu este ameninţată de uşoarele valuri de apă ce-o înconjoară. Iar dacă Stalin nu a construit Palatul, luaţi această fundaţie unică şi construiţi !

Dar Hruşciov nu s-a apucat să construiască Palatul. Nici viitoarelor generaţii nu le-a dat posibilitatea să-l construiască. Hruşciov a dat ordin ca farfuria fundaţiei să fie umplută cu apă, iar în jurul acesteia să se amenajeze vestiare. S-a obţinut astfel cel mai mare bazin de înot în aer liber din lume. Este o idee foarte bună: un bazin de înot sub cerul liber. N-o să îngheţe la iarnă ?

Nu. S-a hotărît ca apa să fie încălzită. Şi a fost.

Cîtă energie trebuie ca în februarie, la Moscova, să încălzeşti cel mai mare bazin în aer liber din lume? Cîtă energie trebuie pentru ca apa să nu se răcească noaptea?

Sincer vorbind, nu ştiu. Şi nimeni n-a calculat. Cine să răspundă şi pentru ce? Cine drămuieşte banul poporului?

Într-o asemenea afacere, orice capitalist s-ar ruina. De aceea în capitalism proştii nu rezistă mult în afaceri: ai luat o hotărîre tîmpită, ai păţit-o. De aceea este bun

socialismul, că îţi permite să iei orice fel de hotărîri. În capitalism îţi plasezi bănuţii tăi. În socialism însă sînt comuni. Ai poporului. Ai nimănui.

Apropo de banii poporului. La Kiev, pe stadionul din centrul oraşului, s-a construit cîndva o trambulină pentru schi. Instalaţia este la nivelul standardelor internaţionale. Numai că, din cauza economiei, trambulina a fost aşezată în aşa fel încît schiorul putea ateriza numai în tribuna spectatorilor, pe bănci. N-are unde să aterizeze în altă parte. De aceea timp de decenii trambulina a tronat mîndră deasupra oraşului, dar nu s-au găsit doritori să sară. La Varşovia există un gigantic stadion abandonat. Stadionul este atît de mare încît ar putea încăpea în el toţi locuitorii capitalei poloneze, ba ar mai rămîne şi multe locuri libere. Pe acest stadion se află acum bazarul rusesc. Conaţionalii noştri vînd ordinele „Slava” şi „Războiul de apărare al Patriei”, medaliile „Pentru eliberarea Varşoviei”, „Pentru cucerirea Berlinului”, „Pentru victoria asupra Germaniei”. Bun bazar. Bogat.

Asta apropo de puterea poporului. Să nu deviem însă de la temă: cel mai mare bazin de înot sub cerul liber din lume. Iată o enigmă pentru istorici: de ce fundaţia n-a fost folosită pentru destinaţia iniţială? De ce Palatul n-a mai fost construit?

4

Ni se spune că solul e moale. Aşa este. Însă tehnologii din secolul al XIX-lea au izbutit să înalţe pe acest sol Catedrala Mîntuitorului Hristos. Şi n-a păţit nimic. Nici catedralele grandioase din Petersburg nu se află pe stînci de granit. Colosseumul roman este ridicat pe o mlaştină şi stă acolo de o mie de ani; şi va mai sta multe mii, dacă nu se va găsi un „deştept” să-l distrugă.

La Londra, biserica Sfîntul Petru se află pe o mlaştină, ca întregul oraş, de fapt. Desigur, P.S.-ul este un edificiu unic, cel mai mare din lume, însă şi tehnica în domeniul construcţiilor a făcut paşi înainte faţă de vremea

construcţiei Colosseumului. Şi nu degeaba am vorbit despre farfuria aceea plutitoare. Proiectanţii stalinişti îşi cunoşteau bine meseria.

Explicaţia privind solul moale a fost născocită mai tîrziu. Dacă s-ar fi spus la început: solul este moale, nu se poate construi, iar construcţia s-ar fi sistat, acum am fi putut lua această circumstanţă ca fiind o cauză viabilă. Însă nici în 1940, nici în 1941, constructorii n-au avut îndoieli. Palatul se construia în ritm susţinut. Se poate considera ca motiv al opririi construcţiei un fapt pe care constructorii nu l-au pomenit niciodată ?

Iar dacă motivul este solul, de ce construcţia nu se mută în alt loc? Durează mult? Hidrocentrala Kuibîşev s-a construit într-un loc, apoi au ales un altul. Au vrut să construiască Universitatea în pantă. Au calculat: va aluneca în rîul Moscova. Sus este mai impresionantă, dar au mutat-o mai departe. Şi Palatul Sovietelor putea fi mutat într-un loc mai bun. Fie pe culmea Vorobiev, în locul Universităţii, fie la Ostankino. Acolo solul este potrivit. Nu se poate? Nu degeaba am pomenit de stadionul varşovian şi de trambulina kieveană. Avem o ţară bogată, banii nu se numără, cu banii poporului nu sînt probleme în socialism. Cine i-a numărat vreodată? Şi pentru ce?

Părerea mea este că oprirea construcţiei n-a fost provocată de cauze tehnice sau economice.

Poate că n-a mai fost pe gustul tovarăşului Stalin ? Nu, gustul nu s-a schimbat. După război, din ordinul lui Stalin, a fost construită la Moscova cea mai mare Universitate din lume. Fireşte, nu se compară cu Palatul. A o compara cu Palatul înseamnă a compara un căţeluş cu un tigru. Vreau să subliniez doar că dragostea lui Stalin pentru clădirile monumentale a rămas întotdeauna vie. Să fi avut mai mult timp, ar fi reconstruit toată Moscova. Şi nu numai Moscova. Acest stil păşea victorios în întreaga ţară, fiind preluat şi dincolo de limitele ei, de la Pekin la Varşovia.

Nici acum nu s-au potolit disputele privind cauzele sistării construirii Palatului.

Cauza se află însă la vedere. Este aceeaşi pentru care Stalin a refuzat să onoreze „parada victoriei” şi să poarte ordinul cu care a fost decorat în 1945.

Ca s-o înţelegem, trebuie să ne amintim destinaţia Palatului, trebuie să ne amintim cu ce scop se intenţiona a fi construit.

5

„Acum cincizeci de ani, în capitala Germaniei hitleriste, Berlin,
echipe speciale de constructori au început brusc să dărîme cartierele vechi ale oraşului. A început o acţiune grandioasă de reconstrucţie a Berlinului... Se pune întrebarea: capitala cărui imperiu, mai corect, a cărui teritoriu imperial trebuia să devină Berlinul? Răspunsul este evident ! Se avea în vedere teritoriul Germaniei după victoria în «războiul fulger» care ar fi
adus Reichului dominaţia asupra întregii lumi. În programul propagandei ideologice monumentale a fascismului mai exista
un plan – «Marele Inel al Gloriei». Pe circumferinţa noii graniţe
a Germaniei (de la vest spre est – de la Oceanul Atlantic pînă la Urali şi de la nord la sud – din Norvegia pînă în Africa de Nord) trebuiau să se înalţe concomitent uriaşe monumente imperiale sub formă de obeliscuri, mausolee, turle, gorgane, castele, aşezate la oarecare distanţă unele faţă de altele. Se
ştie din istorie că asemenea acţiuni ideologice necesită uriaşe
cheltuieli şi eforturi din partea arhitecţilor şi artiştilor, fiind caracteristice pentru sistemele statale totalitare, cu regim antidemocratic şi cu un curs agresiv al politicii externe; să ne
amintim de piramide... Într-adevăr, în anii '30 ai secolului XX,
arta Reich-ului nu putea să nu aibă anumite corespondenţe cu arta oficială a sistemelor totalitare. Legile timpului se manifestă implacabil. În ţări precum Italia, Grecia, Spania, Polonia şi chiar Franţa au apărut recidive directe ale acestei

arte.”

Citatul de mai sus este clin îndrăgita mea *Revistă de istorie militară* (1989, nr.7, pp. 95-96).

Nici autorul articolului, nici redactorul n-au remarcat contradicţia: într-un paragraf stă scris că Hitler năzuia să instaureze dominaţia mondială, iar în următorul că intenţiona să săvîrşească o expansiune în Urali şi în Africa de Nord, şi să marcheze apoi noile graniţe cu monumente. Dominaţie mondială? Dacă Hitler va stăpîni întreaga lume, de ce va mai fi nevoie de graniţe? Luînd în considerare anvergura şi cheltuielile, se poate presupune că în mintea lui Hitler erau chiar graniţele definitive ale Reichului.

Restul articolului te face să rîzi cu lacrimi. Ce-i drept, cînd l-am citit prima dată, n-am rîs. Autorul afirma că Germania hitleristă este focarul odiosului monumentalism ideologic, că în alte ţări totalitare – Franţa, Grecia, Polonia –au apărut monumente de tip hitlerist. Iar eu aşteptam ca autorul să pomenească încă o ţară...

Să cădem de acord cu *Revista de istorie militară*: au existat regimuri îngrozitoare în Franţa, Polonia, Grecia. Să acceptăm că arhitectura a oglindit tendinţele lor agresive. Să consimţim că în secolul XX Grecia a fost agresorul agresorilor. Dar în afara acestora au fost şi alte ţări cu un regim deloc tolerant, cu ambiţii geopolitice bine definite şi cu o arhitectură care oglindeşte aceste ambiţii...

Mă gîndeam tot timpul că, începînd discuţia despre reconstrucţia Berlinului, autorul va aminti şi reconstrucţia grandioasă a unei alte capitale. Mi se părea că punînd întrebarea cu „capitala cărui imperiu...” vor urma şi alte întrebări.

De acord, construcţiile monumentale din Berlin sînt dovada planurilor expansioniste: viitorul imperiu avea nevoie de o capitală corespunzătoare.

Părerea mea este: n-ar fi mai bine să ne uităm şi-n ograda noastră?

La 30 decembrie 1922 s-a format Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste. O asemenea denumire nu implică nici un fel de limite naţionale sau geografice. Conform planului fondatorilor ei, această formaţiune trebuia să se extindă în întreaga lume. Stema URSS era globul pămîntesc cu simbolurile comuniste aplicate pe el. Chiar în ziua formării URSS a luat cuvîntul Serghei Kirov şi a propus să se construiască Palatul. Tovarăşul Kirov a explicat simbolistica lui: „Clădirea trebuie să pară o emblemă a puterii viitoare, a triumfului comunismului nu numai la noi, ci şi acolo, în Occident". Şi a precizat: palatul trebuie construit pentru ca în el să fie primită în componenţa Uniunii Sovietice ULTIMA REPUBLICA.

Nimeni atunci nu prevedea care anume va fi: Republica Sovietică Socialistă Argentina sau R.S.S. Uruguay? Însă toţi ştiau că o vor primi cîndva în familia frăţească. În acest scop s-a hotărît construirea P.S.-ului.

Peste treisprezece luni a murit Lenin. Deasupra mormîntului tovarăşului Lenin, tovarăşul Stalin a depus un jurămînt: „...Plecînd dintre noi, tovarăşul Lenin ne-a lăsat cu limbă de moarte să consolidăm şi să extindem Uniunea republicilor. Îţi jurăm, tovarăşe Lenin, că vom îndeplini cu cinste porunca ta..." Tocmai aceste cuvinte s-a hotărît să fie încrustate cu litere gigantice pe zidurile sălii principale. Palatul Sovietelor însuşi părea un monument închinat lui Lenin. Dar numai la prima vedere. Planul era oarecum altul: Marx şi Engels sînt teoreticienii întemeietori, ei se află la baza monumentului. Monumentele lor sînt gigantice, dar în comparaţie cu Lenin, avînd o înălţime de o sută de metri, sînt micuţe. Iar Lenin este practicianul; Lenin a început să transpună teoria în viaţă, el a instaurat o viaţă fericită pe o şesime din suprafaţa uscatului. Pentru aceasta Lenin are o statuie de dimensiuni corespunzătoare. Însă principalul element în Palat nu este nici Marx, nici Engels, nici măcar Lenin, ci jurămîntul lui Stalin. Monumentul însuşi simboliza victoria definitivă a

comunismului pe pămînt şi trebuia să fie o expresie grăitoare a jurămîntului îndeplinit.

Chipul lui Stalin nu era vizibil în statui şi basoreliefuri, însă templul trebuia să devină al său: Stalin este făuritorul Cauzei Supreme în întreaga istorie universală. Tovarăşul Stalin a făgăduit să extindă Uniunea – iată jurămîntul său pe zid –, tovarăşul Stalin şi-a îndeplinit jurămîntul cu cinste !

Acesta era planul...

Este interesant că unul din proiectele Palatului, prezentat la concurs, avea, dacă priveai la clădire de sus, contururile graniţelor Uniunii Sovietice, aşa cum erau ele în momentul concursului. Autorii acestui proiect au fost huiduiţi. N-au înţeles nici esenţa sarcinii, nici destinaţia Palatului, nici momentul istoric: ne vom extinde ! Fraţilor, graniţele noastre vor deveni întreaga lume !

La întrebarea de ce nu a fost construit Palatul se poate răspunde simplu: pentru că Stalin nu şi-a îndeplinit jurămîntul. Pentru că Stalin a declanşat al doilea război mondial, însă l-a terminat practic în aceleaşi frontiere în care îl începuse. Stalin ştia că o convieţuire îndelungată cu societatea normală este imposibilă, iar el n-a reuşit s-o biruie. Rezultatele celui de-al doilea război mondial au însemnat sfîrşitul comunismului. A fost o înfrîngere istorică. Nu poate urma decît prăbuşirea. Mai devreme sau mai tîrziu. Iar victoria în război a însemnat înfrîngerea comunismului la scară mondială.

Ultimei republici nu i-a mai fost dat să intre în componenţa URSS, de aceea n-a mai fost nevoie de palat pentru aniversare.

*

Diferenţa între sovietici şi fascişti a constat în faptul că hotărîrea de a construi Palatul şi a reconstrui Moscova drept capitală a Republicii Sovietice Socialiste Mondiale a fost luată înainte ca Adolf Hitler să moaie peniţa în cerneală şi să scrie primul rînd al cărţii sale. Şi încă ceva:

Stalin n-a planificat să ridice monumente şi castele la viitoarele sale graniţe. Viitoarea Republică Sovietică Socialistă Mondială nu trebuia să aibă graniţe.

Ea se voia nemărginită.

Capitolul 6

Istoria ne-a lăsat puţin timp...

Numai simplul fapt al încheierii unei alianţe între Germania şi Rusia ar însemna că un viitor război este inevitabil, rezultatul său fiind hotărît dinainte. Un astfel de război n-ar putea însemna decît sfîrşitul Germaniei.

Adolf Hitler, *Mein Kampf,* cap. XIV

1

Orice crimă a lui Stalin în politica externă, orice ticăloşie ni se explică scurt şi simplu: istoria ne-a lăsat prea puţin timp ! Trebuia să cîştigăm timp !

La prima vedere, pare coerent: dacă în iunie 1941 Uniunea Sovietică nu era pregătită de război, atunci cu atît mai mult nu era pregătită în august 1939. De aceea tovarăşul Stalin a fost silit să dea ordin tovarăşului Molotov să semneze pactul.

Iar *Revista de istorie militară* (1990, nr. 2) titrează cu litere roşii: „A fost de ales?" Rezultă încă din titlu: n-a fost. Molotov a trebuit să semneze pactul privind începutul celui de-al doilea război mondial fiindcă nu eram pregătiţi şi trebuia să amînăm începutul acestuia... Logica este uimitoare, însă mareşalii şi generalii noştri nu recunosc o alta. În aceeaşi revistă (1991, nr. 4), Mareşalul Uniunii Sovietice S.F. Ahromeev îşi prezintă punctul de vedere într-un lung articol. El merge mai departe: pactul Molotov-

Ribbentrop, care a declanşat războiul, nu este pur şi simplu un pas forţat al Uniunii Sovietice, ca să cîştige timp, ci este o manifestare de înalt umanism şi moralitate. Oricine are impertinenţa să pună la îndoială justeţea acţiunilor lui Stalin este un tip amoral:

> „Pentru URSS, înţelegerea din 23 august 1939 a amînat data de începere a războiului cu aproape doi ani. În lipsa unei asemenea înţelegeri, Uniunea Sovietică ar fi intrat în război încă din 1939 în condiţii mai neprielnice decît în 1941."

Mareşalul nu e singurul. Cîntecul despre cum a cîştigat timp tovarăşul Stalin răsună de cincizeci de ani. Vom reveni la problema autorului acestui cîntec. Fiecare este poet în felul său. Generalul de armată A.M. Maiorov: „Uniunea Sovietică a obţinut aproape doi ani pentru a se pregăti să respingă agresiunea" (*VIJ*, 1989, nr.5, p. 36)

Iar scriitorul Ivan Fotievici Stadniuk scria despre aceasta (*Pravda*, 22 iunie 1993) cu semne de exclamare: „iată, am mai scornit un truc diplomatic şi am cîştigat încă o lună preţioasă !"

Dacă este să dăm crezare *Pravdei*, Stalin a considerat atacul german inevitabil şi s-a străduit prin tot felul de manevre să-l amîne: na, am cîştigat o lună preţioasă, iacă şi încă o săptămînă...

Însă nu este greu deloc să discreditǎm legenda cu timpul puţin pe care tovarăşul Stalin l-a recîştigat. Pentru aceasta trebuie numai să ne amintim prin ce se deosebea Lenin de Hitler.

2

Partidul Comunist German era o forţă politică serioasă. Însă el nu-şi trăgea nicidecum forţa de pe şantierele navale din Hamburg, nici din cartierele muncitoreşti din Berlin, nici din oţelăriile Ruhr-ului. Principalele resurse ale forţei comuniştilor germani nu se găseau în Germania, ci în Rusia comunistă.

Înainte ca ideologul naţional-socialismului, Alfred Rosenberg, să-şi scrie cărţile despre impuritatea slavilor, comuniştii sovietici nimiceau deja cu milioanele pe înşişi aceşti slavi. În nenumăratele lagăre pentru exploatarea lemnului, brigadierii ţineau evidenţa metrilor cubi. Milioane de metri cubi mergeau la export şi se obţinea valută. Cu valuta se alimenta Complexul militaro-industrial şi Cominternul, statul-major al Revoluţiei mondiale. Cea mai avidă secţie a Cominternului era Partidul Comunist German, dacă, fireşte, nu luăm în considerare Partidul Comunist Panrus (bolşevic).

Arhivele stau la dispoziţie şi orice curios se poate convinge: sursa puterii Partidului Comunist German se ascundea în exploatările forestiere siberiene. Şi în minele de aur. Invincibila putere economică a lagărelor noastre de concentrare, iată temelia de granit a comunismului german. De la Romanovi au rămas rezervele de aur. Tovarăşii sovietici au vîndut avuţiile ţării, tezaurele bisericeşti şi operele marilor maeştri din Renaştere. Multe erau date ca ajutoare. Lor le ajungeau şi le mai dădeau partidelor frăţeşti cîte ceva. Apoi colectivizarea. Pîinea era luată pe degeaba şi trimisă la export. Partidul alimenta cu ajutoare pe bolşevici şi pe fraţii lor mai mici din întreaga lume. Pe malul Mării Negre, tovarăşii sovietici au luat în proprietate tot: de la palatele ţariste, pînă la grădinile botanice şi reşedinţele de vînătoare. Comuniştii din întreaga lume veneau aici să tragă chiulul şi să-şi restabilească sănătatea zdruncinată. Nu trebuie să umblăm mult după dovezi, trebuie doar citită cartea lui Nikolai Ostrovski, *Aşa s-a călit oţelul.* Chiar aşa se şi încheie: acolo, în huzureala staţiunilor din Crimeea.

Aveam cu ce să-i atragem de partea noastră. Trîntorii din toate ţările se uniseră la tigaia noastră. Ştiau că dacă te înscrii la comunişti îţi este asigurat un viitor luminos. Moscova va plăti orice, îţi va da păpică, băutură din belşug, iar staţiunile din Crimeea sînt pe gratis. Afluxul de iubitori ai clasei muncitoare nu contenea.

Rîndurile partidelor comuniste din toate ţările se completau cu proşti şi delincvenţi. Nici Partidul Comunist German nu făcea excepţie.

Răspund pentru cuvintele mele. În anii '20, în Germania nu existau lagăre de concentrare, însă în Uniunea Sovietica da. Şi iată că tot felul de specimene, precum Pieck sau Ulbricht, luptau pentru răsturnarea puterii legale, aleasă de poporul german, avînd intenţia să edifice o Germanie comunistă după chipul şi asemănarea Uniunii Sovietice, mai precis să includă Republica Sovietică Socialistă Germană într-o uniune indestructibilă, cu toate consecinţele ce decurgeau de aici: teroarea roşie, nimicirea în masă, lagărele de concentrare, colectivizarea şi celelalte minunăţii. Dacă şeful comuniştilor germani Ernst Thälmann era marxist şi se pregătea să distrugă clasele sociale în Germania, adică pregătea poporului execuţii în masă, înseamnă că era criminal. Dar dacă el a crezut că aceste clase pot fi lichidate fără execuţii, înseamnă că a fost un prost.

La începutul anilor '30, cele mai bogate zone agricole ale ţării noastre, dar şi ale întregii planete – Ucraina, Don, Kuban, Povoljie – cu toată recolta record, au fost cuprinse de o foamete îngrozitoare. Oamenii mîncau cîini, pisici, apoi au trecut la şobolani, şoareci sau broaşte. Un oarecare Mihail Şolohov a scris o carte teribil de comică, intitulată *Pămînt desţelenit,* despre acele timpuri vesele şi despre viaţa în libertate din timpul colectivizării. Cartea e plină de umor. Cea mai comică scenă: moş Şciukar fierbe o supă cu broaşte. Să te strici de rîs nu alta ! Şi rîdeau pînă la nechez tovarăşii cominternişti, îl băteau pe umăr pe tovarăşul Şolohov, se găseau şi dintre aceia cărora nu le era silă să dea mîna cu tovarăşul Şolohov, chiar mergeau în ospeţie la el, stăteau împreună la masă. Iar acolo cereau icrişoare, nu broscuţe.

Se pune firească întrebare: cum au putut conducătorii proletariatului mondial, un Duclos sau un Thälmann, să trăiască în această ţară şi să NU ŞTIE de foamete? Cum au

putut să nu ştie de existenţa lagărelor de concentrare? Cum au putut să nu vadă copiii-schelete?

Nu mă sfiesc să repet concluzia: dacă nu au văzut cu adevărat unde vor să-şi ducă popoarele şi ţările lor, atunci au fost idioţi. Dar dacă au văzut?

3

Ni se descrie Germania anilor '20 ca devastată de şomaj, inflaţie şi criză, însă în Germania nu se scriau atunci romane nostime despre supă cu broscuţe... Tovarăşul Thälmann şi camarazii săi luptau pentru instaurarea ordinii sovietice în Germania. Pentru ce luptau comuniştii germani? Pentru supa cu broaşte?

Uneori, toţi aceşti thälmanni, bronzaţi în prealabil pe plajele din Crimeea, vizitau Germania natală, iar acolo puteau găsi cartea lui S.P. Melgunov, *Teroarea roşie în Rusia.* Puteau găsi şi multe, multe alte cărţi despre lagărele de concentrare, despre foamete, despre bestialităţile „puterii populare”. Să nu-l fi interesat pe tovarăşul Thälmann?

Comuniştii (adică proştii şi criminalii) nu puteau să vină la putere pe cale legală nici în Germania, nici în altă ţară normală, pentru simplul fapt că nici într-o ţară din lume proştii şi criminalii nu formează majoritatea şi nu se bucură de suficientă susţinere. De aceea partidul lui Thälmann nu ameninţa cu venirea la putere pe cale legală. De aceea tovarăşul Thälmann nu iubea democraţia şi lupta împotriva ei, ca şi predecesorii şi tovarăşii săi de idei: tovarăşii Lenin, Troţki, Stalin. Partidul comunist german reprezenta o forţă atîta timp cît firmele de cherestea sovietice vărsau o parte din beneficiile lor în casa de bani a tovarăşilor germani. Fără aceasta, partidul proletariatului german era o nulitate, la fel cum ar fi fost în 1917 partidul lui Lenin fără aurul german.

4

Stalin ştia: poţi să cheltui pentru întreţinerea partidelor comuniste frăţeşti milioane de dolari, mărci, franci şi lire sterline, tone de aur, dar nici într-o ţară, nici un partid comunist nu va lua vreodată puterea pe cale legală. „Experienţa ultimilor douăzeci de ani arată că, în timp de pace este imposibil să ai în Europa o mişcare comunistă atît de puternică pentru ca partidul bolşevic să poată lua puterea. Dictatura acestui partid devine posibilă numai ca rezultat al unui mare război.” Sînt cuvinte rostite de tovarăşul Stalin la 19 august 1939 într-o cuvîntare strict secretă, care a rămas secretă pînă în 1994. Au fost rostite chiar în momentul cînd Stalin deschidea ecluzele celui de-al doilea război mondial.

Stalin ştia: comuniştii vor veni la putere numai ca rezultat al războiului. De aceea Stalin se pregătea de război şi-i pregătea pe comunişti.

Încă din anii '20, la Moscova a fost înfiinţată o şcoală Specială a Cominternului. Şi încă o şcoală purtînd numele lui Lenin. În aceste şcoli se pregăteau agenturile pentru subminarea puterii existente în toate ţările lumii, pînă în Argentina şi Brazilia, şi pentru recrutarea conducătorilor proletariatului. Încă din anii '20, Cominternul călea cadre de conducere, care trebuiau să dirijeze parlamentele şi guvernele noilor republici sovietice.

Iată un exemplu: Erich Mielcke, de două ori erou al RDG, membru al Biroului Politic, general de armată, ministrul Securităţii statului. De unde provine ? Din şcoala Cominternului. Poliţia germană l-a prins pe Erich Mielcke încă înainte de venirea lui Hitler la putere. *Steaua Roşie* din 27 decembrie 1987 scrie: „În vara lui 1931, situaţia lui Mielcke a devenit periculoasă, era în pericol de a fi arestat”. *Steaua Roşie* nu intră în amănunte, iar noi nu vom putea ghici cu ce a supărat autorităţile tovarăşul Mielcke. Să amintim însă că, în 1931, Germania era o ţară cu un înalt grad de libertate, cu momente dure de instabilitate şi chiar de anarhie. Pentru propagandă comunistă pur şi simplu nu erai închis. Tovarăşul Mielcke trebuie să fi întreprins ceva foarte serios. *Steaua Roşie* pomeneşte în

treacăt şi despre o condamnare la moarte în contumacie, deşi în timpul lui Hitler, Erich Mielcke n-a apărut în Germania.

Pentru astfel de tovarăşi, porţile capitalei proletariatului mondial erau larg deschise. Mielcke se salvează de urmărire în Uniunea Sovietică, ajunge în şcoala Cominternului, apoi în şcoala „Lenin”. Nu ştiu ce a învăţat în aceste şcoli, dar între 1939-1940 Erich Mielcke luptă ilegal în Belgia. Mai departe, în biografia lui apare o lacună inexplicabilă, iar din 1945 Erich Mielcke îşi construieşte o viaţă nouă în rîndurile organelor de conducere din Germania de Est. În 12 ani ajunge ministru al Securităţii de stat, şi rămîne vreme de peste treizeci de ani.

Ah, aceste şcoli ale Cominternului, ce plămadă !

Bineînţeles, ni se spun cuvinte frumoase despre viteazul antifascist; se poate ca Mielcke să fi fost antifascist, dar pentru a lupta împotriva lagărelor de concentrare fasciste nu era obligat sa fugă în 1931 din Germania, unde nu existau încă lagăre de concentrare, în Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, unde acestea erau în floare. Nu ştiu dacă ţara mea iubită a fost patria elefanţilor, însă patria lagărelor de concentrare pentru proprii ei cetăţeni a fost cu siguranţă. Aici nimeni nu ne ia întîietatea. Apropo, comuniştii germani nu puteau să fie adversari ai lagărelor: după înfrîngerea fascismului, comuniştii le-au folosit pe cele hitleriste. Tovarăşul antifascist Mielcke nu putea să nu aibă în această chestiune o părere personală. Tovarăşul Mielcke şi alţi tovarăşi nu luptau împotriva lagărelor de concentrare, ci pentru ca ele să nu mai existe sub steagul roşu fascist şi să treacă sub steagul roşu comunist. Ei luptau pentru a fi şefi în aceste lagăre de concentrare.

Soarta lui Erich Mielcke este doar un exemplu: comuniştii germani nu considerau că patria lor este Germania ci Uniunea Sovietică, pe care o slujeau şi căreia i se supuneau. Aşa informează şi *Steaua Roşie*: „El numeşte ţara lui Lenin a doua sa patrie”.

Încă un exemplu. De data aceasta nu este vorba de Erich Mielcke, prea puţin cunoscut în anii de dinainte de război, ci despre cel mai important şi cunoscut comunist german; conducătorul comuniştilor germani, Ernst Thälmann, petrecea mult timp în Uniunea Sovietică, mergea în uniformă militară bolşevică: „La tribună a apărut tovarăşul Thälmann în manta de ostaş rus şi cu caschetă avînd steaua roşie în frunte” (*Armata Roşie*, 9 decembrie, 1926).

Foarte interesant: Uniunea Sovietică şi-a propus drept ţel al existenţei sale distrugerea guvernelor legale în întreaga lume, printre care, şi mai presus de toate, Germania, iar capul unuia dintre partidele politice germane merge în uniforma militară a inamicului.

Armata Roşie nu şi-a ascuns niciodată principala sa destinaţie: „Armata Roşie va considera misiunea bolşevică îndeplinita atunci cînd vom stăpîni globul pămîntesc”. Acestea au fost spuse activului Comisariatului poporului pentru apărare pe 15 martie 1937 de către şeful Direcţiei politice din Armata Roşie a muncitorilor şi ţăranilor, Comisarul militar de rangul întîi, tovarăşul Ian Homarnik. Cînd ni se spune că istoria a lăsat comuniştilor puţin timp, replicăm: i-a lăsat prea mult. Dacă ţara s-ar fi pregătit de respingerea agresiunii, ar fi fost timp suficient, dar sub conducerea lui Stalin ţara s-a pregătit de îndeplinirea altor sarcini. Iar acestea au fost spuse deschis din prima zi de existenţă a dictaturii comuniste. S-au repetat la toate nivelurile şi cel mai adesea în Comintern, unde ţineau şedinţe Bela Kun şi înflăcăraţii Thälmann şi Dolores, încălţaţi cu cizme sovietice de general.

Este uimitor, dar în acelaşi timp în care tovarăşul Thälmann prezida şedinţele la Moscova, chiar în apropiere, în şcoala secretă de tancuri de lîngă Kazan, tovarăşul Stalin pregătea viitorii comandanţi germani de tancuri. Ce fel de uniforme purtau aceştia? Germane? Fireşte că nu. Purtau uniforma Armatei Roşii, exact ca şi tovarăşul Thälmann, lipsindu-i numai steaua roşie (*VIJ*, 1993, nr. 7, p. 42).

Cît de neagră eşti, mamă-istorie !

Repet ideea: Wilhelm Pieck, Otto Grotewohl, Ulbricht şi Thälmann au fost copiii Uniunii, bine hrăniţi şi ascultători. Au trăit fericiţi în ţara lagărelor de concentrare, au cutreierat staţiunile de odihnă din Crimeea şi n-au voit să ştie că Ucraina mănîncă scoarţă de copac iar cazacii Donului supă de broască, în timp ce pîinea Ucrainei mergea să întreţină mişcarea comunistă internaţională. Tovarăşii cominternişti se pregăteau să fie miniştrii securităţii statului în republicile frăţeşti unificate, şi în acelaşi timp erau instruiţi şi tanchiştii germani destinaţi să distrugă Europa. La prima vedere este un paradox, la a doua – o logica de fier.

5

Să ne întoarcem acum la Lenin şi la Hitler. Deosebirea dintre ei constă în faptul că Hitler, îndeosebi după noiembrie 1923, lua în considerare venirea la putere numai pe cale legală, numai prin alegeri. Lenin însă nu avea scrupule. Lenin era gata să ia puterea prin orice mijloace, în primul rînd ilegale. Iată de ce n-au apărut piedici în calea tovarăşului Lenin, însă în faţa lui Hitler au apărut. Obstacolul consta în faptul că trebuia să aibă o majoritate absolută de voturi la alegeri. Iar el n-o avea.

În iulie 1932, hitleriştii au întrunit 13,7 milioane de voturi, însă tot n-au atins majoritatea absolută. Acesta a fost apogeul, după care a urmat căderea. Peste patru luni, Hitler a pierdut aproape două milioane de voturi. Căderea a continuat, accelerîndu-se. Iată repartizarea forţelor politice din Germania la sfîrşitul anului 1932: hitleriştii – 11,9 milioane voturi, social-democraţii – 8,1 milioane, comuniştii – 5,8 milioane.

Am fost învăţaţi că hitleriştii sînt micii prăvăliaşi, social-democraţii formează partidul micii burghezii, comuniştii sînt partidul clasei muncitoare. Dar dacă este să credem rezultatele repetatelor alegeri de la începutul anilor '30, atunci micii prăvăliaşi şi micii capitalişti din Germania erau

de trei ori mai mulţi decît proletarii. Cu alte cuvinte, toate consideraţiile lui Marx erau răsturnate încă de pe atunci şi asta chiar în Germania industriala. Şi dacă în Germania industrială proletară, pentru Hitler votaseră de două-trei ori mai mulţi decît pentru Thälmann, atunci cine era exponentul intereselor majorităţii oamenilor muncii?

Am fost învăţaţi să nu etichetăm drept „socialist" partidul lui Hitler; doar la noi este adevăratul socialism; şi la nemţi este socialism, dar nu cel adevărat. Aici se poate remarca faptul că Hitler avea un punct de vedere cu totul opus: numai el avea adevăratul socialism, iar socialismul de tip leninist este o denaturare, o pervertire, o abatere. De aceea propun să numim partidul lui Hitler aşa cum era denumit de Hitler însuşi şi de partizanii săi: Partidul Muncitoresc German Naţional-Socialist (în prescurtare germană – NSDAP). Şi haideţi să nu mai discutăm ce este adevăratul socialism şi ce este denaturare: atîta timp cît nu este la putere, orice socialism este corect.

Aşadar, Partidul Muncitoresc Naţional-Socialist era în criză. La prima vedere, Hitler este învingător. Se părea că este cel mai popular politician al Germaniei şi va lua puterea. Însă nu. N-avea majoritatea absolută şi de aceea nu o putea face. O majoritate simplă, fără o superioritate hotărîtoare, nu înseamnă victoria, ci criza profundă. Numărul de voturi ale social-democraţilor şi comuniştilor este mai mare.

Partidul Muncitoresc Naţional-Socialist al lui Hitler se afla şi în cea mai grea criză financiară. În Germania, clasa muncitoare nu mai avea bani să susţină partidul. Partidul era pur socialist, pur muncitoresc, pur proletar. De unde să aibă proletarii bani? Procesul descompunerii partidului hitlerist a început să evolueze.

Este interesant de răsfoit jurnalul lui Goebbels din acele zile: „speranţele au dispărut cu totul", „în casă nu avem nici un sfanţ" „nu sînt bani, nimeni nu dă pe credit", „am ajuns la ultima suflare".

Situaţia era dificilă: partidul lui Hitler nu mai are bani pentru berea detaşamentelor de asalt, pentru cămăşile

brune, pentru cizme, pentru steaguri şi făclii, pentru tobe şi foi volante, pentru editarea de cărţi, pentru desfăşurarea noii campanii electorale, pentru întreţinerea aparatului de partid. Hitler se gîndeşte la două variante de acţiune: prima – fuga, a doua – sinuciderea. Acest fapt este consemnat, de exemplu, în jurnalul lui Goebbels, care era strict personal.

La zece ani după criză, Hitler însuşi spunea într-un cerc restrîns: „Situaţia a stat cel mai rău în 1932, cînd a trebuit să semnez o mulţime de documente de credit ca să am posibilitatea să finanţez presa, campania electorală şi, în general, toate lucrările de partid... Am semnat actele de împrumut în numele NSDAP, conştientizînd faptul că, dacă activitatea NSDAP nu va fi încununată de succes, voi pierde totul.” (Henry Picker, *Alocuţiunile lui Hitler,* însemnarea din 5 mai 1942).

La sfîrşitul lui 1932, Adolf Hitler era terminat ca politician. Rămăsese cea mai populară personalitate din Germania, dar partidul era înglodat în datorii care nu puteau fi plătite. Naţional-socialismul german era sortit pieirii. Numai un miracol îl putea salva. Or, miracole nu există.

De aceea pe Hitler l-a salvat tovarăşul Stalin.

6

Tovarăşul Stalin nu numai că l-a salvat pe Hitler, dar i-a şi înmînat cheile puterii.

Democraţia este structurată în aşa fel încît în momentele hotărîtoare, de cotitură ale istoriei, minoritatea să joace rolul fundamental.

Acest lucru se petrece pentru că istoria are un număr nelimitat de variante de evoluţie. Cît timp totul este bine, oamenii pot să cadă de acord asupra problemelor principale, însă în momentele de crize şi tensiuni, în societate apar mii de soluţii şi planuri. Opiniile sînt diametral opuse şi populaţia divizată. În această situaţie, totul este soluţionat de minoritatea instabilă şi oscilantă:

dacă ea se va îndrepta uşor spre dreapta, vor cîştiga cei de dreapta; dacă o va lua spre stînga, vor cîştiga cei de stînga.

O astfel de situaţie era în Germania la sfîrşitul anului 1932: hitleriştii, după cum ne amintim, sînt pe primul loc, social-democraţii – pe al doilea, comuniştii – pe al treilea. Însă nici hitleriştii, nici social-democraţii, cu atît mai puţin comuniştii, nu pot veni la putere.

În această situaţie, destinele Germaniei, ale Europei şi ale întregii lumi s-au aflat în mîinile minorităţii, în mîinile comuniştilor germani. Dacă ei îi vor susţine pe social-democraţi, hitlerismul se va prăbuşi, fără a se mai putea ridica vreodată. Dar dacă îi vor susţine pe hitlerişti, se va prăbuşi social-democraţia.

Să ne îmbrăcăm în salopeta de lucru a tovarăşului Thälmann şi să vedem ce-i de făcut, punînd la socoteală toate consecinţele acţiunilor noastre. Nici nu poate fi vorba de o venire separată la putere a comuniştilor. Rămîn două căi.

Prima: a intra în coaliţie cu social-democraţii şi a cîştiga alegerile: social-democraţii – partenerul mai mare, comuniştii – partenerul mai mic. Trebuie împărţite portofoliile: social-democraţii – majoritatea ministerelor, comuniştii – minoritatea. După înfrîngerea în alegeri, Hitler va fugi sau se va împuşca, dacă nu va fi închis pentru neplata unor datorii de multe milioane. Partidul lui se va dizolva; cine ar vrea să rămînă într-un partid falimentar şi să plătească datoriile acestuia după înfrîngere? A intra în coaliţie cu social-democraţii însemna deci pentru comunişti (şi pentru întreaga lume) zdrobirea hitlerismului. După această zdrobire, comuniştii s-ar fi înălţat automat de pe locul al treilea pe al doilea şi ar fi împărţit puterea cu social-democraţii. Ademenitor.

Tovarăşul Thälmann avea şi o a doua cale, să-i sprijine pe hitlerişti. Consecinţele acestui demers sînt uşor de prevăzut: Hitler, venit la putere, va băga în lagăre de concentrare şi pe social-democraţi, şi pe comunişti, şi pe tovarăşul Thälmann însuşi. Susţinerea lui însemna deci

pieirea social-democraţiei şi sinuciderea comunismului german.

Tovarăşul Thälmann aşa a procedat: l-a susţinut pe Hitler.

La alegerile din 1933, Hitler a avut 43% din voturi, social-democraţii şi comuniştii – 49%. Iar tovarăşul Thälmann n-a vrut să intre cu social-democraţii într-un bloc unic. De aceea au învins hitleriştii.

7

Este interesant cum descrie propaganda roşie venirea lui Hitler la putere. „Fascismul înseamnă război... Oare Hitler şi Mussolini ar fi reuşit să ia puterea şi să arunce Europa în prăpastia războiului dacă toţi antifasciştii, în primul rînd comuniştii şi socialiştii ţărilor occidentale, ar fi format front comun? Fireşte că nu.” Aşa stă scris într-un articol de fond din *Revista de istorie militară* (1962, nr. 5, p. 5), adică acesta este punctul de vedere oficial al Ministerului Apărării al URSS. Articolul clocoteşte de o sacră mînie: dacă s-ar fi unit, Hitler şi Mussolini n-ar fi venit la putere ! N-ar fi fost al doilea război mondial ! Conducătorii Ministerului Apărării clocotesc de mînie, dar, din cine ştie ce motiv, nu-i numesc pe vinovaţii venirii la putere a lui Mussolini şi Hitler.

Noi îi vom numi. Fără ajutor, Benito Mussolini nu putea veni la putere. Problema e aceeaşi ca şi în cazul lui Hitler: nu-i ajungeau voturile. Socialiştii şi liberalii aveau mai multe. Şi atunci tovarăşul Lenin a interzis socialiştilor italieni să intre în coaliţie cu liberalii. Rezultatul: la putere a venit Mussolini. Apropo, tocmai aceste acţiuni ale lui Lenin au fost cauza scindării partidului socialist. Cei care s-au supus ordinului leninist au ieşit din partidul socialist şi au format Partidul Comunist Italian. Mulţumim tovarăşului Lenin.

Această lecţie a plăcut foarte mult tovarăşului Stalin. În ianuarie 1924, la plenara C.C. al Partidului Bolşevic, Stalin

a declarat: „Nu coaliţie cu social-democraţia, ci luptă pe viaţă şi pe moarte cu aceasta”.

Social-democraţii au propus deseori comuniştilor acţiuni comune împotriva lui Hitler, în orice condiţii, însă au primit întotdeauna un refuz ferm.

Stalin i-a deschis calea spre putere lui Hitler prin metoda cu care Lenin i-a deschis calea spre putere lui Mussolini. Or, iată ce spune acum propaganda noastră oficială. În 1991 agenţia „Novosti” editează cartea *Criminalul numărul 1.* Autori sînt Daniil Efimovici Melnikov, doctor în ştiinţe istorice, profesor universitar, şi Ludmila Borisova Ciornaia, publicistă şi traducătoare. Cartea se referă la Hitler.

Autorii au desfăşurat o uriaşă muncă de cercetare, au săpat pînă la rădăcină, cum se spune. Dau informaţii despre strămoşii lui Hitler, aflăm care dintre aceştia era căsătorit nelegitim, care avea copii nelegitimi. Aflăm multe lucruri interesante despre copilăria şi tinereţea lui Hitler. Avem în faţa ochilor tabloul apariţiei şi evoluţiei naţional-socialismului german, care l-a avut drept conducător. Vedem ascensiunea naţional-socialismului, iar apoi criza din 1932: totul decădea, totul se ruina. Autorii citează cuvîntările politicienilor germani de la sfîrşitul lui 1932: Hitler e condamnat, Hitler a ieşit din cărţi, Hitler nu mai există ca politician, puneţi-i cruce. Autorii îşi enunţă punctul de vedere: încă puţin şi toţi adepţii ar fi părăsit partidul, iar Adolf Hitler însuşi, dacă n-ar fi fugit sau nu s-ar fi sinucis, ar fi ajuns la închisoarea datornicilor.

După toate, urmează descrierea venirii lui Hitler la putere.

Saltul în relatarea evenimentelor este de neînţeles. Este ca într-un film, cînd se taie cîţiva metri de peliculă: o smucitură şi, deodată, pe ecran, fără nici un fel de întrerupere, căderea se transformă în zbor.

Cartea este despre Hitler şi de aceea întrebarea cheie trebuie să fie următoarea: cum a ajuns la putere ? Celelalte întrebări sînt secundare. Fără puterea în stat, Hitler n-ar fi valorat nimic. Toate crimele au devenit

posibile numai pentru că a preluat puterea. Nu poţi construi lagăre de concentrare ca persoană particulară. Cum a ajuns acest ticălos, acest nemernic, această stîrpitură la putere?

Iată ce răspuns ne propun autorii: „În această carte nu avem posibilitatea, dar nici nu este necesar, de a enumera toate peripeţiile luptei la vîrf dintre anii 1932-1933 pentru fotoliul de cancelar” (p. 135).

Asta-i tot: „nu avem posibilitatea şi nici nu este necesar”. Hitler a ajuns la putere şi nu ne interesează cum. Autorii au „săpat” pînă la bunici şi străbunici, au cotrobăit prin rufele murdare ale familiei, ne aduc la cunoştinţă toate „bîrfele”, iar cînd ajung la esenţial, are loc un salt inexplicabil în povestire.

Cînd nu voia să vorbească despre evenimentele din noiembrie 1923, Hitler folosea procedeul: „nu voi extinde...”. Propaganda comunistă oficială foloseşte acelaşi procedeu hitlerist: „nu avem posibilitatea şi nici nu este necesar” de a povesti ceea ce este mai important şi mai interesant.

Noi vom răspunde: tovarăşi comunişti, avem posibilitatea de a judeca venirea lui Hitler la putere. Este şi necesar.

Toate acestea pentru ca niciodată să nu se mai repete.

8

Întrebare: ce ar fi trebuit să facă tovarăşul Stalin în situaţia dramatică de la începutul anului 1933?

Răspuns: nimic.

Hitler ar fi pierdut şi n-ar mai fi existat nici un „mare război de apărare a patriei”. Ar fi fost pace. Şi noi n-am mai fi plîns milioanele de victime.

Însă tovarăşul Stalin avea nevoie de război. De aceea tovarăşul Stalin a dat ordin comuniştilor să nu intre în bloc comun cu social-democraţii. Mai mult, greva din Prusia Orientală, unde trebuiau să fie răsturnaţi social-democraţii, s-a desfăşurat sub steagul roşu comun, pe care, în

zvastică, erau intercalate secera şi ciocanul. Acum înţelegem; comuniştii n-au posibilitatea şi nici nu este necesar să povestească despre asta.

După alegeri, 49% din voturi au fost împărţite între social-democraţi şi comunişti. Împreună însemnau forţă, separat – slăbiciune. Separat, nici comuniştii, nici social-democraţii nu aveau 43%, cum avea Hitler. Dar el a învins şi toate datoriile i-au fost şterse.

Aici trebuie căutate sursele celui de-al doilea război mondial.

Primele lagăre hitleriste au fost pentru pederaşti şi social-democraţi. Adolf Hitler nu i-a uitat nici pe comunişti. Cei de rang inferior din Partidul Comunist German s-au convertit repede în naţional-socialişti – nu e mare diferenţa – iar eşalonul superior, începînd cu tovarăşul Thälmann, a fost băgat în puşcărie.

Înainte de alegeri, tovarăşul Thälmann avea două posibilităţi: a) printr-un singur pas, printr-o singură mişcare politică să stîrpească hitlerismul în faşă şi, prin aceasta, să devină ministru într-un guvern social-democrat; b) să deschidă calea lui Hitler spre putere şi să ajungă astfel după gardul de sîrmă ghimpată ca să moară.

Tovarăşul Thälmann a ales puşcăria. Şi a murit acolo. Aşa că să nu vă supăraţi pe mine cînd îi fac proşti pe Thälmann şi pe complicii săi ! Dacă există alte păreri, sunt gata să le ascult. Începînd din 1932 însă nu s-au enunţat altfel de opinii despre capacităţile intelectuale ale conducătorului comuniştilor germani. Cum să înţelegem comportarea sinucigaşă a comuniştilor în momentul în care se hotăra destinul lumii?

Dacă vom îmbrăca salopeta de muncitor a tovarăşului Thälmann, nu-i vom înţelege deloc acţiunile. Dar dacă, în locul salopetei, vom îmbrăca mantaua de ostaş roşu a tovarăşului Thälmann şi cascheta sa ţuguiată de postav, cu steaua roşie în frunte, atunci totul se explică.

Nu degeaba am consumat hîrtie şi timp ca să povestesc despre şcoala Cominternului şi despre viaţa îmbuibată a comuniştilor germani în ţara unde, la Gara Iaroslav a

capitalei proletariatului mondial, uneori, din neatenţia producătorului, beneficiarul putea să găsească în plăcinta cu carne ceva necomestibil. O unghie de om, de exemplu. Sau un degeţel de copil.

Totul se plăteşte. Pentru viaţa minunată în „ţara canibalilor", comuniştii germani au plătit cu supunerea necondiţionată. Tovarăşul Stalin a folosit această supunere în interesul Revoluţiei mondiale.

Tanchiştii germani în uniforme sovietice, pe care Stalin îi pregătea în şcoala secretă, trebuiau să pornească împotriva Europei. Pentru aceasta trebuia însă ca în fruntea Germaniei să fie pus demonizatul Führer. De aceea trebuia nimicită social-democraţia şi curăţată calea lui Hitler. De aceea partidul lui Thälmann a trebuit să fie sacrificat ca un pion într-un joc important. Sacrificiul n-a fost prea mare. Ne putem convinge şi singuri că n-a avut o minte prea grozavă, dacă şi-a pus singur grumazul sub topor în interesul lui Stalin. Sacrificîndu-l pe Thälmann, tovarăşul Stalin ştia că în şcolile Cominternului cresc noi conducători şi că, la nevoie, se va găsi întotdeauna un candidat destoinic la postul de ministru al securităţii statului al Republicii Sovietice Socialiste Germane.

Aşa că să nu mai vorbim de istoria care le-a lăsat comuniştilor prea puţin timp de pregătire. Stalin avea toate posibilităţile să-l oprească pe Hitler. Nu trebuia să facă mai nimic. Fără amestecul lui Stalin, comuniştii germani, dintr-un sentiment de autoconservare, trebuiau să intre în alianţă cu social-democraţii. Dar Stalin s-a amestecat deschizînd astfel calea lui Hitler.

Am citat la începutul capitolului declaraţia organului oficial al ministerului Apărării al URSS: „Al doilea război mondial ar fi putut să nu fie, dacă...". Într-adevăr. Să adăugăm cele ce nu s-au spus: ...dacă Stalin nu l-ar fi adus pe Hitler la putere. În acest caz nici n-ar mai fi trebuit să se pregătească de al doilea război mondial. Lumea se putea lipsi de Hitler în fruntea Germaniei şi, o dată cu el, de al doilea război mondial.

Nu însă şi Stalin.

Capitolul 7

Cine a lansat legenda conform căreia Stalin nu era pregătit de război ?

De-abia acum am conştientizat cît de bine

erau pregătiţi ruşii de război.

Adolf Hitler, 3 oct. 1941

1

Se consideră că legenda privind nepregătirea lui Stalin de război a fost născocită de Hruşciov.

Obiectez împotriva acestei păreri: legenda a fost născocită anterior.

Dar, ca să-i găsim autorul, trebuia mai întîi să stabilim cui îi folosea această minciună, cine şi cu ce scop a difuzat-o.

Am scris şi am telefonat multor autori de cărţi despre „nepregătire”. Întrebarea a fost una singură: de ce nimeni n-a prezentat dovezi? Iar renumiţii istorici au răspuns iritaţi: nu s-a reuşit deocamdată să se inventeze dovezi.

Asta da istorie ! Comuniştii ne-au povestit timp de 50 de ani despre nepregătirea de război. Cel mai mare aparat ideologic din lume avea ca sarcină principală să clameze în toate direcţiile „nepregătirea”. Pentru plăsmuirea dovezilor au fost implicate academii şi instituţii, mii de candidaţi în ştiinţă şi doctori docenţi au primit titluri, grade şi premii, dar nimeni n-a avut timp să născocească vreo dovadă !

Aici nu-mi pot reţine o exclamaţie: oare chiar nici o carte nu poate prezenta vreo dovadă?

Fraţi şi surori, să fim vigilenţi: s-au strecurat alte dovezi. Nimeni n-a prezentat dovezi că Stalin era nepregătit de război. Niciodată. În loc de acestea ni s-au strecurat mii, zeci de mii şi sute de mii de dovezi privind nepregătirea lui Stalin pentru războiul *defensiv.*

Nepregătirea pentru război şi nepregătirea pentru război *defensiv* sînt lucruri diferite. Să mă explic. Capul mafiei siciliene s-a deplasat timp de douăzeci de ani pe străzile unui mare oraş, fără armă şi fără gardă de corp. Se temeau atît de mult de el încît nici adversarii, nici poliţia, cu atît mai mult cetăţenii cinstiţi, n-au putut să-i tulbure liniştea. Tocmai de aceea s-a ars: l-au ridicat fără nici un foc de armă. N-avea asupra sa nici măcar o mitralieră. Dar dacă a uitat de autoapărare, înseamnă că n-a făcut nimic nici în domeniul atacului? Dimpotrivă. Întreaga Italie tremura, chiar şi mulţi alţii din afară. Toate acţiunile sale erau direcţionale spre atac şi violenţă, iar această orientare era şi cea mai bună apărare. Dar tot ea reprezenta şi punctul slab: oamenii se temeau de agresivitatea sa, iar el, ştiind acest lucru, a încetat să se mai îngrijească de propria securitatea. Ca şi Stalin.

Alt exemplu. Chinezii au ridicat Marele Zid timp de 2.000 de ani. Vecinii lor, mongolii, n-au ridicat nici ziduri, nici fortăreţe. Genghis-Han nu s-a pregătit deloc pentru un război de apărare. Rezulta de aici că nu era pregătit de război ?

Propaganda comunistă ne trimite la data de 22 iunie: iată nepregătirea ! Chiar s-au scris astfel de cărţi: *1941, 22 iunie.* Ciudată abordare. Cine judecă însă pregătirea de război după prima zi? A judeca după prima zi înseamnă a judeca un meci de hochei după primul gol marcat. Ei, s-a marcat. Se întîmplă. Dar haideţi să vedem sfîrşitul !

Toamna se numără bobocii; pregătirea de război se vede după rezultate. Întotdeauna pregătirea de război se judecă după ultima zi. Fiecare parte a avut plusuri şi minusuri în pregătire, dar numai ultima zi de război dă posibilitatea bilanţului. Haideţi să ne amintim de mai 1945, să ne amintim de cadavrul carbonizat al lui Hitler, să ne

amintim de tovarăşul Stalin, care încearcă o nouă uniformă la fereastră, şi să ne întrebăm încă o dată: cine s-a pregătit mai bine de război?

Se pot căuta la infinit noi cifre şi fapte, dar rezultatul războiului acoperă toate plusurile şi minusurile ambilor participanţi.

Dacă greşesc corectaţi-mă, dar mi se pare că în mai 1945 tovarăşul Stalin arăta puţin mai bine decît cadavrul lui Hitler. La final, plusurile lui Stalin erau mai multe decît minusurile.

2

Istoricii Kremlinului au găsit un procedeu universal de a demonstra nepregătirea lui Stalin de război. Orice număr de divizii şi corpuri de armată, de armament şi tehnică de luptă este declarat insuficient. Stalin avea 300 de divizii? Puţin ! Trebuia să aibă 400. Stalin avea un milion de paraşutişti instruiţi? Puţin. Trebuia să instruiască două milioane. Metoda este infailibilă. Dacă Stalin ar fi avut 400 de divizii, ei ar fi spus că era mai bine 500. Iar dacă ar fi fost 500, ar fi spus că, oricum, era bine să aibă 600. Această metodă se extinde asupra întregului armament: 100 de mm de blindaj pentru tancurile sovietice? Puţin, puţin, puţin.

Haideţi să ne înţelegem: pregătire perfectă nu există. Ea este de neatins, ca şi orizontul. Orice calitate şi cantitate poate fi declarată insuficientă.

Dumneavoastră, de exemplu, ridicaţi o halteră de 100 kg iar eu vă spun că e puţin. Ridicaţi 150, iar eu spun la fel. Oricît aţi ridica, eu voi reuşi întotdeauna să dovedesc că 200 e mai mult decît 150. Şi voi avea dreptate ! Toţi vor fi de acord cu mine, fiindcă aşa este cu adevărat: 300 este mai mult decît 200. Iar dacă va ridica cineva vreodată 300, eu tot voi găsi ce să obiectez.

Pe baza acestui simplu truc psihologic s-au menţinut toate poveştile privind nepregătirea lui Stalin de război. Folosindu-se de el, mii de comunişti au scris mii de cărţi. Ei

au dreptate: un milion de tone de muniţii este puţin, două milioane este mai mult.

Dacă vrem să ne pronunţăm în problema pregătirii de război, trebuie să afirmăm imediat: pregătirea perfectă este irealizabilă. Nu există şi nu poate exista. Totul se recunoaşte prin comparaţie. Gradul de pregătire este o noţiune relativă. Putem să-l receptăm numai în comparaţie cu adversarul, nicidecum altfel.

De aceea, cînd ajungem la numărul de avioane sovietice vom aminti şi pe cele ale inamicului; cînd vom vorbi de calitatea tancurilor sovietice, nu vom uita să le comparăm cu cele germane.

3

Am auzit următorul argument: Stalin nu putea să-l atace pe Hitler în 1941 căci nu avea nici un fel de şanse de victorie... Cel mai devreme, un atac (cu minime şanse de succes) se putea produce... în 1942.

Logica este teribilă. Să vedem şi alte exemple.

Avea oare Japonia şanse să învingă America ? Să comparăm resursele de materii prime ale celor două ţări: America are de toate, Japonia n-are nimic. Potenţialul industrial, ştiinţific şi, în principal, tehnologic al Americii, în 1941, era incomparabil mai mare decît potenţialul Japoniei. Faptul a fost demonstrat ceva mai tîrziu, în 1945, pe pielea a două oraşe: Hiroshima şi Nagasaki...

America avea aviaţie strategică şi potenţial pentru dezvoltarea pe mai departe a ei (o dezvoltare absolut incredibilă...). Japonia nu avea un asemenea potenţial. Japonia nu putea să traverseze oceanul şi să bombardeze America; de asemenea, ea nu putea să desanteze nici măcar un batalion în America. Era imposibil. Rămînea flota. După 7 decembrie 1941, portavionul a început să fie considerat principala forţă de şoc a flotei. America putea construi astfel de nave într-un ritm de necomparat cu vreo altă ţară. Înainte de 7 decembrie, principala forţă de şoc a flotelor era vasul de linie. Japonia avea la începutul lui

decembrie 1941 zece vase de linie şi încă trei în construcţie. America avea şaisprezece vase de linie şi încă şaisprezece în construcţie. Şi în privinţa celorlalte tipuri de nave America era superioară. De exemplu, Japonia avea în construcţie un crucişător greu şi nouă uşoare. America avea în construcţie opt grele şi treizeci şi două uşoare. Japonia construia în acel moment 43 de contratorpiloare, America – 188 cu caracteristici tehnice superioare (Antony Preston, *Navies of World War II,* London, Bison books, 1982, p. 133, 151).

Potenţialul industrial al Americii era de asemenea natură, încît putea să-şi mărească numărul de vase de linie şi, de asemenea, numărul de portavioane, de crucişătoare, contratorpiloare, fregate, submarine etc. Japonia însă, din cauza lipsei materiei prime, nu putea face nimic.

Să comparăm şi să ne punem întrebarea: avea Japonia şanse cît de mici de victorie?

Concluzia: nu avea asemenea şanse.

Dar dacă nu avea nici un fel de şanse de victorie, nu rezulta că Japonia n-ar fi putut să atace.

Putea. Şi a făcut-o.

Mai mult decît atît, în momentul cînd a atacat America, Japonia era de mult angrenată în războiul cu China. Şi n-avea nici o şansă de victorie. E greu să-i măcelăreşti pe toţi chinezii. Alături se afla Uniunea Sovietică, cu care Japonia n-avea relaţii foarte bune şi care, la o adică, dacă Japonia ar ajunge la ananghie, o poate ataca prin surprindere. Ceea ce s-a şi întîmplat. În afară de acestea, atacul Japoniei asupra flotei americane necesita şi un atac concomitent asupra flotei Britanice...

Să tragem o concluzie. Putea oare Japonia să învingă în acelaşi timp China, America, Marea Britanie, Uniunea Sovietică şi mulţimea lor de aliaţi?

Nu putea. Şi totuşi a atacat America.

Al doilea exemplu. Putea oare Germania să biruiască întreaga Europă şi Uniunea Sovietică? Răspunsul este acelaşi. Prin urmare... nu putea să atace?

Putea. Şi a atacat.

Iată de ce, cînd ni se spune că Stalin nu putea să-l învingă pe Hitler şi de aceea nu putea să atace, răspund: sînt lucruri diferite, nelegate între ele. Din „nu putea să învingă” nu rezultă cu nici un chip că „nu putea să atace”.

Mai ales că Stalin *putea* să înfrîngă Germania şi să ajungă pînă la Berlin. Nu doar ipotetic, ci şi concret. Stalin a demonstrat în practică faptul ca putea ajunge pînă la Berlin.

Dacă Stalin ar fi ajuns doar pînă la Viena, Varşovia şi Königsberg, acum am fi discutat dacă putea, în anume condiţii, să ajungă pînă la Berlin. Dar a venit la Potsdam şi acolo şi-a împărţit Europa cu partenerii săi. Şi iată că după toate acestea, comuniştii spun: dacă Stalin ar fi intrat în război în 1941, nu putea să ajungă pînă la Berlin. Bateţi-mă, faceţi-mi ce vreţi, dar nu pot pricepe logica aceasta comunistă: Stalin a ajuns la Berlin, dar nu putea ajunge la Berlin !

Armata Roşie a intrat în luptă cu Wehrmacht-ul în cele mai grele circumstanţe. Şi a încheiat lupta la Berlin. Armata germană a intrat în luptă în 1941 în condiţii la care nici nu putea visa. Şi a încheiat cu o capitulare necondiţionată, iar Hitler însuşi s-a sinucis.

Iar acum ni se spune: Hitler era pregătit de război mai bine ca Stalin, nemţii cei inteligenţi erau gata de război, iar proştii de ruşi, ucraineni, tătari, uzbeci, evrei sau azeri nu erau deloc pregătiţi.

4

Ca să demonstreze nepregătirea lui Stalin, comuniştii au născocit trucuri uimitoare. Ziarul *Pravda* (22 iunie 1993) îşi ameţea cititorii cu declaraţia: „Armata Roşie a început reînarmarea înainte de război, dar n-a reuşit s-o încheie...” De aceea, chipurile, n-a putut să-l atace pe Hitler: cine să atace, dacă n-a terminat reînarmarea?

Urmînd această logică se poate spune: Moscova nu poate fi capitala statului – construcţia ei este începută, dar deocamdată nu este terminată... Cînd se va încheia

construcţia ultimei case din Moscova, atunci va putea fi socotită capitală.

Să amintesc redacţiei *Pravdei* că nu se construieşte numai un oraş distrus, iar reînarmarea oricărei armate este un proces continuu. Nu se reutilează numai acea armată care şi-a încheiat existenţa. Toate celelalte armate, în timp de război, dar şi în timp de pace, îşi completează neîntrerupt tehnica de luptă. Acest proces n-are sfîrşit, este ca drumul spre orizont.

Există o capcană psihologică în care au căzut nu numai unii istorici, dar chiar şi puternice servicii de informaţii.

Pentru exemplificare, sa luăm aceleaşi vase de linie japoneze. Japonia crede în vasele de linie. Însă ea are de aproape două ori mai puţine decît America. În plus, sînt îmbătrînite, intrate în componenţa flotei în perioada 1913-1921 (Antony Preston, *Navies of World War II,* p.151). Cea mai modernă dintre ele se află la respectabila vîrstă, pentru o navă, de douăzeci de ani. Iar cele mai noi trei nave se construiesc la „Yamoto", prima urmînd să intre în componenţa flotei la 16 decembrie 1941.

Să ne închipuim că ne aflăm pe 6 decembrie 1941 în cabinetul vreunui şef al serviciului de informaţii din cadrul spionajului militar al SUA. Noaptea, America doarme. Dar noi nu. Lumina supărătoare a becului, mesele acoperite de hîrtii răvăşite, pe pereţi hărţi, grafice, diagrame, fotograme, ţigara uitată în scrumieră, două ceşti de cafea răcită de mult.

Întrebare: va putea oare flota japoneză să atace flota americană la 7 decembrie 1941? Înainte ca primul din cele trei vase de linie să intre în funcţiune?

Trag din havană încă o dată şi răspund ferm: nu.

Mai întîi trebuie încheiată reutilarea flotei japoneze, după aceea va ataca.

Dar şi după 16 decembrie, după lansarea la apă a primului din cele trei vase de linie, atacul flotei japoneze nu numai că este puţin probabil, ci chiar exclus, după părerea mea. Puteţi să mă aşezaţi pe scaunul electric, dar eu voi susţine cu tărie în continuare că atacul este exclus.

Mai întîi, vasul trebuie rodat, pe el se află utilaje şi instalaţii complexe, oameni, care trebuie să se rodeze şi ei. Plus că din Japonia trebuie să ajungi în America. Pentru asta, nu-i de-ajuns o zi.

Şi chiar dacă totul este pregătit, tot una-i: e doar un singur vas. Aş fi aşteptat pînă ce este gata al doilea vas. Însă al doilea trebuie lansat la apă pe *5* august 1942. Dar chiar şi după aceea, aş aştepta al treilea vas, şi al patrulea.

Se vede că acest şir nu are capăt. În timp ce unul se pregăteşte de predare, al doilea este la vopsit, al treilea e lansat la apă, al patrulea se construieşte în doc, al cincilea se asamblează, al şaselea se proiectează, al şaptelea este doar idee. Iar cînd al optulea este dat în folosinţă, primul se învecheşte iremediabil.

A aştepta pînă ce se vor construi toate este exact acelaşi lucru cu a aştepta pînă ce la Moscova se va construi ultima casă.

Se spune că armatele lui Stalin n-au fost reutilate în totalitate cu tacuri T-34 şi KV, prin urmare... Se spune: trebuia mai întîi să se încheie reutilarea şi numai după aceea...

Dacă vom aştepta să fie terminată reînarmarea, război-ul nici nu va putea începe, nu va veni niciodată acel moment.

Ca să se înarmeze jumătate din numărul armatelor de tancuri cu modelul T-34 se cer cîţiva ani. În acest timp, va fi creat T-34-85, mai nou şi mai bun. Dacă vom reutila armata cu el, spre sfîrşitul operaţiunii va apărea T-44. Vom reîncepe, dar în acest timp va apărea T-54 ş.a.m.d.

Se zice: Stalin nu putea să atace, reînarmarea de abia începuse. Să ne îndreptăm atenţia asupra stării armatelor de tancuri germane. Reînarmarea cu tancuri de clasă asemănătoare nici nu debutase. Germania nu avea nimic care să egaleze tancurile T-34 şi KV. Iar dacă Stalin, care începuse modernizarea, nu putea să atace, atunci Hitler, care nu ajunsese pe o asemenea treaptă de evoluţie, cu atît mai mult nu putea s-o facă.

În domeniul artileriei, în 1941, Armata Roşie avea armament produs de propriile uzine în perioada 1940-1941, iar artileria germană se folosea de tunuri şi obuziere din 1918 şi chiar din 1913. Modernizarea era doar un vis.

Dar putem trage, oare, concluzia că Hitler nu putea să atace?

5

Cui îi foloseşte răspîndirea mitului armatei „nepregătite”?

Foloseşte comuniştilor. Orice criminal se preface prost cînd este acuzat de crimă sau de intenţia de a o săvîrşi.

Regimul comunist a săvîrşit multe crime. Ciudat însă: comuniştii n-au făcut niciodată reclamă la crimele şi erorile lor. Le-au dosit cu străşnicie. Au ascuns anvergura nimicirii ţărănimii, n-au dezvăluit niciodată metodele de înăbuşire a revoltelor săteşti, au tăcut în privinţa lagărelor de concentrare şi deportărilor, au respins cu spume la gură acuzaţiile de ucidere a ofiţerilor polonezi, au ascuns informaţiile despre catastrofele nucleare, n-au publicat statistici ale crimelor, au ţinut în secret milioane de dosare de arhivă.

Au manifestat însă o complezenţă uimitoare faţă de tot ceea ce ţine de începerea războiului. Şi-au recunoscut greşelile şi neajunsurile în privinţa pregătirii; mai mult, au căutat în arhive documente care să confirme nepregătirea, au dat acestor documente o interpretare convenabilă, adică au apărut de ruşinea şi rîsul lumii, în lumina cea mai proastă. Mareşalii şi generalii sovietici au recunoscut sincer că sînt incompetenţi, furnizîndu-le istoricilor noi şi noi fapte.

Aşa se comportă criminalul la judecată. El povesteşte mai întîi ca nici n-a existat topor, apoi că toporul nu era ascuţit deloc, că pistolul era ruginit şi fără gloanţe, că n-a învăţat să tragă cu automatul, iar intenţii rele nu putea să aibă fiind slab cu duhul. Această comportare este denumită în popor cu expresia *a face pe prostul.*

Timp de 50 de ani, politicienii, generalii şi mareşalii sovietici au tot făcut-o pe proştii. Şi au alimentat pe istorici cu informaţii pe măsură.

Aici ar trebui istoricii să ia seama: ce se petrece? De ce puterea comunistă furnizează atît de transparent noi fapte care ar fi putut sta o sută de ani în arhivele secrete? De ce se face benevol de rîsul lumii? Istoricii se puteau întreba: eu îi critic pe comunişti, atunci de ce îmi dau titluri şi grade ştiinţifice? De ce comuniştii vorbesc atît de mult despre nepregătirea lor? Cu atîtea amănunte? Ce interes au? Parcă n-ar fi atîtea alte necunoscute în istoria comunistă. Numai colectivizarea cît a costat ! De colectivizare nu se atinge nimeni. Încearcă numai şi imediat ajungi să mănînci din gamelă în nişte regiuni friguroase. Iar despre război (nu despre tot, numai despre începutul său), vă rog, poftiţi, vorbiţi cît vreţi !

Însă istoricii n-au luat seama, ci au apucat ciosvîrtele aruncate şi le-au înfulecat hulpav. Au răspîndit în toată lumea istorioare care de care mai comice. Iar omul de pe stradă s-a deprins în asemenea măsură cu ideea „nepregătirii” lui Stalin, încît nici nu-şi poate închipui că au fost doi agresori, iar din cei doi, Stalin a fost mai viclean şi mai crud şi s-a pregătit mai bine de război, după cum o dovedesc rezultatele.

6

Un merit deosebit în răspîndirea legendei despre nepregătirea de război a lui Stalin aparţine lui Hruşciov. Pentru studii şi cărţi despre „nepregătire”, Hruşciov a primit premii, funcţii şi ordine. Deştept mujic Hruşciov ! A înţeles că, scoţînd în relief „nepregătirea”, trebuia să ţină dreaptă măsură. De aceea i-a mustrat în public pe diverşi istorici, că au întrecut măsura... Dar, dojenindu-i, nu i-a închis şi n-a scos cărţile din vînzare. Prin această manevră le-a făcut reclamă autorilor. Ei înşişi se considerau căutători ai adevărului, în conflict cu puterea.

În timpul lui Hruşciov, în corul comunist s-au intercalat şi glasurile unor istorici de peste hotare. Să recunoaştem, nu numai de dragul rangurilor şi al banilor l-au susţinut pe Hruşciov. Omul e slab, şi fiecare vrea să găsească pete în soare: iată, Stalin n-a înţeles aia şi aia, dar eu înţeleg...

Priviţi cum patefonul pus în funcţiune de comunişti hîrîie şi astăzi. Ia cuvîntul un oarecare Vladimir Juroviţki (*Rossiiskoe vremea*, 1993, nr. 1) şi enunţă următoarea versiune: în general, Armata Roşie n-a avut nici un fel de planuri, tot ceea ce s-a făcut a fost complet lipsit de sens. Deplasarea trupelor se realiza fără nici un scop: divizia asta merge încolo, asta dincolo, armata aceasta aici, armata aceea acolo. Dar pentru ce? Aşa, pur şi simplu. Iar Stalin, Jukov şi Timoşenko au hotărît să înşele armata, au încredinţat „pachete roşii" corpului de comandă superior, însă în pachete nu se afla nimic. Planul lui Stalin era să înşele comandanţii de fronturi şi de armate, comandanţii de corpuri de armată şi de divizii, să sugereze că are planuri. „Nu au fost cumva aceste «pachete roşii» un fel de tetine ce aveau drept scop să imite existenţa unor planuri, să deruteze chiar pe proprii comandanţi, să le inoculeze ideea unor traiectorii bine gîndite, cînd se deplasau prin păduri şi mlaştini? Probabil că da."

Juroviţki consideră că Stalin, Timoşenko, Jukov, Sokolovski, Vatunin, Vasilevski, Malandin, Ştemenko, Şarohin, Kurasov nu munceau, ci imitau o activitate inteligentă, ca nişte copii prostuţi care repetă cuvinte inventate, imitînd o limbă străină inexistentă.

Aici, în Occident, articolul lui Juroviţki a provocat entuziasm printre duşmanii Rusiei. Rasiştii exultau de bucurie, iar diverşii gazetăraşi au început să scrie: ruşii gîndesc la nivelul dobitoacelor, în general nu sînt capabili să cugete; dacă ar fi spus comandanţii că nu există planuri, fiecare ar fi acţionat din proprie iniţiativă, adaptîndu-se la situaţie; dar aceste dobitoace laşe s-au înşelat pe ele însele, au imitat existenţa unor planuri, prefăcîndu-se că acţiunile lor au sens.

Nu voi mai trece în revistă toată mizeria care a urmat după Jurovitki. Ticăloşi de toate culorile s-au tăvălit pe jos de bucurie citind *Rossiiskoe vremea*. S-au găsit şi „savanţi progresişti" care să afirme aceleaşi lucruri: John Erickson de la Universitatea din Edinburgh, un oarecare Jakobson, apoi profesorul Gabriel Gorodeţki de la Universitatea din Tel Aviv (în cartea *Mitul spărgătorului de gheaţă).*

Oricine şi-a găsit timp să citească planul Barbarossa ştie că nimic mai tîmpit n-a fost inventat în întreaga istorie a umanităţii. A ataca pe două direcţii diferite, acesta era semnul după care la statele-majore sovietice erau depistaţi tîmpiţii. Ţi se dădea o problemă: iată, aici sîntem noi, aici este inamicul ! Atacă ! Cel pe harta căruia apăreau două săgeţi răsfirate în direcţii diferite putea să nu mai viseze la cariera de comandant de operaţiuni. Nu i se spunea în faţă, însă mult timp nu mai era ţinut la direcţia operativă...

Conform planului Barbarossa, săgeţile erau îndreptate în trei direcţii. O lovitură dată cu degetele răsfirate. Era culmea idioţeniei. Dar dacă ţinem seama că, în acelaşi timp, săgeţile germane apăreau şi pe harta operaţiunilor din Africa, problema facultăţilor intelectuale ale operaţionistilor germani nu se mai pune. Lucrurile sînt clare şi aşa. Şi în 1942 armata germană a atacat concomitent pe două direcţii: spre Stalingrad şi spre Caucaz. Unde se mai poate întîlni asemenea prostie ? Aici un rol important l-a avut şi insuficienţa forţelor. Dacă ar fi fost mai multe, în '42 ar fi atacat pe trei direcţii, dacă nu cumva pe patru.

Însă domnilor de la *Rossiiskoe vremea* nu le place să amintească aceste lucruri.

Pentru ei, numai Ivan e tîmp, iar nemţii sînt deştepţi.

7

Numai că nu Jurovitki le-a început pe toate. Începuseră mai demult. Îmi amintesc un seminar internaţional la Moscova. În prezidiu – generali şi mareşali. În sală – istorici

din străinătate. La tribună – istorioare caraghioase despre nepregătirea de război. În pauze – pateuri cu icre. Serile – „Metropol” şi „Naţional” ! Iar în ziua liberă – vânătoare de urşi, beţii la cabana din pădure şi toate celelalte.

Pe vremea aceea îmi venea să strig la istoricii occidentali: „ei, vă închipuiţi de ce v-au adunat pe toţi aici, de ce vă tratează cu mana nomenclaturistă? Înţelegeţi de ce mareşalul Konev se face luntre şi punte în faţa voastră?”. Ce interes ar avea să povestească despre propria lui prostie? S-a văzut vreodată un om care, benevol şi în public, să-şi recunoască prostia şi lenea? Mareşalii au următoarea fire: când este vorba de eşecuri – tac mâlc, când este victorie – se laudă. Mai ales că mareşalul Konev are cu ce se făli. Dar nu o face, ci apasă mereu pe greşeli şi pe prostie. Dacă n-ar povesti, nimeni n-ar remarca aceste amănunte. El însă scoate mereu alte fapte din tolbă.

Cu toate acestea, istoriile mareşalilor despre nepregătire erau uneori greu de strecurat chiar şi în paginile *Revistei de istorie militară.* Mareşalul trupelor de blindate, P.Rotmistrov, scrie: „O altă cauză a insuccesele vremelnice ale armatei noastre consta în ineficienţa tancurilor şi, parţial, a aviaţiei. Tancurile noastre le depăşeau calitativ pe cele germane… însă erau de câteva ori mai puţine. În aceasta constă secretul succeselor temporare ale armatei germane” *(VIJ,* 1961, nr. 1).

Armata Roşie avea la 22 iunie 1941 de şapte ori mai multe tancuri decît armata lui Hitler aflată pe Frontul de Răsărit. Cum se poate ca mareşalul principal al trupelor de blindate să nu ştie acest lucru? Declaraţiile lui Rotmistrov se citeau la Ministerul Apărării al URSS, la Marele Stat-Major, la Direcţia Centrală de Blindate, în toate academiile militare. Însă n-a reacţionat NIMENI.

Şi nu a frămîntat pe nimeni întrebarea: de ce minte mareşalul? Ce interes are? Poate că şi alte istorisiri despre „nepregătire” sunt cusute cu aţă albă? Şi, în general, de unde a luat Rotmistrov situaţia?

A luat-o de la Stalin.

Rotmistrov a citat pur şi simplu ceea ce a spus tovarăşul Stalin la 6 noiembrie 1941, în staţia de metrou „Maiakovskaia”.

Iată unde trebuie căutat autorul legendei despre nepregătite.

Crima secolului a fost demascată, iar Stalin spune primul că noi, la drept vorbind, nici nu eram pregătiţi de război: uite, tancurile noastre sunt de câteva ori mai puţine…

Aşa că Hruşciov nu este original. A repetat pur şi simplu mituri lansate de Stalin însuşi. În 1961, în Uniunea Sovietică, Stalin era socotit un monstru al neamului omenesc, dar dacă se găsea un pasaj potrivit (fie şi mincinos) privind nepregătirea, Stalin putea fi citat.

Ce-i drept, numărul tancurilor sovietice nu putea fi menţinut secret mult timp; atunci au modificat mitul stalinist: erau multe tancuri, dar proaste…

Au existat însă şi printre mareşali oameni demni; mareşalul Uniunii Sovietice Semion Konstantinovici Timoşenko a refuzat categoric să-şi scrie memoriile. Dar Gheorghi Konstantinovici Jukov a fost forţat să o facă. Iar el a cedat şi a scos un „volum.

Să frunzărim *Amintiri şi meditaţii.* Ce îşi aminteşte Gheorghi Konstantinovici despre batalioanele de deţinuţi? Nimic. A făcut tot războiul, dar n-a văzut şi n-a auzit de deţinuţi la război. Nu el i-a trimis să moară. Bine.

Dar să-şi fi amintit Gheorghi Konstantinovici de pierderile noastre? De aceea nici n-a stat să cugete. Nemţii au pierdut oameni, avioane, tancuri şi tunuri. După fiecare operaţiune, Jukov comunică pierderile: cîte tancuri, avioane, cîţi soldaţi şi ofiţeri. Iar ai noştri au rămas fără pierderi.

Şi în relatarea privind perioada de început a războiului, Gheorghi Konstantinovici încurcă lucrurile (ca să ne exprimăm elegant) …

Arhivele însă se deschid şi minciunile jukoviene apar tot mai limpezi. Tovarăşul Jukov trebuie salvat. Cum? Exista o

singură posibilitate: să acoperi minciuna cu prostie. Cu ce altceva?

Şi are cuvîntul general-locotenent N.G. Pavlenko; „La mijlocul anilor ’60, G.K. Jukov, dar şi noi, istoricii militari, consideram că la începutul războiului inamicul avea superioritate în forţe şi mijloace asupra grupărilor noastre din zona de graniţă. Acum, pe baza noilor date publicate…” (*VIJ,* 1988, nr. 11, p. 26).

Haideţi să îl credem o clipă pe general. Rezultă că G.K. Jukov nu ştie ceva. El, Jukov, care înainte de război şi în momentul începerii acestuia era mîna dreaptă a lui Stalin, locţiitorul Comandamentului Suprem, iar după război a fost membru al Biroului Politic şi ministru al Apărării. Ce nu putea şti G.K. Jukov, de patru ori Erou al Uniunii Sovietice, Mareşal al Uniunii Sovietice, la mijlocul anilor 60? Nu ştia cîte tancuri a avut Hitler? Erau 3.350. Această cifră oscilează la diverşi istorici, dar în limite rezonabile: mai mult sau mai puţin. Cifra se poate verifica oricînd, la oricare istoric: se pot afla informaţii despre producţia de tancuri a uzinelor germane, se pot calcula tancurile din fiecare divizie germană. Cifra a fost numită de toţi generalii nemţi. Dacă aceştia au redus-o pot fi lesne descoperiţi; toate arhivele comandamentului german se păstrează la Podolsk, lîngă Moscova.

Dar nimeni nu i-a „demascat” pe generalii nemţi. Deci, în privinţa cantităţii de armament german, în general, şi de tancuri în special, nu pot apărea probleme.

Rămîne de presupus că la mijlocul anilor ’60 Jukov nu ştia cîte tancuri erau în Armata Roşie în anul 1941.

Erau 24.000 de tancuri, dar Jukov, se pare, considera că erau mai puţine ca ale nemţilor, adică mai puţin de 3.000. Mult mai puţin.

Bietul Gheorghi Konstantinovici aşa a şi răposat, în totală neştiinţă. În 1941 avea o superioritate de şapte ori mai mare, iar el gîndea ca şi Stalin: „totuşi avem de cîteva ori mai puţine tancuri ca nemţii”.

Rezultă că Marele Stat-Major şi şeful acestuia nu ştiau nici pe departe despre superioritatea lor. Rezultă că după

război, aflîndu-se în posturi superioare de stat, Jukov nu s-a interesat de război şi nu a aprofundat istoria militară. Dacă este să-l credem pe generalul-locotenent Pavlenko, nici istoricii militari nu s-au interesat de război. Jukov a scris o carte pentru urmaşi, editată în toate limbile de circulaţie, dar în ea nu s-a implicat nici măcar în cele mai elementare probleme ale evaluării raportului de forţe. Dacă este aşa, trebuie să-l declarăm pe Jukov un mare prost. Cavalerii „Ordinului Jukov" trebuie declaraţi cavalerii „Ordinului Prostului". Pe monumentele lui Jukov trebuiesc refăcute inscripţiile în mod corespunzător. La Institutul de Istorie Militară trebuie schimbat frontispiciul: Institutul Proştilor, iar la Marele Stat-Major – Marele Stat-Major al Proştilor.

*

Comuniştii ne-au inoculat ideea că Uniunea Sovietică n-a fost gata de război, dar a obţinut o victorie strălucitoare. Cartea mea arată că Uniunea Sovietică a pierdut războiul. Uniunea Sovietică a fost pregătită de război foarte bine, numai că pentru un alt război...

Ca să ascundă pregătirea exemplară pentru „eliberarea" care n-a mai avut loc, regimul ne-a tras tuturor pe ochi tichia cu clopoţei a nătăfleţului. Regimul şi-a dosit crima sub legenda prostiei noastre generale, nemărginite şi atotcuprinzătoare. Toţi am fost luaţi de proşti, începînd cu Stalin şi cu Jukov.

Noi am pierdut războiul.

Am pierdut războiul fiindcă ne-am băgat în război ca neghiobii.

Am pierdut războiul fiindcă poporul a crezut în nerozia sa.

Am pierdut războiul fiindcă am crescut generaţii întregi de apărători voluntari ai minciunii comuniste despre obtuzitatea noastră de necrezut, cu adevărat inexplicabilă.

Am pierdut războiul fiindcă milioane de oameni inteligenţi sunt gata să rupă gîtul oricui îndrăzneşte să se îndoiască de prostia noastră.

Capitolul 8

Cine avea aliaţi mai buni ?

Ca să obţină victoria, Hitler a trebuit la un moment dat să se cuminţească, să estompeze trăsătura rasistă a regimului său şi să-i accentueze baza – socialismul, să nu lupte cu poporul rus, ci cu bolşevismul, să caute dacă nu alianţa, măcar neutralitatea Occidentului, şi, cel mai important – să înveţe de la Stalin nu numai cum se construiesc lagăre, dar şi ştiinţa de a-şi masca în întregime planurile sub vorbe progresiste.

Eduard Kuzneţov, Cuvîntare la Palatul Congreselor din Paris, 2 octombrie, 1985

1

Se poate obiecta: Stalin nu a fost pregătit de război, dar a ajuns pînă la Berlin numai pentru că l-au ajutat aliaţii.

Numai SUA i-a trimis lui Stalin 427.284 de camioane militare. Erau cele mai bune din lume: „Studebecker” şi „Dodge”. În afară de acestea, Uniunea Sovietică a primit din SUA 50.501 jeep-uri „Willis”. Era o maşină care la acea dată nu avea egal. Jeep-ul american era simplu şi rezistent, ca un adevărat camarad de arme, servea ca maşină de comandă, dar putea fi şi de cercetare, de legătură, poştală, de patrulare, de escortă, de geniu, sanitară, de desant şi chiar de C.E.K.A. şi de partid. Tot din SUA, Stalin a primit o întreagă flotă formată din 595 nave,

printre care 28 fregate, 105 submarine, 77 traulere, 3 spărgătoare de gheaţă, 140 vase de vînătoare pentru submarine, 202 vedete-torpilor ş.a. Numai SUA i-a transmis lui Stalin 13.303 tractoare şi transportoare blindate, 35.041 motociclete militare, 8.089 agregate pentru montarea şinelor, 1.981 locomotive, 11.155 vagoane de cale ferată, 136.000 tone de explozibil, 3.820.906 tone de alimente – în principal unt, conserve de carne, ciocolată – 2.541.008 tone petrol şi produse petroliere, 2.317.694 tone oţel, inclusiv oţel pentru blindate, 50.413 tone de piele, 15.010.900 de bocanci militari din piele… Lista este fără sfîrşit. Găsim în ea 4.952 avioane de vînătoare „Aerocobra" şi 2.410 „Kingcobra", în total 9.681 avioane de vînătoare de cinci tipuri, 2.771 bombardiere
A-20, 861 – B-25, 423.107 aparate telefonice de campanie, cositor, cobalt, beriliu, cadmiu, minereu de cobalt, 5.807 tone de ţevi din aluminiu, 166.699 tone de aliaje din aluminiu, 624 tone aluminiu în lingouri, 56.387 tone tablă de aluminiu, 34.793 tone de bronz şi alamă în lingouri, 7.335 tone sîrmă de alamă şi bronz, 24.513 tone tablă de alamă şi bronz, 181.616 tone de sîrmă de cupru izolată, concentrat de molibden, aliaje de magneziu, aramă, zinc, plumb, nichel, 350.000 tone de minereu de mangan, 69.000.000 m^2 de ţesături din lînă, 3.700.000 anvelope de automobil, 81.000 tone de cauciuc, sute de mii de staţii radio, rafinării de petrol cu echipament integral, radare, torpile, mine marine, corturi de campanie pentru trupe, state-majore şi spitale, poduri rulante pentru uzinele de construcţii de maşini, manutanţe, aparatură optică (de la cea pentru puştile cu lunetă pînă la dispozitivele complexe de ghidare a tragerii), fabrici de pîine de campanie, ciment, sute de mii de tone de şine, instrumente chirurgicale, zeci de mii de tone de sîrmă ghimpată, zeci de milioane de becuri electrice, aparatură medicală pentru spitale, tehnică de desant, mii de tone de reţea de camuflaj, paraşute, utilaje de forjă şi presă, strunguri de înaltă precizie, ţevi de oţel, buldozere, 8.218 tunuri

antiaeriene şi 5.815 tunuri antitanc, 8.701 tancuri de artilerie, 473.000.000 proiectile de artilerie, puşti automate, pistoale-automat, mitraliere, aparatură de navigaţie pentru nave şi avioane şi altele, şi altele, la nesfîrşit. (*Steaua Roşie,* 18 iulie, 29 august 1991; *VIJ,* 1990, nr.6; 1991, nr. 2; *Grani,* 1985, nr. 136, pp. 229 – 231; Westfall Z., *Hotărîri fatale,* M., 1958, p. 114).

În afară de SUA, şi alte ţări au trimis Uniunii Sovietice echipament strategic. Necesitatea de aluminiu a Uniunii Sovietice era de 4.000 de tone pe lună (fostul membru al Biroului Politic, A. Mikoian, VIJ, 1978, nr. 9, p. 64). Combinatul de aluminiu din Zaporoje dădea 4.500 de tone lunar. Însă acesta era distrus. Producţia celorlalte uzine sovietice era neînsemnată. Marea Britanie a trimis tovarăşului Stalin exact cîte 2000 tone de aluminiu pe lună (*Idem).* Necesităţile URSS de aluminiu din cursul războiului au fost acoperite de livrările din SUA şi Marea Britanie. Cînd comuniştii se lăudau cu producţia de avioane de luptă din timpul războiului, trebuie să fim cinstiţi şi să recunoaştem meritul industriei aviatice a URSS. Cu toate acestea, trebuie amintită şi provenienţa „metalului înaripat" şi a reperelor fără de care avioanele nu zboară. Cele mai bune tancuri din lume, cele sovietice, aveau cele mai bune motoare din lume, B-2. Metalul de bază era aluminiul. De unde provenea?

Flota sovietică de nord a primit numai din partea Marii Britanii 27 de nave de luptă, inclusiv 4 submarine. În plus, Marea Britanie a transmis lui Stalin temporar, pînă la sfîrşitul acţiunilor de luptă, o întreagă flotă (pe lîngă cea americană) compusă din 92 vase de război, inclusiv nava de linie „Royal Severeign" şi un crucişător. Se poate obiecta că nava de linie era veche, dar trebuie spus că pînă atunci Uniunea Sovietică nu avusese vase grele în Oceanul Îngheţat, nici cuirasate, nici crucişătoare.

De la l octombrie 1941 şi pînă la 31 mai 1945, numai SUA a utilat şi a transmis lui Stalin 2.660 de nave de transport, cu o încărcătură de 17.500.000 tone de materiale strategice. Pe drum, s-au pierdut zeci de nave şi

1.300.000 de tone de materiale. Restul a ajuns în porturile sovietice. Pentru însoţirea convoaielor se foloseau bastioane de război din SUA şi Marea Britanie, avioane şi zeci de mii de oameni. Numai Marea Britanie a pierdut 19 nave de luptă care însoţeau transporturile pentru Uniunea Sovietică, printre acestea aflîndu-se şi două crucişătoare.

2

Cîndva s-a desfăşurat la Londra o întrunire a istoricilor. Toţi cu titluri, funcţii şi grade. Eu n-aveam titluri şi funcţii. Eram fără invitaţie. Am intrat ca spectator curios. Tema: începuturile celui de-al doilea război mondial. De aceea şi intrasem: era interesant.

Istoricii făceau comentarii despre începuturile războiului şi foarte repede (ce să facă şi ei ?) au ajuns la *Spărgătorul de gheaţă.*

Rîd, scrîşnesc, bîrfesc, demască, judecă şi condamnă. Totul este clar: acest Suvorov nu putea să scrie *Spărgătorul...* Există cineva în spatele lui. În orice afacere trebuie să te gîndeşti cui îi aduce foloase, altfel spus *cui prodest*?. Aduce foloase ruşilor. Toţi spun că aceştia nu ştiau să lupte, că, în general, nu înţelegeau nimic; proşti, ce mai ! Citeşti însă *Spărgătorul...* şi rezultă că proşti nu sînt ruşii, ci occidentalii. Nu Stalin este prost, ci Hitler, Churchill şi Roosevelt. Într-un cuvînt, totul este clar: cartea este scrisă de experţi din spionajul sovietic, iar un grup din cei mai buni istorici ai URSS le-a dat ajutor. Şi în ceea ce priveşte volumul *Acvarium* totul este clar. *Acvarium* este un elogiu al armatei sovietice. Cui foloseşte? Este evident: de aceea există Uniunea scriitorilor din URSS. Este aşa greu să faci o comandă?

Am stat, am ascultat, nu m-am putut abţine şi m-am ridicat: „Fraţi istorici – zic – eu sînt aici. Bateţi-mă."

La început, cum se întîmplă înaintea furtunii, s-a lăsat liniştea. Apoi sala a explodat. Şi lupta s-a pornit. Mult timp m-au măcinat cu citate, m-au bătut cu cifre. Apoi sala a înlemnit dintr-odată. Se ridică in picioare cel mai important

participant. Linişte de mormînt. Trebuie să fie căpetenia istoricilor. În ochi i se vedea focul mîniei; ţine-te, te sfîşii !

Iar eu m-am ţinut.

M-a lovit cu cifre, ca să mă doboare din prima lovitură, să mă trîntească la pămînt. Fără nici o introducere, a declarat că Stalin nu-l putea ataca pe Hitler, pentru că nu era pregătit de război. Iată şi dovada: a desfăşurat o listă de un metru jumătate şi a început să înşire numărul de conserve, lopeţi, pansamente, tancuri şi cît unt a trimis SUA lui Stalin în timp de război. A citit, sala i-a răspuns cu un ropot de aplauze favorabile, iar el, punînd mîinile în şolduri, s-a întors spre mine: „pe unde scoatem cămaşa, mister Suvorov?”.

3

Ar fi fost mai de efect să scot din servietă o listă la fel de lungă şi să i-o citesc drept răspuns. Dar nu aveam nici servieta, nici lista la mine, de aceea i-am repetat toate cifrele din memorie.

Bîzîiam ca bondarii. Nimeni n-a înţeles nimic. Nici ilustrul savant n-a înţeles demersul meu, dar măcar a devenit interesat. I-am explicat că toate cifrele alcătuiesc dovada mea privind PREGĂTIREA lui Stalin de război.

A avea aliaţi de nădejde, bogaţi, puternici, generoşi este egal cu ceea ce se numeşte în toate timpurile pregătire de război.

Aliaţii nu vin singuri. Ei trebuie găsiţi, alianţa cu ei trebuie asigurată. Aceasta nu se asigura prin tratate, ci trebuie puşi în situaţia ca ei înşişi, de la sine, fără nici un fel de documente, să vină în ajutor.

Tovarăşul Stalin aşa a procedat. I-a pus într-o astfel de situaţie.

Se afirmă că pentru Hitler lucrau Luxemburgul, Olanda, Polonia şi o parte din industria franceză. Foarte corect !

Pentru tovarăşul Stalin însă lucra SUA. Şi nu numai ea.

Era o diferenţă: pentru Hitler lucrau la strînsul napilor, sub bombardamentele americane, polonezul şi francezul,

care – trebuia să fii cu ochii în patru – mai turna şi nisip în rulmenţi.

Pentru Stalin lucra însă muncitorul american de înaltă calificare, într-o secţie călduroasă şi spaţioasă şi nu pe degeaba, ci pe dolari. În afară de dolari, muncitorul american mai avea un stimul: el lucra pentru moartea lui Hitler, îl ura pe Hitler cu aceeaşi ură ca şi a polonezului, ca şi a francezului.

Hitler considera că SUA este descompusă moral, iar liderii ei sînt proşti (exact aşa s-a exprimat). Însă n-a spus niciodată că SUA trebuie subjugată. Hitler îl făcea pe Churchill beţiv şi prost, dar considera că trebuie să facă o alianţă cu Marea Britanie *(Mein Kampf,* cap. IV). Ca reacţie, bombardierele strategice americane şi engleze au aruncat asupra Germaniei 1.856.000 tone de bombe. Iar bombardierele tactice au mai adăugat 844.000 tone (R. Gorolski, *World War II Almanac,* p. 438). Două megatone şi jumătate. Aproape trei.

Conducătorii noştri spuneau altfel: „Imperialiştii anglo-americani alcătuiesc acea fiară faţă de care dreptatea nu poate exista decît pentru a o strînge de gît”. Aşa spunea tovarăşul Lenin în *Scrisoare către muncitorii americani*. Pentru strangularea fiarei se cerea o frînghie; tovarăşul Lenin a înţeles şi acest lucru şi nu făcea nici o taină din locul unde o va găsi. Ca răspuns la aceste afirmaţii, fiara anglo-americană a trimis în Uniunea Sovietică cele mai bune fabrici de frînghie din lume.

Tovarăşul Troţki propunea „revoluţia permanentă”, tovarăşul Tuhacevski – „revoluţia exterioară”, tovarăşul Buharin – „intervenţia roşie”. Şi tovarăşul Stalin s-a exprimat foarte clar. Dar, dincolo de aceasta, „trădînd civilizaţia occidentală, Roosevelt şi Churchill au făcut totul pentru salvarea comunismului aflat în primejdie şi pentru ca acesta să cucerească jumătate din lume şi să devină ameninţarea mondială principală a omenirii. A prevedea un asemenea grad de trădare şi de «cretinism» politic era într-adevăr foarte greu; aici trebuie să ţin partea lui Lenin şi Troţki: proiectele lor considerau că au de a face cu

adversari normali şi sănătoşi la minte.” Aceste rînduri le-a scris Boris Bajanov, transfug în Franţa. *(Amintirile fostului secretar al lui Stalin,* p. 165).

4

Am ajuns la aliaţi. În timpul campaniei lui Tuhacevski pe Vistula, tovarăşul Zinoviev făgăduieşte că la a cincizecea aniversare a Comunei din Paris, adică la 18 martie 1921, Franţa va deveni republică sovietică.

Iată cum au răspuns francezii; povesteşte unul din cei mai vestiţi aviatori de încercare sovietici, Igor Şelest. În 1925, în Franţa a apărut un oarecare Minov. Rangul oficial – aviator militar roşu. În 1920 aviatorul militar roşu Minov a luptat în Polonia, ca să includă Franţa şi Germania în uniunea frăţească. Polonia i-a respins pe ostaşii roşii şi a pus mîna pe tancurile şi avioanele lor. Minov are misiunea de luptă de a achiziţiona motoare de avion: cît de multe, de calitate bună, dar ieftine. El găseşte „un tînăr destul de dezgheţat” şi capătă motoarele. „Tranzacţia comercială nu putea să nu provoace mirare: a cumpărat «din întîmplare» circa patru mii de motoare de avion «Rhone».”

Mi s-a reproşat că în *Acvarium* nu acţionez în maniera unui spion, n-am loden şi nici stilet. Răspund: de ce să mă joc de-a spionul, dacă totul se află la suprafaţă. Uitaţi-vă cum acţionează pilotul Minov. A achiziţionat patru mii de motoare de avion, aproximativ cîte avea Hitler la 21 iunie 1941, la graniţa sovietică.

Aviatorului militar roşu Minov nu i-a mai rămas decît să plătească şi să plece. Cum să scoată însă o marfă strategică din minunata Franţă? Foarte simplu. „Şi tranzacţia s-a perfectat. Prin urmare, Uniunea Sovietică a cumpărat circa cinci sute de tone de «deşeuri de metal» la preţul corespunzător acelei mărfi.”

Asta da lucrare !

Dar viaţa merge înainte. Minov comandă cîteva bombardiere, firma execută comanda. Bombardierele trebuie preluate.

„S-a făcut cunoscut că va veni de la Moscova să le preia un oarecare inginer Petrov... Sub numele de Petrov, la Paris a venit însuşi şeful Forţelor Militare Aeriene, Piotr Ivanovici Baranov... «Petrov» a rămas mulţumit de execuţia comenzii şi de informaţiile oferite de specialiştii francezi.

— Ei, dragul meu sceptic, i-a spus Piotr Ivanovici lui Minov, treburile noastre se apropie de sfîrşit şi totul merge ca pe roate. În două-trei zile plec la Moscova la fel de discret, cum mi-am petrecut timpul aici."

Şi totul a mers bine, iar „Petrov" a plecat la Gara de Nord. A ieşit împreună cu Minov să fumeze la scara vagonului... şi aici l-au „observat" pe „Petrov" !

„Ambii fumau la scara vagonului, cînd Minov l-a văzut pe Ministrul francez al Aviaţiei, Laurent Ainec. În uniformă, zîmbitor, cu un buchet de trandafiri roşii în mînă, însoţit de aghiotantul său, ministrul s-a îndreptat spre noi. A fost foarte amabil în cuvîntul de despărţire. Era dezolat că a aflat aşa de tîrziu de sosirea unui oaspete atît de înalt şi, dacă n-ar fi fost această regretabilă lipsă de informare, colegul putea vedea şi afla incomparabil mai multe" (Şelest I., *De pe o aripă pe alta,* M., Molodaia gvardia, 1977, pp. 140-143).

De ce e nevoie de loden? De ce să fie nevoie de stilet? Colegul putea vedea şi afla incomparabil mai multe !

În *Spărgătorul...,* fără să intru în amănunte, am amintit despre provenienţa tancurilor sovietice BT. Le-a creat genialul constructor american Walter Christie. America nu şi-a înţeles geniul, nu l-a recunoscut şi nu s-a folosit de realizările sale formidabile. Germania a manifestat un interes excepţional faţă de lucrările renumitului constructor de tancuri, însă a fost refuzată. Tovarăşii sovietici au cumpărat două tancuri marca Christie, le-au scos turelele şi le-au trimis în ţara proletariatului mondial sub formă de tractoare pentru lucrările agricole. Neîntîrziat Uniunea Sovietică a început producţia lor în masă. Turele ştim să facem şi singuri. La început s-a folosit motorul

american Liberty, apoi au găsit altul şi mai bun – germanul BMW.
Istoricul american Iosif Kosinski mă „demască”: „Mai departe urmează o povestioară cu detectivi despre cum a fost cumpărat tancul lui Christie pe bază de documente false, în care tancul figura ca tractor. N-am să comentez...” (*NRS*, 26 iunie 1989).

Kosinski n-a comentat „povestioara cu detectivi” pentru că, vezi Doamne, cititorul este şi aşa lămurit că acest Suvorov a născocit totul.

Eu însă n-am citat nici un fel de referinţe în *Spărgător...* pentru că istoria este foarte bine cunoscută. A fost povestită şi înaintea mea şi după mine în toate detaliile, se cunoaşte chiar şi numele delegatului care a însoţit „tractoarele” de la New York la Odessa. Istoria a fost povestită de John Milson în cartea *Russian BT series* (Profile, Windsor, 1971), iar Steven Zalog a povestit-o în valoroasa lucrare *Soviet tanks and combat vehicles of World War II* (p. 67). Sigur, în Rusia se cunosc mai multe despre această chestiune. Un specialist renumit în tancuri, Igor Pavlovici Şmelov, a scos cartea *Tancurile BT:* „Lui N.M. Toskin i s-a ordonat să-şi însuşească modul de a conduce şi întreţine tancul şi să-l aducă în URSS. Christie a adus la cunoştinţa Departamentului de Stat că a vîndut două tractoare firmei Amtorg. S-a obţinut aprobarea. La 24 decembrie 1930 vaporul cu tancurile a părăsit New York-ul” (p. 7).

Dacă nu dăm crezare specialiştilor de prima mînă, haideţi să verificăm documentele. La poligonul Britanie de tancuri Bowington se află cel mai bogat muzeu de tancuri din Anglia. În muzeu este expusă copia acelei hîrtii de vînzare a „tractoarelor” către Uniunea Sovietică. Iar originalele se află în muzeul de tancuri al poligonului Aberdeen din SUA. Există şi o explicaţie: „Nu l-am apreciat pe Walter Christie, pe nemţi i-am refuzat, iar lui Stalin i-am vîndut două «tractoare»”. Stalin le-a introdus în producţie de serie; la sfîrşitul secolului 20 suspensia lui Christie este cea mai rezistentă şi cea mai larg utilizată în lume.

Eu arăt pe bază de dovezi că Occidentul a „oferit” Uniunii Sovietice bombardiere şi motoare de avion din Franţa, motoare de tanc BMW din Germania, tancuri Vickers şi Carden-Lloyd, tancurile lui Christie din America, iar toate acestea au fost trecute drept deşeuri de metal sau produse strict civile. Documentele false, pe bază cărora se introduceau prototipurile de arme în URSS sînt frunza de viţă sub care Occidentul îşi ascunde ruşinea.

Doar Iosif Kosinski obiectează. Să nu ne certăm. Haideţi să acceptăm o dată cu Iosif Kosinski: eu am născocit istoria detectivistă despre documentele false. Ce rezultă de aici? Eu arăt că s-au făcut livrări în URSS sub acoperirea frunzelor de viţă, iar Kosinski demonstrează că acestea s-au făcut chiar şi fără respectivele frunze de viţă: Stalin a vrut să cumpere cel mai bun tanc din lume, îl cumpără în SUA şi nici măcar n-are nevoie să folosească documente false... SUA a refuzat Germania democratică (Hitler nu venise la putere), însă tovarăşului Stalin i-a spus: vă rog, poftiţi de-l luaţi !

Dacă este să-l credem pe Kosinski, SUA e şi mai proastă decît o descriu eu.

Kosinski declară: „Stalin nu era pregătit să zdrobească Europa”.

Dar iată situaţia: „un tînăr dezgheţat” îi vinde lui Stalin mii de motoare de avion la preţ de deşeuri, iar vameşii şi poliţiştii francezi nu pot pricepe diferenţa dintre încărcăturile de fier vechi şi cele noi, ambalate industrial, separat fiecare, ca orice motor de avion. Genialul constructor de tancuri face uz de fals, Departamentul de Stat ştie foarte bine ce fel de „tractoare” inventează Walter Christie, dar îi dă aprobarea pentru ele, iar vameşii americani nu pot înţelege nicicum diferenţa dintre tractoarele pentru agricultură şi carcasa blindată a unui tanc rapid. Tovarăşii sovietici au declarat că vor alipi Franţa la indestructibila Uniune, iar aviatorul roşu, care luptase deja pentru ca Europa să devină comunistă, este respectat şi are acces la toate secretele franceze.

Să spună, dacă vor, că Stalin nu era pregătit să zdrobească Europa. Dar erau oare gata să-şi apere libertatea toţi aceşti „tineri dezgheţaţi”, constructori geniali şi miniştri exaltaţi, cu buchete de roze purpurii în mînă?

5

Şi Hitler avea aliaţi; Japonia, Italia, România, Ungaria, Finlanda.

Cel mai important şi cel mai puternic aliat era Japonia. Dar cum putea să-l ajute ea pe Hitler? Cu petrol? Ea însăşi suferea de lipsa petrolului. Vasele de linie şi portavioanele japoneze staţionau din această cauză. Cu alte materiale strategice? Japonia tocmai de aceea a intrat în război: ca să se asigure cu astfel de materiale. Cum îl mai putea ajuta pe Hitler? O posibilitate reală: să atace Uniunea Sovietică, împreună cu Germania, şi să atragă o parte din forţele sovietice în Extremul Orient. Însă Hitler a atacat, iar Japonia s-a abţinut. În cel mai dramatic moment al războiului, cînd Hitler se afla la porţile Moscovei, era absolut necesar să fie oprite trupele odihnite ce soseau din Extremul Orient ca să apere oraşul. Era de aşteptat ca Japonia să dea dovadă de iniţiativă. Ceea ce Japonia n-a făcut, ea neameninţînd graniţele sovietice. Dimpotrivă, şi-a desfăşurat flota în partea opusă şi, prin lovitura surprinzătoare de la 7 decembrie 1941, a început războiul împotriva SUA şi Marii Britanii. În momentul cel mai important, cînd a început prima contraofensivă sovietică de succes, de la Moscova, în decembrie '41, Japonia a lovit în direcţia contrară, la Pearl Harbour. Pentru Stalin a fost ca un cadou de Crăciun. Înainte de 7 decembrie 1941, Stalin strămutase trupele din Extremul Orient avînd serioase îndoieli. Şi deodată japonezii au atacat. Acum Stalin putea să nu se mai teamă de nimic.

Într-un avînt de solidaritate şi ca să susţină Japonia, Hitler a declarat şi el război Statelor Unite. Hitler n-avea nevoie de un război împotriva SUA, cu atît mai mult într-un

moment cînd trupele germane erau înfrînte la Moscova. Hitler aştepta un gest de reciprocitate: Germania a declarat război SUA, iar Japonia, măcar formal, din decenţă, să declare război Uniunii Sovietice. Însă guvernul japonez s-a mulţumit să-şi exprime adînca recunoştinţă faţă de Hitler pentru declararea războiului împotriva SUA şi atît.

Alianţa cu Japonia n-a avut consecinţe pozitive pentru Hitler. Doar negative. Extrem de negative. Practic, Japonia l-a atras pe Hitler în războiul împotriva SUA. Aşa că ar fi fost mai bine să nu-i aibă ele aliaţi pe japonezi. L-ar fi costat mai puţin.

Alt aliat este Ungaria. Această ţară avea o mică armată, bine pregătită. Or, chiar după spusele lui Hitler (*VIJ*, 1959, nr. *2,* p. 79), ea nu putea fi un bun aliat pentru Germania neavînd pur şi simplu motive să lupte împotriva Uniunii Sovietice. Ungaria ar fi luptat cu mare bucurie împotriva altui aliat german – împotriva României.

Finlanda avea şi ea o armată mică, foarte bine pregătită. Cu toate acestea, guvernul Finlandei sublinia permanent că va duce un război independent împotriva Uniunii Sovietice şi numai pentru înapoierea teritoriilor luate de Stalin în timpul Războiului de iarnă. Generalul feldmareşal W. Keitel a declarat la interogatoriul din 17 iunie 1945 că nu s-a îndoit niciodată de dorinţa Finlandei de a nu lupta cu Uniunea Sovietică şi de a trece la tratative cu sovieticii la prima ocazie. Conform afirmaţiilor lui Keitel, Hitler era cu totul de acord cu această părere.

Alianţa cu Italia a dat un rezultat negativ. Prin acţiunile sale, Mussolini l-a atras pe Führer într-un război istovitor şi lipsit de perspectivă, atît în Balcani, cît şi în nordul Africii. Generalul-maior W.F. von Mellentin considera că „intrarea în război a Italiei a fost pentru noi nefericită” *(Luptele de tancuri între anii 1939-1945,* M., 1957, p. 289). Despre alianţa cu România, generalul se exprimă, în alt loc, cu mult mai dur.

Hitler personal se purta faţă de Italia aliată cu dispreţ. Iată cîte ceva din *Alocuţiuni:* „Acolo unde puterea este în

mîna italienilor, este haos deplin” (22 iunie 1942). „Ei au declarat că «se află în stare de război», dar nu au întreprins nici un fel de operaţiuni militare... Italianului de mijloc nu-i place decît să înfulece zdravăn, nu-i deloc luptător” (22 iulie 1942).

Un „aliat” şi mai ciudat era Spania, care a trimis o divizie pe frontul sovieto-german, dar practic a rămas în afara celui de-al doilea război mondial. Părerea lui Hitler despre Spania şi generalul Franco: „Majoritatea populaţiei este formată din leneşi şi neisprăviţi... O impresie detestabilă mi-a produs-o detaşamentul de gardă: puştile soldaţilor erau acoperite cu un strat de rugină, încît n-ar fi putut trage nici un glonte... Este extrem de greu să găseşti în Spania o personalitate ieşită din comun, care să poată face ordine...” (7 iulie 1942).

În acelaşi spirit vorbeşte şi despre România. Hitler spunea că, într-o situaţie critica, trupele româneşti îl vor lăsa cu buzele umflate. Previziunea s-a confirmat strălucit la Stalingrad.

La interogatoriul din 17 iunie 1945, Keitel a declarat: „În urma campaniei din 1942 şi a bătăliei de la Stalingrad, am tras următoarele concluzii: nu poţi să-ţi pui nici un fel de speranţe în statele aliate (România, Ungaria, Italia şi celelalte)”.

Concluzia este corectă, numai că trebuia făcută înainte de Stalingrad.

Să comparăm aşadar aliaţii lui Stalin cu cei ai lui Hitler şi să răspundem la întrebare: cine s-a pregătit mai bine de război?

*

Încă ceva. Uneori se uită că, pe lîngă SUA şi Marea Britanie, Stalin mai avea aliat şi Mongolia. Nu vă grăbiţi să rîdeţi, Mongolia era comparabilă ca importanţă cu SUA. În Mongolia sînt foarte-foarte multe oi. Blana de oaie este un produs strategic din care se fac cojoace. În anumite situaţii, acest produs strategic face mai mult într-un război

decît tancurile şi tunurile. Prezenţa sau absenţa cojoacelor este în strînsă legătură cu marile victorii sau marile înfrîngeri. Alianţa cu Mongolia avea să-i asigure lui Stalin cojoacele. Nu o victorie.

Capitolul 9

Cum ar fi reacţionat Marea Britanie

Organizînd intelectualitatea Europei împotriva lui Hitler şi a filosofiei sale, împotriva militarismului japonez, urmează să-i inoculăm ideea că revoluţia socialista mondială este de neevitat.

M. Gorki, Scrisoare către Stalin, martie 1936

1

Apare o întrebare pe deplin legitimă.

Aliaţii l-au ajutat din plin pe Stalin. Uniunea Sovietică a fost victima atacului şi tocmai de aceea a fost ajutată. Dar daca Uniunea Sovietică ar fi atacat Germania, cum s-ar fi purtat în acest caz Marea Britanie şi SUA?

Haideţi să vedem.

Să începem statistica. Marea Britanie a intrat în război la 3 septembrie 1939. Drept răspuns, o flotă de submarine germane a blocat Marea Britanie. În 1939, submarinele hitleriste au scufundat 222 de vase comerciale britanice. Aceasta este statistica oficială (Roskill S., *The War at Sea, 1939-1945*, L., *HM. Stationer Office,* 1954, p. 615).

În medie, nemţii au scufundat cîte două vase pe zi, exceptînd zilele libere şi sărbătorile. Marea Britanie este o insulă. Pe atunci nu se putea aproviziona cu alimente din resurse proprii; în plus, în Anglia nu cresc banane şi nici ananas, iar britanicii nu pot trăi mult timp fără ele. Aici nu e vorba de Rusia. Oamenii nu sînt deprinşi să mănînce

scoarţă de copac, şi n-au învăţat să gătească supă de broaşte. Vă spun sigur că gentlemanul britanic nu-şi poate duce zilele fără cafea braziliană.

În anul următor, 1940, Marea Britanie a pierdut 1.056 de vase comerciale. De data aceasta cîte trei pe zi. Flota comercială britanică era zdrobită, în vreme ce flota germană de submarine se dezvolta cu paşi repezi.

„În primele şase luni din 1941 am pierdut 760 de vase comerciale, scufundînd doar 12 submarine.” Şi aceasta este statistica oficială. Aşa scrie căpitanul M. Coswell, ataşat militar al ambasadei Marii Britanii în URSS (*Steaua Roşie*, 29 august, 1991). 760 de vase comerciale în şase luni înseamnă cîte patru pe zi. În 1939 – cîte două pe zi, în 1940 – cîte trei, în 1941 – cîte patru. Urmează concluzia oficială a ataşatului marinei militare: „În 1941, Marea Britanie se afla în pragul înfrîngerii”.

Vă atrag atenţia asupra faptului că vorbeşte un diplomat militar. Afirmaţiile sale publice, pot fi considerate personale doar într-un singur caz: dacă statul le dezminte imediat, le declară opinie personală, iar pe diplomat îl cheamă acasă înlocuindu-l cu altul. Aşa ceva nu s-a întîmplat. Prin urmare, avem de-a face cu un punct de vedere oficial: ÎN 1941 MAREA BRITANIE ERA ÎN PRAGUL ÎNFRÎNGERII.

Ea nu putea aşadar să aştepte pînă în 1942. Într-adevăr, rezervele de alimente erau epuizate, iar flota comercială era practic distrusă. Marea Britanie nu putea să şi-o refacă; pentru aceasta trebuia ca în fiecare zi să fie lansate la apă cîte patru noi nave. Dar nu acesta este faptul cel mai important. Important este altceva: industria britanică funcţiona în principal cu materie primă din import. Exista un surplus la unele materii prime, dar cele mai multe erau insuficiente. Insuficienţa, chiar şi a unei singure componente, poate avea consecinţe catastrofale. Imaginaţi-vă că înălţăm o casă şi avem totul pentru construcţie, cu excepţia unui singur material, de exemplu cuiele sau sticla. Organismul economic al unei ţări industriale cere simultan şi la timp multe mii de

componente, lipsa fie şi a uneia putînd însemna oprirea unei întregi ramuri industriale. Insuficienţa materiei prime strategice a fost compensată cum s-a putut. Dacă mergem pe străzile oraşelor britanice, la fiecare clădire monumentală vom vedea urmele războiului. În secolul al XIX-lea Imperiul britanic a cunoscut un avînt economic deosebit iar clădirile măreţe erau îngrădite cu somptuoase garduri metalice. În marea lor majoritate, ele au fost tăiate în anii 1940-1941 şi trimise la topit. După război, nu au mai fost reconstituite niciodată. Să privim soclul clădirii principale a Universităţii din Bristol: temelie de piatră din care ies vergelele metalice ale gardului, atent tăiate. Să hoinărim pe străzile din Manchester, Newport, Liverpool, Edinburgh, Gloucester, Sheffield, York: în jurul catedralelor şi parcurilor, şcolilor şi cimitirelor, gărilor şi scuarurilor se află temelii masive de piatră şi peste tot metalul este tăiat. Excepţii: parcurile din Londra de la Palatul Buckingham şi de la Parlament.

Cînd am pomenit de banane şi cafea am glumit. Însă fără materie primă industria britanică îşi dădea duhul. La colegiile din Oxford, obiectele de iluminat din bronz, minunat lucrate, şi mînerele de la uşi au fost demontate: erau necesare ca apa la explozibili.

Marea Britanie era ajutată de Statele Unite. Însă ajutorul american ajungea parţial în Marea Britanie, marea majoritate a lui rămînînd pe fundul oceanului. Armatori care să trimită vase comerciale spre ţărmurile britanice deveneau tot mai puţini. În Anglia, foamea şi criza se accentuau. Preşedintele Roosevelt nu putea să declare război lui Hitler pentru că în SUA existau forţe foarte puternice care se împotriveau. Lozinca era: lasă-i pe europeni să se taie între ei, întotdeauna America s-a îmbogăţit din războaie străine...

Marea Britanie avea doar două soluţii:

1. Să semneze o pace separată cu Germania, mai simplu spus: să ajungă la mila lui Hitler.

2. Să atragă Uniunea Sovietică în război împotriva lui Hitler.

Britanicii nu voiau să capituleze, dar nici nu puteau spera la o campanie hitleristă în Răsărit. Toţi înţelegeau că Germania nu poate lupta simultan pe două fronturi – şi împotriva Marii Britanii, şi împotriva Uniunii Sovietice. Războiul pe două fronturi ar fi însemnat pieirea Germaniei. Acest lucru îl ştia fiecare, îl ştia şi Hitler şi o afirma deschis. Nimeni nu putea spera ca Hitler să-l atace pe Stalin. Ultima posibilitate: Stalin să-l atace pe Hitler. Spre acest lucru năzuia Marea Britanie: să-l convingă pe Stalin. Toţi politicienii, diplomaţii, generalii şi amiralii, ofiţerii şi ziariştii, fermierii şi docherii, marinarii vaselor scufundate şi copiii lor înfometaţi priveau cu speranţă spre Răsărit. Era ultima speranţă. Iar prostia lui Stalin era de neînţeles pentru britanici: uite-l cum stă şi aşteaptă, Marea Britanie îşi dă ultima suflare, nu mai rezistă mult, nu mai prinde anul 1942, va fi silită să capituleze. Şi atunci, în 1942, prostul de Stalin va rămîne faţă în faţă cu Hitler. Nu poate să priceapă acest lucru? Trebuie acum să atace Germania, în 1941, înainte ca Marea Britanie să capituleze !

Cititorului meu, pe care soarta îl va purta prin ceţurile Albionului, îi propun să viziteze oricare bibliotecă britanică, de exemplu biblioteca Muzeului Războiului Imperialist. Ah, ce muzeu ! Acolo sînt păstraţi pînă şi epoleţii de mareşal, autentici, ai tovarăşului Stalin, pe care Churchill i-a cerut ca suvenir. Pe noi însă ne interesează ziarele. Sigur, ziarele nu se dau direct în mînă, însă microfilmele da. Conectaţi monitorul şi montaţi rolfilmul. Veţi citi ce scria presa britanică în acele zile. Scria despre Stalin care se comportă ca un prezbit, fiind atît de molipsit de pacifism încît nu vede pericolul de a rămîne singur în faţa lui Hitler. Urmau apelurile către Stalin: atacă ! atacă ! atacă !

Exact ca-n vechile romane: omul bun, ajuns la necaz, imploră ajutorul nobilului cavaler: o, vino, vino !

În scrisorile lui Churchill către Stalin apare acelaşi motiv: Hitler ne zdrobeşte, iar tu o să rămîi singur... Excelenţa Voastră, tovarăşe Stalin, vino în ajutor, asta-i şi salvarea ta !

Se pune întrebarea: cum ar fi reacţionat Marea Britanie la o lovitură prin surprindere a lui Stalin asupra Germaniei? Răspunsul este că ar fi reacţionat cu un strigăt de bucurie şi de uşurare ! Nicidecum altfel.

Ar fi răspuns cu milioanele de mulţumiri ale copiilor britanici adresate bunului tătuc Iosif şi victorioasei Armate Roşii eliberatoare. Marşul ei victorios ar fi fost presărat cu steguleţe roşii în fiecare şcoală britanică, pe fiecare hartă şi pe fiecare glob şcolar. Comunicatul privind atacul prin surprindere al Trupelor aeriene de război (V.V.S.) asupra aerodromurilor germane ar fi fost întîmpinat cu un autentic şi nereţinut entuziasm de fiecare gazetă britanică, în fiecare spital, de fiecare uzină sau atelier. În orice berărie britanică, cetăţenii ar fi băut ultimii şilingi în sănătatea tovarăşului Stalin şi a generalilor săi victorioşi. În toate bisericile britanice s-ar fi tras clopotele: vine mîntuirea ! Iar femeile britanice, cu lacrimi de fericire în ochi, ar fi pus portretele Tătucului Joe în ferestrele caselor.

2

Începînd cu 3 septembrie 1939, principala sarcină a diplomaţiei britanice era de a explica guvernului sovietic că trebuie să intre în război împotriva lui Hitler. Nu voi mai cita aceste mesaje. Arhivele diplomaţiei britanice din acea perioadă sînt deschise şi, credeţi-mă pe cuvînt, sînt pline de dosare cu lămuriri, cu chemări şi chiar cu ameninţări: intraţi în război, intraţi, intraţi ! În disperare de cauză, diplomaţia britanică trece la şantaj: dacă Uniunea Sovietică nu intră în război împotriva Germaniei, Marea Britanie va semna o pace separată cu Germania, aşa că hotărîţi-vă !

Să chibzuim la ce-i mai rămînea de făcut Marii Britanii.

Situaţia se prezintă astfel: Germania este cheia Europei. Ea este principala ţintă a comuniştilor. Despre asta au vorbit Marx, Engels, Lenin, Troţki, Tuhacevski, Radeck, Kamenev, Zinoviev, Unschlicht etc.

Jurămîntul lui Stalin în faţa mormîntului lui Lenin este sovietizarea lumii şi, mai întîi, a Europei, iar în Europa mai întîi a Germaniei. Acesta este planul vieţii lui Stalin şi ţelul său. Dar tovarăşul Stalin a aranjat astfel ca însuşi Churchill să-l roage să se ocupe de această chestiune. Churchill invită, roagă, explică, convinge, insistă şi chiar ameninţă. Aşa scrie istoria oficială sovietică: „În cercurile conducătoare din Anglia se făureau diferite planuri «de presiune» asupra Uniunii Sovietice cu scopul ca aceasta să fie obligată să lupte împotriva Germaniei” *{Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei, 1941-1945*, vol 1., p. 403).

Fiecare general sovietic ştia acest lucru. Mareşalul Uniunii Sovietice, A.I. Eremenko: „Anumite cercuri din Anglia, temîndu-se de încercările lui Hitler de a forţa Canalul Mînecii, depuneau toate eforturile ca să ne atragă în război” *(Pe direcţia Vest,* p. 477).

Aşa trebuie dusă politica externă. Stalin îşi va deplasa în secret trupele spre graniţele occidentale şi nu va trebui să explice ulterior opiniei publice internaţionale pentru ce a zdrobit Germania; asta se aşteaptă de la el, asta se speră, astfel de acţiuni i se cer, ba chiar anumite forţe britanice îl „presează” pe tovarăşul Stalin „şi depun toate eforturile, ca să ne atragă în război”.

3

Fapt bizar la prima vedere: ambasadorul Marii Britanii în URSS, sir Stafford Cripps, îi explică în repetate rînduri adjunctului Comisarului poporului pentru afaceri externe al URSS, tovarăşului A.J. Vîşinski, că Uniunea Sovietică trebuie să atace Germania, dar primeşte un răspuns hotărît: nu, nu şi nu !

Răspunsurile sînt date de acelaşi Andrei Januarievici Vîşinski, în popor Jaguarievici, care, într-o vreme, mai că nu l-a trimis pe tovarăşul Lenin după gratii; după victoria lui Lenin însă, Jaguarievici şi-a schimbat culoarea, s-a recălit şi s-a restructurat, a devenit un leninist credincios. În timpul lui Stalin, împreună cu tovarăşul Jagoda, a

devenit principalul manevrant la maşina de tocat proletară, apoi l-a trimis chiar pe Jagoda în această maşină de tocat, a continuat să toace împreună cu tovarăşul Ejov, apoi şi Ejov a căzut în maşină; Vîşinski însă a ieşit din încurcătură şi, pentru iscusinţa sa, a fost trimis pe frontul diplomatic. Iscusitul Jaguarievici primeşte pe ambasadorul britanic şi-i răspunde că Uniunea Sovietică nu doreşte decît pacea şi nici că vrea să audă de război: pace, pace şi iar pace.

Pe mulţi cercetători îi tulbură un lucru: Sir Cripps, ambasadorul britanic, explică avantajele intrării Uniunii Sovietice în război, iar Jaguarievici refuză cu fermitate – Uniunea Sovietică este o ţară iubitoare de pace, noi nu atacăm pe nimeni ! Tulbură faptul că Jaguarievici răspunde imediat, fără a-l consulta pe Molotov sau chiar pe tovarăşul Stalin. De aici tragem concluzia: politica Uniunii Sovietice era atît de paşnică, încît Jaguarievici nici măcar n-a trebuit să-şi ceară permisiunea de la superiori.

Eu am însă o altă explicaţie. Să ne imaginăm că sîntem cei care cerem, ne-am golit buzunarele de tot ce avem şi mergem la marele şef (din auzite, şperţar şi şantajist) încercînd marea cu degetul: ai grijă, ocrotitorule, că ne prăpădim. Fireşte, şeful cel mare nu ne primeşte. Ne primeşte un slugoi, un oarecare Panterovici sau Leopardovici. Îi spunem rugămintea fierbinte, mototolim căciula în mînă, ne uităm în podele, apoi întindem cu grijă plocoanele mototolite: poftiţi cîţiva firfirici, o nimica toată, pentru înălţimea sa !

Credeţi poate că Tigrovici-Bursucovici va alerga la şef după instrucţiuni: cum, să procedez – să primesc „atenţia” sau să refuz?

Nici într-un caz ! Slugoiul se enervează, fără instrucţiunile şefului: drept cine ne iei, lichele sau ce?!

Trebuie să fim atenţi la următorul fapt. Jaguarievici refuză ferm rugăminţile britanice de intrare a Uniunii Sovietice în război. Dacă propunerile britanice sînt inacceptabile pentru tovarăşii Vîşinski şi Molotov, precum şi pentru tovarăşul Stalin, aflat în spatele lor, înseamnă că

trebuie dată o lecţie o dată pentru totdeauna pentru ca şantajul să nu se mai repete. Tovarăşul Vîşinski însă refuză ferm propunerea Marii Britanii, dar fermitatea e de aşa natură că permite ambasadorului Cripps să repete rugămintea peste o săptămînă. Şi din nou urmează un răspuns categoric: „Drept cine ne iei?”.

Valoarea tuturor refuzurilor „hotărîte” ale lui Vîşinski se poate determina prin faptul că, la începutul lui iunie 1941, tonul diplomaţiei sovietice s-a schimbat brusc. Dacă-l curăţăm de coaja diplomatică, răspunsul lui Jaguarievici la propunerea de a intra în război suna de data aceasta în felul următor: „Ei, bine, o să ne mai gîndim. Dar ce vom avea pe chestia asta?”.

Din Londra a venit un strigăt de bucurie: „Tot ce doriţi !”.

Dacă este să interpretăm răspunsul britanic în limita decenţei, atunci el ar suna astfel: „Ministrul Afacerilor Externe al Angliei, A. Eden, l-a invitat la 13 iunie pe reprezentantul plenipotenţiar sovietic I. Maiski şi i-a declarat din însărcinarea primului-ministru că, dacă în viitorul apropiat va începe războiul între URSS şi Germania, guvernul englez este gata să acorde ajutor deplin Uniunii Sovietice” *(Istoria celui de-al doilea război mondial,* vol. 3, p. 352).

Iată genialitatea stalinistă ! Iată Supremul Viclean al tuturor timpurilor şi popoarelor. A aranjat lucrurile în aşa fel încît nu numai că agresiunea este aşteptată de zeci de milioane de oameni din întreaga Europă, nu numai că marele Churchill îi cere prin rugăminţi lui Stalin să atace, dar tovarăşul Stalin mai cere şi plată pentru agresiunea sa şi primeşte neîntîrziat un răspuns plin de bucurie: vei primi ajutor deplin !

4

Mi se poate reproşa că istoria sovietică oficială are cu totul altceva în vedere: convorbirile de la Londra, din 13

iunie 1941, privesc un posibil ajutor britanic în caz de agresiune germană.

Replica mea este că toată politica Marii Britanii a fost să frîngă cerbicia lui Stalin, să-l convingă să intre în război împotriva lui Hitler, să-l atragă pe Stalin în război. Dacă era de presupus un război defensiv al Uniunii Sovietice împotriva agresiunii germane, atunci nu trebuia atras într-un război de apărare: Hitler atacă şi, faptul e de la sine înţeles, Stalin va lupta chiar fără rugăminţile lui Churchill. Dacă se presupune că agresorul va fi Germania, atunci de ce să mai pierzi vremea cu înduplecarea lui Stalin? Iar dacă tot se presupune că Stalin va deveni în zilele ce urmează victima lui Hitler, de ce Marea Britanie să-şi ia anumite obligaţii în faţa Uniunii Sovietice? Într-adevăr, este de mirare: Marea Britanie ţară beligerantă, aflată în pragul prăpăstiei, îşi ia obligaţia să acorde ajutor deplin nebeligerantei Uniuni Sovietice.

Totul este însă foarte simplu: Churchill îi cere lui Stalin să intre în război şi îi propune tot ce-i convine: atacă, iar eu sînt omul tău !

În articolele lor, criticii mei, general-colonel D. Volkogonov, profesorul G. Gorodeţki şi alţii, se referă la un document foarte interesant. La 16 iunie, Comisarul poporului al Securităţii statului din URSS, tovarăşul V. Merkulov, i-a prezentat lui Stalin o informaţie primită de la agenţii din statul-major al Luftwaffe: agresiunea lui Hitler împotriva URSS este pregătită şi poate începe în orice moment. Pe această comunicare tovarăşul Stalin a pus ferm o rezoluţie foarte explicită, cu o indicaţie precisă – la ce origine a mamei lui trebuie expediată sursa informaţiei respective.

Criticii mei nu înţeleg că tocmai acest exemplu dărîmă complet tot eşafodajul lor. Raportul agentului şi „rafinata” rezoluţie stalinistă constituie un document de o importanţă extraordinară. Este confirmarea faptului (întărită de semnătura lui Stalin) că URSS n-a crezut pînă în ultimul moment în posibilitatea ofensivei germane. De aici rezultă că TOATE acţiunile lui Stalin şi ale subordonaţilor săi nu

pot fi explicate drept pregătire pentru respingerea unei agresiuni. Un număr uriaş de trupe se deplasează în secret spre frontieră – şi nu ca să respingă agresiunea; trupele au aruncat bocancii cu moletiere şi cizmele din pînză, încălţînd altele din piele – nu ca să respingă agresiunea; al doilea eşalon strategic al Armatei Roşii se deplasa în secret spre regiunile de graniţă din vest – nu ca să respingă agresiunea; aerodromurile din preajma graniţei sînt arhipline de avioane – nu ca să respingă agresiunea; deţinuţilor li se dau arme – nu ca să respingă agresiunea !

Nu se plănuiau nici un fel de contralovituri pentru respingerea agresiunii. Dacă vreun deştept i-ar fi adus spre aprobare tovarăşului Stalin un plan al contraatacurilor pentru a respinge un atac surpriză, tovarăşul Stalin ar fi notat aceeaşi rezoluţie. Apropo, criticii mei afirmă că n-au reuşit să găsească în arhive nici un fel de planuri de *agresiune sovietică*. Întrebare: dar planuri de apărare a statului aţi găsit? Dar planuri ale contraatacurilor despre care ni s-a povestit vreme de cincizeci de ani? Unde sînt? De ce nu le-a publicat nimeni niciodată? Nu trebuie să confruntăm planurile de acoperire a graniţei de stat cu planurile de apărare a ţării şi de respingere a unui atac. Sînt lucruri diferite. Nu s-a reuşit aşadar să se descopere planurile de apărare a statului. Nu existau astfel de planuri, precum nu existau nici intenţii ale tovarăşului Stalin de a respinge agresiunea. El nu credea în agresiunea germană, lucru pe care l-a şi notat în rezoluţie.

Iar convorbirile de la Londra din 13 iunie 1941 nu înseamnă deloc pregătire pentru respingerea unui atac. Dacă reprezentantul plenipotenţiar sovietic la Londra, tovarăşul Maiski, ar fi raportat tovarăşului Stalin că ministrul Afacerilor Externe al Marii Britanii, din însărcinarea lui Churchill însuşi, a propus „ajutor deplin” în respingerea agresiunii germane, atunci tovarăşul Stalin l-ar fi trimis pe tovarăşul Maiski spre aceeaşi origine maternă.

5

Stalin mai avea un motiv să răspundă prin refuz la propunerile britanice de a intra în război împotriva lui Hitler. Motivul constă în faptul că un plan poate fi păstrat secret faţă de inamici numai în cazul în care rămîne necunoscut chiar şi prietenilor. Cu atît mai mult cu cît ambasadorul britanic la Moscova, sir Stafford Cripps, era prost şi limbut.

Stalin a declanşat al doilea război mondial pentru a zdrobi Europa. Însă Cripps nu ştia acest lucru. Cripps considera că el însuşi l-a înduplecat pe Stalin să intre în război, explicîndu-i importanţa momentului, unic şi extrem de avantajos, şi imposibilitatea de a mai aştepta pînă în 1942.

Şi iată că la începutul lui iunie Cripps a remarcat la sovietici o schimbare de ton: ce avantaje avem dacă intrăm în război ?

Ambasadorul este extaziat: el, preaînţeleptul Cripps, a reuşit să-l convingă pe tăcutul şi încăpăţînatul Stalin să facă ceva împotriva lui Hitler ! Întreaga lume va trebui să afle imediat că el, genialul, a salvat Marea Britanie ! Ajutorul este aproape ! Grăbiţi-vă să-l vedeţi !

Toţi cei din jurul lui Cripps au început să vorbească imediat despre apropiatul război al Uniunii Sovietice împotriva Germaniei. Pe aripile bucuriei, ambasadorul însuşi zboară la Londra şi, neîntîrziat, în gazetele britanice începe scenarita cronică privind cele mai fericite posibilităţi...

Reacţia lui Stalin a fost imediată şi feroce: Comunicatul TASS din 13 iunie 1941. Acesta începe fără nici o introducere : „Încă înainte de sosirea ambasadorului englez Cripps la Londra, dar mai ales după sosirea lui, în presa engleză şi, în general, în cea internaţională au început să fie trîmbiţate tot felul de zvonuri despre «apropierea războiului dintre URSS şi Germania»... Uniunea Sovietică ar fi început, chipurile, să se pregătească intens de un război cu Germania şi îşi

concentrează trupele la graniţe... Zvonul că URSS se pregăteşte de război cu Germania este mincinos şi provocator...”.

Tovarăşul Stalin s-a supărat evident. Ca să-i înţelegem gradul său de mînie, trebuie să ne amintim că după înfrîngerea lui Napoleon, din iniţiativa Rusiei, s-a iniţiat în 1815 Congresul de la Viena, care a stabilit toate regulile practicii diplomatice existente şi astăzi. În conformitate cu hotărîrile congresului, un diplomat, indiferent de rang, este reprezentantul statului. Ofensa adusă unui diplomat înseamnă ofensa întregului stat. Ambasadorul este reprezentantul diplomatic cel mai înalt al unui stat în alt stat. Ofensa adusă unui diplomat, poate să aibă consecinţe dezastruoase.

În comunicatul TASS, Stalin îl ofensează pe ambasadorul britanic. Nimeni nu se îndoieşte că el este autorul textului. În plus, Stalin este şeful guvernului, iar TASS este o structură guvernamentală subordonată direct acestuia.

În comunicat se afirmă că ambasadorul Cripps este sursa răspîndirii zvonurilor, zvonuri dovedite mincinoase şi provocatoare. Mai simplu spus, ambasadorul britanic, sir Stafford Cripps, este mincinos şi provocator. Or, nu este pur şi simplu o jignire adusă ambasadorului, este o jignire adusă întregii ţări.

N-am mai găsit în istoria diplomaţiei un alt exemplu de acest fel, îndeosebi în relaţiile dintre două mari imperii. Mîndra, chiar trufaşa Anglie trebuia să rupă imediat relaţiile diplomatice cu Uniunea Sovietică, să solicite scuze şi să ia alte măsuri.

Dar Marea Britanie n-a reacţionat în nici un chip.

Din ce motiv?

Mai întîi, pentru că de vreme ce la Oxford se demontau mînerele de la uşi, nu era momentul propice să fie ofensată de apostrofările Kremlinului.

În al doilea rînd, şi acest lucru este cel mai important, Churchill a înţeles foarte bine că Stalin are dreptate: ambasadorul Cripps, într-adevăr, a vorbit fără rost.

6

Orice lucrător în serviciul de informaţii al oricărui spionaj din lume ştie o regulă simplă: în noianul de informaţii, dezminţirile sînt cele mai importante şi mai interesante. Ele oferă cheia. Orice spionaj urmăreşte cu atenţie cine şi ce dezminte şi încearcă să înţeleagă de ce. La 13 iunie 1941, prin trimiterea în eter a Comunicatului TASS, tovarăşul Stalin nu s-a sfiit să ofenseze pe ambasadorul unui mare stat, adică al unui potenţial aliat într-un război ucigător care trebuia să se dezlănţuie de la o zi la alta (după cum era clar pentru toţi participanţii la evenimente). Haideţi să întrebăm un psiholog ce este cu această furie a tovarăşului Stalin. Prin firea sa, Stalin era furios în orice acţiune, însă în privinţa vorbelor era tăcut. Ce s-a întîmplat dintr-o dată cu el? Dacă Stalin simte apropierea agresiunii hitleriste şi pregăteşte Uniunea Sovietică pentru respingerea ei, atunci „flecărelile” lui Cripps îi fac un serviciu – toate ziarele din lume vor trîmbiţa: Stalin simte pericolul, Stalin se pregăteşte să respingă invazia, nu poate fi surprins !

Pe cel care răspîndeşte astfel de zvonuri nu trebuie să te superi. Trebuie să-l premiezi cu ordinul Lenin.

Ne rămîne să presupunem că ambasadorul Cripps a început să vorbească despre un alt scenariu de război, pe care tovarăşul Stalin îl ţinea în mare secret.

Stalin este un infractor de mare clasă, e greu de egalat. Tovarăşul Stalin a început cu puţin: jefuirea unei bănci; jefuirea tezaurului public din Tbilisi, înfăptuită sub geniala conducere a tovarăşului Koba-Djugaşvili, a intrat în manualele de criminalistică din toate ţările lumii. Cu excepţia celor sovietice, desigur. Nu le este prea comod comuniştilor sovietici ca viitorii miliţieni să studieze pe un exemplu clasic, căci banca a fost jefuită (magistral, trebuie s-o recunoaştem) de viitorul conducător al proletariatului mondial, de viitorul geniu al tuturor timpurilor şi popoarelor. Nu le este prea la îndemînă să declare că în fruntea patriei proletariatului mondial s-a aflat vreme de

treizeci de ani, fără întrerupere, un spărgător de seifuri, poreclit Koba.

În vara lui 1941, după douăzeci de ani de pregătire, Koba intenţiona să repete ceea ce cîndva făcuse la Tbilisi în miezul zilei, sub privirile uimite ale populaţiei şi poliţiei. Numai că acum, în 1941, se pregătea un jaf la scară europeană. Stalin pregătise totul, prevăzuse totul. Hotărîse ca, prin aluzii înceţoşate, să-şi orienteze partenerul, pe sir Churchill, spre anumite direcţii, însă acesta avea un om complet lipsit de inteligenţă, ba încă şi gură-spartă. Comunicatul TASS din 13 iunie 1941 are mai multe faţete: este adresat şi lui Hitler, şi lui Churchill.

Lui Hitler: trăncănesc mulţi vrute şi nevrute; să nu-i crezi !

Lui Churchill: calmează-l pe flecar !

Hitler a primit mesajul, i-a înţeles sensul, dar s-a hotărît să dea crezare ambasadorului Cripps, şi nu dezminţirii staliniste.

Şi Churchill a recepţionat mesajul şi i-a înţeles sensul. Nu l-a mai admis pe Cripps în treburi atît de delicate, nu s-a supărat pe Stalin pentru ofensarea diplomatului, altfel spus, pentru ofensa adusă Marii Britanii. Mai mult, l-a ajutat pe Stalin cît i-a stat în putinţă.

Concluzia este că trebuie să ai aliaţi care să-ţi sară în ajutor oricînd, fără să se simtă vreodată ofensaţi.

7

Împotriva versiunii mele s-au scris munţi de articole. Au apărut şi cărţi. Deocamdată am citit numai patru, dar făgăduiesc să le citesc şi pe celelalte. Prima a fost scrisă de Gabriel Gorodeţki, profesor la Universitatea din Tel Aviv. A fost invitat la Moscova, i s-au deschis arhivele Ministerului Apărării, ale GRU (este primul caz din istorie), ale Ministerului Afacerilor Externe. Gorodeţki a avut deschise toate uşile şi în Occident *(Spărgătorul* are inamici şi aici). Profesorul Gorodeţki a adunat o cantitate uriaşă de documente şi le-a publicat. Ce-i drept, el nu le-a înţeles

sensul. Documentele din această carte, toate, consolidează versiunea mea.

Capitolul al optulea din cartea lui Gorodeţki este dedicat în întregime lui Cripps: cum a îndemnat, a rugat, a explicat, a convins pe conducătorii sovietici să atace Germania: „Anglia îşi trăieşte agonia şi speră la un război apropiat în Răsărit...", „aluziile lui Cripps la posibila încheiere a unei păci separate în cazul în care Rusia nu-şi modifică politica..." (adică dacă îşi va păstra neutralitatea – V.S.). „Cripps s-a străduit să-i atragă pe ruşi de partea Angliei, jucînd pe cartea încheierii unei păci separate..." etc. etc. Nimic nu l-a influenţat pe „nepriceputul" Stalin şi atunci ambasadorul Cripps a trimis un mesaj personal lui Vîşinski: „Merită oare să aşteptaţi şi să întîmpinaţi singuri forţele unificate ale armatelor germane... luînd în calcul acel ajutor din partea Marii Britanii..." (p. 170). Iar cînd argumentele ambasadorului britanic s-au terminat, a început să-i sperie pe Vîşinski, pe Molotov şi pe Stalin: „Nu este exclus ca, în cazul extinderii războiului pe o perioadă mai lungă de timp, Marii Britanii să-i surîdă ideea încheierii unui act avînd ca obiect încheierea războiului..." (p. 215). Această idee se repetă pînă în ultimul capitol, pînă în ultimele pagini ale cărţii: „Anglia încearcă disperat să atragă Rusia în război" (p. 327). Se referă şi la întîlnirea lui Maiski cu Eden din 13 iunie.

Să scrutăm puţin lucrurile: Uniunea Sovietică a apărut ca „prototip al viitoarei Republici Sovietice Socialiste Mondiale" (I. Stalin, *Pravda*, 31 decembrie 1922) şi iată că Marea Britanie îl invită pe tovarăşul Stalin să-şi înfăptuiască acest plan. Iar tovarăşul Stalin se suceşte, se-nvîrteşte, nu acceptă invitaţia. Atunci Marea Britanie începe să-l roage, să-l lămurească şi chiar să-l sperie.

Iata un exemplu de politica externă ! Iată-l pe cel mai destoinic ucenic al marelui Machiavelli depăşindu-şi cu mult magistrul !

Agresiunea trebuie pregătită în aşa fel încît ceilalţi să te tragă de mînă să acţionezi, să-ţi mulţumească pentru asta şi tu să distrugi Europa pe spezele ei.

Capitolul 10

Cînd s-a înfiinţat coaliţia antihitleristă ?

Nu te pripi dacă mai vrei să primeşti bănuţi iar valuta ta să nu se prăbuşească.

I. Stalin, *Opere,* vol. 7, p. 287

1

Veţi spune că nu este vorba de Marea Britanie, că susţinerea cea mai importanta n-a venit de aici, ci din SUA. Cum ar fi reacţionat Statele Unite la războiul de „eliberare" a Uniunii Sovietice dus în Europa şi în toate coloniile europene?

Să recapitulăm: Hitler a atacat Polonia, Marea Britanie şi Franţa i-au declarat război. America şi-a păstrat neutralitatea; cuceririle hitleriste n-au impacientat Statele Unite. Peste două săptămîni, tovarăşul Stalin a atacat Polonia şi nimeni nu i-a declarat război, nici Marea Britanie, nici Franţa. Nici Statele Unite nu s-au revoltat.

Apoi, Stalin a atacat Finlanda şi, iarăşi, nimeni nu i-a declarat război. Să nu mint, a fost dojenit puţin şi cu asta totul s-a terminat. Preşedintele Roosevelt a declarat Uniunii Sovietice un „embargo moral". „Embargoul moral" n-a influenţat deloc livrarea de tehnologie din SUA, de aceea pentru tovarăşii Stalin şi Molotov şi pentru toţi ceilalţi tovarăşi embargoul nu însemna nimic. La 29 martie 1940, tovarăşul Molotov afirma în Sovietul Suprem: „În ultimul timp, relaţiile noastre cu SUA nu s-au îmbunătăţit dar, probabil, nici nu s-au înrăutăţit". În traducere rusească: „Scuipăm pe embargoul moral".

Se înţelege, „embargoul moral” a fost ridicat imediat şi, în aprilie 1940, au început negocieri sovieto-americane pe teme economice. Printre altele, partea sovietică a pus problema „acelor piedici, care au fost puse de oficialităţile americane, privind admiterea inginerilor sovietici la uzinele de avioane” *(Istoria celui de-al doilea război mondial,* vol. 3, p. 352). Fraza trebuie citită cu atenţie. Nu este vorba aici dacă inginerii sovietici sînt admişi sau nu la uzinele de avioane. Erau admişi. Numai că unii funcţionari americani se gîndeau să introducă anumite limitări. Vai, ce enervant ! Aşadar, negocierile au drept scop ca inginerii sovietici să fie admişi şi pe mai departe la uzinele de avioane, însă fără nici un fel de limitări.

Nu vom pune problema sintagmei „inginer sovietic la uzină americană de avioane”, nu ne vom interesa de ce departament ţin aceşti ingineri. Amintim pur şi simplu că la uzinele de avioane din Occident veneau adesea ingineri sovietici de diferite ranguri. La uzinele germane de avioane, de pildă, lucrau ingineri sovietici. Unul dintre aceştia, renumitul spion militar Nikolai Maximovici Zaiţev, locotenent-colonel GRU, a relatat pe scurt despre conţinutul muncii sale în *Revista de istorie militară* (1992, nr. 4). Despre ce făceau inginerii sovietici în America ne-a relatat specialistul în cifruri Igor Guzenko, fugit după război de la o ambasadă sovietică după ce a luat cu sine un dosar consistent. „Inginerii” au pătruns mult mai departe de uzinele de avioane, au ajuns pînă la secretele nucleare şi termonucleare americane. „Inginerii” au ajuns pînă în anturajul preşedintelui american şi au recrutat acolo surse de informaţie. „Prietenii” inginerilor noştri l-au însoţit pe preşedintele american la conferinţa de la Teheran şi Ialta şi i-au dat cele mai preţioase sfaturi. Dacă Guzenko n-ar fi povestit lumii întregi despre activitatea „inginerilor”, SUA ar fi continuat să nu înţeleagă nimic şi cine ştie cum s-ar fi sfîrşit totul...

2

Să ne întoarcem la anul 1940. Vara, tovarăşul Stalin a pus laba şi pe Estonia, Lituania şi Letonia. Nimeni nu i-a declarat război. Nici „embargo moral”.

Să presupunem acum că în 1941 tovarăşul Stalin a receptat deodată crimele hitleriste, a înţeles brusc rugăminţile Marii Britanii şi, în iureşul unei sfinte mînii, a atacat nimicitor prin România şi Germania, eliberînd Europa de ciuma brună şi aducînd bucuria şi fericirea zecilor de mii de oameni înrobiţi. Cine ar fi îndrăznit să se revolte din această cauza?

Chiar dacă s-ar fi găsit un asemenea om (fie el preşedintele SUA însuşi), imediat i s-ar fi pus eticheta de „coadă de topor” hitleristă.

Dacă Stalin l-ar fi atacat pe Hitler, a te pronunţa împotriva lui Stalin (fie şi cu o dojana sau cu un „embargo moral”) ar fi însemnat că eşti de partea lui Hitler. Nu este treaba mea să judec de ce Richard Nixon a fost înlăturat, dar motivul l-a constituit faptul că asistenţii preşedintelui au plecat urechea la ce îndrugau inamicii săi politici. Participarea personală a preşedintelui la această acţiune n-a fost demonstrată. Însă America nu şi-a iertat conducătorul. Dar să ne amintim că Roosevelt a păstrat tăcerea atunci cînd Hitler cotropea Europa şi construia lagăre de concentrare. Să ne închipuim că Stalin l-ar fi atacat pe Hitler, iar preşedintele SUA şi-ar fi ieşit din fire şi i-ar fi declarat război lui Stalin, un război în apărarea lui Hitler, în apărarea Gestapo-ului, a lagărelor şi trupelor S.S., înrobitor pentru Europa. Oare cîte ceasuri ar mai fi stat un asemenea preşedinte la Casa Albă?

Stalin ştia că oamenii normali, ţările şi guvernele normale nu se vor alia cu Hitler, ştia că împotriva lui Hitler se va uni întreaga lume, ştia că nimeni nu se va încumeta să-l apere. „Spărgătorul de gheaţă al Revoluţiei” a fost gîndit de un geniu şi elaborat să uimească generaţiile viitoare.

De aceea, în cazul unei lovituri sovietice asupra Germaniei, SUA nu putea să intre în război împotriva lui Stalin. Voi spune şi mai mult: în această situaţie, SUA nu

putea să rămînă neutră. Stalin eliberează Europa, iar SUA stă deoparte ! Cine va mai întinde mîna omului de afaceri american ?

Să ne apropiem şi mai mult de fapte: la 21 iunie 1941, Statele Unite ale Americii şi-au exprimat oficial hotărîrea de a-l susţine pe Stalin în războiul împotriva Germaniei. Aceasta este mărturia lui Willis K. Armstrong, om important în administraţia americană (*Grani*, 1985, nr. 136, p. 229). Mărturia nu a fost niciodată contestată şi negată de nimeni.

Hitler nu putea să afle în aceeaşi zi despre înţelegerea sovieto-americană. Spionajul nu putea să obţină informaţii de asemenea importanţă pe care să le raporteze atît de repede. Dar şi fără ele, Hitler ştia de ce parte se află SUA. În aceeaşi zi, la 21 iunie, Hitler scrie o scrisoare lui Mussolini: „Va intra sau nu America în război, mi-e totuna; şi aşa ea aparţine în cea mai mare măsură inamicilor noştri... Pentru aceştia se trimit în ascuns materiale militare din America...”

Înţelegea lucrurile foarte clar.

3

Ni se spune că Hitler l-a atacat pe Stalin şi abia după aceea s-a format coaliţia antihitleristă. De fapt, lucrurile stau altfel. *Înainte* de atacarea Germaniei Stalin a creat coaliţia antihitleristă. O confirmare o constituie livrarea engleză de arme pentru Stalin *înainte* de 22 iunie 1941. Am reuşit să găsesc în Marea Britanie un marinar care a făcut parte din echipajul unui vas britanic ce a dus la Murmansk, pe 12 iunie 1941, prima tranşă de arme. Pe 16 martie 1989 am înregistrat discuţia cu el şi am încredinţat-o unei persoane de încredere. I-am verificat mărturia în arhive. În lumina documentelor găsite îmi dau seama că Marea Britanie şi Uniunea Sovietică au ascuns ceva în relaţiile lor, iar problema privind primul convoi arctic în porturile sovietice nordice merită o examinare specială. Deocamdată atrag atenţia numai asupra unei situaţii

picante: Marea Britanie este în război şi nu are suficiente arme. Uniunea Sovietică se află teoretic în stare de pace, iar Marea Britanie, beligerantă, furnizează armament într-o ţară nebeligerantă. Situaţia este cu atît mai picantă cu cît Germania luptă împotriva Angliei; nici Germania nu are suficient armament, îi lipsesc în primul rînd navele de război. Însă şi Germania îi trimite armament lui Stalin, de pildă crucişătorul greu de ultimul tip „Lützow". Stalin a primit armament de la ambele părţi aflate în conflict. Rămînînd formal neutru, a acordat o mare importanţă înarmării, mai mare decît liderii ţărilor aflate deja în război.

Alianţa cu Marea Britanie îi asigura automat lui Stalin alianţa cu Australia, cu Noua Zeelandă, cu India, cu Africa de Sud, cu Canada şi cu alte state.

Mai mult: dacă în aprilie 1940 diplomaţia sovietică a ridicat problema anulării accesului limitat al inginerilor sovietici în uzinele americane de aviaţie, înseamnă că exista deja o coaliţie antihitleristă.

4

Acestea nu sînt presupuneri. În 1973, cercetătorul american Antony Sutton a scris cartea *Sinuciderea raţională*. Cartea este frumoasă prin faptul că autorul nu divulgă cititorului punctul său de vedere, dar îi prezintă documente cu adevărat „ucigătoare". La paginile 80-81 demonstrează fără putinţă de tăgadă existenţa unei înţelegeri secrete între Stalin şi Roosevelt. Convenţia s-a pregătit în 1938. Sutton a obţinut un document al Departamentului de Stat al SUA, cu numărul 800.51 W 89 U.S.S.R./247. Documentul reprezintă o dare de seamă a ambasadorului Joseph E. Davis, datată 17 ianuarie 1939, privind încheierea lucrărilor de pregătire a unui acord secret.

Despre existenţa acordului nu ştiau decît patru americani. Luînd în considerare arta sovietică de a păstra secretele, se poate presupune că cercul iniţiaţilor din partea sovietică era şi mai strîmt.

Documentul descoperit de Sutton n-a fost niciodată combătut sau măcar pus la îndoială. Ca să nu apară nici un dubiu, Sutton răstoarnă asupra cititorului o avalanşă de înţelegeri adiţionale, începînd cu documentul Departamentului de Stat al SUA nr. 711.00111 şi o înţelegere semnată în martie 1939 privind participarea SUA la construcţia de submarine sovietice. În continuare, Sutton citează listele nesfîrşite de livrări strategice americane în URSS. Enumerarea de livrări strategice americane dinainte de război se poate compara numai cu lista nesfîrşită a livrărilor strategice din cursul războiului. Cînd citeşti listele începi să nu mai înţelegi prin ce se deosebesc livrările americane trimise lui Stalin în timpul războiului de cele anterioare. Banda rulantă cu ajutoare americane destinate lui Stalin a fost pusă în funcţiune la începutul anilor treizeci. În ianuarie 1939, fluxul materialelor strategice a căpătat o viteză uimitoare care nu s-a mai oprit pînă la sfîrşitul războiului. Stalin putea să facă în Europa tot ce credea necesar, căci altă pedeapsă decît „embargo moral” nu primea. Iată pregătirea URSS de război: Stalin şi-a asigurat susţinerea americană înainte ca tancurile germane să distrugă barierele de la graniţa poloneză.

5

Acordul sovieto-american ascundea însă ceva mai mult decît faptul că Roosevelt era gata să-l ajute pe Stalin. Oricine semna un acord cu Stalin, o sfîrşea rău (inclusiv Hitler), căci pactul cu el însemna pactul cu diavolul: nu puteai cîştiga niciodată. Fapt valabil şi pentru Roosevelt. Făcînd numai un singur pas, acceptînd negocieri secrete cu Stalin, Roosevelt pierduse deja. Faptul că a pierdut ţine de sistemul politic american, conceput în aşa fel încît nu permite nimănui (în primul rînd preşedintelui) să aibă prea multă putere. Congresul nu iubeşte preşedinţii care desfăşoară negocieri secrete fără să se consulte cu aleşii poporului. A accepta negocieri secrete cu URSS, fără să le

facă cunoscute Congresului este un pas sinucigaş al lui Roosevelt. Stalin a primit un atu care putea să-l ucidă pe Roosevelt în ochii Congresului, ai presei şi ai poporului american.

Se înţelege că tovarăşul Stalin nu era atît de prost încît să-l elibereze din funcţie pe preşedintele Roosevelt, însă a cîştigat un ascendent asupra lui. Nu ştiu cum a reuşit să-l influenţeze. Poate că i-a spus: „Nu te pripi, dacă vrei să rămîi şi mai departe...”; sau poate că a rostit alte cuvinte, dar este cert că Stalin a avut un anume mecanism de influenţare asupra lui Roosevelt. Enigma urmează să fie soluţionată de adevăraţii istorici-profesionişti.

Sarcina aceasta nu-mi stă în puteri. Din punctul meu de vedere pot sesiza doar generozitatea inexplicabilă a preşedintelui american şi moliciunea misterioasă manifestată de Roosevelt încă din primele zile ale conducerii sale (vă amintiţi cele două tractoare din New York). Concesiile lui Roosevelt, de neînţeles, s-au extins şi s-au adîncit permanent, încheindu-se prin capitularea totală de la Yalta.

Dacă examinăm şi mai atent lucrurile, vedem că bunăvoinţa Occidentului s-a manifestat încă din primele zile ale preluării puterii de către comunişti în Rusia. Încă din 1919, Lenin a făcut remarca: „Trebuie să creăm societatea comunistă cu mîinile duşmanilor noştri” *(Congresul al VIII-lea al Partidului Comunist Bolşevic),* Protocoale, M, 1959, p. 20).

Această toleranţă i-a dat lui Stalin posibilitatea să nu se teamă că vreun occidental va fi indignat de invazia sa în Europa. Bunăvoinţa permanentă a Occidentului a fost consolidată de Stalin prin încheierea strălucită a pactului Molotov-Ribbentrop: împingîndu-l pe Hitler în război, Stalin a făcut în aşa fel încît Marea Britanie şi SUA să fie obligate să-l „ademenească” de partea lor. Mareşalul Uniunii Sovietice, M.U. Zaharov, scria despre pactul Molotov-Ribbentrop: „Au apărut premise favorabile de creare în viitor a coaliţiei antihitleriste” (*Novaia i noveizaia istoria*, 1970, nr. 5, p. 25). A fost lucrarea unui geniu: Stalin a

încheiat o alianţă cu Hitler şi prin aceasta a creat condiţiile şi premisele pentru o alianţă împotriva lui Hitler !

La mulţi ani după ce am publicat primele capitole din *Spărgător,* arhivele s-au deschis şi au scos la iveală dactilograma cuvîntării lui Stalin din 19 august 1939. N-am avut acces la ea. Dacă toţi spionii din lume ar fi lucrat pentru mine, tot n-ar fi putut pătrunde în arhivele staliniste. Cu mulţi ani în urmă însă, am luat în calcul această cuvîntare. Ea trebuia să fi avut loc. Pînă la 18 august 1939 a existat o anumită politică, de la 19 august s-a schimbat tranşant. În acest moment Stalin trebuia să-şi explice manevra în cercul intim al tovarăşilor de idei. Virajul a fost brusc, cauzator de vertijuri, aşa că fiecare membru al Biroului Politic trebuia să-i înţeleagă manevra. Altfel era imposibil să conduci ţara şi Revoluţia mondială. După un astfel de viraj, toţi membrii Biroului Politic riscau să-şi piardă orientarea. Iar Stalin, ca orice comandant aflat într-o situaţie necunoscută, trebuia să înceapă ferm: „Încotro ne orientăm?”.

Nu am presupus, ci pur şi simplu am ştiut că în acea zi a fost o cuvîntare a lui Stalin. Ştiu şi de ce. Nu m-a frămîntat faptul că nu există confirmări, nu m-a neliniştit nici măcar problema, dacă a fost înregistrată sau nu o cuvîntare a lui Stalin, iar, înregistrată fiind, dacă s-a păstrat în arhive sau a fost distrusă.

Am vorbit şi am scris despre această cuvîntare ca despre un fapt cert. Recunosc, în convingerea mea a existat şi un element de insolenţă... Toată „ştiinţa” oficială a negat posibilitatea cuvîntării şi a şedinţei Biroului Politic în acea zi fatală de 19 august 1939.

Şi iată că în 1994 cuvîntarea a fost găsită. În ea, tovarăşul Stalin afirmă: „Mai tîrziu, toate popoarele căzute sub «protecţia» Germaniei victorioase vor deveni şi ele aliatele noastre. Vom avea un cîmp larg de acţiune pentru extinderea Revoluţiei mondiale”.

La 19 august 1939 Stalin ştia că începe al doilea război mondial, ştia că Germania va începe cuceririle şi prin aceasta va transforma toate ţările, atît cele cucerite, cît şi

cele necucerite, în aliate ale URSS. De aceea, începînd cu 19 august 1939, nu putea să nu ia naştere o coaliţie antihitleristă. Din acel moment, apariţia ei devenise inevitabilă.

Puteţi să mă faceţi în fel şi chip, însă sînt vrăjit şi cuprins de admiraţie faţă de Stalin. A fost o fiară, un monstru sîngeros. Dar şi un geniu al tuturor timpurilor şi popoarelor.

Capitolul 11

Cum am luptat cu marţienii

Toţi am fost martorii acestei campanii finlandeze ruşinoase şi lipsite de har, cînd uriaşa noastră ţară a tot bătut la poarta liniei Mannerheim. Tuturor li se părea că noi ne luptăm... iar adversarii noştri vedeau că nu sîntem gata să purtăm război.

Alexandr Soljeniţîn, Ostankino, 15 mai 1995

1

Mă cheamă şeful cel mare la serviciu şi-mi dă o sarcină: să-i ajut pe ingineri să pună la punct computerul. „Eu la computere, – zic – nu prea...”

Dar şeful îmi răspunde că nu mi se cere să mă pricep; sînt deja şase experţi care îl descîntă şi-l meşteresc de două luni: au chemat unul din Japonia şi doi au venit din SUA. Cu mine, formam un „şapte” redutabil. Internaţionalişti, cum s-ar zice. Computerul trebuie reprogramat şi au mai rămas două săptămîni pînă la termenul final. Inginerii îşi cunosc bine meseria, însă le trebuia cineva să inventeze situaţii de luptă fantastice,

ceva în genul războiului lumilor: ai noştri împotriva marţienilor. Computerul este creat în special pentru programarea unor operaţii de luptă. În întreaga Mare Britanie dacă sînt două de o asemenea putere. Mai există unul undeva, într-un adăpost subteran, pentru planificarea operaţiunilor de război; este pentru pregătirea operatorilor, a autorilor de programe şi a corpului superior de comandă. Sincer să fiu, nu ştiu exact cîte computere din acestea sînt în Marea Britanie. Doar presupun. În întreaga lume (după opinia mea de diletant) pot fi maximum zece.

„Tu – îmi spune şeful – eşti un tip ciudat şi îţi vin tot felul de idei extravagante şi paradoxale. Nu-ţi putem pricepe ideile, dar îţi vom folosi capacitatea de a face lucruri ciudate. Du-te la experţii în electronică şi inventează. Pentru ca ideile tale să nu se piardă degeaba, mergi şi războieşte-te cu marţieni.”

M-am dus.

2

Aici trebuie să mă depărtez puţin de la subiect.

Mi se pun uneori întrebări pe tema activităţii mele de pedagog; la fel, sînt întrebat în privinţa participării la instalarea unui computer militar de o putere de neimaginat, simulînd un război nuclear... Întrebările nu mi se pun direct, doar mi se sugerează: ţii prelegeri, îi înveţi pe ofiţerii inamici, dar conştiinţa, dar patria abandonată...

Răspunsul meu este că dacă scumpa mea patrie nu va renunţa nici în noul mileniu la ideea Revoluţiei mondiale şi va sări să instaureze ordinea comunistă în întreaga lume, nu numai că-i voi învăţa pe ofiţerii inamici şi voi lua parte la instalarea computerelor militare, ci voi merge şi cu automatul în mînă să lupt împotriva comunismului.

Dar dacă Revoluţia mondială nu va avea loc, dacă minunata mea patrie nu se va arunca într-un acces de turbare asupra tuturor vecinilor săi, prelegerile mele nu

vor face rău nimănui. Iar computerul acela va bolborosi paşnic într-un buncăr întunecos.

Aşadar, ajung eu la acei corifei ai electronicii. Pe drum, m-am gîndit că este puţin probabil ca în secolul XX vreun alt istoric să aibă acces la un computer atît de performant. Plăcerea se plăteşte scump. Nu sînt istoric, sînt pur şi simplu un amator de istorie militară. Dar s-a întîmplat ca dintre toţi istoricii profesionişti sau amatori, eu singur să am acces la o asemenea minune. Peste două săptămîni, cînd va fi reprogramat şi pus la punct, un „neica-nimeni" ca mine nu va mai avea acces la el. Computerul se va ocupa de nişte chestiuni serioase pe care le pot doar bănui. Dar deocamdată...

Am primit un geamantan cu lucrări de specialitate, le-am studiat şi am început: programam un fel de război fantastic.

— Pot să programez o operaţiune militară ofensivă ?

— Poftim – mi se răspunde. Chiar şi de front.

Bine. Începem. Cer să se introducă temperatura aerului: – 4l°C.

3

Am simţit cum computerul m-a fulgerat cu ură, s-a înroşit tot şi a urlat de indignare. Răspunsul a venit într-o clipă: s-a pus o condiţie irealizabilă, la o astfel de temperatură desfăşurarea de operaţiuni ofensive este imposibilă.

Insist. Computerul îmi refuză cererea. Experţii încep să se supere. Îmi explică faptul că maşina este inteligentă şi nu acceptă informaţii inexacte.

Eu mă încăpăţînez. Dar a purta dispute cu computerul este o treabă sortită eşecului, ca şi cum ai ataca Rusia. Cer, insist să se introducă minus 41°C. Experţii caută în dicţionare: dacă nu înţeleg pe englezeşte, atunci citeşte pe ruseşte. Computerul nu acceptă, nu primeşte, nu suportă. Aşa ceva nu înghite, nu mistuie, nu digeră, nu îngurgitează, nu devorează.

Bine. M-au convins. Înţeleg: nu mistuie !

„Rusule, îmi zic experţii, ai o imaginaţie prea bogată. Pune probleme, dar gîndeşte cu capul. Fantezia e o treabă bună, dar pune-i şi frîu.”

Dar eu nu visam, nu mă jucam de-a războiul imaginar, ci de-a nefericitul Război de iarnă: la 30 noiembrie 1939, Armata Roşie a intrat pe teritoriul Finlandei. Ziua a fost suportabilă, noaptea însă, spre dimineaţă, erau – 4l°C. În zilele şi nopţile următoare a fost şi mai rău.

Dar aceşti copii ai timpului lor n-au treabă, n-ai ce să le explici. Ei apasă pe butoane şi atît.

Am tras astfel prima concluzie: în toamna tîrzie a anului 1939, tovarăşul Stalin a dat Armatei Roşii o misiune irealizabilă: să străpungă „Linia Mannerheim” pe istmul carelian.

ARMATA ROŞIE A EXECUTAT O MISIUNE IREALIZABILĂ.

4

Recunosc, şi mai înainte am avut aceeaşi convingere: în Finlanda, Armata Roşie s-a făcut de ruşine în faţa întregii lumi. Gîndul meu era simplu: a pierde războiul în Finlanda n-a fost treaba unor generali neghiobi, ci a fost un act conştient. Nici o armată din lume n-ar purta operaţii militare la – 41°C.

Dar cum de s-au apărat finlandezii?

Apărarea este cu totul altceva. Timp de douăzeci de ani, întregul buget militar al Finlandei a fost practic repartizat pentru fortificarea istmului karelian. S-a construit o linie defensivă cu o lungime de 135 kilometri şi o adîncime de pînă la 90 kilometri. Flancurile erau apărate de Golful Finic şi de lacul Ladoga. Dincolo de nesfîrşitele cîmpuri de mine, de şanţuri antitanc şi obstacole anticar din stîlpi de granit, dincolo de tetraedre din fier-beton şi îngrădiri din sîrmă de cîte zece, douăzeci sau treizeci de rînduri, aşadar dincolo de aceste obstacole se aflau cazemate din fier-beton: cîte trei, patru, cinci nivele sub pămînt, acoperişul era format din fier-beton fortificat, cu o

grosime de doi metri şi jumătate, zidurile erau acoperite cu plăci de blindare, iar toate acestea erau îngropate în mii de tone de blocuri de granit peste care era pus pămînt. Totul era mascat. Deasupra acestor cazemate se înălţau păduri dese de brad, acoperite de zăpadă. Mitraliorii, lunetiştii, artileriştii stau după blindaj, după beton, ambrazurile profunde atenuează exploziile detunăturilor, deformează şi amortizează sunetul tragerii: se trage de aproape, dar nouă ni se pare că de undeva de departe, din pădure... Iar în interiorul fiecărei cazemate există depozit de muniţie şi de combustibil, dormitoare călduroase, camere de odihnă, bucătărie, sufragerie, toaletă, centrală electrică şi apă curată. Punctele de comandă, centrele de transmisiuni, spitalele sînt tot sub pămînt, sub beton, sub desiş de pădure şi sub zăpadă. Totul este încălzit. Lunetistul care îşi aşteaptă zile întregi victima, luptătorii din detaşamentele pe schiuri uşoare, care acţionează în spatele Armatei Roşii, sînt îmbrăcaţi călduros şi bine echipaţi. Soldaţii Finlandei sînt născuţi, educaţi şi pregătiţi tocmai pentru acţiuni în astfel de condiţii. Ei ştiu că, după cîteva zile de serviciu militar sau de raid pe schiuri, vor mînca o supă caldă şi vor dormi într-un pat comod în buncărul subteran, înainte de a primi o nouă sarcină. Ei ştiu că în caz de rănire îi aşteaptă un salon de operaţii în adîncul pămîntului, iar acolo este curat şi cald.

Încercaţi însă să atacaţi în aceste condiţii. Încercaţi să amputaţi un picior unui rănit, cînd dincolo de pînza subţire a cortului de infirmerie sînt – 40°C, iar înăuntru – 30°C.

Aşadar, la – 40°C numai armata sovietică a fost capabilă să atace. Numai ea a fost capabilă să facă minuni, să facă imposibilul.

5

Pe scurt, computerul n-a acceptat temperatura de – 41°C. N-a înghiţit. N-a mistuit. N-a digerat.

— Bine, zic, să admitem că nici n-a existat o astfel de temperatură. N-a existat nici un fel de temperatură.

Geniile electronicii încep să zîmbească: aşa e mai bine, e mai aproape de viaţa reală... N-am putut să mint, n-am putut să introduc în creierul electronic – 25°C, dacă în realitate au fost -– 4l°C. De aceea am făcut un compromis: nu există temperatură. Nu există şi basta.

Introduc al doilea parametru: adîncimea stratului de zăpadă – unu şi jumătate.

— Unu şi jumătate? De centimetri, ţoli, picioare?

— Metri, răspund.

Computerul „scrîşneşte” din nou.

Dragă cititorule, să nu spui la nimeni, dar am să-ţi dezvălui un secret militar. În general, în Occident toate computerele militare stau prost cu nervii.

Cu cît sînt mai inteligente, cu atît mai prost stau cu nervii. Invers proporţional. Mi s-a dat unul dintre cele mai puternice şi mai inteligente, de aceea sistemul său nervos era precar, peste limitele admise. De aceea a şi izbucnit: nu se poate lupta în asemenea condiţii.

Eu precizez că sub zăpadă se află mlaştini, care nu îngheaţă, zăpada le apără de ger. Explic faptul că sub stratul de zăpadă se află lacuri. Lacurile sînt acoperite cu un strat subţire de gheaţă. Cauza este aceeaşi: zăpada groasă este un izolator termic. Acolo unde nu există zăpadă, apa îngheaţă pînă la fund, iar acolo unde zăpada e groasă, gheaţa e subţire, iar tancul se scufundă. Finlanda este ţara celor o mie de lacuri. Stai şi verifică: unde e lac şi unde e cîmp? Totul în jur este alb, cînd mantie de zăpadă, cînd sclipiri de gheaţă. Sub zăpadă poţi întîlni şi blocuri de granit. Cîmpul este neted, dar tancurile se poticnesc pe neaşteptate, şenilele se rup. Şi aceasta înainte de a ajunge în cîmpul minat. Pe scurt, locul este antitanc, ca să ne exprimăm aşa. Tancurile nu au ce face aici: ori cîmp cu blocuri de granit, ori lac, ori desiş de nepătruns. Iar peste tot, milioanele de mine instalate. Poţi greşi, dar numai o dată în viaţă.

Computerul n-a vrut să asculte amănuntele. Chiar dacă n-ar fi fost mlaştini şi lacuri, chiar dacă n-ar fi fost uriaşele

stane de granit, chiar dacă..., nu se putea lupta în condiţiile unui asemenea strat de zăpadă.

Aşadar, tovarăşul Stalin a pus în faţa Armatei Roşii o sarcină de două ori irealizabilă.

6

Introduc informaţia că ziua-lumină este foarte scurtă în decembrie. La ora patru după amiaza este deja întuneric. Iar încolo, spre nord, ziua este şi mai scurtă sau nici nu mai este zi.

Introduc apoi o informaţie privind pădurile: înălţimea arborilor, distanţa medie între trunchiuri, grosimea trunchiurilor. Răspunsul este acelaşi: nu se poate ataca.

Tancurile nu au ce face în păduri, focul de artilerie nu se poate corecta. Pădure. Pădure de nepătruns. Taiga. Nu se vede linia orizontului. Artileristul nu vede unde cad proiectilele. Deasupra capului artileristului observator şuieră obuzele, dar unde cad nu poate şti. Iar de la baterie i se urlă în receptor: mai sus? mai jos? La dracu ! Exploziile pot fi văzute numai în cîmp deschis, însă artileria finlandeză se află dintotdeauna aici; fiecare baterie a făcut trageri în timp de pace, ani la rînd. Ochitorii-trăgători, cei ce reglează tragerea, comandanţii cunosc datele tragerii pe de rost.

Aşadar artileria le este de prea puţin folos sovieticilor, tancurile sînt nefolositoare, nici aviaţia nu vede nimic de sus. Manualul de tactică spune: „De sus, pădurea apare ca o suprafaţă uniformă, iar a descoperi trupele în pădure se întîmplă numai în cazuri excepţionale”. În condiţii normale, trupele nu pot fi descoperite în pădure. În Finlanda însă nici n-ai ce descoperi. Trupele nu se află în pădure, ci sub zăpadă, sub pămînt. Chiar şi în timpul zilei, fumul de la sobe se poate observa numai acolo unde se doreşte, în pseudo-raioanele defensive. În plus, cît timp este lumină?

Cel ce atacă n-are cum să se ascundă în pămînt pentru că, în decembrie, în Finlanda pămîntul nu se deosebeşte prea mult de granit. Iar pe răniţi nu mai are rost să-i cari

pînă la spital: pe un asemenea ger, rănitul îngheaţă la cea mai mică pierdere de sînge.

I-am comunicat computerului toate acestea.

Computerul nu doreşte să accepte nimic, mă cert cu operatorii. Ne-am certat şi iar ne-am certat. Am recurs la un compromis: n-a existat temperatură, zăpadă, n-au fost mlaştini şi păduri, ziua-lumină nu se mai termina. Am hotărît fie o luptă în care natura să nu deranjeze. S-a presupus că există numai baraje antiinfanterie şi antitanc, explozive şi neexplozive, şi că există fortificaţii defensive. Introduc informaţii privind fîşia barajelor cu o adîncime de la 15 la 60 kilometri: cîmpuri de mine, escarpe şi contraescarpe, înfundături silvice, coridoare înguste în zăpadă (săpate în pădurile seculare de brad). Barajele artificiale sînt grefate pe terenul tăiat de rîuri şi pîraie cu maluri rîpoase. Malurile sînt escarpate. Toate podurile aruncate în aer. Căile de acces spre poduri sînt minate şi supravegheate de lunetişti. În spate se află fîşia principală de apărare, cu o adîncime de 7-12 kilometri. Eu cunosc acum acest lucru, însă pe atunci, comandamentul sovietic n-avea ştiinţă de el, şi nici de configuraţia terenului din faţă. După fîşia principală urmau din nou baraje şi încă o fîşie defensivă, iarăşi cîmpuri de mine, baraje şi iarăşi o fîşie defensivă.

— Ce fel de beton? se interesează computerul.

Răspund: ciment marca „600”, armătură de oţel, 95 kilograme armătură la un metru cub de beton.

Mă gîndeam că i-am pus computerului o problemă la care să cugete trei zile. Dar m-am înşelat. Computerul mi-a răspuns repede şi hotărît: direcţia loviturii principale – Lintula-Viipuri; înainte de ofensivă – pregătire de artilerie: prima detonaţie aeriană, epicentrul la Kanneliarvi, echivalentul a 50 kilotone, înălţimea 300; a doua detonaţie aeriană, epicentrul la Lounatioki, echivalentul a... a treia detonaţie... a patra...

Spun operatorilor: stop maşina, înapoi !

— Nu se poate fără arma atomică ?

— Nu se poate, răspunde computerul.

Îl iau cu binişorul, dar computerul e încăpăţînat ca un catîr: ESTE IMPOSIBIL FĂRĂ ARMA ATOMICĂ.

Orice computer, orice capacitate ar avea, îţi va răspunde la fel: fără arma atomică nu se poate. NIMENI NU POATE !

Concluzia: Armata Roşie a rupt „Linia Mannerheim”, deci a făcut imposibilul. Aşa ceva li se poate întîmpla numai sovieticilor. Şi numai în timpul tovarăşului Stalin. Şi numai după marile epurări din armată: nu execuţi ordinul – eşti împuşcat pe loc. Aşa a fost executat corpul de comandă al diviziei 44 infanterie în faţa trupei.

Nu se putea sparge acea apărare. Chiar dacă n-ar fi fost nici un fel de temperatură. Chiar dacă n-ar fi fost zăpadă. Chiar dacă ar fi fost lumină douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Nu se putea.

În general, în secolul XX, dacă o armată aşteaptă într-o apărare închisă, nu e deloc simplu să-i spargi frontul. În primul război mondial nici germanii, nici britanicii, nici americanii, nici francezii n-au reuşit să rupă vreodată frontul defensiv al inamicului. Pe parcursul întregului război mondial a existat o singură asemenea operaţiune (care nu poartă numele locului, ci al comandantului, generalul de cavalerie Alexei Alexeevici Brusilov): străpungerea lui Brusilov.

Dacă o armată ia poziţia defensivă, dacă se ascunde sub pămînt, adică sapă tranşee, şanţuri, înalţă baraje blindate, se încercuieşte cu sîrmă ghimpată, atunci nu va putea fi străpunsă nici măcar după o pregătire de artilerie de mai multe luni, nici după administrarea repetată de gaze toxice, nici după nenumărate atacuri de infanterie.

Dacă apărarea va spori prin lucrări de fortificaţie permanentă, adică prin baraje construite încă din timp de pace (tranşee antitanc, obstacole din stîlpi de fier sau lemn, escarpe şi contraescarpe, dispozitive de foc din fier-beton), toate ascunse adînc sub pămînt, este foarte posibil să devină inexpugnabilă. Aşa considerau şi experţii militari occidentali, printre care şi marele B.H. Liddel Hart. Aşa s-a

considerat pînă în 1940, cînd Armata Roşie a demonstrat contrariul.

Străpungerea „Liniei Mannerheim” este primul exemplu în istorie de rupere a unei zone defensive permanente. Numai după ce Armata Roşie a înfăptuit ceva ce iese din limitele imaginabilului, experţii au început să admită că străpungerea este teoretic posibilă.

Armata germană n-a străpuns niciodată asemenea fortificaţii. „Linia Maginot” putea fi ocolită, aşa cum a procedat armata germană. În Uniunea Sovietică, „Linia Molotov” n-a fost construită, n-a fost asigurată cu o fîşie de securitate şi practic n-a fost apărată de trupe. „Linia Stalin” a fost dezafectată, abandonată şi neocupată de trupe. Acolo unde a fost apărată de trupe (UR -ul Kiev) n-a putut fi străpunsă de inamic. Celelalte porţiuni ale frontului au putut fi rupte, dar UR-ul Kiev a fost ocolit prin ambele părţi.

În 1943, armata germană, concentrînd forţe uriaşe, n-a putut rupe defensiva sovietică din raionul Kursk. La Kursk nu erau nici DOT-uri, nici tetraedre din fier-beton, nici obstacole antitanc din granit. Nici gerul nu „deranja” prea mult.

Chiar fără zăpadă şi ger, chiar fără mlaştini, lacuri, rîuri şi păduri, „Linia Mannerheim” luată în sine era de necucerit. Aşadar, în iarna 1939/1940, Armata Roşie a săvîrşit o minune. Inutilă, neroadă, dar o minune. Sîngeroasă, înfricoşătoare, dar măreaţă.

Nu se pot străpunge astfel de fortificaţii nici în cinci, nici în opt ani. Armata Roşie a făcut-o în trei luni.

Armata Roşie a demonstrat în Finlanda că poate îndeplini orice misiune. Chiar şi una irealizabilă. De trei şi de patru ori irealizabilă.

7

Recunosc, nu mi-au dat voie să mă joc mult timp de-a operaţiunile militare. A doua zi chiar, inginerii electronişti

s-au plîns şefului cel mare: avem nevoie de un tip realist, nu de un aiurit.

Şi au trimis în locul meu un realist.

Dar nu m-am întristat. Principalul fusese făcut. Iar dacă nu voi mai avea acces la un computer atît de performant, voi face nişte experimente ştiinţifice. Le-am şi făcut. Nu în Finlanda, ci în Norvegia vecină, ceea ce în principiu este acelaşi lucru. Minunate locuri sînt în Norvegia: zăpada scîrţîie sub picioare, pretutindeni brazi. Mai bine ca în Elveţia. Pentru experiment, am cumpărat la Poarta branderburgică de la Berlin cizme din piele, o manta şi o caschetă din postav ascuţită la vîrf, numită de propagandă „budionovkă", iar în popor „bogatîrkă". La Poarta brandenburgică se găsesc astfel de mărfuri fără căutare. Am ajuns în Norvegia, am schiat o săptămînă. În fiecare seară îmi promiteam să încep experimentul istorico-ştiinţific, dar amînam mereu. Apoi m-am hotărît. Am încălţat cizmele, am îmbrăcat mantaua, mi-am pus cascheta-budionovkă-bogatîrkă avînd stea roşie în frunte (lumea din holul hotelului sărea ca arsă într-o parte cînd mă vedea), am luat o sticlă de „Stalicinaia", o conservă de carne şi o bulcă şi am ieşit în ger. Am hotărît să dorm o noapte în zăpadă. Pe cetină de brad. Teoretic este posibil: lunetiştii nu mă observă. Nu există riscul de a călca pe vreun explozibil: s-a verificat – nu sînt mine. Nu sînt aşteptate atacuri prin suprindere ale puşcaşilor pe schiuri. Mă interesează un singur lucru: să dorm o noapte. Tremur o oră în ger. A doua. A treia. Am început experimentul la temperatura de -34°C. Nu prea mă trăgea la somn. Vodca din sticlă a început să-şi piardă limpezimea. E albă ca laptele. Bulca a început să semene cu un con de brad. Nici conserva nu arată mai bine. Plus că aceste conserve de carne n-ajungeau la fiecare soldat. Mai sar într-un picior încă o oră. Iar temperatura coboară neîncetat. A ajuns la -39°C... Nu mai simt degetele de la picioare. Nu mai pot să respir, îmi ard măruntaiele...

Pe scurt, n-am putut rezista pînă la răsăritul soarelui. Regret, însă rezultatul negativ al experimentului înseamnă

tot un rezultat pentru ştiinţă. Tuturor celor care povestesc istorii captivante precum că URSS nu era gata de luptă, tuturor celor care răspîndesc legende privind calităţile de luptă inferioare ale Armatei Roşii le recomand insistent să repete experimentul meu. E plăcut să şezi într-un birou la Lubianka şi să scrii articole ştiinţifice; cînd WC-ul e alături, uiţi că soldaţii au luptat în Finlanda fără WC-uri.

De nepregătirea Armatei Roşii de război să rîdă aşadar numai acel istoric care, în manta şi cizme, a petrecut în decembrie o noapte la Sormula sau la Vîborg. Şi eu aş fi bucuros să iau în zeflemea calităţile de luptă inferioare ale Armatei Roşii, dar consider că nu am acest drept.

8

Ce s-a petrecut în Finlanda ?

S-a petrecut o tragedie. În birourile sus-puse de la Kremlin s-a luat hotărîrea de a tăia Germaniei posibilitatea de aprovizionare cu materii prime strategice din Suedia. Suedia înseamnă cupru, plumb, zinc şi, fireşte, minereu de fier de înaltă concentraţie. Planul era de a pune mîna pe aceste bogăţii sau, în cel mai rău caz, de a fi mai aproape de ele. Drumul trece prin Finlanda. În acelaşi timp se mai adaugă o republică la indestructibila uniune. S-a înfiinţat un „guvern” format din ofiţeri NKVD şi GRU. „Preşedinte” a fost numit Otto Kuusinen (în acel timp, soţia sa lucra la rezidentura ilegală a lui Richard Sorge), miniştrii erau comunişti sovietici de origine finlandeză. A fost creată „Armata Roşie a Finlandei”, care trebuia să intre victorioasă în Helsinki şi să susţină „proletariatul răsculat”, iar Armata Roşie sovietică trebuia să-i ajute pe „fraţii de clasă”.

Întreaga populaţie a Finlandei fusese deja împărţită în albi şi roşii. Aşa-numiţii „finlandezi albi” urmau sa fie izolaţi şi lichidaţi. Îi aştepta soarta ofiţerilor polonezi. Apropo, împărţirea în albi şi roşii s-a făcut în toate teritoriile limitrofe frontierei sovietice: în 1920, am luptat împotriva „polonezilor albi”, în 1921 – împotriva „finlan-

dezilor albi” şi „karelilor albi”, în 1927 – împotriva „generalilor chinezi albi”. Încă de atunci se întocmeau planuri de „ajutor proletar” pentru popoarele Etiopiei. Încă din anii '30 a existat noţiunea de „albi negri”. Nu e de rîs. Expresia nu este mai caraghioasă decît „chinezii albi”. Toată viaţa am căutat un chinez alb, dar pînă acum n-am găsit decît galbeni. Iar cînd întîlnesc la organul central al Ministerului Apărării al Federaţiei Ruse referiri la „finlandezii albi”, mă întreb întotdeauna de ce redactorul-şef şi corespondenţii de la *Steaua Roşie* nu se numesc „ruşi roşii”? Sau brun-roşii? Cînd va înceta Ministerul Apărării din Rusia să-i împartă pe oameni în proletari şi burghezi, în partizani şi adversari ai Revoluţiei comuniste mondiale? În sfîrşit, cînd *Steaua Roşie* va înceta să repete lozinca lui Marx „Proletari din toate ţările, uniţi-vă !”? E timpul să înţelegem că nimeni nu vrea să se unească cu noi de bună voie.

Însăşi sintagma „finlandezi albi” este o dovadă că scopul sovieticilor era de a-i transforma în roşii. Iar în toamna lui 1939 această sarcină a fost dată. În biroul de la Kremlin nu se stă pe gînduri în privinţa temperaturii de -40°C. A petrece o noapte de decembrie în asemenea condiţii nu-i pune pe gînduri pe cei de la Kremlin. Nu meditează ei la asemenea fleacuri. Mai important este că s-a hotărît să se dea ajutor fraţilor de clasă. S-a presupus că „finlandezii albi” vor
abandona drapelul alb. Fără nici o rezistenţă. Pur şi simplu s-a dat ordin: să intre trupele !

Dar finlandezii ţineau morţiş la ţara lor. N-au abandonat flamura albă. Au întîmpinat pe „eliberatorii” sovietici cu lunetişti experimentaţi. Timp de douăzeci de ani s-au aşteptat la acest pas al sovieticilor. Şi s-au pregătit.

A început războiul. Dar, după cum ştim acum, „Linia Mannerheim” nu putea fi străpunsă. Indiferent de condiţii. Nu putea fi nici ocolită: la nord de lacul Ladoga se află păduri inaccesibile, mlaştini, tundră, lacuri uriaşe. Armata Roşie nu făcuse nici un fel de pregătire de război. Credea că va fi o capitulare necondiţionată. Un marş triumfal.

Or, viteazul popor finlandez n-a capitulat. Încît Armata Roşie a primit ordinul: să fie zdrobit.

9

Am auzit adesea următoarea opinie: cine să-şi mai bată capul şi cu Finlanda asta ! Era la degetul cel mic ! Această opinie a fost enunţată de strategi şi politicieni, de ziarişti, generali, amirali şi de oameni simpli de pe stradă...

Haideţi să fim de acord pe moment cu această opinie. Dacă într-adevăr nu merită să-ţi baţi capul, atunci l-am prins în flagrant pe Stalin. S-a gîndit astfel: la ce bun să-mi mai pierd vremea cu Finlanda ! Tocmai de aceea n-a făcut pregătiri. Starea de spirit era strălucită. Această stare de spirit este de înţeles, îndeosebi după victoria răsunătoare de la Halhin-Gol: în vara lui 1939, Jukov a nimicit o întreagă armată japoneză, iar în toamnă Mereţkov a dat ordin de intrare a trupelor în Finlanda... Se înţelege, după înfrîngerea japonezilor nimeni nu mai lua în serios pregătirea operaţiunilor în Finlanda... Şi au dat-o peste cap.

Şi-au revenit însă repede şi au făcut totul cum se cuvine.

Imediat după primele lupte, Armata Roşie a renunţat la starea de spirit triumfalistă. Luptătorii şi comandanţii Armatei Roşii au înţeles că au în faţă un adversar puternic, disciplinat, inteligent şi curajos. Soldatul finlandez este bun trăgător şi un schior experimentat. Birocraţia militară nu-l apasă, i se dă iniţiativa, iar el acţionează: prin surprindere, hotărît, năvalnic, refuză luptele prelungite, atacă numai atunci cînd este convins de succes, apoi dispare în taiga. Un astfel de inamic trebuie respectat, mai ales că în asemenea condiţii tehnica de luptă a Armatei Roşii nu foloseşte la nimic. A folosi tehnica modernă împotriva micilor grupuri de schiori finlandezi este ca şi cum ai ucide purici cu proiectile de tanc.

Mă uimeşte faptul că există oameni foarte inteligenţi care repetă de ani şi ani: exista acolo o Finlandă, o „Linie

Mannerheim”, un geruleţ de vreo -40°C, un mic strat de zăpadă de un metru şi jumătate... Cine să-şi bată capul cu Finlanda asta ?!

Poate vorbi astfel numai acela care n-a renunţat încă la starea de spirit triumfalistă.

10

Este uimitor şi modul de abordare a problemei de către unii strategi renumiţi. „Linia Mannerheim” s-a construit ca o limită absolută de invincibilitate. L-a construcţia ei au luat parte cei mai buni ingineri de fortificaţii din lume (bineînţeles cu excepţia celor sovietici). S-a recunoscut la toate nivelurile (răsfoiţi revistele militare din anii '30) că „Linia Mannerheim” nu poate fi străpunsă nici în cinci, nici în zece ani. În general, nu poate fi străpunsă. Niciodată. Cu nici un fel de forţe. A fost construită cu un singur scop: să facă faţă Armatei Roşii. Dar Armata Roşie a rupt „Linia Mannerheim”. A rupt-o iarna. A rupt-o fără pregătirea operaţiunii. Pe nepregătite. Nu în zece ani, nici în cinci, ci în trei luni.

Cei care pronosticau că Armata Roşie nu va rupe niciodată „Linia Mannerheim” s-au făcut de ruşine. Armata Roşie a întors pe dos toată istoria ştiinţei militare privind invincibilitatea unor asemenea fîşii fortificate.

Experţii militari occidentali au trebuit să-i recunoască uimitoarele calităţi de luptă şi caracterul eronat al prognozelor lor. În urma acţiunilor militare din Finlanda se poate trage o concluzie: pentru Armata Roşie nimic nu este imposibil. Dacă ea este capabilă să atace în *astfel de condiţii,* înseamnă că este capabilă să atace în orice condiţii. Mai rău de atît nu se poate. Dacă Armata Roşie a învins „Linia Mannerheim”, înseamnă că este gata să strivească întreaga Europă şi, în general, pe oricine pofteşte.

URSS a săvîrşit ceea ce strategii Occidentului considerau a fi imposibil. Însă strategii nu şi-au recunoscut

erorile. Au declarat în schimb că Armata Roşie nu era pregătită de război.

Iar noi am luat-o de bună.

Capitolul 12

Cine a pierdut războiul din Finlanda?

A fost o catastrofă militară, după care armata noastră n-a
mai fost luată mult timp în serios nici măcar de aliaţi, după cum recunoştea însuşi Churchill.

Vecerniaia Moskva, 15 noiembrie 1994

1

„Linia Mannerheim" a fost străpunsă, dar cu ce preţ?

Cu orice preţ !

Ne interesa oare un preţ anume? Noi aveam un ŢEL măreţ.

De dragul realizării lui, tovarăşii Lenin şi Troţki considerau că poate fi sacrificat întreg poporul Rusiei şi toate bogăţiile sale. Aşa au şi făcut. Iar Stalin nu întreba de preţ.

Cînd „Linia Mannerheim" a fost străpunsă, cînd Finlanda a rămas neapărată, fără bariera defensivă, Stalin a avut destulă minte ca să stopeze „campania eliberatoare" şi să nu se bage într-un îndelungat război de partizani.

Din punct ele vedere al marii politici, luptele din Finlanda au constituit o înfrîngere pentru Uniunea Sovietică. Scopul războiului a fost declarat prea pe faţă şi prea răspicat. A trebuit sa se declare că nu s-a luptat pentru includerea unei noi republici în componenţa URSS, ci pentru „securitatea oraşului lui Lenin". „Guvernul" lui Kuusinen şi „armata populară de eliberare a Finlandei" au

trebuit dizolvate pe tăcute, ca şi cum n-ar fi existat vreodată.

Cu toate acestea, din punct de vedere strict militar, a fost o victorie strălucită, fără egal în istorie. Dacă ar izbîndi aşa ceva, orice armată din lume ar înscrie cu litere de aur o asemenea victorie în cartea istoriei sale.

Operaţiunile militare din Finlanda s-au încheiat la 13 martie 1940, iar din vară cele trei state baltice – Estonia, Letonia şi Lituania – au capitulat în faţa lui Stalin şi s-au transformat în „republici” ale Uniunii Sovietice.

Guvernele şi comandamentele militare din aceste ţări au urmărit cu atenţie desfăşurarea luptelor din Finlanda şi au tras o concluzie îngrozitoare, dar corectă: Armata Roşie este capabilă să execute sarcini irealizabile şi nu precupeţeşte nici un sacrificiu. Dacă Stalin a hotărît ca Armata Roşie să distrugă ceva, se presupune că ordinul va fi executat indiferent de pierderi. Iar cele trei state au cedat fără nici un foc de armă, înţelegînd că rezistenţa n-ar avea nici un rost.

În acelaşi timp, Stalin a transmis un ultimatum guvernului României: înapoiaţi Basarabia. Cunoscînd experienţa Finlandei, guvernul României nici măcar n-a încercat să întreprindă negocieri de lungă durată, cedînd Basarabia, iar împreună cu ea şi Bucovina.

Concluzia este că pierderile Armatei Roşii în Finlanda ar trebui să se împartă la cinci ţări: Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania şi România. URSS a demonstrat o asemenea putere în Finlanda, încît celelalte ţări au cedat fără luptă, înţelegînd cum se poate sfîrşi rezistenţa în faţa voinţei staliniste.

2

Aşadar, cine a pierdut războiul în Finlanda?

Războiul din Finlanda l-a pierdut Hitler.

Armata Roşie a desfăşurat o operaţiune unică, fără precedent. Ea a acţionat cum n-a acţionat nimeni vreodată, iar lui Hitler i s-a părut că Armata Roşie a greşit.

Generalii germani au văzut miracolul, dar nu i-au înţeles semnificaţia. N-au putut aprecia la justa valoare ceea ce au văzut. Iar persoanele din anturajul lui Hitler au tras concluzia bizară că Stalin nu este pregătit de război. Jurnalul lui Goebbels este plin de astfel de observaţii: „Armata rusă nu prezintă nici o valoare. Este condusă prost şi e şi mai prost dotată...”. Goebbels notează şi părerea lui Hitler: „El constată din nou starea catastrofală a armatei ruseşti. Abia dacă poate fi folosită pentru acţiuni de luptă...”.

Cea mai mare greşeală în război este să-ţi subestimezi adversarul. În general, în viaţa fiecăruia dintre noi nimic nu e mai rău decît a-ţi considera adversarul inferior. O astfel de rătăcire conduce la dispariţia prematură. Desconsiderarea fatală a puterii URSS l-a condus pe Hitler la dispariţie.

El nu trebuia să-şi bată joc de Armata Roşie, ci să trimită în Finlanda o companie germană de infanterie. Nu una specială, nu una de elită, ci una obişnuită, ca să le dea o lecţie. Să încerce să atace. Să încerce să distrugă un cuib de foc din fier-beton, pe care nici nu-l zăreşti în zăpada orbitoare. Să încerce să atace cînd zăpada e pînă la urechi. Dacă nu reuşeşte, să găsească alt loc şi să încerce să atace acolo unde zăpada nu e pînă la gît, ci pînă la piept. Sau numai pînă la brîu. Să încerce să găsească în zăpadă măcar o mină. Să doarmă o noapte în gerul polar. Să mănînce o pîine tare ca fierul-beton.

Apoi trebuia să discute cu aceşti soldaţi. Trebuia să le atingă urechile degerate, pe care puteai să le rupi fără să simtă durerea. Trebuia să le vezi picioarele acoperite cu monturi de la degerături. Pe aceşti soldaţi trebuia să-i primească în vizită Hitler şi, fără grabă, la gura sobei, să mediteze la calităţile Armatei Roşii.

Hitler trebuia să trimită în Finlanda cîţiva generali: să capete experienţă, să încerce să organizeze aprovizionarea măcar a unui pluton de infanterie, iar dacă vor reuşi să împingă o maşină prin zăpadă, să încerce să dea pe gît o sticlă de rachiu îngheţat. Führer-ul ar fi trebuit

să afle impresiile acestor generali şi apoi să se tăvălească de rîs de Armata Roşie.

Dar Adolf Hitler n-a procedat aşa. A urmărit războiul sovieto-finlandez de la o distanţă confortabilă, din cabinetul luxos al cancelariei imperiale. Se ştie că sătulul nu-l înţelege pe flămînd. Hitler era sătul şi la căldură. În jurul său se aflau persoane care dormeau pe săturate în dormitoare curate, făceau baie în apă caldă şi înmiresmată, se bărbiereau şi se tundeau cu grijă, la micul dejun serveau costiţă afumată de porc, suc de grapefruit, chifle calde cu unt... Apoi, după micul dejun, învăluiţi în aroma cafelei, se uitau la globul pămîntesc de pe birou şi apreciau situaţia: uriaşă Uniunea Sovietică şi mică-i Finlanda ! Şi nu sînt cu nimic mai inteligenţi decît sovieticii. Ei apreciază situaţia exact la fel cum au apreciat-o în birourile la Kremlin tovarăşii Stalin, Molotov, Beria, Voroşilov: o problemă care nu dă bătăi de cap !

3

Lui Stalin i se părea că „o să dea iama...” Şi lui Hitler i se părea la fel, iar în ceţurile Londrei, Churchill nu înţelege de ce se tot poticneşte Armata Roşie. Din birouri, nimeni nu realizează ce înseamnă -32°C; habar n-au ce înseamnă diferenţa dintre -35°C şi -38°C. Să mă ierte primitoarea şi ospitaliera Marea Britanie, dar nu-i voi reproşa: aici, în Marea Britanie, la -3°C se declară stare de necesitate, trenurile se opresc, băbuţele îşi dau duhul în apartamente, crapă ţevile de apă. Cînd zăpada ajunge la 50 mm, viaţa în preafrumoasa Britanie încetează cu totul.

Ori tu, englezule, stai în faţa căminului, bei whisky şi, în fumul de havană, încerci să pricepi: ce dracu se poticnesc ruşii acolo? Poate că au comandanţi tîmpiţi. Ori să fie soldaţii puturoşi? Cu arme depăşite?

4

Norvegienii, canadienii, suedezii, eschimoşii, finlandezii ştiu ce înseamnă -40°C. Dar întrebaţi-l pe un britanic, pe un neamţ, pe un francez, a simţit vreodată ce înseamnă -40° C? Este capabil un om normal să reziste, să supravieţuiască o săptămînă?

Armata Roşie a supravieţuit. Mai mult de atît, a executat misiunea. Şi a învăţat. A învăţat uimitor de repede. Citiţi ziarele suedeze din februarie 1940 ! În aceste gazete, n-o să credeţi, se manifestă un adevărat extaz pentru armata sovietică. Oameni care ştiu ce înseamnă o iarnă adevărată, în februarie 1940 vedeau în faţa lor o cu totul altă armată decît cea care atacase Finlanda cu două luni înainte. S-a schimbat absolut totul: de la raţia soldatului şi echipament pînă la asigurarea trupelor din spatele frontului, de la tactica tragerii de artilerie pînă la sistemul de conducere pe teatrul de operaţii...

Hitler n-a remarcat aceste schimbări. N-a prins uimitoarea capacitate a militarilor sovietici şi a comandanţilor de a se adapta la condiţiile ucigătoare ale Războiului de iarnă.

Este interesant că şi el considera că în păduri este posibilă doar apărarea şi lupta de partizani, iar ofensiva purtată de marile unităţi este imposibilă. *(Alocuţiuni,* 8 sept., 1941). Hitler n-a avut în vedere Finlanda, pădurile şi clima ei. El se referea la pădurile din Europa Occidentală cînd spunea că este imposibil să te lupţi în ele. Dar atunci cînd Armata Roşie s-a infiltrat prin desişurile Kareliei cu divizii, corpuri de armată şi apoi cu armate întregi, Hitler nu şi-a mai adus aminte că este imposibil să ataci prin păduri.

Armata Roşie a învăţat multe din războiul din Finlanda. În 1941 la Moscova şi în 1942 la Stalingrad trupele germane au întîmpinat o armată care ştia să lupte pe timp de iarnă. Armata germană n-a învăţat însă nimic din războiul din Finlanda.

Fără să înţeleagă acest război, fără să-i aprecieze greutăţile, Hitler a tras nişte concluzii catastrofale. A

decretat că Armata Roşie nu este pregătită de război şi, în general, că nu e pregătită de nimic.

Hitler a înţeles greşit. N-a priceput că în ţara sovietelor acţionează o logică sucită. Faptul că Armata Roşie n-a ajuns pînă la Helsinki nu înseamnă nimic. Dimpotrivă, de aici rezultă că este capabilă să ajungă pînă la Berlin în cele mai bune condiţii. De fapt în cele mai rele condiţii !

5

Mulţi generali germani au conştientizat faptul că Armata Roşie, după rezultatele luptelor din Finlanda, a fost apreciată incorect. Au reacţionat rapid, chiar din 1941. S-a stabilit deja, din primele lupte, că Armata Roşie are cele mai bune tancuri din lume, are cele mai bune tunuri şi obuziere din lume, cele mai bune avioane pentru un război agresiv. Armata Roşie are sisteme de apărare pe care nu le mai are nimeni. S-a stabilit faptul că soldatul sovietic este capabil să lupte. Într-un cuvînt, era clar că spionajul german şi comandamentul german s-au înşelat profund.

În anturajul său, Hitler şi-a recunoscut eroarea. Faptul s-a petrecut pe 12 aprilie 1942, cînd a spus următoarele: „Întreg războiul din Finlanda este exact ca intrarea ruşilor în Polonia cu tancuri şi armament învechit şi cu soldaţi fără uniforme. N-a fost altceva decît o grandioasă campanie de dezinformare, întrucît atunci Rusia dispunea de trupe care o făceau, alături de Germania şi Japonia, o putere mondială” (G. Picker, *Alocuţiunile lui Hitler,* p. 205). Şi încă ceva: „În Rusia s-a creat o putere militară incredibilă... şi cu atît mai mult ne bucură că, la timpul ei, va da o lovitură hotărîtoare... Înarmarea Armatei Roşii este cea mai bună mărturie că s-a reuşit să se ajungă la izbînzi nemaiîntîlnite” (22 iulie 1942).

A înţeles oare ?

Înaintea luptelor din Finlanda, ruşii nu erau capabili de nimic. Acum e clar: sînt capabili...

Se înţelege, Hitler nu putea să recunoască faptul că a calculat greşit, că a făcut o greşeală fatală. De aceea

vorbeşte de campania de dezinformare: Stalin, cică, a minţit... Chiar dacă ar fi aşa, chiar dacă Stalin şi-ar fi demonstrat intenţionat slăbiciunea în Finlanda, iar Hitler l-ar fi crezut, acest fapt ar fi în folosul lui Stalin. Cu o mie de ani înainte, marele teoretician al războiului Sun-Tzi spunea conducătorilor de oşti: „Războiul este calea minciunii. Dacă armata ta este aproape, arată-i duşmanului că este departe. Dacă este departe, arată-i că este aproape. Dacă eşti slab, arată-i că eşti puternic. Dacă eşti puternic, arată-i slăbiciune. Vai de capul celui care se păcăleşte."

Hitler n-a păcălit pe nimeni în Finlanda. El şi generalii săi s-au păcălit pe ei înşişi. Şi pentru asta au plătit.

*

Chiar şi Hitler a înţeles că luptele din Finlanda NU trebuie apreciate ca o manifestare a slăbiciunii Armatei Roşii. Au trecut decenii. Milioane de sovietici au studiat războiul din Finlanda, dar au ajuns la aceeaşi concluzie: luptele din Finlanda constituie mărturia slăbiciunii Armatei Roşii şi a nepregătirii ei de război.

Hitler a avut destulă minte să-şi recunoască greşeala. Tovarăşii noştri însă, nu. Dragi concetăţeni, nu cumva manifestăm mai multă lipsă de înţelepciune decît Führerul?

Capitolul 13

Despre tancurile care luau foc

Motorul este o armă a tancului, ca şi tunul.
General-colonel G. Guderian

1

Stalin avea de cîteva ori mai multe tancuri decît Hitler.

De aceea apărătorii „pregătirii” hitleriste trebuiau să inventeze orice năzbîtie, orice caracteristici care să nu conţină cifre, ca să spună: gîndeşte-te, o superioritate de şapte ori mai mare, însă ei...

S-au gîndit comuniştii, s-au tot gîndit şi au declarat: tancurile sovietice luau foc, ardeau precum chibriturile !

Tendinţa propagandei roşii de a deplînge „lipsa de pregătire” pentru război e de înţeles. Însă uimeşte gradul de neruşinare.

Şi istoricii comunişti încep să turuie: luau foc, luau foc ca nişte chibrituri în cutia lor ! Iar istoricii au început să fie imitaţi de mase. Minciuna s-a revărsat rapid dincolo de graniţă şi a început să cutreiere lumea...

Vorbeam odată la televiziunea franceză despre pregătirea lui Stalin de război, iar moderatoarea îmi spune caustic dar cu respect: „oh, ştim noi, tancurile ruseşti, ardeau precum chibriturile”.

Ea nu deosebea o şurubelniţă de o cheie franceză, dar ştia cu siguranţă că tancurile lui Stalin luau foc. A reţinut. Şi-a însuşit ideea.

Toţi ştiu.

La Londra am avut şansa să mă întîlnesc cu redactorul-şef al unei reviste tehnice din Moscova, foarte populară şi pe care o îndrăgeam încă din copilărie. M-am bucurat mult de întîlnire, el la fel. Ne-am îmbrăţişat. Am băut cîte o ceaşcă de ceai. Am vorbit de una, de alta. Apoi mi-a spus molcom, amical: „tot vorbeşti de pregătire, clăteşti mintea poporului, însă pe noi, oamenii cu carte, nu ne duci, noi ştim că tancurile noastre erau... cum se zice... erau inflamabile”.

Superioritatea de şapte ori e anulată.

Ce atîta vorbărie că erau multe? Ardeau cum ard chibriturile...

2

M-a preocupat de mult problema sursei. E clar, zvonul a fost răspîndit de propaganda roşie. Dar trebuie să existe şi o sursă pe care lumea să o considere serioasă. Nu se poate ca nişte oameni inteligenţi să repete papagaliceşte nişte informaţii. De unde provine totul?

La întrebarea „de unde ştiţi" răspunsul era acelaşi: „toată lumea ştie".

Iar cînd toată lumea ştie nu poţi ajunge la izvor.

Odată, în revista americană *NRS* (25 mai 1990), istoricul Iosif Kosinski mă denunţă, spunînd că superioritatea numerică nu înseamnă nimic: de ce atîta vorbă de tancurile sovietice, dacă ard ca făcliile?
Şi atunci m-am luminat: aha, l-a citit pe Jukov ! Şi pentru că nu l-a citit decît pe Jukov, de aceea nici n-a înţeles nimic.

Situaţia stă tocmai invers. Una din caracteristicile remarcabile ale tancurilor sovietice din perioada celui de-al doilea război mondial era calitatea lor ignifugă. Luau foc mai greu decît tancurile oricărei alte armate.

Faptul se explică foarte simplu: toate ţările din lume foloseau tancuri cu motor cu aprindere prin scînteie, iar Uniunea Sovietică era singura ţară din lume care folosea motoare diesel. Au existat încercări de folosire a acestora pe cîteva tancuri japoneze, italiene şi americane, însă erau motoare primitive şi de mică putere. În plus, nu erau motoare diesel speciale de tanc, ci de tractor sau de automobil. Motorul cu aprindere prin scînteie funcţionează pe bază de benzină, adesea benzină de avion. Vaporii de benzină constituie un pericol. În lupte sînt destule cauze care pot provoca aprinderea vaporilor. De exemplu se înfierbîntă ceva la motor. Sînt cazuri cînd un proiectil nu sparge blindajul, dar forţa loviturii provoacă scîntei în interiorul tancului. Dacă motorul este diesel, scînteile nu sînt periculoase.

Superioritatea propulsorului diesel poate fi confirmată printr-o experienţă simplă. Turnaţi într-o găleată benzină de avion şi apropiaţi o făclie aprinsă. Fiţi atent: aprinderea explozivă are loc înainte ca făclia să atingă benzina.

Închipuiţi-vă cum arată acest lucru în tanc, cînd răbufnesc sute de litri. Acum turnaţi în găleată motorină şi cufundaţi făclia. Flacăra se stinge ca în apă.

Creatorii tancului cu motor diesel sovietic au repetat experienţa cu cele două găleţi în faţa Mareşalului Uniunii Sovietice M.N. Tuhacevski. Acesta n-a fost impresionat şi insista cu îndîrjire să se folosească motoarele cu benzină. După executarea lui Tuhacevski, constructorii sovietici au repetat experienţa în faţa multor altor şefi. Au reuşit să demonstreze superioritatea motorului diesel, iar Uniunea Sovietică a devenit prima ţară din lume care a început producerea lor pe scară largă, pentru tancuri. Celelalte ţări au trecut la fabricarea de motoare diesel la 10-15 ani după război.

Desigur şi tancul cu motor diesel poate lua foc, însă acest lucru nu se întîmplă aşa de uşor ca la tancul cu motor cu aprindere prin scînteie.

3

În privinţa protejării faţă de incendii, tancurile sovietice din anii '20-'30 nu se deosebeau cu nimic de tancurile altor state. Nici nu aveau cum. Întreaga lume folosea motoare cu scînteie şi toate luau imediat foc în lupte. Faptul era considerat un rău inevitabil. Toţi se împăcau cu situaţia. Cele mai răspîndite motoare de tanc din Armata Roşie erau Armstrong-Siddley (britanic) şi motorul de aviaţie american Liberty-Aero, pe care le foloseau şi occidentalii. Se înţelege, sovieticii au dat denumiri proletare motoarelor străine. Dar motorul „Liberty-Aero” sovietic nu putea arde mai înteţit, ca să spunem aşa, decît orice alt „Liberty-Aero” american. Nu putea nicicum. Căci nu se aprinde motorul, ci benzina din el. Ardea exact la fel !

Motorul diesel a fost inventat de Rudolf Diesel. Era neamţ. Meritul constructorilor sovietici nu constă în faptul că au inventat motorul diesel, ci în aceea că l-au apreciat. Germania nu şi-a recunoscut geniul. Sovieticii însă au înţeles superioritatea lui şi, în 1932, în Uniunea Sovietică

au început lucrările de creare a motorului diesel pentru tancul rapid BD-2. Lucrările s-au încheiat în 1935. Motorul a primit indexul V-2. Caracteristicile superioare ale motorului diesel erau evidente. La aceeaşi putere, consuma aproape de trei ori mai puţin combustibil, iar posibilitatea unui incendiu scădea mult. Motorul diesel era mai simplu din punct de vedere constructiv, nu avea nevoie de un sistem complicat şi capricios de aprindere, distribuitor, bujii, înaltă tensiune. Şi combustibilul este mai ieftin.

V-2 au fost montate pe cîteva prototipuri de tanc BT-5. Au făcut faţă examenului, însă...

4

Însă Armata Roşie se pregătea să lupte pe teritoriul inamicului. Adevăraţii inamici nu ajunseseră pînă la nivelul nostru de dezvoltare a tehnicii de luptă, nu foloseau motoarele diesel şi nici măcar nu le proiectau. Marele Stat-Major sovietic a făcut calcule. Nu s-a bucurat nimeni. Dacă cincisprezece-douăzeci de mii de tancuri sovietice sînt trimise în Europa Occidentală, atunci este necesar ca armatele în ofensivă să se alimenteze cu zeci de mii de tone de combustibil diesel. Retrăgîndu-se, inamicul va arunca în aer podurile şi căile ferate. Va fi extrem de greu să transporţi asemenea cantitate de combustibil, iar cucerirea Europei Occidentale devine imposibilă. Inamicul nu foloseşte combustibil diesel şi nici nu-l interesează.

De aici urmează întrebarea: să treacă sau să nu treacă Armata Roşie pe motoare diesel? Dacă nu va trece, tancurile vor lua foc. În schimb, în cazul ofensivei noastre, nu vor apărea probleme cu combustibilul, va putea fi luat de la inamic. În Europa Occidentală există cîte o coloană de alimentare la fiecare intersecţie. Dacă se va trece pe motoare diesel tancurile vor fi mai bune, dar va exista riscul de a rămîne fără motorină în cel mai dramatic moment al campaniei „eliberatoare”.

Unul din cei mai importanţi cercetători ai istoriei tancurilor sovietice, Vasili Vişniakov, declară: „S-au auzit şi replici de principiu, din care cea mai argumentată era aceea că toate tancurile străine sînt cu motoare pe benzină, deci tancurile noastre cu motor diesel necesită un carburant special, iar în caz de necesitate nu va putea fi folosită benzina din depozitele inamicului...” *(Constructorî,* Izd. DOSAAF, 1989, p. 27)

Adversarul motorului diesel era Mareşalul Uniunii Sovietice M.N. Tuhacevski. El nota în acest sens: „Armata mecanizată care, în special în prima perioadă a războiului, va pătrunde mult pe teritoriul inamicului, nu se poate baza pe transportul pe cale ferată. Aprovizionarea acesteia se va sprijini pe transportul rapid cu maşini şi tractoare, de asemeni pe cucerirea depozitelor inamicului, îndeosebi depozitele de carburanţi.” *(Opere alese,* M., Voenizdat, 1964, vol. 2, p. 192)

Dacă s-ar fi făcut pregătiri pentru un război de apărare purtat pe propriul teritoriu, atunci motoarele diesel ar fi fost acceptate fără ezitare.

Armata Roşie însă pregătea o invazie.

Armata Roşie se pregătea serios să lupte pe teritoriul inamicului, statele-majore sovietice plănuiseră operaţiuni în Europa Occidentală, cu scopul de a pune mîna pe carburant pentru tancuri din depozitele duşmanului. De aceea constructorii sovietici au fost obligaţi să oprească artificial progresul, uniformizîndu-se cu cei rămaşi în urmă, adică să folosească motoarele învechite ale Germaniei, Franţei, Marii Britanii, SUA.

Disputa însă a continuat. În final, partizanii motorului diesel au învins. Aceasta nu însemna renunţarea la planurile de aducere a unei mari cantităţi de combustibil în urma trupelor aflate în ofensivă. Conducte speciale ajungeau pînă la graniţă şi asigurau astfel rezerve pentru magistralele din teritoriile ocupate. În 1939 a început fabricarea în serie a tancurilor BT-7M cu motoare diesel V-2.

În 1940, generalul de armată G.K. Jukov a venit din Mongolia şi, în urma raportului lui Stalin, a pus punct disputei: tancurile cu motoare cu scînteie iau foc prea uşor...

S-au evidenţiat plusurile şi minusurile; în final a fost preferat motorul diesel.

5

La 24 iunie 1945, Mareşalul Uniunii Sovietice G.K. Jukov a defilat în Piaţa Roşie pe un cal alb numit Kumir. Aşa a şi fost turnat în bronz. Stă scris să nu-ţi ciopleşti idoli.

Dar nu putem trăi fără idoli. Nu se poate. Hruşciov a criticat cultul lui Stalin, dar se punea problema: cine va lua locul lui Stalin?

Oricine. Chiar şi acel Tuhacevski, care a nenorocit floarea gîndirii strategice. Şi a început să fie exagerat cultul lui Tuhacevski. Cultul nenorocit al nenorocitului de Tuhacevski. S-a ajuns pînă la propunerea de a i se ridica un monument !

Uimitoare propunere. Dar dacă e să i se ridice un monument, atunci să fie în pădurile Tambovului. Cu mască antigaz, pentru ca nu doar oamenii, ci şi lupii care au fost ucişi de gaze să nu-l uite. Acest degenerat a folosit substanţe chimice otrăvitoare împotriva propriului popor. Explicaţi-mi, vă rog, deosebirea de principiu dintre Tuhacevski şi inventatorii camerelor de gazare. Nici măcar nu se ştie cine le-a aplicat prima dată. Mă tem că cineva va scrie o carte în care să se arate că Rusia este patria camerelor de gazare. Există multe indicii în acest sens...

Deocamdată ne cioplim idoli.

Poporul a început să se mişte: e timpul să renunţăm la pelerinajele prin faţa unui cadavru, Lenin trebuie înmormîntat. Apare însă imediat întrebarea: pe cine punem în loc? *Steaua Roşie* spune că, printre altele, conservarea hoitului e un experiment ştiinţific ! Nu trebuie întrerupt !

Ripostez: tovarăşi comunişti, cu toată sălbăticia voastră, cu toată ura voastră faţă de Lenin, aveţi milă de cadavrul său. L-aţi transformat pe Lenin într-un cîine pentru experienţe. De ce nu l-aţi îngropa, iar în locul lui să-l puneţi pe...? Şi continuaţi experimentul. Aşa ar avea rost.

Cît timp se discuta despre Lenin, s-a ridicat un nou idol: pe postament, călare.

Frumos arăta mareşalul. Numai că n-a existat în întreaga istorie un conducător de oşti mai sîngeros ca Jukov. Nici un fascist n-a pierdut degeaba atîţia soldaţi. Pentru mai mult realism trebuia ca în locul postamentului să se toarne sînge, în aşa fel încît Kumir să înoate în sînge pînă la genunchi. Sau mai bine: să fie umplut lacul din Piaţa Manejului ! Ar fi un ocean de sînge, i-ar fi plăcut lui Gheorghi Konstantinovici. Iar el să fie reprezentat înotînd, în aşa fel încît numai capul să i se vadă. Şi să dea din mîini.

Noi plăsmuim un idol din Jukov şi faptul ne împiedică să punem o întrebare simplă: de ce n-a fost judecat?

În oricare altă ţară normală ar fi fost adus în faţa tribunalului pentru cele întîmplate în 1941 şi i s-ar fi pus întrebări, multe întrebări. De ce a extins conductele pînă la graniţă? De ce a adunat tancurile la frontieră? De ce n-a minat podurile? De ce a bombardat toate aerodromurile de la graniţă? De ce a trimis la frontieră combustibil şi zeci de mii de vagoane cu proiectile?

Sovieticii au explicaţii la toate: greşeli, greşeli şi iar greşeli. Însă pentru greşeli eşti judecat. Jukov n-a răspuns pentru erorile comise. De ce?

Fiindcă şi după război sovieticii şi-au construit aerodromuri şi depozite de muniţie şi combustibil lîngă graniţă. La fel, state-majore şi centre de transmisiuni. Timp de patru ani, au fost scoase rezervele din Germania de Est. Au fost scoase din Germania, Polonia, Ungaria şi au rămas fără aerodromuri. Ca în 1941.

Dacă acţiunile lui Jukov dinainte de ofensiva germană sînt declarate erori, atunci desfăşurarea întregului război sovietic ar trebui reanalizată, ar trebui schimbate

programele academiilor militare, iar armata ar trebui alcătuită altfel.

Jukov n-a fost judecat fiindcă în mai 1941 a îndeplinit ordinele corect, înainte de a ataca prin surprindere armata 6 japoneză la Halhin-Gol, la fel cum a făcut mai tîrziu, înainte de a ataca prin surprindere armata 6 germană la Stalingrad.

Jukov n-a fost judecat pentru că regimul nu voia cu nici un chip să fie lămurite cauzele înfrîngerii din 1941. Ele au trebuit muşamalizate, ascunse, obturate. Jukov însuşi s-a ocupat cu acest lucru: „Tancurile funcţionau pe bază de benzină şi, deci, luau foc uşor” *(Amintiri şi meditaţii,* p. 137). „Tancurile BT-5 şi BT-7 erau prea inflamabile” (p. 170).

De ce sînt repetate aceste lucruri?

Ca să fie însuşite. Trebuie spuse o dată, apoi repetate. Încît să le reţină şi prezentatoarea de la televiziunea franceză.

Jukov scrie adevărul (nu întotdeauna), dar uită să spună că şi restul lumii avea aceleaşi motoare pe benzină. Vorbind despre tancurile sovietice care luau foc şi păstrînd tăcerea despre cele străine, Jukov creează impresia că tancurile sovietice sînt mai rele decît în alte armate.

Numai Uniunea Sovietică a fost conştientă de necesitatea unui tanc diesel de mare putere. A fost creat, elaborat şi fabricat cu mult înainte de război. În momentul începerii războiului, numai Uniunea Sovietică avea motoare diesel. (Cititorul să mă ierte, dar voi trece peste motoarele diesel japoneze de 110 C.P. şi cele italiene de 125 C.P. Acestea erau motoare de automobil, prea puţin performante. S-au fabricat în serii limitate, pentru tancuri care n-au jucat nici un rol în război.)

Doar Uniunea Sovietică a produs motoare diesel militare, nu numai cele mai bune din lume, dar şi unice, deoarece nici o altă ţară n-a ajuns la un asemenea nivel de dezvoltare.

Şi, deodată, tancurile şi motoarele sovietice sînt luate în derîdere. Întreaga lume face haz. Ruşii înşişi rîd mai tare ca toţi.

Un oarecare Iosif Kosinski judecă în felul următor: A scris Jukov că tancurile cu benzină sînt inflamabile? A scris. Dar generalii altor armate au scris? Nu. Prin urmare...

Într-adevăr, generalii altor armate n-au scris că tancurile sovietice luau foc. N-au scris pentru că problema trecerii pe motoare diesel nu se rezolvase în celelalte ţări, iar într-o serie de cazuri nici măcar nu fusese pusă.

În vara anului 1941 a apărut următoarea situaţie: toate armatele lumii erau înzestrate numai cu motoare clasice, iar Armata Roşie avea mii de tancuri cu asemenea motoare fabricate în prealabil şi, în plus, avea cinci tipuri de tancuri (BT-7M, T-34, KV-1, KV-2, T-50) cu motoare diesel. Era un salt calitativ uriaş.

În ajunul războiului, Uniunea Sovietică a demarat producţia pe scară largă a motoarelor diesel de tanc şi a creat capacităţi care permiteau, în caz de necesitate, să fie fabricate în *orice* cantităţi.

*

Noi creăm un nou idol, iar Kumir ne scoate din încurcătură: tancurile luau foc, iată cauza înfrîngerii !

Kumir a fost editat în milioane de exemplare în toate limbile. Kumir este citit. Kumir este crezut. Kumir a ieşit din încurcătură, iar sovieticii sînt luaţi în rîs.

Capitolul 14

De ce tovarăşul Stalin nu l-a împuşcat pe tovarăşul Kudriavţev?

Vom duce un război ofensiv, mutîndu-l pe teritoriul inamicului.
Regulamentul Armatei Roşii a muncitorilor

şi ţăranilor 1941, p. 9

1

Pînă în secolul XX, locul comandantului de baterii în luptă era pe poziţiile bateriei sale. Unde altundeva? Vă amintiţi bateria căpitanului Tuşin, personajul lui Lev Tolstoi?

La începutul secolului XX însă, artileria terestră a statelor înaintate din punct de vedere militar şi-a însuşit tragerea de pe poziţii asupra ţintelor invizibile. Aceasta se numeşte tragerea de pe poziţii ascunse. Procedeul a devenit fundamental. El a dat posibilitatea ca bateriile de artilerie să fie camuflate în teren, în spatele construcţiilor, arborilor, în ascunzători artificiale sau naturale sau pur şi simplu dincolo de linia orizontului. În acest fel, ele au putut fi mai greu depistate şi distruse.

O baterie ascunsă este însă oarbă: trăgătorii nu văd ţinta. De aceea, în cazul tragerii de pe poziţii ascunse, locul comandantului de baterie este acolo de unde poate vedea inamicul. Punctul de comandă al bateriei a început să fie mutat în faţă şi lateral, la mulţi kilometri de poziţia de tragere. De acolo, comandantul bateriei vede ţinta şi transmite indicaţii unde şi cum să se tragă.

Fiecare dintre noi s-a jucat în copilărie de-a „vaporul scufundat”: se trasează o schiţă cu coordonate şi se trage asupra ei: A-l, B-2 etc. La fel se procedează şi în artilerie: comandantul bateriei, care vede inamicul, are o hartă, ofiţerul de la baterie are altă hartă. Acesta din urmă (de obicei comandantul primului pluton de tragere) nu vede inamicul. Comandantul dă dispoziţii de departe, ofiţerul mai mare în grad repetă comanda la baterie, iar bateria îndeplineşte ordinul. Comandă de la distanţă, cum s-ar spune. Aceasta în principiu. În practică, viitorii ofiţeri-artilerişti au nevoie de trei-patru ani ca să înveţe matematică, topografie, balistică, meteorologie şi alte ştiinţe, pentru a-şi însuşi bazele elementare ale tragerii de

pe poziţii ascunse. O astfel de operaţiune cere pricepere, deprinderi, instrumente sofisticate, calcule complicate, transmisiuni bine puse la punct şi date topografice amă-nunţite.

Am făcut toată această introducere lungă pentru a explica faptul că folosirea artileriei nu este posibilă fără hărţi topografice, la fel cum nu te poţi juca de-a lupta navală fără reţeaua de coordonate. Fiecare baterie trebuie să aibă două complete de hărţi topografice: la comandantul bateriei, care vede inamicul, şi la ofiţerul de baterie, care nu-l vede. Există şi posibilitatea unei trageri fără hărţi topografice de pe poziţii ascunse, însă eficacitatea tragerii de artilerie se diminuează considerabil. Artileria fără hărţi este ca automobilul fără motor; poate fi remorcat şi atît !

Aşadar: este de dorit ca fiecare baterie să aibă două completuri de hărţi topografice. În cel mai rău caz. În cel mai bun caz, şi comandantul unităţii trebuie să aibă un complet, şi comandantul celei de a doua unităţi de tragere, şi cercetaşii din avangardă, şi specialiştii care face calculele, şi cei din recunoaşterea de artilerie, şi comandantul grupei de transport al artileriei. Dacă, de exemplu, comandantul grupei de aprovizionare cu proiectile nu are hărţi, proiectilele nu vor putea fi transportate unde trebuie, şi atunci cui vor mai folosi tunurile ?

Artileria este ca o orchestră. Există solo-uri de baterii, dar de cele mai multe ori bateriile interpretează în duet, trio, cvartet... Pentru dirijarea focului la două-trei baterii, comandantul diviziunului trebuie să aibă hartă, la fel locţiitorul său, şeful de stat-major, iar în subordinea fiecăruia se află o baterie proprie, o unitate de cercetare de artilerie. Tuturor le trebuie hărţi, aşa cum le trebuie note orchestranţilor şi dirijorului.

Avînd în vedere toate acestea, să ne întoarcem la 13 iunie 1941. Sub acoperirea Comunicatului TASS, trupele sovietice, numărînd milioane, se îndreptau spre graniţele occidentale. Mii de trenuri militare din Extremul Orient şi

pînă la Brest au împînzit reţeaua feroviară, paralizînd orice alt transport. În timpul nopţii, diviziile, corpurile de armată şi armatele erau transportate în secret în pădurile din preajma frontierei. Comandanţii sovietici nu ştiu deocamdată ce vor avea de făcut. Fiecare nu-şi vede decît de propria companie, baterie, batalion, divizie, regiment, brigadă, divizion, corp de armată, armată, dar nu-şi imaginează întreaga adîncime şi anvergură a planului lui Stalin. Şi iată că aici îi prinde înfricoşătoarea veste: Hitler a dat prima lovitură, începînd prin surprindere un război preventiv.

Iată un tablou tipic al zilei de 22 iunie: în pădurile din Belarus debarcă armata 22, transferată în secret din Ural. Ca mai toate celelalte armate sovietice, se pregătea de invazie. Acum însă, i se dă o misiune neaşteptată şi absolut neobişnuită: să se pregătească de apărare şi de contraatacuri pe propriul teritoriu. Actualul general-locotenent N.I. Biriukov era pe atunci general-maior şi comanda divizia 186 infanterie din corpul de armată 62 al armatei 22. Iată ce spune: „Unicul exemplar de hartă, pe care am reuşit să-l obţin cu rugăminţi de la şeful de stat-major al corpului de armată 21 mecanizat, mi-a fost luat de comandantul corpului nostru de armată, generalul-maior I.P. Karmanov" (*VIJ*, 1962, nr. 4, p. 82).

Divizia avea 13.000 soldaţi, sergenţi şi ofiţeri, 144 tunuri, 154 aruncătoare de mine, 558 mitraliere, 13 maşini blindate, 16 tancuri amfibie, 99 tractoare, 558 automobile, 3.000 de cai şi... nici o hartă. Generalul Biriukov a obţinut *cu rugăminţi* o hartă de la vecini, însă comandantul său *i-a luat-o.* Relaţiile dintre generalii sovietici erau ca acelea dintr-un lagăr de concentrare stalinist. Apropo, Karmanov, cel care a luat harta, abia fusese scos din închisoare, iar întreaga armată 22 din Ural este completată din belşug cu un „contingent special" – deţinuţi din lagărele Uralului. În cazul dat, generalul Biriukov a manifestat o naivitate de neiertat: dacă ai o hartă, n-o arăta nimănui, nici măcar comandantului tău, fiindcă *ţi-o confiscă, ţi-o sechestrează, ţi-o pune la popreală.* Să nu-l invidiem însă nici pe cel care

a luat harta: el comandă corpul de armată 62 infanterie, iar acesta are trei divizii (153, 174 şi 186), două regimente de artilerie independente, un divizion de artilerie antiaeriană, un batalion de transmisiuni şi un batalion de pionieri, un detaşament de aviaţie. Corpul de infanterie are 50.000 soldaţi şi ofiţeri şi este format din 17 regimente, din care opt de artilerie. Deţine 966 tunuri şi aruncătoare de mine.

Ştim deja cîte complete de hărţi trebuie la o baterie. Însă în corpul de armată nu este o singură baterie, ci 173 baterii de artilerie şi aruncătoare de mine (inclusiv bateriile de comandă). Pentru corectarea focului artileriei, fiecare corp de infanterie are aviaţie proprie. Numai că unde să zboare avioanele fără hărţi şi cum să corecteze ele focul bateriei? Şi nu numai artileria are nevoie de hărţi. Au nevoie şi infanteriştii şi genieştii, şi cei din spatele frontului. Dacă artileriştilor li se dau hărţi, iar infanteriştilor nu, atunci cum să-şi organizeze acţiunile comune? Nici statele-majore ale batalioanelor, regimentelor şi diviziilor nu pot lucra fără hărţi. Divizia 186 infanterie şi corpul 62 infanterie constituie doar un exemplu. Corpul 21 mecanizat este în aceeaşi situaţie. Corpul era comandat de generalul-maior D.D. Lebiuşenko, un om cu suflet deosebit. Ajutorul reciproc dat în luptă este principiul fundamental al tovărăşiei de arme şi în decursul războiului, generalul Lebiuşenko a fost unul din partizanii cei mai înfocaţi ai acestui principiu. A terminat războiul ca general-colonel, comandant al armatei 4 de gardă tancuri. În toate posturile, în toate situaţiile, Lebiuşenko şi-a susţinut vecinii cu foc, prin atacuri îndrăzneţe, prin manevre impetuoase. Şi dacă la începutul războiului generalul Biriukov a fost silit să ceară de la generalul Lebiuşenko hărţi şi a primit doar una, se vede că nici lui Dmitri Danilovici Lebiuşenko de la corpul 21 mecanizat nu-i prisoseau hărţile. Însă nu este vorba doar de divizii şi de corpuri de armată, ci chiar de armate: al doilea eşalon strategic, avînd în componenţă şapte armate şi multe corpuri de armată independente a rămas fără hărţi.

Eşalonul strategic 1 (cincisprezece armate de invazie şi zeci de corpuri de armată şi divizii independente) nu are hărţi. În spatele acestora se află desfăşurate Eşaloanele trei şi patru, dar este imposibil să fie comandate: nici ele nu au după ce se orienta.

Iată un exemplu despre situaţia din primul eşalon strategic al trupelor sovietice. Martor este generalul-maior D.I. Osadci. Pe atunci era locotenent-major, comandant al unei companii de tancuri din regimentul 3 tancuri al diviziei 2 mecanizate din corpul 3 mecanizat, ce aparţinea de armata 11 de pe Frontul de nord-vest. Se afla în Lituania. Înainte de război s-a dat alarma de luptă, iar divizia a fost mutată în pădurile din apropierea frontierei. Tancurile KV-2 au fost încărcate cu obuze antibeton. Logic: în faţă se află Prusia Orientală, pe teritoriul acesteia sînt sute de dispozitive defensive din beton armat; ele trebuiesc sparte. Războiul însă n-a început aşa cum era planificat: obuzelor antibeton nu le-a mai fost dat să distrugă brîul de fortificaţii. A fost nevoie să se lupte pe propriul teritoriu, să apere ţara. Acum a apărut problema: comandanţii n-au hărţi topografice. Articolul generalului Osadci este foarte scurt, dar aminteşte de cîteva ori despre absenţa hărţilor (*VIJ*, 1988, nr. 6, pp. 52-54).

Din documentele vremii rezultă că nu numai divizia 2 tancuri n-avea hărţi, ci şi toate celelalte divizii de tancuri. La 5 august 1941, adjunctul comandantului trupelor de tancuri şi blindate din Armata Roşie, generalul-maior V.T. Volski, a trimis adjunctului Comisarului poporului pentru apărare, general-locotenent al trupelor de tancuri I.N. Fedorenko, un raport despre folosirea trupelor sovietice de tancuri în primele zile ale războiului. Printre concluzii: „Corpul de comandă n-a avut hărţi, ceea ce a dus la faptul că unele tancuri, şi chiar subunităţi întregi s-au rătăcit” *(ŢAMO,* Fondul 38, Opis 11.360, Dosar 2, p. 13).

Alt martor de rang superior – F.I. Golikov. Înainte de război era şef al GRU, la sfîrşitul războiului – adjunct al Comisarului poporului pentru apărare (adică locţiitor al lui Stalin), după război – Mareşal al Uniunii Sovietice. În

noiembrie 1941, Golikov era general-locotenent şi comanda armata 10. Armata Roşie permanentă pierise deja. Inamicul era ţinut la porţile Moscovei de ceea ce mai rămăsese din Eşalonul 3 strategic, iar Stalin formase în secret zece armate din rezervişti fără şcoală, pregătind o contraofensivă. Dar problema rămîne: „Aveam doar două hărţi. Una se afla la mine, alta la şeful marelui-stat major al armatei." (*VIJ*, 1966, nr. 5, p. 74). În noiembrie 1941, armata 10 a lui Golikov avea peste 100.000 soldaţi. Două hărţi la 100.000 de soldaţi. Proporţia este la fel ca în corpul 62 infanterie din armata 22: o hartă la 50.000 de soldaţi şi comandanţi.

Din declaraţiile mareşalului rezultă că la secţia operativă a statului-major al armatei 10 (secţie care se ocupă cu planificarea acţiunilor de luptă) nu există hărţi. Nici una. La secţia de recunoaştere de la statul-major al aceleiaşi armate nu există hărţi. Şeful spatelui frontului n-are nici el. Şi nu este vorba de un stat-major de divizie. Este vorba de un stat major de armată. Mergi şi luptă, doar dacă şeful secţiei operative desenează planul operaţiunii pe o hîrtiuţă, nu pe hartă ! Este ca şi cum un chirurg ar opera nu cu instrumente specifice, ci cu o furculiţă şi cu un cuţit de bucătărie.

Dar să admitem că au încropit un plan pe o hîrtiuţă. Cum va ajunge aceasta la comandanţii din subordine ? Să le arăţi cu degetul? Generalii de rang inferior şi statele lor majore n-au hărţi. Cum va trage artileria? În armata 10, ca şi în oricare alta, sînt sute de baterii de artilerie şi de aruncătoare de mine. Cum să le dirijezi focul? Este imposibil. Cum să aprovizionezi diviziile, dacă nu poţi să le arăţi celor din spatele frontului poziţia lor? Cum să organizezi colaborarea cu aviaţia? Cum să organizezi recunoaşterea? Dacă primeşti informaţii de la partizani privind poziţia inamicului, ce să faci cu aceste informaţii? Să le notezi pe un petec de hîrtie?

În arhiva personală am peste trei sute de mărturii despre nevoia imperioasă de hărţi. Martorii sînt ofiţeri,

generali, mareşali. Cred că patru exemple sînt de ajuns. Dacă nu, pot continua.

2

Lipsa hărţilor în subunităţi, unităţi şi mari unităţi ale Armatei Roşii a avut consecinţe catastrofale. Conducerea trupelor este imposibilă fără ele. Oricum aţi înarma diviziile, oricît de încercaţi ar fi comandanţii, oricît de viteji ar fi soldaţii, acestea sînt ca nişte turme fără stăpîn dacă nu au hărţi. Divizia este înfrîntă fără glorie şi deschide calea inamicului în spatele frontului, unde sînt alte divizii, puternice dar dezorientate, şi de aceea neputincioase. Artileria de campanie sovietică avea cele mai bune tunuri din lume, iar ca număr Armata Roşie depăşea toate armatele lumii luate la un loc. Această putere nu a putut fi însă folosită în primele luni ale războiului din cauza lipsei hărţilor. Infanteria, dezorientată şi nesusţinută de artilerie, s-a retras, descoperind frontul; a lăsat astfel în mîna inamicului şi punctele de comandă, şi rezervele strategice, şi aerodromurile de la frontieră şi artileria care este vulnerabilă fără acoperire de infanterie. Fără hărţi, tancurile s-au rătăcit... ceea ce a însemnat sfîrşitul armatei active, permanente, iar statul a pierdut partea cea mai bună a industriei militare. Rezultă că Hitler avea armată permanentă, rezervişti, industrie militară, iar Stalin n-avea nici armată permanentă, nici industrie militară. Avea doar rezervişti care trebuiau încorporaţi, pregătiţi, echipaţi, în acest scop înfiinţîndu-se în Ural şi în Siberia noi centre de industrie militară.

Aici trebuie căutat răspunsul la întrebarea de ce Armata Roşie a reuşit să ajungă numai pînă la Oder, Dunăre şi Elba: începutul catastrofal al războiului a însemnat şi sfîrşitul său catastrofal. Se înţelege, rezerviştii sovietici au avut suficientă forţă ca să frîngă coloana vertebrală a armatei germane permanente şi pe rezerviştii germani, aprovizionaţi de industria întregii Europe. Stalin însă n-a reuşit să cucerească în Europa aproape nimic.

Este de mirare că nici un istoric al Kremlinului n-a acordat atenţie problemei lipsei hărţilor ca fiind cauza înfrîngerilor Uniunii Sovietice în cel de-al doilea război mondial. Ştiinţa istorică oficială a ocolit o dovadă atît de interesantă. Iar dacă vreun istoric de la Kremlin şi-ar aminti
totuşi despre hărţi, sînt convins că ar folosi acest fapt ca mărturie a „nepregătirii" lui Stalin de război.

Nu ne vom grăbi cu concluziile. Să vedem mai întîi numele celor care răspundeau în Armata Roşie de asigurarea cu hărţi topografice. Numai după aceea vom da sentinţa.

3

E uşor de găsit vinovaţii. Pe fiecare planşă a unei hărţi topografice sovietice există o semnătură: „Marele Stat-Major". Deci este indicată organizaţia care răspunde de pregătirea planurilor de război şi de asigurarea trupelor cu aceste planuri. În 1941, în componenţa Marelui Stat-Major existau opt direcţii. Una dintre ele se numea Direcţia Topografică şi răspundea de toate problemele legate de asigurarea în domeniu a trupelor. La 22 iunie 1941, ea era condusă de generalul-maior M.K. Kudriavţev. El se subordona direct şefului Marelui Stat-Major, generalul de armată G.K. Jukov.

Aceştia sînt vinovaţii principali.

Ar fi fost corect ca generalul Kudriavţev să fie împuşcat pentru lipsa hărţilor, iar generalul Jukov pentru că n-a îndrumat corespunzător munca lui Kudriavţev.

S-a întîmplat aşa? Nu.

Apare imediat bănuiala: poate că tovarăşul Stalin era slab din fire, ierta greşelile şi eşecurile. Într-adevăr, Stalin era slab din fire, dar nu întotdeauna: predecesorul lui Jukov în postul de şef al Marelui Stat-Major, generalul de armată (şi viitorul Mareşal al Uniunii Sovietice) K.A. Mereţkov, chiar în acele zile, era obligat să bea urină de către anchetatorii NKVD, i se strîngeau organele sexuale

cu uşa şi îi rupeau fîşii de carne de pe spinare şi din alte părţi ale corpului.
Cum a procedat tovarăşul Stalin cu Jukov? L-a numit curînd locţiitorul său, i-a înmînat o mulţime de ordine şi medalii, i-a încredinţat conducerea aşa-numitei „parade a victoriei" şi nu i-a reproşat niciodată lipsa hărţilor topografice.

Dar Kudriavţev? Nu vă speriaţi, nici el n-a fost urgisit. A terminat războiul ca general-locotenent. Avea pe piept zeci de ordine de luptă şi o mulţime de medalii. A luat în primire serviciul topografic al Marelui Stat-Major în 1938, cînd avea 36 de ani, şi a rămas în acest post 30 de ani: în timpul lui Stalin, al lui Malenkov, al lui Hruşciov, al lui Brejnev. S-au schimbat şefii Marelui Stat-Major, comisarii poporului şi miniştrii, s-au schimbat secretarii generali, dar Kudriavţev a rămas. Decenii întregi în serviciul topografic sovietic regula a fost să intri în rîndurile sale ca tînăr absolvent în timpul lui Kudriavţev şi să ieşi la pensie cărunt, colonel sau general, în timpul aceluiaşi Kudriavţev. Treizeci de ani în funcţia de topograf principal al armatei este un record. M-am interesat la istoricii militari britanici, francezi, americani şi germani. Nici într-o altă armată, nimeni nu s-a menţinut timp de 30 de ani într-o asemenea funcţie. A ieşit în plină glorie la pensie şi a trăit pînă la 82 de ani. N-a fost ameninţat cu închisoarea sau lagărul şi a fost respectat de toţi. Iată ce spune fostul şef al GRU şi şef al Marelui Stat-Major, generalul de armată S.M. Ştemenko: „Serviciul topografic al Marelui Stat-Major a fost condus de un specialist strălucit, generalul M.K. Kudriavţev" *{Marele Stat-Major în anii războiului,* p.128).

Încă un elogiu: „S-a dovedit că în Rusia Sovietică a fost creată o adevărată şcoală cartografică, şcoală care prin anvergura ei, prin organizare, volum şi calitate a lucrărilor depăşeşte tot ceea ce s-a înfăptuit oriunde şi oricînd".

Elogiul este cu atît mai preţios cu cît provine de la inamic şi chiar din vremea războiului pe care inamicul spera să-l cîştige. Citatul este din revista germană *Petermans geographischen Mitteilungen* (1943, Heft 9/10). Trebuie reţinut nu numai că inamicul recunoaşte supe-

rioritatea ruşilor, obtuzi şi leneşi, care nici măcar nu sînt oameni, ci şi faptul că această apreciere este binemeritată.

După traducerea în limba germană a *Spărgătorului de gheaţă* am primit o mulţime de scrisori de la foşti soldaţi şi ofiţeri germani. Nicăieri nu se vorbeşte despre nepregătirea de război a Armatei Roşii, dimpotrivă. Scriu oamenii despre toate, se spune şi despre hărţile topografice sovietice, cel mai adesea despre reţinerea în ajunul războiului a unor spioni sovietici ajunşi, intenţionat sau din greşeală, pe teritoriul german, şi despre capturarea de la aceştia a unor hărţi topografice de calitate superioară. În alte scrisori se vorbeşte despre capturarea, în primele zile ale războiului, în zona de frontieră, a unor depozite topografice sovietice, de exemplu un depozit uriaş la Tiraspol unde se păstrau hărţi de o calitate ieşită din comun, printre care şi hărţile culoarului de la Galaţi. Este menţionată o subterană stropită cu benzină şi incendiată la marginea oraşului Şeanleai. Subterana era plină cu hărţi, din care au rămas numai fragmente arse. Un soldat scrie că tot plutonul său a fost uimit de calitatea hîrtiei şi de acurateţea desenului: „Mai bun decît cel de pe bancnotele germane”.

4

Să corelăm faptele: pe de o parte avem serviciul topografic cel mai bun din lume, pe de alta lipsa hărţilor. Pe de o parte cariera strălucită a topografului principal sovietic, pe de alta un general sovietic cere harta de la vecini, iar alt general sovietic i-o ia. Cum sa aducem toate faptele la acelaşi numitor?

Poate există şi altă explicaţie, dar mie numai una mi se pare satisfăcătoare: Uniunea Sovietică a pregătit o agresiune.

Pregătirea a început încă din anii '20. Serviciul topografic a realizat un număr uriaş de hărţi. Însă toate au fost concentrate în raioanele de frontieră ale URSS şi au trebuit

distruse în timpul retragerii. Distrugerea a sute şi mii de tone de hărţi topografice este confirmată de multe surse germane.

Şi sursele sovietice vorbesc de acelaşi lucru: hărţile au fost duse în raioanele de frontieră ale ţării şi acolo au fost pierdute sau distruse intenţionat în timpul retragerii forţate. Generalul-colonel A.I. Losev a explicat cauzele insuficienţei harţilor topografice: „Depozitele de harţi, situate nejustificat de aproape de graniţă, au fost fie capturate, fie distruse de inamic în timpul primelor bombardamente. Drept rezultat, trupele au fost lipsite de 100 de milioane de hărţi.” (*VIJ*, 1992, nr. 10, p. 82).

La 21 iunie, în cinci regiuni de frontieră ale Uniunii Sovietice se aflau cincisprezece armate ale Eşalonului l strategic, au sosit apoi încă şapte armate din Eşalonul 2. În afară de acestea, s-au format trei armate ale Eşalonului 3 strategic. După atacul sovietic desfăşurat prin surprindere şi declararea Zilei „M”, urma ca numărul armatelor din raioanele vestice ale URSS să crească la cincizeci. Pentru fiecare armată existentă şi chiar pentru cele ce urmau să vină erau pregătite cîte două milioane de hărţi.

În timpul luptei însă fiecare armată a avut nu cîte două milioane, ci uneori cîte două hărţi, ca în armata 10 a generalului-locotenent Golikov.

Aceasta este însă o apreciere contemporană, pierderile hărţilor topografice fiind apreciate iniţial ca mai mari. Însuşi generalul-locotenent Kudriavţev mărturiseşte că în primele zile ale războiului, numai în Regiunile Kiev, Vest şi Pribaltica au fost distruse circa două sute de vagoane de hărţi topografice (*VIJ*, 1970, nr.12, p. 22). În 1941, în Uniunea Sovietică cel mai mic vagon avea 20 de tone. Dacă presupunem că s-au folosit numai vagoane mici, obţinem cel puţin patru mii de tone de hărţi distruse.

Kudriavţev mai dă o informaţie în aprecierea numărului de hărţi distruse: în medie, în fiecare vagon erau cîte 1.033.000 exemplare. Două sute de vagoane înseamnă două sute de milioane de hărţi.

Pe de alta parte, generalul-locotenent Losev declară: s-au pierdut o sută de milioane în toate regiunile de frontieră. Cu mulţi ani înainte însă, generalul-locotenent Kudriavţev, care răspundea direct de aceste hărţi, dădea o altă cifră: numai în trei regiuni s-au pierdut două sute de milioane de hărţi.

Nu vom polemiza acum pe tema cine are dreptate. Deoarece în ambele cazuri vorbim de o cantitate fantastică,
astronomică, imposibil de imaginat. Nimeni şi niciodată n-a pierdut atîta.

Dacă Armata Roşie şi-a pierdut hărţile într-un asemenea număr, dacă înşişi şefii serviciului de topografie apreciază diferit pierderile, dacă diferenţa în evaluare este de o suta de milioane şi mai mult, atunci este evident că numărul lor era imens. Şi cu siguranţă unele erau pregătite şi pentru război.

5

Am prezentat lucrurile din mai multe puncte de vedere: al experţilor topografi germani în timpul războiului, al foştilor soldaţi germani la multe decenii după conflagraţie, al generalului sovietic care a condus el însuşi serviciul topografic în timpul luptelor, al altui general, după o jumătate de veac de la cele petrecute. Rezultatul este unul singur: nicăieri în lume nu a existat ceva asemănător, nici calitativ, nici ca organizare, nici ca volum. Uniunea Sovietica avea serviciul topografic cel mai bun din lume, care a pregătit un număr neverosimil de hărţi pentru viitorul război.

De aceea Stalin nu putea avea pretenţii la generalul Kudriavţev şi nu trebuia să-l împuşte. Trebuia să-l decoreze.

Apare însă o întrebare: de ce hărţile au fost duse în raioanele de frontieră?

Pentru faptul că a pregătit atîtea hărţi, generalul nu trebuia să fie împuşcat, dar pentru faptul că le-a deportat

la graniţe da. Este oare vreo diferenţă între *n-a făcut nimic înainte de război* şi *n-a pregătit hărţi sau a pregătit hărţi, dar le-a mutat într-un loc de unde au dispărut imediat ?* Rezultatul este acelaşi: hărţile nu mai sînt şi de aceea trupele vor pieri cu milioanele, de aceea va capitula oraş după oraş, de aceea vor fi cedaţi milioane de kilometri pătraţi şi o populaţie de zeci de milioane.

De ce n-a fost împuşcat Kudriavţev pentru transferul atît de nesăbuit al hărţilor?

Răspunsul istoricilor militari sovietici este simplu: „au fost transferate nejustificat”. Şi gata. Problema este eliminată iar discuţia nu se mai iscă.

Îl invit însă pe cititor să-şi imagineze următoarea situaţie: chiar înaintea ofensivei germane, generalul-maior Kudriavţev vine la şeful său direct, generalul de armată G.K. Jukov:

– Gheorghi Konstantinovici, am hotărît să transport la graniţa germană toate rezervele noastre de hărţi !

– Ah! Straşnic ! Dar de ce, Marc Karpovici?

– Uite aşa, Gheorghi Konstantinovici, ziua mă gîndesc, noaptea mă gîndesc, dar nu pot să născocesc nici o explicaţie. Pur şi simplu am luat hotărîrea să le trimit şi să le ţin acolo. Fără nici un rost. Fără motiv. Toate cele două sute de milioane. Neamţul o să atace şi toate hărţile vor cădea deodată în labele lui. Corect?

– Corect, Marc Karpovici.

– Ei, să dau ordinul, Gheorghi Konstantinovici ?

– Şterge-o, Marc Karpovici. Cară rezervele noastre de hărţi drept la graniţă. În imediata apropiere !

E caraghios? Nu eu am inventat o asemenea situaţie. Dialogul închipuit urmează pas cu pas versiunea oficială a Marelui Stat-Major: au luat şi au dus pur şi simplu nejustificat toate hărţile la graniţă. Fără motiv.

Şefii din Ministerul Apărării, din Marele Stat-Major, din institutele de învăţămînt superior ne-au considerat proşti vreme de cincizeci de ani, propunîndu-ne ideea că generalul Kudriavţev era un mare idiot. Şeful celui mai bun serviciu topografic din lume, el însuşi un mare specialist, a

luat deodată toate rezultatele unei munci de ani de zile şi le-a aruncat pe apa sîmbetei. Fără nici un motiv.

Să-i credem pe istoricii oficiali: Kudriavţev este idiot. Însă ei spun că şi Jukov este un mare idiot.

Ca şef al Marelui Stat-Major, Jukov răspundea de toate hărţile. Fără permisiunea sa nu se mişcă nici o mie de tone de hărţi, nici un tren militar, nici un vagon cu hărţi. Este necesară semnătura lui Jukov, sau, în cel mai rău caz, dispoziţia sa verbală. Kudriavţev însă a trimis toate hărţile fără ştirea nimănui.

Istoricii de la Kremlin ne îndeamnă să credem că Jukov a
fost un caracter molatic, slab. Toate hărţile au dispărut, armata a dat un mare tribut de sînge şi a cedat jumătate din teritoriul ţării, iar Jukov a tăcut mîlc, nici măcar în memoriile sale n-a pomenit nimic.

Istoricii oficiali ne îndeamnă să credem că şi tovarăşul Stalin a fost un tătuc bun şi duios. În 1941, ţara comunismului mondial şi măreaţa cauză a Revoluţiei mondiale sînt gata să piară, însuşi destinul lui Stalin atîrnă de un fir de păr, iar Stalin n-are nici un fel de pretenţii nici faţă de Kudriavţev, nici faţă de Jukov. Comandanţii de regimente, de brigăzi, de divizii, de corpuri de armată, de armată şi de fronturi insistă: „tovarăşe Stalin, daţi-ne hărţi ! Fără hărţi nu putem lupta !” iar el le mai conferă celor doi cîte o medalie.

Explicaţia este simplă: eroare, greşeală de calcul. S-au trimis nejustificat...

Este interesant că însuşi Jukov a ocolit, în cartea sa, problema harţilor topografice, de care răspundea personal. În ordinele de zi privind recompensarea cu medalii a comandanţilor de oşti, desfăşurarea acţiunilor fără elemente de orientare este redată astfel: a ocolit cu îndrăzneală şi fermitate focarul de rezistenţă al inamicului, fără să se angajeze în lupte decisive.

6

Nimeni nu i-a imputat ceva lui Jukov, nimeni nu i-a pus întrebări incomode şi de aceea ruşinea anului 1941 nu l-a atins pe Jukov: el e măreţ, e înţelept şi puternic. A lăsat de izbelişte Moscova. Şi Leningradul... Nimeni nu gîndeşte ceva rău despre Gheorghi Konstantinovici Jukov: este curat.

Dar ruşinea înfrîngerii n-a fost spălată. Iar dacă această ruşine n-a căzut personal deasupra capului cuiva, ea a căzut unde trebuie, a căzut pe toate capetele noastre. Şi circulă prin toată lumea opinia: ah, cît de proşti sînt ruşii ! Nu sînt capabili de nimic. Nu ştiu să lupte. Iar ucrainenii, kazahii, evreii sau tătarii să nu se lase păcăliţi. Cînd un străin vorbeşte despre prostia ruşilor, îi are în vedere şi pe ceilalţi, ruşinea a fost nu numai a ruşilor, este a tuturor popoarelor fostei Uniuni.

Toate faptele de arme ale poporului rus sînt puse în umbră de ruşinoasele fapte ale începutului războiului, care n-au nici o explicaţie în afară de obtuzitatea şi incredibila nerozie rusească. Rîde lumea de ele.

Or, nu toţi ruşii au răspuns de amplasarea depozitelor topografice (a aerodromurilor, a punctelor de comandă, a rezervelor de combustibil, a sutelor de mii de tone de muniţie etc. etc.). De acestea a răspuns Marele Stat-Major şi personal şeful acestuia, generalul de armată G.K. Jukov.

De aceea propun: ori îl declarăm public idiot pe Jukov Gheorghi Konstantinovici, îl dăm jos de pe postament şi-l facem bucăţi, ori haideţi să căutăm împreună cauza pentru care depozitele de hărţi (ca şi statele-majore, nodurile de comunicaţii, munţii de cizme din piele, spitalele evacuate şi toate celelalte) s-au aflat în „imediata apropiere”, s-au aflat acolo unde au fost pierdute la prima confruntare cu inamicul.

Din două una: fie că vom găsi explicaţiile acţiunilor lui Jukov (ale lui Kudriavţev, Stalin, Vatutin, Vasilevski, Beria ş.a.m.d.) şi-l vom declara un geniu al răului, fie nu vom găsi cauzele acestor acţiuni şi-l vom declara un prostănac. În orice caz, este însă timpul să ridicăm ruşinea înfrîngerii de pe capul poporului rus.

Dacă nu vom lămuri cine anume este vinovat de ruşinea lui '41 vom rămîne cu toţii nişte proşti, şi noi, şi copiii noştri, şi copiii copiilor noştri.

Capitolul 15

Ce fel de tancuri avea Hitler ?

Drumurile sînt greu accesibile. Un mare număr de maşini a ieşit din uz ca urmare a avariilor. Statul-major al grupării de tancuri „Gotha" a raportat că a rămas în funcţiune doar 50% din numărul iniţial al maşinilor de luptă... Tancurile noastre T-1 sînt o povară pentru trupe.

General-colonel F. Halder, *Jurnal de război,* însemnarea din 4 iulie 1941

1

La 21 iunie 1941 Stalin avea 24.000 de tancuri.

O întrebare pentru un cursant din anul trei la şcoala de subofiţeri: ce superioritate trebuie să aibă cel ce atacă?

Răspuns: de trei ori mai mare.

Corect. Prin urmare, Hitler trebuia să aibă 72.000 de tancuri pentru a-l ataca pe Stalin.

Cu toate acestea, adversarii se găseau în condiţii inegale. Este bine cunoscut că drumurile ruseşti nu sînt bune pentru tancuri, te fac să te laşi păgubaş. Ele însele distrug tancurile, maşinile, transportoarele inamicului. De aceea Hitler trebuia să aibă nu 72.000, ci mai multe. Peste 100.000 de tancuri.

În afară de aceasta, teritoriul Rusiei este nemărginit. Pentru a-l cuceri trebuie să ai un număr nelimitat de tancuri.

Or, Hitler nu le avea. Hitler n-avea nici măcar 100.000 de tancuri. N-avea nici 72.000, nici 24.000.

La 22 iunie 1941, Hitler avea pe Frontul de Răsărit 3.350 de tancuri.

În total, Wermacht-ul avea mai multe, dar celelalte erau ocupate pe alte fronturi, de aceea nu le putem lua în considerare.

Orice cursant din anul al treilea poate face calcule amănunţite şi pentru cealaltă tabără aflată în conflict. Nu trebuie să fii general-colonel, profesor universitar sau doctor în ştiinţe, ca să ştii că atacînd, ţi se cer forţe de trei ori mai mari, iar apărîndu-te de trei ori mai mici. Hitler, care ataca, avea 3.350 de tancuri. Prin urmare, lui Stalin, care se apăra, îi trebuiau 1.127 de tancuri pentru păstrarea echilibrului.

Stalin avea de 21 de ori mai multe tancuri decît erau necesare pentru defensivă.

Dar dacă Stalin s-ar fi hotărît să-l atace pe Hitler, atunci împotriva celor 3-350 de tancuri hitleriste îi trebuia o superioritate triplă, de 10.050 tancuri.

Aşa încît Stalin avea şi pentru ofensivă de două ori mai multe tancuri decît era necesar.

Sarcina lui Stalin se simplifica prin faptul că în faţa lui se afla mica şi „confortabila” Europă cu şosele corespunzătoare, cu un climat temperat, cu rezerve de cartofi în fiecare beci, cu roţi de brînză în fiecare cămară, cu jambon afumat în podul fiecărei case, cu o populaţie, care, în majoritatea ei, îl considera pe Stalin eliberator şi aştepta venirea tancurilor sale.

Sarcina lui Hitler se complica însă prin faptul că în faţa sa se întindeau spaţii nesfîrşite, codri de nepătruns, ţinuturi întregi fără drumuri, mlaştini de dimensiunea unei ţări europene. În această ţară se poate lupta patru luni – de la mijlocul lui mai pînă la mijlocul lui septembrie – apoi urmează ploile, drumurile desfundate, iarna, troienele, gerul şi iarăşi noroaiele.

Şi ţăranii cu topoarele.

2

După război, conducătorii de la Kremlin adună pe strălucitii mareşali, generali, profesori şi academicieni sovietici şi le pun în faţă următoarea sarcină de luptă: să demonstreze că trei mii de tancuri hitleriste înseamnă mai mult decît 24 de mii staliniste; să demonstreze că Hitler a fost gata de război, iar Stalin – nu.

Ce le vor fi spus tovarăşii oamenilor de ştiinţă, nu ştiu. Dar ştiu că i-au convins. Poate că i-au făgăduit fiecăruia marea cu sarea, poate că au promis zece milioane de dolari de căciulă sau un apartament în Arbat şi o vilă în Crimeea, poate că au promis unuia pantaloni cu vipuşcă, altuia steluţa de mareşal... Nu putem ghici. Un lucru este clar: la o asemenea afacere murdară au marşat oameni gata să-şi pună la mezat nu numai cinstea...

Şi-au pus totul la mezat.

Au reuşit să demonstreze că noi toţi, locuitorii fostei Uniuni Sovietice, suntem pe deplin idioţi. Au reuşit să demonstreze că nu putem accede la standardele germane de dezvoltare intelectuală, că lenea şi prostia sînt caracteristicile principale ale popoarelor noastre.

Cum au reuşit coloneii Merţalov şi Anfilov, generalii Gareev, Jilin, Volkogonov, mareşalii Kulikov şi Ogarkov să demonstreze acest lucru?

Foarte simplu: în lucrările lor ştiinţifice au tăcut pur şi simplu în ceea ce priveşte cele 24.000 de tancuri staliniste. Timp de 50 de ani, această cifră n-a apărut în lucrările oficiale. A apărut doar în anii '90, deşi în Occident cifra era deja cunoscută.

Dar să deschidem cartea *Amintiri şi meditaţii* a Mareşalului Uniunii Sovietice, Gheorghi Konstantinovici Jukov. O citim de la început pînă la sfîrşit, dar nu găsim nimic acătării. Gheorghi Konstantinovici spune numai fleacuri.

Lui Jukov nu i s-a permis să cugete la această temă, a superiorităţii (de şapte ori) a numărului de tancuri. Aşa că, a tras fermoarul: nu voi scrie şi gata !

Doar şi el voia să primească suma aceea sau vreo vilişoară...

3

Însă Institutul de istorie militară lucra sub conducerea *Direcţiei politice principale şi* a Secţiei ideologice a CC al PCUS. Istoricii militari figurau la secţia de propagandă. Majoritatea proveneau de acolo, de la Direcţia specială de propagandă a *Direcţiei politice principale,* pe care o conducea un oarecare Volkogonov. Propagandiştii nu studiau istoria militară, ci o contrafăceau. La parametri ceruţi.

În sînul secţiei de propagandă a luat naştere formularea: „La 21 iunie 1941, în Armata Roşie erau 1.861 de tancuri ultramoderne T-34 şi KV şi multe tancuri uşoare şi învechite".

Formularea aceasta e cu cîntec. Tuturor li s-a ordonat să repete: „şi multe tancuri uşoare şi învechite".

Formularea este în esenţă falsă. În primul rînd, la 22 iunie 1941, în afară de T-34 şi KV, Armata Roşie mai avea tancurile ultramoderne T-40 şi T-50. Propagandiştii „au uitat" să le includă în statistică.

În al doilea rînd, 1.861 de tancuri T-34 şi KV reprezintă o cifră micşorată. Doi istorici curajoşi, adică adevăraţi, N.P. Zolotov şi S.I. Isaev au desfăşurat o muncă uriaşă de studiere a parcului de tancuri al URSS în momentul începerii războiului. Ei notează: „La mijlocul anilor '80, cei care scriau despre această problemă urmau strict cifrele stabilite în lucrările fundamentale. Conform versiunii oficiale, în preajma începerii războiului, în Armata Roşie erau 1.861 de tancuri KV şi T-34... Încă de atunci mulţi cercetători deţineau date mai exacte însă era practic imposibil să fie publicate" (*VIJ*, 1993, nr. 11, p. 75). Cifra de 1.861 este corectă, însă aceasta numai conform situaţiei de la data de 30 mai 1941. La 21 iunie 1941, în Armata Roşie erau 1.363 tancuri T-34 şi 677 tancuri KV,

adică 2.040 de tancuri ultramoderne numai din două tipuri, fără a mai lua în calcul tancurile T-40 şi T-50.

Aducerea din condei despre tancurile „învechite şi uşoare” ascunde şi ea o viclenie. Chiar dacă acceptăm că toate celelalte tancuri, în afară de T-34 şi KV, erau într-adevăr învechite şi uşoare, oricum este interesant să aflăm cîte anume au fost. Or, generalii şi mareşalii, doctorii în ştiinţe tac.

Iar cînd, după 25 de ani, ne-au deprins cu cifra mincinoasă, de la CC al PCUS a venit un ordin către Academia de ştiinţe, să se adîncească şi să se extindă minciuna. Academicienii au răspuns: *'Nţeles !*

Sursa este revista *Probleme de istorie* (1970, nr. 5, p. 25) editată de Academia de ştiinţe a URSS. Citim: „Armata germană avea 3.712 tancuri, Armata Roşie – 1.800 (grele şi
medii)”.

Nu se mai spune nici un cuvînt despre „un mare număr de tancuri învechite şi uşoare”. Cuvintele au căzut precum coada la şopîrlă. Numărul de tancuri germane este mărit nejustificat, numărul de tancuri sovietice grele şi medii este numit incorect, apoi este rotunjit incorect. Chiar dacă luăm cifra oficială de 1.861, ea este mai aproape de 1.900 decît de 1.800. Dacă este să rotunjim, trebuie rotunjit în plus. Însă ordinul era să fie micşorată, de aceea academicienii au rotunjit prin lipsă.

4

Acum să vorbim despre tancurile germane.

Constructorii germani au făcut o eroare de neiertat: au instalat motorul tancului în spate, iar angrenajul de transmisie în partea din faţă a tancului. Aceeaşi greşeală au făcut şi constructorii britanici, americani şi japonezi.

O asemenea poziţionare are şi avantaje. Le poate vedea oricine. Dar există şi un mare neajuns pe care nu l-au remarcat.

Iată în ce constă: dacă motorul este în partea din spate, iar angrenajul de transmisie în faţă, trebuia să duci axul cardanic de la motor la angrenajul de transmisie. Aşa s-a şi făcut. Axul cardanic a fost instalat în interiorul tancului. Nu ocupa loc mult. În principiu, la fel se procedează la majoritatea maşinilor uşoare: motorul se află într-un loc, iar roţile de transmisie într-altul. De la motor la axa de transmisie se duce axul cardanic. Acesta nu ocupă mult loc: îl acoperim cu un înveliş de protecţie, iar în dreapta şi în stînga instalăm scaunele pe fundul caroseriei. Prezenţa axului cardanic la înălţimea corpului maşinii nu deranjează.

Altfel se pune problema la tanc. Deasupra axului cardanic trebuie aşezată o suprafaţă plană: baza turelei mobile. De aceea între fundul corpului tancului şi baza turelei se formează un spaţiu gol. Din cauza acestui spaţiu nefolositor, în principiu sîntem nevoiţi să ridicăm înălţimea corpului tancului cu 30-40 sau chiar 50 de centimetri. Creşte corespunzător şi silueta tancului şi vulnerabilitatea sa în luptă. Mai mult: creşte greutatea. Corpul tancului este format din oţel de blindaj. Dacă creşte înălţimea corpului blindat cu 30-40 sau chiar 50 de centimetri, mărirea greutăţii va fi de sute de kilograme, dacă blindajul este antiglonţ. Iar dacă blindajul este gros, antiobuz, sporirea greutăţii inutile se măsoară în tone.

Însă aceasta nu-i totul: pentru a duce acest blindaj suplimentar şi absolut inutil este nevoie de un motor mai puternic (şi prin urmare mai greu). Un motor mai puternic are un volum mai mare, acest volum trebuie blindat, deci iarăşi creşte greutatea. Cercul se închide: unui motor mai puternic îi trebuie un volum mai mare, care necesită blindare suplimentară, iar ca să faci blindare suplimentară trebuie să ai un motor şi mai puternic, care... La fel se petrec lucrurile şi cu alte componente ale tancului asupra cărora nu mai insistăm.

Creşterea inutilă a volumelor şi greutăţii conduce imediat la nişte spirale foarte accentuate. O dată cu creşterea volumelor şi a greutăţii inutile scad vertiginos toate

caracteristicile de luptă: tancurile se deplasează încet, sînt dotate cu armament prea uşor iar blindajul este vulnerabil.

Nu se poate spune că renumiţii constructori n-au înţeles nişte lucruri simple. Le-au înţeles, dar mărirea volumelor şi a greutăţii era considerată un tribut firesc şi inevitabil plătit progresului.

Constructorii sovietici ai tancurilor BT, T-34, KV, IS au instalat motorul şi angrenajul de transmisie într-un singur loc: la spatele tancului. O asemenea poziţionare avea o mulţime de neajunsuri vizibile şi un avantaj nevăzut de nimeni: din corpul tancului a fost eliminată axa cardanică. Acum baza turelei poate fi lăsată direct pe fundul corpului. Astfel s-a redus înălţimea corpului şi silueta generală a tancului. S-a micşorat considerabil posibilitatea de a fi nimerit, îndeosebi de la distanţe mari. Dar cel mai important: greutatea a devenit mai mică. Micşorîndu-se greutatea tancului, se poate micşora puterea motorului, un motor mai puţin puternic cîntăreşte mai puţin şi cere un volum redus, prin urmare, se poate elimina o parte a blindajului, deci şi micşora puterea motorului. Un motor mai puţin puternic necesită mai puţin combustibil, deci iarăşi scade greutatea. În afară de aceasta, se reduce volumul, prin urmare eliminăm blindajul inutil, micşorăm greutatea ş.a.m.d.

Înţelegînd această regulă simplă, constructorul poate merge acum pe orice cale. La alegere: poate să nu reducă puterea motorului sau, pe baza economiei de greutate, să se gîndească la întărirea scutului blindat, la echiparea cu armament sau la caracteristicile motrice ale tancului.

Putem să ne întrebam aici de ce tancul sovietic IS-3, practic din aceeaşi generaţie cu Königstiger, îl depăşeşte pe acesta la toţi parametrii: la viteză, la capacitatea carosabilă (de străbatere a drumurilor grele), de două ori la rezerva de cursă, la blindaj (este mai gros, de mai bună calitate şi de o formă optimă), la armament (tun de 112 mm faţă de 88 mm la Tiger). IS-3 avea o siluetă mult mai joasă şi cîntărea cu 21 de tone mai puţin. IS putea fi transportat pe o platformă obişnuită de tren, iar Tiger

numai pe o platformă specială şi numai după o pregătire deosebită. Tiger avea multe probleme şi cu podurile: nici un pod plutitor nu rezista la greutatea lui.

Vom avea nevoie de toate acestea mai tîrziu. Acum să reţinem principalul: comparînd greutatea tancurilor sovietice cu cele germane nu înseamnă că tancul mai greu este şi cel mai puternic. Deloc. Tancurile sovietice aveau o dispunere raţională a componentelor, iar tancurile Germaniei, SUA, Marii Britanii, Japoniei una neraţională. Dacă un om cîntăreşte 150 de kg nu rezultă că este mai puternic decît unul de 75 kg. Omul cu o greutate mare poate să fie excesiv de gras, la fel cum tancurile SUA, ale Marii Britanii, ale Germaniei şi Japoniei purtau un blindaj suplimentar în exces.

5

Să ne întoarcem la tancurile ultramoderne şi la cele învechite.

Istoricii militari „roşii" au eliminat dintr-o trăsătură de condei 22.000 de tancuri staliniste, scoţîndu-le din statistici ca fiind uşoare şi învechite. Vom mai reveni la aceste tancuri. Deocamdată să vedem ce înseamnă tanc învechit în concepţia ştiinţelor comuniste şi prin ce se deosebeşte el de unul ultramodern.

În anul 1941 existau cinci elemente constructive care desemnau un tanc modern:

– tun puternic cu ţeava lungă de calibru 76 mm şi peste;

– blindaj antiobuz, altfel spus, capacitatea de a rezista în condiţiile în care inamicul foloseşte artilerie antitanc;

– şenile late, care dau posibilitatea tancului să acţioneze practic pe orice teren şi în orice condiţii atmosferice în afara şoselelor;

– dispunerea raţională a componentelor: motorul şi transmisia sînt alăturate;

– motor diesel: uşor, economic şi neexpus incendiilor bruşte.

T-34 şi KV erau, conform tuturor acestor puncte, moderne. Cele cinci elemente existau în construcţia lor şi se îmbinau armonios.

Armata Roşie deţinea şi remarcabilele tancuri BT. Toate aveau o dispunere corectă şi raţională a componentelor: motorul şi transmisia erau în spate. Ultimele din această familie, BT-7M, aveau motor diesel V-2. Este vorba de acel legendar V-2 montat şi la T-34 şi la KV. Toate tancurile BT aveau în construcţia lor un element al tancului de tip nou. BT-7M avea două asemenea elemente: dispunerea raţională a componentelor şi motorul diesel.

Este insuficient, au spus comuniştii, şi au clasificat toate tancurile BT în rîndul celor învechite eliminîndu-le din statistici.

Aşadar, abordarea chestiunii este foarte strictă. Dacă în construcţia tancului există toate cele cinci elemente, atunci tancul este inclus în statistică.

Bine. Să acceptăm o astfel de abordare. Şi să ne aruncăm privirea asupra tancurilor germane.

6

Tovarăşi comunişti, numiţi acel tanc german care avea în 1941 toate cele cinci elemente de construcţie ale tancului ultramodern? Lămuriţi-mă ! Arătaţi-mi-l !

În Germania anului 1941 nu exista un astfel de tanc. Nici în restul lumii nu exista vreunul.

Atunci arătaţi-mi acel tanc german care să îmbine în construcţia sa patru elemente ale tancului ultramodern.

E greu? Este, pentru că în Germania n-au existat astfel de tancuri. Nici unul. În restul lumii la fel.

Dar cu trei elemente? Tot nu există. Dar cu două? N-au existat nici cu două. Ei, dar poate că un element să fi existat la vreun tanc german. Din nou nu. În restul lumii la fel.

În timpul războiului, constructorii germani au împrumutat ideile sovietice şi au creat tancurile Tiger (1942), Panther (1943) şi Tiger-B (1944). Acestea erau cele mai bune tancuri din afara hotarelor URSS. Aveau în construcţia lor trei elemente: tunuri puternice cu ţeava lungă, blindaj antiobuz şi şenile late. Însă motorul era montat la spate, iar transmisia în partea din faţă. Aceasta este o soluţie neraţională, o rămînere în urmă din punct de vedere tehnic. Germania n-a reuşit să construiască nici motorul diesel de tanc în timpul războiului. A terminat războiul pe motoare cu benzină.

Construcţia de tancuri în SUA, Marea Britanie şi Japonia era rămasă şi mai în urmă decît în Germania.

7

Practic, îmi pierd toţi banii pe cărţi. În biblioteca mea, cu care mă mîndresc, se află 407 volume numai despre tancuri. Şi nu este nici unul care să nu ia în derîdere tancurile sovietice „învechite" din 1941. Rîde întreaga lume. Iar cînd se făIesc cu victoriile din Africa de Nord şi cu debarcarea din Normandia, noi, ruşii, nu ştiu de ce, dar nu rîdem. Nu ştiu de ce nu spunem că luptau pe tancuri învechite şi au terminat războiul tot pe tancuri învechite. Exemplele sînt strigătoare la cer.

Tancul american M3 s-a produs în număr mare (după concepţia lor) pînă în 1943, a fost folosit pînă la sfîrşitul războiului şi chiar mai tîrziu. Componentele blindajului antiglonţ al acestui tanc nu se sudau, ci se prindeau cu nituri. Ca la cuirasatele din secolul al XIX-lea.

Tancul M5 avea două motoare de automobil, iar pe tancul M4A4 erau cinci motoare de automobil (P. Chamberlain and C. Ellis, *British and American Tanks of World War Two,* New York, ARCO, 1969, p.110).

Cum funcţionau cele cinci motoare de automobil să-şi închipuie cine vrea. Eu nu sînt în stare.

În 1940, în Congresul american au fost rostite cuvintele care au intrat în istorie: „Ieri am văzut toate tancurile

Statelor Unite, patru sute de tancuri dintr-o dată". În iunie 1940, pentru apărarea insulelor britanice Churchill avea mai puţin de o sută de tancuri.

Armata Roşie era singura din lume care, la începerea războiului, avea tancuri înzestrate cu toate cele cinci elemente ale unei maşini de luptă ultramoderne. Numai T-34 şi KV erau mai multe la număr decît toate tipurile de tancuri din Marea Britanie, SUA şi Japonia luate la un loc.

Abia în a doua jumătate a războiului, Germania a pus la punct fabricarea de Panther şi Tiger, în componenţa cărora intrau trei dintre elementele tancului ultramodern. Celelalte ţări n-au putut face acest lucru.

Şi totuşi, întreaga lume rîde de tancurile sovietice „învechite".

De fapt, la 22 iunie 1941, Hitler a intrat pe teritoriul sovietic avînd numai 3.350 de tancuri.

ŞI TOATE ERAU ÎNVECHITE.

Capitolul 16

Un manual de conversaţie german din... Regiunea Smolensk

Comuniştii îşi îndreaptă atenţia principala asupra Germaniei.
K. Marx şi F. Engels, *Manifestul partidului comunist*

1

Mi se dă următoarea replică: „Dacă ar fi existat un asemenea plan, n-ar fi ajutat cu nimic caracterul secret. Comandanţii de rang superior din Armata Roşie au căzut prizonieri la nemţi, o mulţime de şefi de la cel mai înalt nivel... Din analiza pachetelor capturate, dacă acestea ar fi alcătuit un plan de invazie, el ar fi fost uşor de recon-

stituit”. (Vladimir Juroviţki, *Rossiiskoe vremea*, 1933, nr.l, p.10).

Răspund. Planul unic al invaziei sovietice a existat şi a fost deconspirat în linii generale de spionajul german. În dimineaţa de 22 iunie 1941, ambasadorul german von der Schulenburg i-a schiţat destul de exact acest plan tovarăşului Molotov. I-a înmînat şi o hîrtie. Spre luare aminte. Planul sovietic de invazie, descoperit de spionajul german, a fost propriu-zis cauza şi pretextul invaziei germane, ca o acţiune preventivă de autoapărare în faţa unui atac sovietic rapid şi iminent.

Declaraţia guvernului german privind concentrarea neîntemeiată a trupelor sovietice la frontierele Germaniei şi României a fost imediat confirmată de fapte. Vladimir Juroviţki le recunoaşte el însuşi: „Comandanţii de rang superior ai Armatei Roşii au căzut prizonieri la nemţi, o mulţime de şefi de la cel mai înalt nivel...”.

Ei au căzut prizonieri pentru că nu se pregătiseră de defensivă. Ce făceau oare „şefii de la cel mai înalt nivel” la graniţa germană şi la cea românească?

În primele zile ale războiului, trupele germane au capturat o mulţime de planuri sovietice şi nu o dată le-au prezentat întregii lumi. Îi recomand lui Vladimir Juroviţki să mai consulte o dată revistele militare germane ale timpului. De exemplu, *Semnal*. La anchete, comandanţii sovietici au prezentat şi ei mărturii interesante. Despre acestea există vrafuri întregi de informaţii. Şi nu trebuie sa ne referim la protocoalele interogatoriilor acelor generali, care au încercat să lupte împotriva comunismului în componenţa Armatei ruse de eliberare şi a altor formaţiuni. Cei care au preferat moartea şi lagărul spuneau acelaşi lucru. Vă recomand să citiţi protocoalele interogatoriilor comandanţilor armatei 5, generalul-maior M.I. Potapov, al armatei 6, general-locotenent N.I. Muzîcenko, al armatei 12, general-maior P.G. Ponedelin, al armatei 19, general-locotenent M.F. Lukin, al armatei 32, general-maior S.V. Vişnevski. Despre acelaşi lucru au vorbit comandanţii corpurilor de armată, ai diviziilor, ai brigăzilor,

ai regimentelor şi batalioanelor, locţiitorul lor şi şefii de stat-major, toţi aflaţi în prizonierat.

Am început discuţia noastră despre topografie cu faptul că unui comandant de baterie îi este greu în luptă fără hărţi. Ca să confirmăm cele spuse cu un exemplu, n-ar fi rău să ascultăm părerea unui artilerist, mai precis a unui comandant de baterie. Cîteva mii dintre aceştia au căzut prizonieri la nemţi. Iată-l pe unul dintre ei. A comandat bateria 5 din regimentul 14 obuziere al diviziei 14 de tancuri din corpul 7 mecanizat. Destinul acestui ofiţer este grăitor. Nu el a ales cariera militară. S-a dorit un paşnic inginer mecanic în transportul feroviar. Aşa a şi ajuns. Dar avea un tată autoritar, care insista ca tînărul inginer sa devină ofiţer şi să intre la Academia de artilerie. Tînărul inginer a îndeplinit voinţa tatălui, a devenit ofiţer şi a terminat Academia de artilerie. La 5 mai 1941, la Kremlin a avut loc recepţia de gală în cinstea absolvenţilor academiilor militare. La recepţie, tatăl a rostit o cuvîntare, care vreme de cincizeci de ani s-a păstrat ca secret de stat, iar fiul, locotenentul-major Iakov Iosifovici Djugaşvili, se afla în sală şi asculta cuvîntarea tatălui. Despre ce a vorbit tatăl, ce toasturi s-au rostit, abia astăzi ştim.

După absolvire, fiul a ajuns în Regiunea militară Moscova, în corpul 7 mecanizat al generalului-maior V.I. Vinogradov (format din diviziile 14, 18 tancuri şi 1 infanterie moto). Chiar la începutul războiului, Mareşalul Uniunii Sovietice A.I. Eremenko, a întîlnit acest corp de armată în Belarus. Mareşalul scrie: „Corpul de armată este refăcut” (*Pe direcţia vest,* p. 29).

Curios, dar corpul 7 mecanizat al Regiunii militare Moscova se afla în estul Belarusului încă din 25 iunie. Oricine a văzut măcar o dată îmbarcarea unui batalion de tancuri într-un tren militar şi debarcarea, îmi va da dreptate. Este imposibil să transferi în trei zile din Regiunea militară Moscova în Regiunea specială de Vest un corp de armată mecanizat, cu 1.031 tancuri, 358 de tunuri şi aruncătoare de mine, 266 de vehicule blindate,

352 de tractoare şi 36.080 soldaţi, sergenţi şi generali. Este imposibil chiar şi într-o situaţie normală.

Însă după comunicatul TASS din 13 iunie 1941 situaţia era, ca să ne exprimăm academic, anormală: nu numai corpul 7 mecanizat se transfera în secret la frontieră, ci zeci de corpuri de armată. Din aceeaşi Regiune militară Moscova în aceeaşi Regiune specială de Vest se transferă şi corpul 21 mecanizat al generalului-maior D.D. Lebiuşenko, de la care generalul din armata 22 (transferată şi ea din Ural în acelaşi loc) a cerut cu rugăminţi o hartă. Deci: corpul 7 mecanizat a început îmbarcarea înainte de 22 iunie, înainte de ofensiva germană. De ce? Istoricii nu explică.

Ajungînd în Belarus, corpul 7 mecanizat s-a prăpădit împreună cu corpul 5 mecanizat (transferat în secret din Zabaikalie), împreună cu corpul 21 şi cu toate celelalte. Erau multe acolo. Împreună cu armata 22. Împreună cu armatele 3, 4, 10, 13. Iar comandantul bateriei 5 artilerie obuzieră din regimentul 14 al diviziei 14 tancuri din corpul 7 mecanizat, locotenentul-major Djugaşvili Iakov Iosifovici, a fost luat prizonier şi, la interogatoriu, a arătat: „Hărţile au jucat o festă Armatei Roşii, întrucît războiul, în ciuda aşteptărilor, s-a dezlănţuit la est de frontiera de stat”. Depoziţiile fiului lui Stalin au fost publicate de istoricul german J. Hoffmann în revista rusească *Istoria patriei* (1993, nr.4, p. 26).

Vreau deci să spun că există materiale despre intenţiile şi proiectele comandamentului sovietic. Din belşug. Dacă doreşte, oricine poate să găsească în arhivele germane stive de materiale şi documente demascatoare care demonstrează pregătirea Armatei Roşii pentru „eliberarea” Europei în vara lui 1941.

Să spunem că cele mai interesante nu se păstrează în Germania, ci lîngă Moscova, în oraşul Podolsk. Însă din cine ştie ce pricină nici tovarăşul Stalin, nici tovarăşul Hruşciov, nici Brejnev, nici Andropov, nici Gorbaciov şi Elţîn nu s-au dat în vînt să-i lase pe istorici la arhivele germane. Se părea că, de vreme ce Berlinul şi arhivele

comandamentului suprem german au fost luate ca trofeu, vor fi publicate. Fireşte, nu le publici toate, însă în cincizeci de ani, editînd cîte o sută de volume, poţi să demonstrezi cîte ceva lumii. Da' de unde ! Nu s-a publicat nimic. Iar amatorii nu sînt admişi la aceste fonduri. Eu, personal, n-am reuşit. Iar VIP-urile care au acces manifestă o indiferenţă inexplicabilă.

Or, iată un fapt interesant. După război, generalii germani au scris memorii şi lucrări. S-au bazat în principal pe propria aducere aminte şi pe acele biete rămăşiţe din arhive pe care Stalin n-a reuşit să le ia şi să le ducă. Generalii şi mareşalii ruşi au avut toate posibilităţile să se folosească de arhivele germane. Nici măcar nu trebuiau să meargă la Podolsk: dădeau un telefon şi dosarul cerut le venea imediat. Ei însă citează memoriile generalilor germani şi ignoră arhivele. De ce? Ce ascund? Poate că publicarea documentelor militare germane ar reprezenta o ameninţare pentru ştiinţa noastră istorică, pentru versiunea noastră asupra războiului.

Nu citez arhivele germane pentru că nu am acces la lucrările cele mai interesante. Nu citez ceea ce s-a păstrat după război în Germania, pentru că acelaşi Vladimir Jurovitki din revista *Rossiiskoe Vremea* mă acuză de „repetarea născocirilor propagandei goebbelsiene”. De aceea mă voi sprijini pe materialele sovietice oficiale, pe Jukov, Konev, Rokossovski. Remarc doar că memoriile mareşalilor şi generalilor sovietici confirmă în mod uimitor ceea ce îndeobşte se numeşte „născocirile propagandei fasciste”. Îi recomand insistent lui Vladimir Jurovitki să studieze subsolurile de la Podolsk. Mie deocamdată îmi ajung materialele sovietice.

Aşadar, a existat un plan de invazie. Numai păstrarea secretului cel mai strict în privinţa arhivelor germane şi sovietice a permis ca timp de cîteva decenii să nu se ştie nimic.

Însă Vladimir Jurovitki are dreptate: pînă la urmă nici păstrarea celui mai mare secret nu te ajută. Prea a fost evidentă pregătirea de invazie. Se vede şi de un ochi mai

puţin expert. Bine ar fi „să se sape” printre dosarele de la Podolsk. Dar ce să facem? Sînt nevoit să mă descurc cu materialul aflat la vedere. Va veni şi vremea cînd voi ajunge şi la tainiţele de la Podolsk.

Cred cu sfinţenie acest lucru.

2

În problema hărţilor topografice, multe lucruri pot fi lămurite dacă amintim că harta este un produs strategic special.

Războiul este hulpav. Cere petrol şi oţel, aur şi bumbac, cîrje şi proteze, pansament şi arame. Şi nu te poţi aproviziona suficient: colo aluminiul nu ajunge, dincolo nu-s nasturi pentru pantalonii de uniformă, dincolo nu-i tablă pentru blindate. Însă exista un produs strategic foarte greu de păstrat înainte de război. Este vorba de hărţile topografice.

Iată în ce constă dificultatea: pădurea se taie în ritm rapid, mlaştinile pot fi desecate, rîurile se stăvilesc cu baraje, se poate întoarce cursul de la nord la sud, deţinuţii sapă canale, clopotniţele pot fi aruncate în aer cu ajutorul dinamitei, în pădurile inaccesibile apar „orăşele din barăci pentru tăietorii de lemne”. Într-un cuvînt, locurile se schimbă văzînd cu ochii, iar harta de anul trecut deja nu mai redă situaţia reală. Cu cizmele de piele pentru campania eliberatoare nu sînt probleme: le depozitezi şi pot să aştepte cinci-zece ani. Însă harta topografică face parte din rîndul produselor uşor perisabile. Pe o hartă geografică nu trebuie să modifici aproape nimic, pe una topografică se trece fiecare pîrîiaş şi rîpă, cu indicarea lăţimii şi adîncimii, fiecare podeţ, cu indicarea tonajului permis şi a materialului din care este făcut, fiecare pădurice, cu indicarea înălţimii medii a arborilor, a grosimii trunchiurilor şi a distanţei dintre arbori, fiecare sat, ba chiar şi fiecare casă. De aceea trebuie urmărite permanent schimbările, aduse corecturile şi retipărite hărţile topografice. Bine este dacă aveţi o ţară mică: două-trei

milioane de kilometri pătraţi. Atunci nu sînt probleme. Atunci reînnoiţi hărţile în fiecare an. Dar dacă aveţi cel mai mare teritoriu din lume, atunci cum e? Dar dacă ţelul proclamat oficial al existenţei statului dumneavoastră este de a-i extinde teritoriul în întreaga lume şi a transforma TOATE ţările în republici sovietice incluse în componenţa URSS? Cum va lucra atunci serviciul topografic? Care hărţi să le tipăreşti. Pe care să le corectezi şi să le retipăreşti ?

Însă nici măcar aceasta nu este principala greutate. Harta topografică este un produs strategic care se deosebeşte de toate celelalte prin lipsa absolută de universalitate. Cartuşele şi cîrjele, oţelul şi plumbul, pesmeţii şi corturile le foloseşti fie la Moscova, fie la Stalingrad, fie la Konigsberg sau Berlin, dar cea mai bună, cea mai exactă hartă a Berlinului nu e de nici un folos la apărarea Stalingradului şi, reciproc, aveţi hărţile zonei Stalingrad, dar nu le puteţi folosi în pregătirile pentru cucerirea zonelor petroliere romîneşti: aici aveţi nevoie de hărţile culoarului de la Galaţi.

Aproape oricare alt material strategic este universal: pregăteşti zece mii de tone de pansamente şi le foloseşti ori în ofensivă, ori în defensivă, ori în războiul împotriva Germaniei, ori împotriva Japoniei. În privinţa hărţilor topografice sînt probleme: unele sînt întotdeauna de prisos, altele – insuficiente.

Problema şefului Marelui Stat-Major constă în aceea ca, mult înainte de începerea războiului, trebuie să determine exact zonele ce vor avea nevoie de hărţi în timpul războiului. Şeful Marelui Stat-Major este obligat să pună problema topografilor în aşa fel încît să nu disperseze forţele trupelor topografice în zonele care nu vor fi cuprinse de război, ci să le folosească în zonele viitoarelor acţiuni de luptă. Hărţile trebuie să fie de calitate şi în număr corespunzător.

S-a considerat că războiul cu Germania este inevitabil.

Însă nu pe teritoriul sovietic.

În conformitate cu această idee au lucrat topografii sovietici.

3

Pe fiecare hartă topografică sovietică se află ştampila şi iscălitura ce desemnează caracterul secret. Harta este secretă înainte de a ajunge în mîinile comandantului, este secretă independent de faptul că acel comandant îşi notează sau nu pe ea poziţia trupelor sale, a vecinilor şi a inamicului. Harta este secretă pentru simplul fapt că pe ea sînt trecute păduri şi rîuri, poduri şi cîmpii. Acest lucru este de înţeles: harta trebuie să rămînă un document secret, iar munca topografilor militari trebuie să fie învăluită întotdeauna în penumbra secretului de stat. A penetra secretele serviciului topografic este visul dintotdeauna al spionajului inamic.

Să mă explic printr-un exemplu. Să ne imaginăm că serviciile de spionaj din ţările occidentale au stabilit că, în primăvara anului 1968, fabricile cartografice sovietice au început producerea masivă a hărţilor Cehoslovaciei... Pe aceste hărţi nu sînt trecute încă planurile campaniei „de eliberare", nu sînt desenate aerodromurile de desantare, itinerariile deplasării trupelor, obiectivele de cucerit, dar faptul producerii masive de hărţi ale Cehoslovaciei este interesant în sine şi dă de gîndit.

Să admitem că în 1979 spionii au aflat că în Uniunea Sovietică sînt reînnoite urgent hărţile Afganistanului, iar tipografiile cartografice au început producerea lor masivă. Este interesant? Interesant. Din asemenea fapte poţi trage nişte concluzii. Hărţile Alaskăi, de pildă, nu sînt reproduse în tiraje mari la Moscova. Şi din acest fapt se pot trage nişte concluzii.

Spionajul militar sovietic a manifestat întotdeauna un deosebit interes pentru serviciile topografice ale inamicului. De exemplu: la începutul lui 1943 spionajul militar sovietic a obţinut informaţii precum că tipografiile de cartografiere germane tipăresc sute de mii de hărţi ale regiunilor Orel, Belgorod şi Kursk. S-au tras anumite concluzii. Chiar la începutul anului 1941, spionajul militar

sovietic a raportat comandamentului: serviciul topografic japonez a primit ordin să pregătească în detaliu o machetă în relief a Insulelor Filipine. Ce putea să însemne acest lucru? Însă serviciul topografic japonez deocamdată nu tipărea în număr mare hărţile zonelor extrem orientale sovietice.

Astăzi avem suficiente mărturii privind ocupaţia topografilor sovietici înainte de război.

Şi avem la ce să meditǎm.

4

Declaraţia fostului şef al Marelui Stat-Major, generalul de armată S.M. Ştemenko: „Trebuie să remarc că hărţile unei mari părţi din teritoriul statului nostru, necesare trupelor, n-au fost alcătuite înainte de război *(Marele Stat-Major în anii războiului,* p.128). O excepţie a constituit-o, spune Ştemenko, o zonă îngusta de la graniţa vestică pînă la oraşele Petrozavodsk, Vitebsk, Kiev, Odessa.

Să aruncăm o privire: iată frontiera. Alături este Odessa. Ulterior graniţa s-a mutat spre vest, dar înainte de 1940 Odessa era oraş de frontieră, între periferia Odessei şi frontieră este o fîşie îngustă. În această zonă au lucrat topografii. Pentru restul teritoriului, aflat mai spre răsărit (şi toată ţara este spre răsărit), nu s-au alcătuit hărţi topografice. Erau inutile. Nu era planificat un război pe teritoriul sovietic.

Cînd Hitler a atacat, a fost imposibil să se tipărească hărţile topografice ale raioanelor din interiorul Uniunii Sovietice, după cum este imposibil să tipăreşti o carte care încă n-a fost scrisă.

Dacă pînă la război, teritoriile sovietice au fost în afara preocupărilor topografilor militari, atunci ce a prezentat interes pentru ei ? Lesne de ghicit: i-au interesat teritoriile de peste graniţă. Topografii militari nu numai că au alcătuit hărţi ale teritoriilor limitrofe, dar le-au şi tipărit în cantităţile necesare şi de calitatea cea mai bună. Şi nu au pus degeaba hărţile în depozite. Ele au fost folosite de

trupe şi de statele-majore pentru pregătirea de luptă şi pentru planificarea viitorului război. Generalul-colonel L.M. Sandalov declară că în Regiunea militară belarusă, pentru antrenamentele corpului de comandă, s-au folosit hărţile Poloniei şi întregul corp de comandă cunoştea terenul polonez pînă la cele mai mici cătune. În 1939, Armata Roşie „a eliberat" un teritoriu cu o populaţie de peste 20 milioane de oameni. Sandalov descrie campania de „eliberare" dusă de comandanţii de stat-major sovietici. Nu fuseseră niciodată acolo, însă, după mulţi ani de studiu la Statul-major, cunoşteau locurile după hărţi pînă în cele mai mici amănunte. Comandanţii sovietici erau uimiţi de precizia hărţilor. „Singurul om, care nu-şi făcea deosebite griji în campanie era şeful secţiei topografice" *(Pe direcţia Moscova,* p. 39).

În 1939, Armata Roşie a înaintat 350 km, dar serviciul topografic nu-şi face griji: hărţile acestor raioane fuseseră alcătuite şi tipărite. Cei 350 km nu constituie limita intereselor topografice cu steluţe roşii. Pînă în 1939 au fost alcătuite hărţi ale unor teritorii şi mai depărtate de frontieră. În 1939, la Moscova, a apărut minunata carte a lui Alexandr Lapcinski intitulată *Armata aeriană.* Deschidem la capitolul „Asigurarea acţiunilor ofensive ale forţelor aeriene" şi admirăm hărţile. Se află pe ele şi aerodromuri germane, şi locurile de dispunere ale punctelor de comandă germane, şi depozitele strategice şi, firește, Berlinul în toată splendoarea sa. Au fost marcate şi străzile, şi podurile, şi gările, şi uzinele. Cartea a fost scrisă în toiul Marii epurări şi nu cred că cenzura a permis să se publice ce aveau mai bun sovieticii. Dar chiar şi ceea ce este publicat impresionează. Este reversul la „nepregătirea" de război. „Nepregătirea" a existat numai pentru propriul teritoriu, pentru campaniile „eliberatoare" însă totul era gata.

Tovarăşul Stalin nu avea motive să-l împuşte pe generalul Kudriavţev (şi pe Jukov). Serviciul topografic militar (VTS), condus de generalul Kudriavţev, era pe deplin pregătit de război.

Numai că nu de „marele război pentru apărarea patriei”.

Topografii sovietici s-au pregătit pentru un cu totul alt război. Generalul-locotenent A.I. Losev afirmă: „Războiul a constituit pentru Serviciul topografic militar o grea încercare. O mare parte a unităţilor serviciului a fost surprinsă de război chiar pe graniţă. Unele unităţi VTS au intrat în luptă împreună cu grănicerii, la 22 iunie 1941. Serviciul a suferit pierderi grele în oameni şi tehnică de luptă (*VIJ*, 1992, nr.10, p. 82).

Dacă războiul se pregătea pe teritoriul propriu atunci şi unităţile VTS ar fi trebuit să lucreze în zonele presupuselor lupte. De ce erau ţinute la pichetele de grăniceri? Ce făceau acolo?

5

Europa a avut mare noroc. Printr-un atac surprinzător, armata germană a dat peste cap Armata Roşie de la graniţă spre interiorul Uniunii Sovietice, acolo unde Armata Roşie, din multe cauze (lipsa hărţilor topografice este doar una), era aproape incapabilă de luptă. Mai mult, la frontieră au fost nimicite cele mai bune cadre ale Serviciului topografic militar, s-au pierdut aparate şi instrumente de o valoare inestimabilă. Problema nu constă pur şi simplu în faptul că nu existau hărţile teritoriului sovietic, ci în aceea că în primele zile de război, o dată cu miile de tone de hărţi, s-au pierdut şi multe unităţi VTS, care ar fi putut să alcătuiască noile hărţi. S-a ajuns la situaţia că nu erau hărţi, dar nu era nici cine să le alcătuiască.

De aceea Armata Roşie a fost respinsă pînă la Moscova, Leningrad şi Stalingrad. În decurs de trei ani, pe teritoriul sovietic, Armata Roşie a fost complet vlăguită. În 1944, supraputernica Armată Roşie a apărut din nou la graniţele Germaniei. A desfăşurat operaţiuni militare strălucite, care au uimit întreaga lume. Însă trebuie amintit că partea cea mai bună a Armatei Roşii fusese de mult distrusă. În

Polonia, România, Ungaria, Cehoslovacia, Austria, Germania au apărut biete rămăşiţe a ceea ce a fost cîndva. Iată de ce Armata Roşie a reuşit să cucerească în Europa atît de puţine teritorii.

Serviciul topografic sovietic a pregătit hărţile, care i s-au ordonat: hărţile teritoriilor statelor limitrofe. În scrisorile foştilor soldaţi şi ofiţeri, cei care au văzut mormane de hărţi arse, nu există mărturii numai despre depozitele arse, dar şi despre vagoanele de cale ferată tixite cu hărţi. Cele de la staţia Tevli din regiunea Brest, de la staţia Brodî din regiunea Lvov.

Este interesant că generalii vorbesc şi ei despre depozite şi vagoane cu hărţi. Şi este de neînţeles de ce nu au fost duse de acolo. Hărţile erau deja depozitate în vagoane. Erau ele oare greu de ataşat la trenurile în tranzit pentru a fi duse în spatele frontului?

Desigur, nu întotdeauna şi nu pretutindeni există trenuri în tranzit, mai ales dacă vagoanele cu hărţi se aflau chiar la graniţă. Desigur că trupele sovietice au fost încercuite şi n-au putut fi transportate hărţile, nici muniţiile ! Însă a existat şi o altă cauză: în zonele interioare ale ţării *aceste* hărţi nu erau necesare.

Dacă sovieticii au luat hotărîrea să apere, de exemplu, Smolenskul sau Moscova, atunci este nevoie de hărţile Smolenskului şi ale Moscovei. Unde se pot păstra astfel de hărţi înainte de război? Cred că oriunde în afară de frontiera inamică. Oriunde, dar nu la staţia Tevli de la Brest şi nu la Alitus la graniţa Prusiei Orientale. Numărul mare de hărţi topografice ale Regiunii Moscova poate fi folosit doar pe teritoriul regiunii Moscova, nicăieri altundeva. Hărţile regiunii Stalingrad sînt necesare numai în zona Stalingradului. Fireşte că hărţile regiunii Moscovei trebuie păstrate undeva nu departe de Moscova, iar cele ale Stalingradului – la Stalingrad. În zonele de frontieră, sovieticii păstrează acele hărţi care nu sînt de folos în interiorul ţării. În zonele de frontieră se ţin miile de tone de hărţi necesare în „campaniile eliberatoare”. De aceea şi sînt încărcate în vagoane.

Hărţile topografice constituie o mare valoare, dar ele au fost arse, căci armata 22, transferată în secret din Ural, a primit o misiune neaşteptată şi absolut neobişnuită: să pregătească apărarea pe propriul teritoriu. Toate celelalte armate sosite la frontieră au primit aceeaşi neobişnuită sarcină: să-şi apere teritoriul. Nu le ajung hărţile, dar dacă ar fi salvate vagoanele cu hărţi nu le-ar folosi la nimic: ce să caute la apărarea Smolenskului hărţile Münchenului sau Hamburgului?

„Eliberarea" a eşuat, iar valoarea hărţilor pregătite la graniţă a ajuns la zero, ca valoarea acţiunilor unei firme ce a dat faliment. Aceste hărţi pot prezenta chiar un pericol, fiind un material demascator, ce poate fi folosit oricînd de inamic. Iată de ce hărţile au fost arse, iar topografului principal nu i s-a reproşat nimic: de ce ai păstrat hărţile acolo? Le păstrase unde trebuia.

6

Apropo, nu numai hărţile au ars la graniţă.

La graniţă au ars şi vagoane tixite cu nişte cărţulii cenuşii numite *Mic manual de conversaţie rus-german.*

Manualul era alcătuit de generalul-maior N.N. Biazi. Redactor era A.V. Liubarski. Cărţulia a fost editată într-un tiraj pe care l-ar invidia orice best-seller. Dar curînd cărţulia avea să fie distrusă. Au rămas puţine asemenea cărţulii. Am văzut pentru prima dată una la Academia militară de diplomaţie a Armatei Roşii. Insignifiantă, stătea pe raftul bibliotecii şi nimeni n-o lua în seamă. Cărţulia nu era la nivelul cerut, la Academie învăţam limbile străine foarte serios, însă în bibliotecă se păstrau toate dicţionarele, toate manualele de conversaţie în toate limbile lumii ce fuseseră editate vreodată în Rusia şi în Uniunea Sovietică.

Această modestă cărticică nu putea fi utilă viitorilor spioni-diplomaţi, căci ea era destinată milioanelor de soldaţi, oameni care n-au studiat niciodată limbile străine

şi care au auzit vorbindu-se o limba străină numai în filmele cu fascişti.

Manualul de conversaţie are dimensiunea unui pachet de ţigări. De pus în carîmbii fiecărui soldat-eliberator. În 1941 au fost aduse la graniţă milioane de cizme din piele, pentru eliberare, iar la fiecare pereche manualul constituia un fel de material de rezervă.

M-a interesat manualul de conversaţie prin conţinutul său. Nu se spune nici un cuvînt despre apărare. Totul se referă la ofensivă. Denumirea capitolelor: „Cucerirea staţiilor de cale ferată cu ajutorul unei patrule sau unei grupe de recunoaştere”, „Orientarea paraşutistului nostru” etc.

Cu ajutorul manualului de conversaţie te poţi înţelege uşor şi liber cu localnicii: cum se numeşte satul? unde sînt sursele de apă? unde este combustibilul? poate trece o maşină grea? Poţi trece pe la telegraf şi lămuri lucrurile în folosul tău: „Opreşte telegrafierea – te împuşc !”. Sau poţi cere ticăloşilor de localnici să bea o gură de apă şi să guste mîncarea, pentru ca ostaşul nostru să nu fie otrăvit şi să poată înfuleca în voie.

În 1941 soldaţii germani aveau astfel de manuale de conversaţie în carîmbi: „Măicuţă, lapte”, „Măicuţă, ouă”. Iată că şi soldaţii sovietici aveau la discreţie astfel de manuale. Deschizi cartea, găseşti fraza necesară şi te poţi interesa cine face parte din detaşamentele SA. O cărţulie insignifiantă ! Dreptu-i, dacă luptăm în vechea Rusie sau la Viazma, n-avem nevoie de o asemenea carte. Adică de ce să conversăm în limba germană cu mujicul din Novgorod sau Smolensk? De ce să întrebe soldatul roşu în limba germană denumirea satelor din centrul Rusiei?

În cărticică întîlnim fraze precum: „Denumiţi localitatea !”, „Numiţi oraşul !”, „Se poate bea?”, „Bea mai întîi tu !”, „Unde este combustibilul?”, „Cîte vite aveţi?” etc.

Am o imaginaţie cam zburdalnică. Am calculat în minte: iată a început „marele război pentru apărarea patriei”, iată soldaţii noştri apără Patria, luptă pentru pămîntul străbun.

Intru într-un oraş necunoscut, găsesc în manual fraza necesară şi-i spun primului mujic ieşit în cale:

— *Nennen Sie die Stadt !*

Iar acesta răspunde:

— Smolensk !

Altă întrebare:

— *Sie lugen,* ticălosule !

Este clar că soldaţii sovietici aveau instrucţiuni să-i depisteze pe poliţiştii, soldaţii şi ofiţerii SS printre prizonieri. La fel pe activiştii din SA. Numai că este o problemă: detaşamentele SA acţionau doar pe teritoriul Germaniei. La Brest, Smolensk sau Orşa nu aveau ce căuta.

Aşadar, ghidul de conversaţie este util numai pe teritoriul Germaniei, numai acolo poate fi el folosit. Nu poţi întreba la Smolensk în limba germană cum se poate ajunge la primărie şi unde s-a ascuns burgmeisterul.

În cartea *Ziua M* am amintit despre manualele de conversaţie ruso-române pe care le-au primit la începutul lui iunie 1941 soldaţii din corpul 9 infanterie specială al generalului-locotenent P.I. Batov. Iar pentru marea masă a trupelor s-a pregătit un *Ghid de conversaţie rus-german.* În manualul de conversaţie rus-român principalul este: cum se ajunge la sursa de petrol. Nici în cel rus-german principala problemă nu este uitată. Printre posibilele întrebări pentru soldaţii şi ofiţerii germani prizonieri este şi aceasta: „Unde sînt exploatările petrolifere?”. După cîte îmi amintesc de la şcoală, în Germania nu există exploatări petrolifere. O asemenea întrebare putea fi pusă numai unui ofiţer sau unui soldat german aflat în România.

Manualul de conversaţie are „bunul de tipar” dat la 5 iunie 1941. Este tipărit la tipografia nr. 2 a Comisariatului Poporului pentru Apărare, Leningrad, str. Herzen, 1.

Armata sovietică şi întreg statul au funcţionat cu precizia unui mecanism de ceasornic: s-a dat „bun de tipar pe 5 iunie”, iar pe 23 iunie cărţuliile au fost capturate de unităţile de avangardă germană la Liepai, pe 25 – la Rava-Rusă, pe 28 – la Minsk. Au fost capturate vagoane întregi:

cărţi arse, pe jumătate arse sau intacte. Difuzarea cărţuliilor (dacă Hitler n-ar fi atacat) putea fi făcută la fel de iute ca şi difuzarea gazetei *Steaua Roşie*. Pe aceleaşi canale.

Pentru mine totul este clar. Dar de ce au fost tipărite la Leningrad? Nu pare la îndemînă să fie difuzate din colţul de nord-vest al Patriei sovietice... Se ascunde oare ceva aici?

7

După apariţia *Spărgătorului,* am primit cîte o papară şi în Rusia, şi în Germania, şi în America, şi în Israel, şi în Marea Britanie. Însă nimeni nu a replicat nimic esenţial. Toţi criticii au evitat chestiunile principale. Uneori au căutat în *Spărgător* ceea ce nu era în el. Şi m-au chelfănit pentru ceea ce nu spusesem, nu scrisesem, nici nu gîndisem. De pildă, se spune în felul următor: Suvorov afirmă că Stalin a fost un criminal, aşadar, nu cumva îl apără pe Hitler? Poate că el neagă existenţa lagărelor de concentrare naziste şi uciderea a milioane de oameni.

Astfel de declaraţii a făcut, bunăoară, istoricul israelian Gabriel Gorodeţki.

N-am polemizat cu Gorodeţki: nu există nimic mai rău decît a polemiza după schema: *Eşti un prost – Ba tu eşti prost !* Ştiam că se vor găsi critici obiectivi care îi vor arăta lui Gorodeţki şi celor asemenea lui că nu trebuie să-l iei la refec pe autor pentru un material despre care nici măcar n-a pomenit.

Şi s-au găsit apărători ai versiunii mele şi în Rusia, şi în Polonia, şi în Israel, şi în Germania, şi în America.

Istoricul israelian Zeev Bar-Salla a dat o ripostă severă lui Gorodeţki în revista *Okna*, reproducînd în sprijinul versiunii mele fotocopia manualului de conversaţie rus-german. Se vede deci că nu s-a păstrat numai la academia mea, nu numai la foştii soldaţi germani, dar şi în colecţiile particulare ale cetăţenilor sovietici care au părăsit ulterior patria socialistă... M-am bucurat: na, uite încă o

confirmare... Şi-ar fi trebuit să pun punct aici. Însă eu aşa am fost educat: să fiu atent la cele mai mici clenciuri. Am citit totul, am examinat fotocopia pînă în cele mai mici amănunte. Aceeaşi carte, acelaşi text. Numai că... Abia pe ultima pagină este o deosebire. Se scrie cu literele cele mai mici: „Bun de tipar 29-5.41. Tipografia nr. 1 a Editurii militare Comisariatul Poporului pentru Apărare, Moscova, str. Skvorţov-Stepanov, 3”.

După terminarea Academiei am avut de cîteva ori în mînă astfel de manuale, după apariţia *Spărgătorului* foşti soldaţi şi ofiţeri germani mi le-au trimis din Germania. Întotdeauna era editat la Leningrad. Nu ştiam de existenţa unei ediţii moscovite. Acum iat-o ! Şi este dată la tipar cu o săptămînă înainte de cea de la Leningrad.

Aşadar, manualul a început să se tipărească la Moscova la 29 mai 1941. Dar trebuiau multe. Foarte multe. Şi urgent. De aceea peste o săptămînă, la 5 iunie 1941, s-a făcut apel la tipografia leningrădeană, poate că şi la altele.

Şi data dă de gîndit.

Toţi, exceptînd istoricii-comunişti, recunosc că Stalin se pregătea să cucerească Europa. Însă, spun ei... în 1942. Mă opun: în acest caz manualul ar fi rămas în seiful generalului Biazi pînă în 1942. Iar cu o lună înainte de invazie s-ar fi dat undă verde şi-ar fi fost tipărit în tirajul corespunzător, ar fi fost încărcate vagoanele şi trimise la frontiera vestică pentru armatele sovietice de invazie. A trimite trupelor o asemenea cărţulie cu un an înainte de invazie este imprudent. În 1937-38, pentru ceva similar tovarăşul Stalin a scurtat de cap mulţi şefi, pentru ca cei rămaşi în viaţă să se înveţe minte. N-ar fi îndrăznit generalul-maior Biazi să dezvăluie planul stalinist la milioane de executanţi şi cu un an înainte de invazie. Iar şeful direct al generalului Biazi, şeful GRU, general-locotenent F.I. Golikov, n-ar fi permis să fie tipărită o asemenea cărticică înainte de vreme, ba chiar să fie difuzată trupei. Nu era prost Filip Ivanovici Golikov. Nu degeaba în timpul războiului a devenit locţiitorul lui Stalin. Tovarăşul Stalin nu suporta proştii ca locţiitori.

Iar dacă invazia s-a pregătit pentru 6 iulie 1941, cărticica a intrat la tipar exact cînd trebuia. Cu o lună înainte. La fix !

Însă în aceeaşi lună iunie vagoane întregi de manuale de conversaţie au ars, devenind inutile în acel moment. Au ars împreună cu hărţile Bavariei şi ale României.

*

În *Spărgătorul de gheaţă* am adus dovezi că Marele Stat-Major sovietic plănuia un război de agresiune. Istoricii comunişti n-au ripostat: Da, spun, au existat planuri ofensive. Dar, au adăugat ei, orice mare stat-major are pentru orice eventualitate planuri defensive, dar şi ofensive.

Nu tovarăşi, „pentru orice eventualitate" statele-majore sovietice au avut numai planuri ofensive. Iar planuri de apărare sau de contraatac „pentru orice eventualitate" n-au existat deloc.

Pur şi simplu nu existau hărţi pe care s-ar fi putut reprezenta astfel de planuri.

Capitolul 17

Cîte ore sînt pînă la Ploieşti?

Doctrina militară a Armatei Roşii ne spune: să fie lovit

inamicul pe teritoriul acestuia.

Steaua Roşie, 18 aprilie 1941

1

Cu mulţi ani în urmă, în Uniunea Sovietică au fost publicate informaţii conform cărora, în preajma războiului,

unele tancuri învechite erau atît de uzate, încît mai aveau doar 40 pînă la 150 ore de viaţă activă.

Informaţia a provocat senzaţie şi o regăsim în orice carte de istorie a tancurilor şi, în general, de istorie a războiului. Aceste cifre sînt folosite ca dovadă a nepregătirii Armatei Roşii pentru război şi sînt, într-adevăr, uluitoare. În 1985, trei istorici militari americani au publicat o scrisoare deschisă plină de venin, în care mi-au pus mai multe întrebări. Printre altele: dacă ştiu că unele tancuri sovietice aveau o resursă de numai 40-150 ore? Înţeleg eu oare că aceste tancuri nu reprezentau nici un pericol pentru Germania?

I-am întrebat şi eu pe cei trei istorici americani ce resurse aveau tancurile germane la 22 iunie 1941? Au refuzat să răspundă.

O asemenea abordare a problemei mă jigneşte. Analiza se poate face doar prin comparaţie. Unde este comparaţia în acest caz? Publicînd anumite date statistice privind o parte, publicaţi imediat şi datele celeilalte. Dacă nu vom compara, nu vom înţelege nimic, nu vom învăţa nimic. Mi se ripostează: „La ce bun să tot comparăm ! Cifrele vorbesc de la sine. E îngrozitor: 40-150 ore de viaţă activă”.

Să lămurim lucrurile.

2

În diverse armate, viaţa activă a tancului şi termenele de reparaţie se calculează în unităţi diferite de măsură: unii măsoară termenul de reparaţie în kilometri, alţii în mile, iar în Armata Roşie se socoteşte în ore. În cartea *Povestirile eliberatorului* am informat că tancurile sovietice (mă refeream la tancurile anilor '60), ieşind din uzină, au o resursă uriaşă, aproape incredibilă: 500 ore de viaţă activă. În Occident, oricine a citit aşa ceva a luat-o drept glumă şi a rîs cu lacrimi. Un autor american, iertat fie-i numele, a scris o carte de popularizare susţinînd că Armata Roşie nu poate prezenta nici o ameninţare. În

principiu, cartea autorului american este o simplă reluare a ideilor cărţii mele cu anumite comentarii hazlii. Fireşte, a rîs pe seama celor 500 ore, apoi a informat că tancurile armatelor occidentale au resurse cu mult mai mari.

E vădit că autorul nu înţelege că tancul are mai multe vieţi. După cele 500 de ore, se întoarce la uzină şi se face ceea ce se numeşte *reparaţie capitală,* în engleză *rebuild.* Termenii sînt diferiţi, dar înţelesul este acelaşi: se scoate totul de pe tanc, rămînînd doar carcasa. Pe carcasă se montează un motor nou, transmisia şi toate celelalte componente. Trecînd prin reparaţia uzinală, un tanc sovietic capătă o nouă viaţă: încă 500 ore. Tancul suportă mai bine decît automobilul astfel de remonturi, corpul blindat uzîndu-se mult mai greu. Pe corpul blindat poţi să montezi de mai multe ori la rînd noi subansamble.

Să încercăm să comparăm acum resursele „învechitelor" şi uzatelor tancuri sovietice din 1941 cu indicatorii occidentali contemporani. Poate fi instructiv.

Inamicul forte al tancurilor sovietice în Europa „războiului rece" nu erau tancurile americane, nici măcar cele germane, ci tancurile britanice. E de la sine înţeles: cînd Leopard şi M-60 aveau un tun de 105 mm, englezul Chieftain avea unul de 120 mm. În privinţa securităţii blindajului, depăşea cu mult tancurile germane şi americane.

Să nu uităm faptul că tancurile britanice nu aveau motoare pur şi simplu, ci motoare diesel ale firmei Rolls-Royce. Putea oare cineva să aibă ceva mai bun?

Fiecare nou Chieftain, ieşind din uzină, avea o resursă de 3.000 de mile sau 4.827 kilometri. Pe timp de pace, ea se împarte pe şase ani. Un tanc britanic parcurge 500 mile pe an sau, în traducere, conform sistemului nostru, 800 kilometri. Peste această limită nu se poate trece. După şase ani de exploatare, tancul se întoarce la baza de reparaţie şi se execută ceea ce englezii numesc *rebuild* sau, cum zicem noi, *reparaţie capitală.*

Tuturor celor care nu mă cred pe cuvînt, le recomand revista militară britanică *Focus* din februarie 1993 (p. 11).

Iar acum să transformăm milele (sau, dacă vreţi, kilometrii) în ore. Viteza medie a Chieftain-ului este de 25 mile/oră (maxim 30). Împărţim 3.000 mile la viteza medie şi obţinem o resursă în ore de 120 ore.

Exact atît avea fiecare Chieftain ieşit pe poarta fabricii – 120 ore viaţă activă. Dacă tancul se deplasează cu viteza maximă, resursa se micşorează la 100 ore.

Împărţite la şase ani, devin cîte douăzeci de ore pe an pentru pregătirea de luptă, conducere, tragere, studiu. În afară de acestea, cele 20 ore pe an mai înseamnă şi alarmele de luptă în momentele deselor situaţii încordate din perioada „războiului rece”.

Se înţelege, nu toate tancurile sînt exploatate atît de intens. La 1 noiembrie 1994 Compania de televiziune din Bristol, *HTV,* a prezentat o emisiune despre un fermier britanic din Gloucester care şi-a transformat ferma într-un tancodrom. El a cumpărat zece tancuri, maşini blindate şi transportoare blindate, printre care şi un Chieftain. Fermierul a obţinut Chieftain-ul destul de ieftin – zece mii de lire sterline. Tancul a fost fabricat în 1971 şi făcea parte din Corpul l al Armatei Regale Britanice. A fost scos din uz în 1994. Timp de 23 ani de serviciu activ, tancul a participat la multe lecţii de conducere, manevre, alarme de pregătire şi de luptă etc. Timp de 23 ani de viaţă activă tancul a străbătut 200 mile, adică puţin peste 300 km. N-a fost la reparaţie. La o viteză medie de 25 mile/oră înseamnă 8 ore în 23 ani.

Unii istorici sovietici au declarat că tancurile sovietice aveau în vara lui 1941 doar cîteva ore de conducere. Adevărat. Dar vă recomand să citiţi capitolul despre Paşa Anghelina din cartea *Ziua M.* În această carte aduc dovezi că au fost înrolaţi în secret în Armata Roşie 200.000 de tractorişti. Iar un conducător profesionist de tractor cu şenile poate conduce orice tanc, diferenţa nefiind mare. Aceasta în primul rînd; în al doilea rînd, dacă facem comparaţie cu cea mai profesionistă armată a lumii, cea britanică, vedem că 8 ore de conducere pentru 23 ani nu înseamnă foarte mult. În aceşti ani, pe tanc s-au instruit

maxim şase echipaje. Fireşte, în Armata Britanică există tancuri care parcurg cîte 20 ore pe an. Dar nu este o regulă; 20 ore pe an constituie o limită care poate fi încălcată numai în cursul acţiunilor de luptă. 20 de ore pe an nu înseamnă un singur tanchist, ci un întreg echipaj format din patru oameni. Desigur, cea mai mare parte a răspunderii dirijării tancului îi revine tanchistului-conducător, dar şi ceilalţi membri ai echipajului trebuie să-şi asimileze deprinderile necesare şi să ştie cum să-l îngrijească.

Să ne întoarcem acum la cele 40-150 ore pe care le aveau unele tancuri sovietice „învechite" de dinainte de război. Repet: nu vorbim despre toate, ci numai de cele „învechite". Tancurile BT-7 au ieşit din fabricaţie cu o resursă de 600 ore. În majoritate, la 22 iunie 1941, tancurile sovietice aveau peste 150 ore resursă.

În Armata Britanică de astăzi, dacă un tanc are 40 ore resursă, este menţinut în funcţiune minim încă doi ani. Cu o resursă de 40 ore, tancul poate fi ţinut în rezervă mulţi ani, în conservare deci, fără să i se mai reducă din timpul de funcţionare. În general, în Marea Britanie nu se fabrică tancuri de luptă cu o resursă de 150 ore. Repet: ele ies din uzina cu o resursă de 3.000 mile, ceea ce înseamnă 120 ore.

3

Ca să înţelegem metoda de lucru a istoricilor comunişti, ne vom referi la vasele de linie americane şi japoneze din perioada celui de-al război mondial. Pe cuirasatele de escadră americane, care au început să se construiască în serie din 1940, calibrul principal era de 406 mm. Pe fiecare cuirasat existau nouă arme de calibru principal, în trei turele. Să-l întrebăm pe omul de pe stradă: cît poate să cîntărească o turelă cu trei tunuri de 406 mm? Răspunsurile obişnuite: o sută de tone, două sute... Avem aici un efect psihologic. Măsurăm calibrul în milimetri, dar el nu are nimic comun cu greutatea. De fapt, orice turelă

de tipul MK7 cu trei tunuri cîntăreşte 1.708 tone fără muniţie şi echipaj. Echipajul turelei are 212 oameni. Patru din aceste cuirasate de escadră sînt încă în funcţiune, am reuşit să vizitez unul dintre ele, „New Jersey”, în 1987. Recunosc, impresionează.

Dacă se măreşte calibrul tunurilor cu 54 mm, creşte greutatea tunurilor, prin urmare şi a turelei de tun. Japonezii au pus pe cuirasatele „Yamato” tunuri cu calibru de 460 mm. O singură gură de foc avea 165 tone. Trei guri de foc – 495 tone. Dar ţevile au nevoie de mecanisme de înălţare, de dispozitive antirecul. Toate trebuie instalate într-o turelă mobilă, cu un blindaj frontal de 650 mm – peste jumătate de metru. Greutatea totală a fiecărei turele ajungea la 2.150 tone (J. Campbell, *Naval Weapons of World War Two,* London „Conway”, 1982, p. 180). Fiecare turelă avea 268 de persoane în echipaj şi muniţie pentru 100 de salve pe ţeava, 300 pe turelă. Greutatea unui proiectil – 1.460 kg, greutatea unei încărcături – 330 kg. Însă pe aceasta n-o luăm în calcul.

S-a mărit calibrul tunurilor cu 54 milimetri, greutatea turelei a crescut cu 802 tone.

Faptul se receptează greu. Tocmai pe acest efect psihologic au contat comuniştii.

Psihologia este o armă pe care istoricii Kremlinului o stăpînesc la perfecţie. Declarînd că anumite tancuri sovietice au avut o resursă „de doar...”, comuniştii au provocat hohote de rîs şi veselie. Mintea noastră nu acceptă o asemenea cifră, protestează. Comuniştii au declarat o cifră caraghioasă, încît nu mai sîntem nevoiţi să facem nici o comparaţie. Şi fără comparaţii este clar că în Germania nu puteam întîlni asemenea cifre ridicole.

Iată cum, din fapte mărunte (şi demne de încredere), se înfiripează tabloul: Hitler e un ticălos sîngeros, înarmat pînă-n dinţi, devorînd Europa, iar Stalin un naiv, incapabil de nimic şi care nu prezintă o ameninţare pentru nimeni. Armata lui Stalin este formată din mameluci. Tancurile sînt atît de uzate încît abia dacă mai au o resursa de 40-150 ore.

Hilar.

4

Orice metodologie am aplica, faptul este indiscutabil: viaţa activă a tancului este scurtă. Şi nu degeaba toată viaţa sa tancul ne costă. Nu degeaba este transportat dintr-un loc în altul pe trailer sau pe remorcă. Ne zicem: o fac pentru ca să nu strice drumurile. Dar iată că este război în deşert şi totuşi toate ţările beligerante transportă tancurile pe trailere. De ce? Pentru că tancul se uzează repede.

Ca să înţelegem acest lucru, să luam aminte la maşinile de curse. Preţul este incomparabil mai mare decît al unui automobil obişnuit. Maşina de curse este condusă de un profesionist de înaltă clasă, avînd o întreagă echipă de specialişti alături. Ciudat: face cîteva tururi şi-i sînt schimbate roţile, iar motorul e din nou reglat. Roţile sînt de cea mai bună calitate, motorul la fel. De ce atunci automobilul de curse este reparat tot timpul, iar rabla mea circulă de şapte ani, înghiţind sute de mii de mile? Pentru că automobilul de curse funcţionează la limita posibilului şi chiar dincolo de ea.

Acum să luăm aminte la un campion olimpic: fantastică perfecţiune, muşchi de supraom şi pieptul acoperit de medalii. Dar ciudat: aleargă abia o sută de metri (o sută !) şi nu mai poate respira, cade pe iarbă, iar medicii roiesc în jurul său.

Eu însă pot înconjura stadionul de trei ori şi nu cad.

Unde să fie diferenţa?

Eu merg la pas, iar el aleargă într-o cursă în care va muri sau va învinge.

Tancul, la fel. Funcţionează la limită, dincolo de limită chiar, întotdeauna în situaţii extreme. Tancul îşi poartă blindajul, dispozitivele şi mecanismele, armamentul şi muniţia; prin noroi şi nisip, pe arşiţă şi ger. Trece peste pietre şi mlaştini, sare din hop în hop. Mai mult; fiecare secundă a tancului poate fi şi ultima. Tanchistul porneşte

din loc, frînează, se întoarce brusc, porneşte din nou cu toată puterea motorului. În luptă, tancul loveşte cu partea frontală locomotive şi vagoane, dărîmă pereţi, garduri, arbori, loveşte oameni şi maşini. De aceea tancul nu trăieşte mult. Poate trăi mult doar în hangar, aşteptîndu-şi sfîrşitul.

5

Cînd unii istorici nu foarte inteligenţi (sau nu foarte cinstiţi) au rîs de anumite tancuri sovietice a căror resursă a fost „de doar...", le-am spus: să facem o comparaţie.

Însă nici unul dintre cei care au rîs nu s-a grăbit să compare... De fapt, Hitler avea problemele sale. La 29 iunie 1941, în buncărul său din beton, are loc o consfătuire a corpului superior de comandă. A trecut prima săptămînă de război şi trebuia luată o hotărîre de principiu: cum să fie folosită gruparea 4 de tancuri. Există două variante. Prima: să fie trimisă direct asupra Moscovei. A doua: la început, să fie trimisă asupra Leningradului şi abia după aceea asupra Moscovei. De la graniţă pînă la Moscova sînt, în linie dreaptă, 1000 de kilometri, însă dacă ataci mai întîi Leningradul şi abia după aceea Moscova, sînt 1700 de km. S-au ridicat glasuri că ar fi bine să se ochească doi iepuri deodată – şi Leningrad, şi Moscova. Alţii spun: nu trebuie să pierdem timpul, trebuie să atacăm direct spre Moscova. Părerile erau împărţite, cînd generalul-colonel A. Jodl a atras atenţia asupra faptului că „deplasarea unităţilor de tancuri la Petersburg poate depăşi motoresursa tancurilor".

Operaţiunea se plănuia în situaţia în care nu vor întîmpina o rezistenţă puternică din partea Armatei Roşii. Vara este caniculară, dacă drumurile sînt proaste, se poate merge pe alături. La urma urmelor, tancul n-a fost proiectat pentru drumuri. La o viteză de 25 km/oră, distanţa de 1.700 kilometri se poate parcurge în 70 ore. Dacă manevrezi, ocoleşti, te întorci, iar o iei înainte, atunci 100 de ore sînt suficiente ca să ajungi de la graniţă la

Piter, apoi la Moscova. Însă înţeleptul general îşi manifestă neliniştea. Iar dincolo de nelinişte, este *cunoaşterea.* Generalul ştie ce înseamnă un tanc, nu l-a văzut doar la paradă. Pentru el, 40-150 ore nu poate părea de rîs. Dacă la 22 iunie toate tancurile germane ar fi avut 150 ore de resursă, n-ar fi fost probleme: ar fi ajuns pînă la Piter, l-ar fi cucerit, apoi ar fi ajuns la Moscova. Dar tancurile germane n-au 150 de ore. Majoritatea se află în jur de 100. De aici şi neliniştea.

A trecut a doua săptămînă de război. La 3 iulie 1941, generalul-colonel F. Halder notează în jurnal: „Campania împotriva Rusiei va fi cîştigată în decurs de 14 zile". În aceeaşi zi se soluţionează problema unde să meargă gruparea 2 de tancuri de lîngă Smolensk. Se pun în discuţie doua posibilităţi: Smolensk-Harkov – 774 km şi Smolensk-Marea Azov – 1.150 km. Nu este noroi, nici zăpadă, nici ger, nu se prevede o rezistenţă din partea Armatei Roşii. Conducerea germană a conchis că războiul este deja cîştigat. Va fi un simplu marş al coloanelor de tancuri; după cîte se pare, nu vor fi împiedicate de nimeni. Dar apare aceeaşi problemă: vor ajunge resursele tancurilor? Tancurile luptau deja de două săptămîni, sînt deja uzate, iar pînă la Harkov, la o viteză de 25 km/oră, trebuie să piardă 30 ore din resurse. Generalii pricepuţi la tancuri îşi manifestă îngrijorarea pe deplin întemeiată. Iar pînă la Marea Azov, este şi mai mult: 40-45 ore.

Istoricii comunişti rîd de resursa minoră a unor tancuri sovietice „învechite". Însă cei care planificau şi conduceau războiul, nu rîdeau de resurse de 30, 40 sau 45 de ore. A avea sau nu asemenea resurse însemna victoria sau înfrîngerea în război.

6

Acum să dezbatem problema: erau oare tancurile sovietice cu resursă de 40-150 ore periculoase pentru Germania? Sau, cu alte cuvinte, ce resursă minimă trebuia să aibă tancurile sovietice pentru a lovi decisiv?

Să calculăm.
De la graniţa sovietică pînă la exploatările petrolifere de la Ploieşti sînt 180 km. E loc neted şi deschis. La graniţă erau concentrate trupele Regiunii militare Odessa. În componenţa lor erau 1043 tancuri (A.G. Horkov, *Grozovoi iuni,* M., Voenizdat, 1991, p.21.). Curînd, trebuiau să mai sosească încă 220 de tancuri. În plus, împotriva României era desfăşurat şi corpul 16 mecanizat (608 tancuri) din regiunea învecinată. În prima jumătate a lui iunie, în spatele acestor trupe, la staţiile de cale ferată, debarcau unităţi şi subunităţi din armata 16, care, sub acoperirea Comunicatului TASS din 13 iunie 1941, fuseseră transferate în secret din Zabaicalie. În componenţa lor erau 1.370 tancuri. Fusese transferată în secret şi armata 19, cu 484 tancuri. Mulţimii de tancuri sovietice i se opuneau trupele romîneşti (60 de tancuri).

Regiunea Odessa şi corpul 16 mecanizat al Regiunii militare speciale Kiev aveau 1,651 tancuri. De 27 de ori mai mult decît cele din România. Dacă luăm în considerare noile achiziţii de tancuri din Regiunea Odessa şi tancurile armatelor debarcate deja în apropierea graniţelor româneşti, raportul devine 3.725 tancuri sovietice împotriva a 60 româneşti, adică peste 60 de tancuri sovietice împotriva unuia românesc. Dacă nu era suficient, atunci împotriva României mai pot fi desfăşurate tancurile corpurilor 9, 19 şi 24 mecanizate, fără să mai vorbim de corpurile de desant aerian, de aviaţie şi celelalte. Tancul „învechit" BT-7M avea pînă şi oficial o viteză de 86 km/ oră (în realitate mai mult). Tancurile româneşti FT-17 aveau o viteză maximă de 9 km/oră. În acest caz, tancurile sovietice puteau pur şi simplu să le ignore. Dacă 1.000 de tancuri s-ar afla în luptă împotriva celor 60 româneşti, sute şi mii de alte tancuri ar putea trece nestingherit spre Ploieşti, fără să ocolească şi fără să efectueze .manevre suplimentare. La viteza de 25 km/oră, se cer 7-8 ore. O noapte. Or, tancurile sovietice sînt rapide, fiind create special pentru astfel de acţiuni. Terenul este neted, solul dur, şoselele bune. Tancurile BT pot merge cu 40-50 km/

oră, chiar cu 70-80 km/oră dacă le scoţi şenilele. Pînă la Ploieşti, sînt TREI ore de mers.

Şi nu-i obligatoriu să ajungă toate pînă la sonde. Dacă ajung zece, e destul. Instalaţiile petroliere pot fi incendiate cu proiectile incendiare... sau pur şi simplu cu o brichetă.

La 23 august 1939, Stalin (cu mîna lui Molotov) a semnat la Moscova un pact în urma căruia Hitler avea de luptat pe două fronturi. Flota britanică a blocat Germania şi n-a mai permis transportul petrolului pe mare. Germania a rămas cu o singură sursă (cea românească) de aprovizionare cu petrol. Pierderea ei ar fi însemnat oprirea industriei germane şi paralizarea armatei, aviaţiei şi flotei. Nu poţi lupta fără petrol. Petrolul nu înseamnă numai combustibil, ci şi materie primă pentru industria chimică, fără de care nu te poţi descurca. Dacă o singură companie sovietică de tancuri, de zece tancuri, îşi va face apariţia în regiunea Ploieşti şi dacă fiecare tanchist va avea în buzunar o cutie de chibrituri, războiul din Europa se va încheia cu înfrîngerea celui de-al treilea Reich.

Dacă Stalin ar fi avut tancuri cu resursă de la 1-2 pînă la 5 ore, chiar şi atunci ar fi fost o primejdie de moarte pentru Germania şi pentru întreaga Europă. Tancurile cu resursă minimală duc lupta de pe loc, îl încătuşează pe inamic, schimbînd din cînd în cînd poziţiile. În acest timp, tancurile cu resursă de 4-5 ore pot ajunge la instalaţiile petroliere.

Germania producea o cantitate importantă de carburant sintetic. Aceasta la sfîrşitul războiului. În 1941, producţia era insuficientă. Dar carburantul sintetic nu poate rezolva toate problemele armatei. Cucerirea Ploieştiului de către trupele sovietice sau incendierea instalaţiilor petroliere ar fi însemnat paralizarea Germaniei. Asta şi aşteptau mii de alte tancuri sovietice. De la Brest şi Lvov, de la Bialostock şi Grodno calea spre Berlin este foarte scurtă. Dacă armata şi aviaţia germane ar fi paralizate, dacă nimeni nu li s-ar mai opune, atunci, pe şosele bune, tancurile ar putea ajunge nu numai la Berlin sau München, ci chiar la Paris, Marsilia şi Brest.

Resursa de 40 ore cursă la o viteză de 25 km/oră înseamnă 1.000 kilometri. Or, Europa Occidentală nu înseamnă regiunea Smolensk sau Pskov. Aici coloanele de tancuri se pot deplasa cu o viteză de două-trei ori mai mare. De aceea, la 40 ore cursă, poţi străbate nu o mie de kilometri, ci două ba chiar mai mult. Pe o raza sub o mie de kilometri de la graniţele sovietice sînt Bucureştiul, Sofia, Atena, Belgradul, Budapesta, Viena, Berlinul, Münchenul, Hamburgul, Copenhaga... Două mii de kilometri înseamnă Parisul şi Roma, Toulouse sau Barcelona.

Iar 150 ore de cursă reprezintă o resursă uriaşă. La viteză de 25 km/oră, la 150 ore de cursă, tancul străbate 3.750 kilometri, fără reparaţii capitale. La o viteză mai mare, pe şoselele europene distanţa va fi şi mai mare. Cu o resursă de 150 ore, poţi cuceri nu numai Europa...

Amintesc, vorbim despre anumite unităţi de tancuri sovietice „învechite”. Celelalte aveau o motoresursă de peste 150 ore.

O lovitură în România ar rezolva şi problema reparaţiei tancurilor. Mii de tancuri în stare perfectă de funcţionare ar ataca Europa, alte mii ar putea fi reparate în linişte şi, pe măsură ce ar fi gata, ar fi trimise în luptă.

Mi s-ar putea răspunde că tancurile nu merg la război în linie dreaptă, ci manevrează. De acord. Există un coeficient de manevră. În operaţiunile ofensive asupra unui inamic slab (şi România, oricît ne-am strădui, nu putem s-o încadrăm printre cei puternici), îndeosebi în operaţiunile prin surprindere, coeficientul de manevră depăşeşte rareori 1,3. Cu alte cuvinte, parcursul real poate fi cu aproximativ 30% peste limita inferioară a sarcinii de luptă. În cazul nostru, la un parcurs de 180 km, pot fi străbătuţi în realitate 230-240 km. Tancul poate străbate această distanţă nu în trei, ci în patru ore.

*

În 1945, Armata Roşie a dat o lovitură prin surprindere trupelor japoneze din Manciuria şi China. Armata 6 tancuri de gardă a efectuat o străpungere fără precedent prin deşert, peste coama muntoasă a muntelui Marele Hingan şi cîmpurile de orez, spre ocean. În 11 zile, armata de tancuri a acoperit o distanţă în linie dreaptă de 810 kilometri, iar detaşamentele sale de avangardă – de 1.100 kilometri. La acţiune au luat parte sute şi sute de tancuri BT-5, BT-7, T-26, aflate încă în dotarea trupelor din Extremul Orient. Tancurile cu resursă mică au fost folosite în luptele de la graniţă, iar tancurile cu resursa de 40 ore şi mai mult au ajuns pînă la ocean.

Concluzia: din august 1939, din momentul semnării pactului Molotov-Ribbentrop, întreaga Europă continentală a trăit sub ameninţarea satîrului sovietic. Lovitura în inima petrolieră a Europei putea fi mortală. Toate tancurile sovietice ultramoderne şi vechi, de-abia ieşite din uzine sau deja uzate, reprezentau o ameninţare atît pentru Germania, cît şi pentru întreaga Europă.

Legendele privind nepregătirea lui Stalin de război pot fi demascate uşor atunci cînd în loc de o examinare unilaterală a problemelor vom efectua una comparată. Totul poate fi aflat prin comparaţie. E păcat că unii istorici respectabili refuză să o facă.

Capitolul 18

Minunile trupelor de gardă

Nu există minuni.
I. Stalin

1

În primăvara lui 1942, Armata Roşie a suferit subit cîteva înfrîngeri distrugătoare: în luptele de la Rjev a fost încercuită şi nimicită armata 39, în încercuirea de la Viazma, armata 33 a generalului-locotenent M.G. Efremov a fost ruptă de celelalte şi a pierit în încercuire armata 2 de şoc a generalului-locotenent A.A. Vlasov; a fost spart frontul din Crimeea, pierind armatele 44, 47 şi 51; în bătălia de la Harkov au fost nimicite armatele 6, 9, 28 şi 57, şapte corpuri de tancuri şi cavalerie autonome, un număr important de divizii, brigăzi şi regimente de întărire, au fost pierdute mii de tancuri şi tunuri, însemnate rezerve strategice, sute de mii de ofiţeri şi soldaţi, frontul a fost rupt pe o distanţă uriaşă iar trupele germane, neîntîmpinînd rezistenţă, s-au infiltrat imediat prin uriaşa ruptură pe două direcţii: Caucaz şi Stalingrad.

Luarea Caucazului aproape că însemna prăbuşirea regimului stalinist. Caucazul înseamnă petrol. Căderea Stalingradului însemna acelaşi lucru: prin Marea Caspică, petrolul mergea în sus pe Volga. Cel mai simplu mijloc de a tăia artera petrolieră era ieşirea la Stalingrad. Se cerea un singur lucru: să te infiltrezi pînă la mal, să instalezi două tancuri pe taluz şi sa scufunzi barjele cu petrol. Trupele sovietice se retrag în debandadă. Mai simplu spus, fug. Stalin instituie ordinul fulger nr.227 privind detaşamentele de baraj şi batalioanele disciplinare şi asmute comisarii şi cekiştii. Dar nici bestialităţile lor, nici ordinele nu opresc trupele sovietice demoralizate. Trebuie rezerve proaspete. Dar rezervele au fost epuizate în cursul ofensivei de iarnă, în cursul încercărilor eşuate de a sparge blocada Leningradului, în tentativele de a salva situaţia de la Harkov şi din Crimeea.

Aşadar, de unde rezerve? Lipsa lor înseamnă sfîrşitul. Pe Stalin îl poate salva doar o minune.

Şi ea s-a săvîrşit.

2

În acel moment, în Armata Roşie erau nouă corpuri de infanterie de gardă, uzate în luptă, vlăguite şi neputincioase. Era imposibil să le scoţi din acele zone ale frontului unde luptau.

Totuşi, în Caucaz, în faţa diviziilor şi corpurilor de armată ale armatei 4 tancuri, s-au ridicat brusc, ca un zid, două corpuri de gardă noi, proaspete, de elită şi echipate complet: corpurile de armată 10 şi 11. Apariţia lor în momentul critic chiar acolo unde trebuia a salvat situaţia. Comandamentul sovietic a avut posibilitatea să-şi tragă răsuflarea, să-şi regrupeze trupele şi să restabilească situaţia, transformînd fuga în neorînduială a unităţilor într-o retragere organizată, apoi în lupte de durată, în sfîrşit în contraofensivă.

Şi pe direcţia Stalingrad s-a petrecut o minune. În acel moment, în Armata Roşie erau 31 de divizii de infanterie de gardă. Toate diviziile de gardă fuseseră de bună seamă introduse deja în luptă, multe erau chiar decimate. Era imposibil să fie scoase din maşina de tocat carne în care se învălmăşeau şi trimise la Stalingrad... Şi deodată la Stalingrad apare prin surprindere divizia 32 infanterie de gardă: proaspătă, de elită, nouă. Imediat după ea apar diviziile 33, 34, 35, 36. Piatra de moară de la Stalingrad se învîrteşte: Hitler adaugă ceva, Stalin adaugă şi el. Miza creşte. Tovarăşul Stalin scoate asul din mînecă – introduce în luptă armata 1 de gardă a generalului-locotenent F.I. Golikov, avînd în componenţă cinci divizii infanterie de gardă: 37, 38, 39, 40 şi 41.

Anterior existaseră doar regimente şi brigăzi de gardă, divizii şi corpuri de gardă. Pentru prima oară există o întreagă armată de gardă ! Şi nu o simplă armată, ci una proaspătă, echipată complet. Ban la ban trage. Peste toate, avea în frunte un fost şef GRU...

De unde provin oare aceste trupe?

3

Războiul îşi urma cursul iar minunea cu trupele de gardă s-a petrecut. În vara lui 1943 a avut loc crunta bătălie de la Kursk. Inamicul a dat două lovituri extrem de puternice pe cele două direcţii, nereuşind să rupă apărarea trupelor sovietice. Printre multele cauze: remarcabila activitate a spionajului sovietic, care a descoperit planurile inamicului, superioritatea Armatei Roşii în cantitatea şi calitatea tehnicii de luptă, o conducere inteligentă a trupelor, fermitatea trupelor sovietice în apărare... A fost totuşi o minune. Lovitura germană dinspre nord o avea în seamă armata 13 a Frontului central. În componenţa acesteia exista corpul 18 infanterie de gardă: remarcabil, completat cu tineri de elită. Iar în sud, au apărut ca din pământ diviziile de gardă.

După ce au parat loviturile inamicului, trupele sovietice au trecut ele însele la un atac decisiv. Şi iar minune ! A fost adusă în luptă rezerva strategică, Frontul de stepă, avînd în componenţă, printre altele, armata 4 de gardă refăcută în întregime cu militari şi ofiţeri de elită. Împreună cu ea luptă armata 5 de gardă, care nici ea nu avea soldaţi obişnuiţi, ci gardişti adevăraţi.

Tovarăşul Stalin i-a împins în luptă pe gardişti, ei au luptat minunat, dar războiul i-a devorat oamenii încît din nou a apărut criza, şi s-a petrecut o nouă minune. Tovarăşul Stalin avea întotdeauna o divizie de rezervă din garda de elită, un corp de armată sau o întreagă armată de gardă.

Un pai în plus frînge spinarea cămilei. Tovarăşul Stalin a avut mereu în mînă un asemenea pai. Nu numai un pai; un întreg snop, dacă trebuia. Ba chiar un stog uriaş. Ultima minune s-a întîmplat în martie 1945, în cursul operaţiunii de apărare de la Balaton.

La sfîrşitul războiului, Stalin a ajuns la un rezultat de plîns: o întreagă generaţie de flăcăi şi bărbaţi a pierit în mlaştini şi hăţişuri neştiute. La sfîrşitul războiului, poporul s-a împuţinat. „Trupele sînt extrem de bine înarmate, însă ruşii suferă tot mai mult de lipsa oamenilor. Infanteria de atac constă în cea mai mare parte din muncitori din

Răsărit şi polonezi, reţinuţi în raioanele noastre orientale." Aceste fapte sînt notate în jurnalul doctorului Goebbels la 3 martie 1945. Însemnarea nu este făcută pentru propagandă, şi nici pentru publicare. Nu se poate replica nimic. Satul sovietic era rănit de moarte de către colectivizare şi doborît definitiv de „marele război pentru apărarea patriei". Nu s-a ştiut şi nu s-a voit să se cruţe poporul. Războiul a înghiţit mujicii !

Însă, pentru orice eventualitate, tovarăşul Stalin avea rezerve... La 16 martie s-a înregistrat o nouă minune. Iată ce s-a întîmplat. La începutul lui 1945, Armata Roşie cucereşte ultima sursă de petrol demnă de atenţie, aflată în Ungaria. Germania trebuia să se prăbuşească. Hitler a întrerupt imediat ofensiva împotriva trupelor americane din Ardeni şi a strămutat principala forţă de şoc – armata 6 tancuri SS – în Ungaria. Începe ultima ofensivă în raionul lacului Balaton: petrolul trebuie apărat. Pentru trupele sovietice situaţia s-a complicat pînă la disperare, dar armatele 4 de gardă şi 26 au oprit armata 6 tancuri SS. În acest moment, tovarăşul Stalin a aruncat iarăşi pe masă asul din mînecă: a introdus în luptă armata 9 abia înfiinţată, formată din corpurile 37, 38 şi 39 infanterie de gardă, fiecare cu cîte trei divizii de infanterie. Armata 9 de gardă era refăcută în totalitate cu cei mai buni soldaţi. Ea a dat o lovitură clasică pe flanc şi în spatele armatei 6 de tancuri. Apoi a pornit impetuos spre Viena; a urmat operaţiunea de la Praga şi ieşirea la malul Elbei.

Concluzia: în cele mai critice momente de război s-au găsit întotdeauna rezerve de elită: divizii, corpuri de armată şi armate întregi de gardă pe care Stalin le-a aruncat în luptă şi a obţinut rezultate în folosul său.

În institutele şi academiile militare, operaţiunile se studiază temeinic, dar cînd vine rîndul minunilor, profesorii nu le explică, ci declară pur şi simplu: s-a întîmplat o minune, existau rezerve, s-au introdus forţe noi în luptă şi, normal, am cîştigat...

De fiecare dată voiam să ridic mîna sus şi să întreb sfios:

dar de unde, tovarăşe colonel, de unde această armată de gardă?

Însă eu, învăţat cu o experienţă amară, nu puneam întrebări de prisos. Ştiam că toţi cei prea curioşi din academiile şi institutele noastre sînt numiţi Kutuzovi, Bonaparţi, Macedoni şi rareori vreunul dintre ei mai termina cursurile...

Aşa că am tăcut, deşi începusem să aflu personal despre aceste minuni cu mult înainte.

4

La 12 iunie 1964, compania noastră de la Şcoala militară din Kalinin îşi făcea stagiul la divizia 35 infanterie motorizată de gardă din Lozov „Steagul Roşu”, încununată cu ordinele Suvorov şi Bogdan Hmelniţki, din Regiunea militară Moscova, centrul de învăţămînt Putilovo.

Ştiam ce ne aşteaptă, de aceea nu ne miram de nimic. Ne aştepta o viaţă militară foarte aspră şi o pregătire de luptă la nivelul standardelor mondiale şi chiar peste acestea. Aveam 17 ani, pe umerii noştri apăsau deja şase ani de şcoală militară, iar acest stagiu nu era nici pe departe primul. Nu mai avea ce să ne mire...

Cu toate acestea...

În stagii se punea accentul pe practică. Te extenuau în asemenea grad, încît noaptea tîrziu, cînd terminai cursurile, mulţi cădeau din picioare în corturi, pe saltelele anemice (o saltea la două persoane, şi foarte tari), şi adormeau fără să reuşească să se dezbrace, chiar fără să se mai descalţe. Şi bine făceau: peste două ceasuri suna alarma, iar tu erai deja în cizme...

Acolo, aproape că nu studiam teorie. Doar foarte puţin: fiecare nou-sosit într-un regiment, brigadă sau divizie sovietică era obligat să aibă măcar o imagine de ansamblu despre tradiţia lor de luptă...

„Tovarăşi elevi, strălucita noastră divizie 35 infanterie moto de gardă a fost formată în 1942 pe baza corpului 8 desant aerian...”

E greu de spus cum m-am putut ţine pe picioare, ascultînd un asemenea lucru... Fiecare om normal ştie că Armata Roşie a intrat în război avînd cinci corpuri de desant aerian, numărate de la unu la cinci. În războiul defensiv ele nu sînt necesare, încît au fost folosite ca simplă infanterie... Dar de unde corpul 8 desant aerian?

Antrenamentele, lecţiile, tragerile îşi urmau cursul. Doar duminicile după prînz se dădeau cîteva ore libere şi tuturor celor care nu cădeau în grupa de serviciu li se permitea în acest răstimp „să se odihnească culcat”. Compania se prăbuşea în paturi dintr-o suflare şi „odihnindu-se culcat” dormea buştean. Nu întreaga companie dormea. În acest răstimp, unii făceau de pază, alţii de serviciu la bucătărie sau mergeau „voluntar” la discuţii individuale cu *zampolit*-ul.

În zilele obişnuite n-aveam nici un minut liber, dar munca politică trebuia dusă. Ea consta din cursuri politice colective o dată pe săptămînă, sîmbăta, dar trebuia să lucrezi şi individual: de unde timp şi pentru asta? Aşadar, *zampolit*-ul batalionului sau al regimentului, activiştii de partid de la nivel de divizie abia aşteptau acele ore cînd era permisă „odihna culcat”. În acele ore se aruncau asupra noastră. Serviciul se făcea cînd îţi venea rîndul, dar „voluntarii” la discuţiile individuale cu *zampolit*-ul se alegeau prin tragere la sorţi.

Însă în plutonul nostru nu se trăgea la sorţi, pentru că exista printre noi un tovarăş cu evidente semne de deviaţie. Spre uşurarea generală a plutonului, mergea la discuţiile voluntare cu *zampolit*-ul, salvîndu-i astfel pe ceilalţi. Pentru ca alţii să se poată „odihni culcat”, salvatorul era plătit de pluton cu tachinări şi glume nesărate.

Acest amator de discuţii politice, aţi înţeles, eram eu.

Şi cum altfel, dacă am auzit despre corpul 8(!) desant aerian ?

5

Corpul 8 desant aerian ! Nici pînă acum nu înţeleg cum de nici unul dintre tovarăşii mei nu a fost consternat de acest număr. De cum l-am auzit, îl şi visam în fiecare noapte. Cînd se dădea stingerea, închideam ochii şi imediat îmi apărea în minte corpul 8 desant aerian. Toată noaptea, pînă în zori, pînă la cel dintîi strigăt al plutonierului Alferov: „Compania a şasea ! Sculaaa-rea !”

Următoarea noapte iar o petreceam cu corpul 8, următoarea la fel.

Şi iată mult aşteptata duminică. Puteam să vorbesc cu *zampolit*-ul regimentului 100 infanterie moto de gardă din divizia 35 infanterie motorizată şi să-l întreb despre corpul 8 desant aerian, din care divizia îşi trăgea obîrşia...

O dimineaţă lungă, fără sfîrşit, curăţirea armamentului din dotare, mulţimea fleacurilor de tot felul, prînzul, iar după prînz...

Statul-major al diviziei, secţia politică, muzeul militar. Pe coridor, drapelul de luptă cu ordinele primite. Sub drapel stă o santinelă cu automat.

În muzeu, *zampolit*-ul regimentului ţine munca individuală cu efectivul personal. Cînd i-am pus prima întrebare m-a întrebat dacă mă interesează problema. Nici nu trebuia să mă mai întrebe: îmi ardeau ochii în cap, aşteptînd să-mi dea amănunte.

Şi mi-a dat.

6

Un lucru foarte interesant pentru oricine: structura organizatorică a unităţilor şi subunităţilor militare, sistemul de numerotare. Înarmarea, tactica şi celelalte sînt deja pe locul al doilea. De aceea i-am pus prima întrebare: înainte de primirea titlului *de gardă,* ce număr purta divizia?

Răspunsul m-a şocat: acelaşi, 35. Divizia s-a format cu acest număr de la început, fără să intre în luptă. Denumirea de *gardă* şi numărul le-a primit în avans.

A fost pentru mine o mare descoperire. Ştiam că subunităţile dotate cu dispozitive de foc în salve BM-8, BM-

13, M-30 şi BM-31 s-au format ca subunităţi de gardă, primind această denumire în avans. În cazul primirii tancurilor IS-2, regimentele de tancuri grele se transformau în regimente de tancuri grele de asalt. Însă marile unităţi şi unităţile tuturor celorlalte genuri de trupe primeau titlul de gardă numai în luptă. Aşa consideram. Şi deodată m-am lămurit că uneori şi diviziile de infanterie primeau acest titlu încă înainte de intrarea în luptă.

Însă pentru ce? Pentru ce merite? Dar continuaţi, tovarăşe colonel, continuaţi.

A continuat: în timpul războiului, la 21 de militari din divizia 35 de gardă li s-a conferit titlul de „Erou al Uniunii Sovietice”. Primul dintre aceştia a fost locotenentul Ruben Ibarruri.

— Ce familie, tovarăşe colonel, e siberian sau ce?

— E fiul secretarului general al Partidului Comunist Spaniol, tovarăşa Dolores Ibarruri.

— A, aşa deci.

— În general spaniolii sînt băieţi curajoşi. Luptă cu nădejde.

— Care spanioli?

— Corpul nostru de desant aerian avea specific spaniol, iar tovarăşii spanioli luptau în efectivul său... Ruben, e drept, n-a început războiul în corpul nostru de armată. Noi am fost în al doilea val, dar el a vrut să se evidenţieze încă din primele zile, de aceea în primele zile ale războiului a fost în corpul 7 mecanizat.

— La Vinogradov?

— La Vinogradov. Acolo a fost şi fiul lui Stalin, Iakov, şi alţii... E binecunoscut că acest corp 7 mecanizat se pregătea pentru astfel de acţiuni.

— Nu este cunoscut, tovarăşe colonel.

— Nu despre asta-i vorba. Să ne întoarcem la spaniolii noştri.

— Dar parcă nu împotriva Spaniei se pregătea războiul, ci împotriva Germaniei?

— Împotriva Germaniei era primul val de corpuri de armată, însă noi eram în al doilea ! Pricepe !

M-am străduit să pricep. Dar dubiile s-au înmulţit fără

să mai înţeleg nimic.

Stagiul următor, din 1965, s-a desfăşurat tot în divizia 35 infanterie de gardă. Într-un an m-am pregătit temeinic şi eram gata să pun o mulţime de întrebări. Nu mi-a fost însă dat să le pun. În loc de răspunsuri, a urmat un avertisment prietenesc al colonelului combatant pe front: dacă eşti prea curios, dacă vrei să afli şi să compari prea multe, o să te ducă mintea la rele.

Mi-a recomandat să nu mai gîndesc. Dacă totuşi gîndesc, să nu se vadă. E mai bine. Poţi ajunge pînă la steluţele cele mai mari, flăcăoaş – mi-a spus cu tristeţe – dacă nimeni nu bănuieşte în tine un *sapiens.*

Capitolul 19

Cîte tancuri grele avea Hitler ?

Nemţii au descoperit cu mirare că era aproape imposibil
de oprit tancurile KV.
Robert Goraiski, *World War II Almanac,* 1931-1945,
London, Hamish Hamilton, 1981, p.164

1

E uşor să clasifici generalii din cel de-al doilea război mondial în buni şi răi. Pentru aceasta, există o metodă infailibilă. Dacă generalul a înţeles rolul tancului în război, înseamnă că îl aşteaptă victoria. Dar dacă nu l-a înţeles, înseamnă că va fi bătut. Aici este hotarul care separă geniile războaielor de generalii obtuzi. Această regulă nu comportă excepţii. Sensul ei constă în faptul că avioanele, fie şi cele mai rapide, vasele, fie şi cele mai puternice, nu pot cuceri sau stăpîni nici măcar un metru pătrat de teritoriu. Înfrîngerea armatelor inamicului, a cuceri şi

deţine teritorii – la asta se reduce în final toată strategia. O asemenea sarcină o au tancurile (se înţelege, în colaborare cu infanteria, artileria, aviaţia etc.). În timpul războiului, orice oraş german putea fi distrus pînă în temelii de bombardiere. Însă oraşul capitula numai atunci cînd pe străzile sale distruse intrau în trombă tancurile inamicului.

Nu numai oraşele germane au fost ocupate de tancuri, ci oraşele din toate ţările pe unde a trecut războiul: Varşovia şi Roma, Viena şi Praga, Budapesta şi Belgrad, Atena şi Riga, Tallin, Vilnius, Bruxelles. Pretutindeni, noii stăpîni au venit pe tancuri. Parisul şi Kievul, Minskul şi Smolenskul au căzut fiindcă au fost ocolite de tancuri. În mult pătimitul oraş Helsinki, distrus de aviaţie, tancurile n-au apărut pe străzi, iar oraşul a rezistat. Nici în Londra, distrusă de aviaţie, nici la Moscova, tancurile inamicului n-au apărut pe străzi, de aceea aceste oraşe n-au fost pierdute. Piterul a fost şi el distrus de aviaţie. Mai mult, oraşul a fost bombardat luni în şir de artileria grea, foametea a pus stăpînire pe el, dar tancurile n-au reuşit să pătrundă pe străzi şi oraşul n-a fost cucerit...

În războiul trecut, tancurile au fost o armă strategică. Cel care n-a înţeles rolul tancurilor a fost sortit pieirii. De aceea, cînd vorbim despre pregătirea de război, nu se poate să nu pomenim despre tancuri. Să începem cu cele grele, căci tancul greu este un fel de dictator faţă de celelalte. E ca un leu în împărăţia animalelor. Nu degeaba în timpul războiului tancurile grele au primit nume de fiare sau de dictatori de temut.

Acum oricine înţelege rolul tancurilor, dar în 1941 numai două armate din lume erau conştiente despre necesitatea de a avea tancuri grele. Este vorba de armatele Germaniei şi ale URSS.

2

Ordinul de începere a lucrărilor la proiectul primului tanc greu german a fost dat la 26 mai 1941. Proiectul se

numea VK4501: 45 tone, primul prototip. La 22 iunie, constructorii germani au reuşit să contureze primele schiţe. Pînă la prototipurile experimentale mai era mult, dar experimentul fusese întreprins, deşi numai pe hîrtie.

Proiectul tancului greu debutase în Uniunea Sovietică mai devreme: în 1930. În 1933, primul tanc greu sovietic T-35 a intrat în producţia de serie şi a fost introdus în arsenalul trupelor. Era un gigant cu o greutate de 45 de tone, cu un echipaj de 11 persoane, cu trei tunuri şi şase mitraliere şi cu un blindaj de 30 mm. Tancul T-35 s-a perfecţionat continuu. De pildă, la modelul din 1938 numărul de mitraliere a crescut la şapte, iar blindajul a atins 50 mm. Ultima serie de T-35 a intrat în dotarea trupelor în 1939. Însă tancul a fost perfecţionat şi după ce a încetat producerea sa. După războiul din Finlanda, toate tancurile T-35 au fost reintroduse în uzine şi li s-a consolidat blindajul pînă la 80 mm. Greutatea tancului a crescut pînă la 50 de tone.

În 1939 au fost experimentate în condiţii de luptă trei tipuri de tancuri grele sovietice ultramoderne: KV-1, SMK şi T-100. Au fost testate pe teren „antitanc”, în condiţii în care folosirea tancului în luptă este teoretic imposibilă. Tancurile grele sovietice au rezistat la sarcinile extreme ale războiului din Finlanda: lipsa drumurilor, stîncile ascunse sub zăpadă, păduri de nepătruns, mlaştini, foc nimicitor, cîmpuri de mine ascunse, şanţuri antitanc, obstacole anticar din stîlpi de fier sau lemn, arici de oţel, escarpe şi contraescarpe, zăpadă pe turele, geruri de crăpa oţelul !

Cruntul experiment din Finlanda a demonstrat că tancurile sovietice pot să lupte chiar şi în asemenea condiţii, ba chiar cu succes.

Din cele trei tancuri experimentate, cel mai bun a fost socotit KV-1. La 19 decembrie 1939, a intrat în dotarea Armatei Roşii, iar industria a primit ordin să-l fabrice în serie.

În februarie 1940 a fost experimentat în condiţii de luptă tancul greu KV-2, intrat şi el în dotarea forţelor armate.

KV-1 şi KV-2 cîntăreau 47, respectiv 52 tone. KV este primul tanc din lume cu blindaj antiobuzier real. Blindajul frontal avea 100 mm, cu posibilitate de creştere ulterioară. Şenilele late ofereau posibilitatea de a lupta pe aproape orice teren şi în orice condiţii atmosferice. Literalmente şenilele late ale tancului KV au biruit natura. Imaginaţi-vă situaţia anului 1941. Tancurile germane patinează în noroi şi zăpadă, echipajele (şi viitorii istorici) blestemă lipsa drumurilor şi vremea rea, iar KV-ul trece prin noroi şi zăpadă, învăluie pe flancuri şi prin spate, alege ţintele, le distruge şi merge impetuos înainte. Iar dacă Hitler a pierdut războiul, nici noroiul, nici gerul nu e de vină, ci constructorii germani, care au mizat pe victorii uşoare, au construit tancuri pentru un război de operetă, pentru condiţii de seră, pentru operaţiuni numai în sezonul estival şi numai acolo unde existau şosele foarte bune. Trebuiau să construiască tancuri pentru război, nu pentru paradă. Şi trebuiau, experimentate în Finlanda. Trebuiau şenile mai late. Şi motoare diesel.

KV aveau un motor diesel de 600 C.P. După cum ştim deja, motorul diesel sovietic depăşea toate motoarele tancurilor străine la capitolele putere, rezistenţă, economicitate. În afară de acestea, folosirea motorului diesel scădea simţitor posibilitatea apariţiei unui incendiu. Un astfel de motor, sau măcar unul apropiat în privinţa datelor tehnice, nu avea nici o ţară din lume la începutul războiului şi n-a avut nici pînă la sfîrşitul acestuia.

KV-1 avea un tun de 76 mm cu ţeava lungă. Nu avea egal în lume la acea dată. Să comparăm cu Germania ce avea tancuri splendide, care au îngenuncheat întreaga Europă continentală. Cel mai puternic tun pentru tancuri germane de la începutul războiului avea 75 mm şi ţeava scurtă. Este vorba de tancul T-IV. Viteza iniţială a proiectilului era de 385 m/s. Este un tun foarte bun. Însă KV-1 avea o viteza iniţială a proiectilului de 662 m/s.

Diferenţa de viteză iniţială nu constă numai în diferenţa de energie a proiectilului, dar şi în precizia de tragere.

KV-2 avea şi o utilare mai puternică, deţinînd un obuzier
de 152 mm. Cel mai puternic proiectil german al timpului avea 6,8 kg. E un proiectil bun pentru o armă rezonabilă. Dar KV-2 trăgea cu proiectile antibeton cu o greutate de 39,9 kg (viteza iniţial 529 m/s) şi cu obuze cu efect de mină de 48,7 kg. Există mărturii şi despre un proiectil de 50,8 kg. Şeful Marelui Stat-Major al trupelor terestre ale Germaniei, generalul colonel Franz Halder, n-a crezut pur şi simplu, cînd a fost înştiinţat de o armă de un asemenea calibru existentă pe un tanc sovietic (vezi însemnarea din jurnalul de serviciu din 24 iunie 1941).

Concurenţii tancului KV, tancurile grele SMK (55 tone) şi T-100 (58 tone) au trecut şi ele experimentele şi, pe oricare ar fi căzut alegerea, ar fi putut fi produs în serie. Au mai fost create şi prezentate pentru experimente la nivel de stat şi tancurile KV-3 şi KV-220. Se efectuau lucrări de proiectare a tancului KV-4, cu o greutate de 90 tone şi a tancului KV-5, de 100 tone (după unele informaţii KV-5 avea 150 tone).

Astfel, Germania şi URSS împărţeau primele două locuri în privinţa construirii de tancuri grele. Pe al treilea loc nu exista nimeni: în acel moment, în toate celelalte ţări ale lumii, generalilor şi constructorilor nici măcar nu le trecea prin cap să aştearnă pe hîrtie proiectul unui tanc greu.

Aşadar iată situaţia: în Germania tancul greu se află numai pe hîrtie, iar în celelalte ţări nici măcar atît. Uniunea Sovietică este singurul stat din lume care, în 1941, avea tancuri grele şi în stadiul de prototip experimental, şi în producţia de serie. Armata Roşie este singura armată din lume cu tancuri grele în dotare. În acest domeniu Uniunea Sovietică nu avea întîietatea, ci dominaţia absolută. Toate celelalte state aveau în cel mai bun caz proiecte îndrăzneţe.

Acum să ne situăm în locul unui oarecare istoric militar comunist sovietic de la sfîrşitul anilor '50. Situaţia este

următoarea: de la Comitetul Central se cere să se născocească dovezi privind nepregătirea Uniunii Sovietice de război, să se demonstreze prin orice înşelăciune, prin orice fel de măsluiri că ruşii sînt proşti, iar nemţii deştepţi. În special să se demonstreze că ceea ce exista numai pe hîrtie, respectiv tancul greu german, este comparabil cu unul real, verificat în condiţii de luptă şi produs în serie, respectiv KV-ul. Comuniştii dădeau ordine să se scrie în aşa fel istoria încît superioritate evidentă (mai precis dominaţia absolută sovietică) în domeniul construcţiei de tancuri grele să fie ascunsă. Lucrurile trebuiau tulburate în aşa fel, încît să nu sară în ochi pregătirea sovietică de război. Trebuiau născocite trucuri pentru ca tancurile grele să nu apară cu nici un chip în statistică.

Istoricii comunişti au născocit trucurile. Îi invidiază pînă şi cei mai buni iluzionişti ai lumii.

3

Primul truc: tancul T-35 a fost declarat învechit şi s-a hotărît să nu fie menţionat în statistică. Iar ca nu cumva să ne treacă prin cap să-l includem totuşi, în Uniunea Sovietică nu s-au publicat niciodată informaţii despre numărul acestor tancuri. Însă ÎN ACEL MOMENT NU EXISTA ÎN ÎNTREAGA LUME ALT TANC EGAL CU T-35.

Să comparăm. Cel mai puternic motor de tanc german era NL 120 TRm de 265 C.P. E un motor foarte puternic pentru acele timpuri. Însă „învechitul” T-35 are 500 C.P. Cel mai bun tanc german are un blindaj de 30 mm, plus alţi 30 mm suplimentari, în total – 60. Pe atunci blindajul era la nivelul standardelor internaţionale şi chiar le depăşea. Însă „învechitul” T-35 are 80 mm. Pe cele mai bune tancuri germane se afla un tun şi două mitraliere, pe T-35 – trei tunuri şi şase-şapte mitraliere. Totul este relativ: T-35 poate fi declarat „învechit”, însă atunci cum vor fi TOATE tancurile din celelalte ţări din lume? T-35 deţinea superioritatea în privinţa armamentului, a blindajului, a puterii motorului, adică la parametri

principali. În plus, T-35, cu toate dimensiunile şi greutatea sa, avea o apăsare specifică a solului mai mică decît tancurile germane, adică avea un grad mai mare de impenetrabilitate, nu se împotmolea în zăpadă, noroi sau în sol afînat, unde se împotmoleau de obicei tancurile de două sau de trei ori mai uşoare ale celorlalte armate.

Dacă T-35 este declarat „învechit”, atunci şi celelalte tancuri din lume trebuie declarate învechite şi neluate în seamă în statistici.

Aici însă istoricii de la Kremlin nu sînt de acord cu mine. Au luat în calcul tancurile germane. Toate pînă la unul. Mai mult, au luat în calcul şi tancurile aliaţilor Germaniei. Cele româneşti, de pildă. Cel mai bun tanc din România era FT-17, cumpărat din Franţa. 17 este anul naşterii: 1917. Ultimele tancuri FT au ieşit de pe poarta fabricilor în 1919. În cursul Războiului civil, două tancuri FT româneşti au fost capturate de Armata Roşie. Remontate şi revopsite, au devenit primele tancuri sovietice: „Luptătorul pentru libertate, tovarăşul Lenin” şi „Luptătorul pentru libertate, tovarăşul Troţki”. În 1941 cele două tancuri sovietice (foste româneşti, mai precis foste franceze) nu se mai păstrau nici măcar în muzee, însă „suratele” lor se aflau în armata României. Şi n-au fost denumite învechite, ci au fost luate în calcul bucată cu bucată. Fiecare istoric comunist ştie cu precizie cîte tancuri existau în România. Informaţiile sînt date publicităţii: exista o brigadă de 60 de tancuri FT-17. Însă acestea cîntăreau 6 tone, echipajul era format din doi oameni, blindajul avea 16 mm, armamentul era format fie dintr-o mitralieră, fie dintr-un tun de 37 mm cu ţeava scurtă, care nu penetra nici un fel de blindaj, nici măcar unul antiglonţ. Puterea motorului era de 39 C.P. Viteza maximă 9 km/oră. Comparaţi acest tanc cu „învechitul” T-35. Avem în faţă familii întregi de tancuri şi avioane sovietice „învechite”. Comuniştii preferă să le uite şi să nu le includă în statistici.

Organul central al Ministerului Apărării, ziarul *Steaua Roşie* n-a făcut cunoscut niciodată numărul tancurilor T-35 din Armata Roşie în iunie 1941. E secret de stat. Însă

Steaua Roşie n-a pregetat niciodată să arunce cu noroi asupra tancurilor sovietice. Ultimul exemplu: organul central al Ministerului Apărării numeşte tancul T-35 „greoi” (4 noiembrie 1994).

Steaua Roşie foloseşte un procedeu irefutabil. Prin el poţi defăima orice maşină gigant. Exista în Rusia admirabilul bombardier strategic Tu-160. E o capodoperă a zborului. Nu ai ce să le reproşezi creatorilor modelului. Ar trebui să li se ridice monumente încă din timpul vieţii. Însă prin metoda ziarului *Steaua Roşie* acest avion poate fi ponegrit, declarîndu-se că este greoi în comparaţie cu orice avion de vînătoare. Aşa este, într-adevăr. Prin aceeaşi metodă poate fi defăimat orice submarin greu. Într-adevăr un submarin din seria „K” (Crucişător) este greoi în comparaţie cu un submarin din seria „M” (Malintka). Poţi să critici orice vas mare, căci un vas de linie este într-adevăr greoi în comparaţie cu o vedetă torpilor, iar un crucişător cu propulsie nucleară este greoi comparativ cu o şalupă cu reacţie. Orice maşină-gigant este greoaie în comparaţie cu o maşină obişnuită. T-35 este un tanc-gigant. În alte ţări nu existau astfel de tancuri. Pe orice maşină mare poţi lipi eticheta „greoi”. Orice minune a tehnicii poate fi minimalizată prin acest procedeu. Cu asta se ocupă băieţii de la *Steaua Roşie*. Pentru munca lor Rusia îi plăteşte cu bani frumoşi.

E uimitor, însă Ministerul Apărării al Rusiei şi organul său central *Steaua Roşie* folosesc această metodă irezistibilă numai împotriva Rusiei. Portavioanele atomice gigantice americane, modernele tancuri britanice Chalenger n-au fost denumite niciodată „greoaie”. Vasele de linie gigantice japoneze din timpul celui de-al doilea război mondial n-au fost denumite nici ele „greoaie”. Epitetele jignitoare ale Ministerului Apărării şi ale ziarului său s-au îndreptat numai împotriva Rusiei şi a Forţelor sale Armate. Însă cu toate că T-35 e gigantic, cum altul nu-i, se poate compara calitativ cu orice alt tanc din arsenalul lui Hitler şi al aliaţilor săi. Să facem comparaţia: viteza maximă la T-35 este de 30 km/oră, iar viteza tancului

românesc FT-17 este de 9 km/oră. Ministerul Apărării defăimează tancul sovietic. Tovarăşii din acest minister au împărţit toate tancurile din 1941 în grele, ultramoderne şi uşoare şi învechite. Conform acestei clasificări, T-35, cu o greutate de 50 de tone, fabricat în 1939 şi modernizat în 1940, este trecut în rîndul tancurilor uşoare şi învechite. Iar tancul românesc, cu o greutate de şase tone, fabricat în 1917, este considerat ultramodern şi greu.

4

Colonelul Victor Alexandrovici Anfilov a obţinut măreţe realizări în domeniul ştiinţei. El a descoperit formula: doi români cu o mitralieră, protejaţi de un blindaj de 16 mm sînt mai puternici decît 11 ruşi cu trei tunuri şi şapte mitraliere, protejaţi de un blindaj de 80 mm. În plus, viteza ruşilor este de trei ori mai mare. Nu face nimic, şi-a zis Anfilov, oricum românii sînt mai tari. Citiţi cărţile colonelului: tancurile româneşti sînt socotite toate, iar T-35 deloc ! Tancurile T-35 sînt declarate învechite şi scoase din statistici de parcă n-ar fi existat niciodată.

Iar Anfilov a insistat şi a izbîndit în demersul său: doi români cu o mitralieră sînt consideraţi o forţă, iar ruşii nu. În aceasta constă aportul lui Anfilov la ştiinţă. Cu această formulă a păşit triumfal, tot înainte pe drumul vieţii. Rusia recunoscătoare l-a răsplătit din belşug cu onoruri, titluri, medalii, ordine, apartamente, vile. Cum a reuşit acest lucru? Foarte simplu: a scos la iveală tocmai acele formule care se aşteptau de la el şi care i se cereau de la Secţia ideologică a CC-ului. S-a primit sarcina să se demonstreze că Uniunea Sovietică nu era pregătită de război. Să se demonstreze prin orice mijloace. Problema fusese pusă dinainte la CC., iar îndeplinirea sarcinii a revenit unui oarecare Anfilov. S-a hotărît ca rezultatul cercetărilor să fie următorul: ruşii nu sînt capabili de nimic. Lui Anfilov i se cerea numai să găsească formule din care să rezulte răspunsul convenit. Şi le-a găsit. Şi iată că academicianul Anfilov este oaspete de onoare la înalte instituţii ştiinţifice,

unde s-a stabilit demult că românii sînt incomparabili superiori ruşilor în privinţa calităţii tehnicii de luptă şi în arta războiului. Tovarăşe colonel Anfilov, după părerea dumneavoastră, coloneii români sînt superiori celor ruşi şi la capitolul dezvoltării intelectuale?

5

Indicaţiile Secţiei ideologice a CC, date cîndva, nu-şi pierd forţa, ele sînt transpuse în viaţă neabătut. „Există o superioritate uriaşă a inamicului în tancuri, aviaţie şi dotare materială... În orice situaţie, nu s-ar fi schimbat nimic în mod esenţial. Avînd o superioritate de cinci-şase ori mai mare, inamicul ar fi frînt oricum defensiva slab pregătită a trupelor noastre.” Aşa descrie *Steaua Roşie* (6 decembrie 1994) anul 1941. Răsună iarăşi glasul nemuritor al tovarăşului Stalin de la staţia de metrou Maiakovskaia: ei au de cîteva ori mai multe tancuri... Nu noi avem o superioritate cantitativă de şapte ori şi una calitativă absolută, ci ei au o superioritate de cinci-şase ori. Dacă e să credem Ministerul Apărării, Hitler nu ne-a contrapus 3-350 de tancuri, ci de 5-6 ori mai multe decît avea Stalin, adică 120.000-144.000 de tancuri.

Se strigă în toate punctele cardinale: noi aveam puţine tancuri, mult mai proaste decît cele româneşti, încît nici nu merită să fie luate în calcul. Iar dovezile... Mai departe ca toate a mers *VIJ* editat de acelaşi Minister al Apărării, în întreaga lume. În 1941 existau tancuri dotate cu un tun sau pur şi simplu cu mitraliere. De exemplu, tancul german T-I n-avea tunuri. T-35 avea trei – unul de 76 mm (pe atunci nu se instalaseră nicăieri pe tancuri tunuri de o asemenea putere) şi două de 45 mm. Puteau străpunge blindajul oricărui tanc din străinătate. Cum să doseşti puterea tancului sovietic? Cum să dovedeşti nepregătirea de război şi s-o faci pe prostul?

S-a găsit soluţia. Tovarăşii de la *VIJ* (1992, nr. 10, p. 93) au hotărît ca tunul de 45 mm de pe tancurile T-35 să nu fie considerat tun, ci mitralieră. Uite aşa ! Existau trei tunuri

pe fiecare tanc, a rămas unul. După *VIJ*, rezultă că nemţii aveau pe tancuri tunuri de 20 mm şi de 37 mm şi, deci, erau pregătiţi de război. Sovieticii însă n-aveau tunuri, ci mitraliere de 45 mm, deci nu erau pregătiţi de război. Tunurile de 45 mm au fost transformate în mitraliere, dar tot a rămas tunul de 76 mm. Cum să se procedeze cu acesta? Să fie uitat şi gata. Tancul german T-I, care nu avea deloc tunuri, a fost luat în calcul, T-35, cu tun de 76 mm şi cu două „mitraliere" de 45 mm, nu.

Presa militară sovietică vorbeşte întotdeauna cu un ton prevenitor şi peiorativ despre tehnica de luptă sovietică, iar termenele privind dotarea Armatei Roşii sînt permutabile. *Steaua Roşie* din 4 noiembrie 1994 şi-a uimit cititorii informîndu-i că tancul sovietic KV-2 n-a intrat în dotarea armatei înainte de începerea războiului, ci în decursul acestuia. Rescriind istoria, Ministerul Apărării al Rusiei mută fabricarea tancurilor germane cu un an şi jumătate înainte, iar termenele de implementare a tehnicii de luptă sovietice sînt şi ele artificial şi fals strămutate.

Pavel Sergheevici Graciov, permiteţi să vă informez: încă din ianuarie 1940, KV-2 lupta în Finlanda, ba chiar cu succes. Acest fapt a fost recunoscut mai înainte de Ministerul Apărării al URSS (*VIJ*, 1961, nr. 9, p. 35). Generalul-maior D. I. Osadcii era locotenent şi a intrat în război pe tancurile KV-2 (*VIJ*, 1988, nr. 6, p. 54). Acum sînt negate aceste lucruri. Presa militară sovietică a purtat întotdeauna o intensă campanie de cleveteli împotriva Armatei Roşii, dar, din cine ştie ce motiv, numirea lui Pavel Graciov în funcţia de Ministru al Apărării a coincis în timp cu intensificarea lor. Pavel Sergheevici, este cumva ordinul dumneavoastră? Sau n-aveaţi cunoştinţă cu ce se ocupă presa din subordine ?

N-ar fi oare timpul să dezbatem motivele comportării Ministerului Apărării, a organului său central şi a ministrului personal? Ce interese aveţi, dragi tovarăşi? Pentru cine lucraţi? La a cui moară măcinaţi? Cine vă plăteşte şi pentru ce?

6

Bine, să-i lăsăm pe istoricii comunişti să numească tancul T-35 învechit. Însă KV-ul nu poate fi numit în nici într-un caz învechit. Să comparăm KV-ul cu cele mai bune tancuri germane T-III şi T-IV este imposibil chiar şi teoretic. KV este un tanc greu, iar în armata germană, în 1941, nu exista această categorie de greutate. Vestitul teoretician şi practician german al luptei de tancuri, generalul-colonel Heinz Guderian considera că „...lupta tancurilor împotriva tancurilor aminteşte de bătăliile maritime. Şi acolo lupta este condusă de vasele cele mai puternice...” *(Amintirile unui soldat,* M, 1957, p. 121). Războiul a început, Stalin prezintă tancurile KV-1 cu o greutate de 47 de tone şi KV-2 cu o greutate de 52 de tone (şi T-35 cu o greutate de 50 de tone), iar Hitler n-are nimic pe măsură. A fost silit să prezinte şi el ce avea mai bun: tancurile de mărime mijlocie T-III şi T-IV cu o greutate de 20-21 tone. N-aş fi încercat să le compar, dacă în dotarea armatei germane ar fi fost altele mai performante. Însă n-au fost. În general, Germania nu s-a pregătit de război. De aceea războiul a pus faţă în faţă KV-ul cu ceea ce s-a găsit mai bun în armata germană. Iar războiul a făcut singur comparaţiile.

Să dăm cuvîntul unui martor. Generalul de armată K.N. Galiţki descrie lupta unui tanc greu KV cu trei tancuri germane T-III. Au fost suficiente două salve ale KV-ului şi două tancuri germane au fost distruse, iar al treilea tanc s-a hotărît singur să plece. Făcînd cale-ntoarsă, i s-a gripat motorul. KV-ul l-a ajuns şi urcîndu-se pe el „l-a strivit cu greutatea sa, spărgîndu-l ca pe o nucă” *(Ani de grele încercări,* M, Nauka, 1973, p. 79). Generalul Galiţki descrie şi alt caz: a fost găsit un KV sovietic zdrobit, iar în jurul său erau zece tancuri germane distruse. KV-ul era atins de patruzeci şi trei de proiectile, din care patruzeci au lăsat doar vagi urme, numai trei străpungînd blindajul. În timp ce tancurile germane au distrus un KV, acesta a distrus zece tancuri germane.

Generalul-colonel A.I. Rodimţev: „În decurs de unsprezece luni de război n-am cunoscut vreun caz ca un tun german să străpungă blindajul unuia sovietic. Se întîmpla ca tancul să aibă 90-100 de urme în blindaj de la proiectilele inamice şi totuşi să continue lupta” *(Patrie, fii tăi,* Kiev, 1982, p. 291).

Găsim destule exemple la alţi generali sovietici.

Este posibil ca generalii sovietici să ascundă realitatea? Nu. Sursele germane dau impresia de panică generală: tanchiştii germani credeau că tancurile lor sînt cele mai bune din lume şi, deodată, apare KV-ul. Nu se aşteptau la aşa ceva. Documentele timpului sînt suficient de bine cunoscute. Nu vreau să le mai repet. Redau numai concluzia pentru anul 1941: „KV este arma cea mai de temut pe care a întîmpinat-o vreodată soldatul în luptă. Tunurile antitanc sînt neputincioase în faţa lui”.

Dacă n-avem încredere nici în documentele germane, să ne referim la lucrările istoricilor occidentali de astăzi şi vom găsi schiţa de portret a KV-ului. Istoricul militar britanic R. Goraiski descrie lupta unui KV împotriva unui grup de tancuri germane şi de tunuri antitanc. În cursul unei singure lupte, KV-ul a primit ŞAPTEZECI de lovituri directe. Toate proiectilele au lăsat urme pe blindaj, dar nici unul nu l-a perforat. Să ne închipuim acea luptă. Orice proiectil al KV-ului era arhisuficient pentru orice tanc german. Cu vîrf şi îndesat...

Sau să ascultăm un istoric german. Se numeşte Steven Zalog. Recomand cărţile sale. Nu există un cunoscător mai bun al istoriei tancurilor sovietice. El aduce un exemplu conform căruia un KV a nimicit opt tancuri germane, a primit de la o distanţă foarte scurtă treizeci de lovituri directe, dar nici un obuz n-a perforat blindajul *(Soviet Heavy Tanks,* London, Osprey, 1981, pp. 12-13). Aflăm şi alt exemplu, după cîte se pare, fenomenal: un KV striveşte o baterie antitanc germană, primeşte DOUĂ SUTE de lovituri de la mică distanţă (proiectile antitanc), îşi sfîrşeşte misiunea şi iese teafăr din luptă.

Dar asta nu-i totul. Zalog mai aduce un exemplu. După cum se ştie, trupele germane de tancuri erau împărţite la începutul războiului în patru grupări, transformate curînd în armate. În iunie 1941, în Lituania, în raionul oraşului Rasseniai, un KV sovietic a blocat timp de 24 de ore ofensiva grupării 4 de tancuri germane.

O grupare de tancuri înseamnă un sfert din toate tancurile germane. Un singur tanc sovietic împotriva unei armate. Un sergent-major necunoscut împotriva generalului-colonel Hoeppner. Însă nu e nimic de mirare aici. Sergentul-major face parte din armata care s-a pregătit de război, sergentul-major are un tanc greu KV, iar generalul-colonel german era pregătit pentru victorii uşoare, pentru un război de operetă, generalul-colonel n-avea tancuri grele...

Iar *Steaua Roşie* ne vinde castraveţi despre superioritatea zdrobitoare germană.

Capitolul 20

Un milion sau mai mult ?

Toţi visăm la victoria rapida a Revoluţiei mondiale.
Mareşalul de artilerie N.N. Voronov, *În slujba războiului,* p. 27

1

Au trecut anii, au apărut articole şi cărţi. Am priceput miracolul cu trupele de gardă. Apoi am plecat. Abia în Marea Britanie am găsit *Enciclopedia militară sovietică.* Sînt multe lucruri interesante în ea, precum genealogiile celor mai cunoscute divizii sovietice.

Iar natura minunilor trupelor de gardă mi s-a confirmat.

Aşadar, Uniunea Sovietică s-a pregătit de război, numai că pentru un alt tip de război.

Pentru pregătirea războiului s-au cheltuit sume greu de cuprins cu mintea, timp, resurse, sănătatea şi viaţa oamenilor. Stalin a instruit un număr uriaş de paraşutişti. Nu pot afla cu precizie cîţi. Însă, fără dubii, este vorba de peste un milion de oameni. Am spus un milion în *Spărgătorul de gheaţă.* Istoricii comunişti resping hotărît această cifră, dar nu dau alta.

Totuşi, ziarul *Pravda* a scris la 18 august 1940 despre un milion de paraşutişti instruiţi în URSS. Minte cumva *Pravda*? Niciodată, ce-i drept, n-a respectat adevărul.

Poate că minte într-adevăr, însă numai în sensul micşorării cifrei. Iată ceva mult mai clar: „Din aprilie 1934 pînă în februarie 1936, în Ucraina au fost instruiţi 427.000 paraşutişti." Este istoria oficială a Regiunii militare Kiev *(Drapelul Roşu Kievean,* M, 1974, p. 122). Aceste informaţii sînt confirmate de Arhiva de partid a Institutului de istorie a Partidului Comunist din Ucraina (Fondul 7, Opisul l, Dosar 1.330, Documentul 32).

427.000 de paraşutişti nu înseamnă un milion, însă paraşutiştii nu erau pregătiţi numai în Ucraina ! Ucraina nu este nici pe departe principala zonă de instrucţie. Paraşutiştii erau instruiţi în principal la Moscova şi în regiunea Moscova, la Leningrad, Ivanov, Gorki, Kuibîşev, în Urali, în Siberia, în Caucazul de Nord, în Crimeea, neinclusă pe atunci în componenţa Ucrainei.

Ucraina a instruit 427.000 de paraşutişti în mai puţin de doi ani, dar pregătirea lor n-a încetat după februarie 1936. Dimpotrivă, anul 1936 este numai începutul. Cîţi au fost instruiţi numai de Ucraina în 1937, în 1938? Dar în 1939, 1940, 1941?

Din spirit de economie, paraşutiştii erau instruiţi ca amatori. Tinerii entuziaşti se ocupau cu paraşutismul în timpul liber. Dar se pregăteau şi subunităţi, unităţi şi chiar mari unităţi pentru desant: „La sfîrşitul anului 1933, Armata Roşie dispunea de o brigadă de desant aerian de patru detaşamente avio-moto, de 29 batalioane

independente şi cîteva companii şi plutoane în număr total de 10.000 de persoane (*VIJ*, 1982, nr. 10, p. 75).

„În 1938, la baza care avea la acea vreme unităţi de desant aeropurtate, se formau şase brigăzi de desant aerian: 201, 202, 204, 211, 212, 214” (Locţiitorul comandantului Trupelor de desant, generalul-locotenent K. Kurocikin în *VIJ*, 1980, nr. 8, p. 94). Cele şase brigăzi erau alcătuite din 18.000 de oameni (*VIJ*, 1975, nr. 9, p. 81).

Este împovărător să întreţii atîtea unităţi de luptă. Rămîn numai cîteva. Ceilalţi sînt trimişi să lucreze în uzine şi pe ogoare. Dacă va fi necesar, e uşor să fie chemaţi sub drapel în orice moment. Fiecare este deja instruit...

2

Şi iată că momentul a sosit. În primăvara lui 1941, în Armata Roşie s-au format cinci corpuri de armată de desant aerian. Fiecare corp includea un comandament, un stat-major, subunităţi de deservire, trei brigăzi de desant, un divizion de artilerie, un batalion independent de tancuri (format din 50 de tancuri) şi alte subunităţi. Fiecare corp de armată avea 10.419 oameni.

Iată lista brigăzilor de desant aerian (BDA) din componenţa corpurilor de desant aerian (CDA) la sfîrşitul lui mai 1941:

– CDA l, condus de generalul-maior M.A. Ucenko, format din BDA l, 204, 211 din Regiunea militară Kiev;
– CDA 2, condus de generalul-maior F.M. Haritonov, format din BDA 2, 3, 4 din Regiunea militară Harkov;
– CDA 3, condus de generalul-maior V.A. Glazunov, format din BDA 5, 6, 212, Odessa;
– CDA 4, condus de generalul-maior A.S. Jadov, format din BDA 7, 8, 214, Puhovici;
– CDA 5, condus de generalul-maior I.S. Bezuglîi, format din BDA 9, 10, 201, Daugavpils.

În afară de acestea, BDA 202 a rămas independentă.

N-am vrut să plictisesc pe cititorii *Spărgătorului de gheaţă* cu aceste cifre, gîndind că nimeni nu se va pune

de-a curmezişul. Dar s-au găsit generali şi colonei neîncrezători. Au pus la îndoială.

Cînd am prezentat cifrele, tot n-au crezut. Cică dincolo de cifre nu se află nimic: corpurile de armată nu erau completate.

N-am să-i contrazic. Istoria oficială a Trupelor de desant (VDV) vorbeşte pentru mine: „Completarea corpurilor de armata cu personal s-a încheiat la 1 iunie 1941” *(Desantul aerian sovietic,* M, Voenizdat, 1968, p. 51).

Se poate citi nu numai istoria seacă a VDV, ci şi mărturiile participanţilor la evenimente. Aduce dovezi generalul-colonel Alexandr Ilici Rodimţev, de două ori „Erou al Uniunii Sovietice”, care în mai 1941 a fost numit în funcţia de comandant al brigăzii 5 desant aerian din corpul 3 desant aerian. Pe atunci, Rodimţev era colonel, primise botezul focului luptînd în Spania, unde i se decernase prima lui „Stea de Aur”. Pe vremea aceea, nu se aruncau în vînt asemenea steluţe. Rodimţev scrie: „Mi-a fost dat să lucrez cu luptători perfect pregătiţi, floarea tinerimii noastre... În corpul ofiţeresc de bază erau paraşutişti cu experienţă: fiecare avea la activ de la cincizeci la o sută de sărituri. Brigada era formată din patru batalioane independente de desant prin paraşutare, un divizion independent de artilerie, o şcoală de corp de comandă, o companie de cercetare independentă, o companie independentă antiaeriană de mitraliere, o companie independentă de transmisiuni. Brigada era bine înzestrată cu armament, cu tot echipamentul militar necesar şi cu paraşute. Exista un colectiv ofiţeresc minunat, disciplinat şi prietenos... Mai tîrziu, m-am convins că prima impresie n-a fost greşită: în bătăliile pentru Patrie, fiecare a manifestat spirit de abnegaţie şi curaj... Tot timpul trecea cu pregătirea pentru sărituri, cu săriturile, cu misiunile subunităţilor de desant...”.

Alături de brigada lui Rodimţev se pregătea pentru luptă „în condiţii cît mai apropiate de cele de luptă” brigada 212 desant aerian, transferată nu demult în secret din Extremul Orient. Rodimţev povesteşte şi despre

aceasta: militarii şi comandanţii lor aveau la activ cîte 100, chiar şi 200 de sărituri cu paraşuta, iar comandantul, colonelul I.I. Zatevahin, făcuse peste 300 de sărituri (*Patrie, fii tăi,* pp.16-21).

Încă o mărturie. Este vorba de colonelul I.G. Starceak şi de cartea sa *Din cer în luptă.* V-o recomand.

În 1941 generalul de armată A.S. Jadov era general-maior. La începutul lui iunie a primit funcţia de comandant al corpului 4 desant aerian. Iată ce povesteşte: „Toate brigăzile şi unităţile de corp de armată au fost completate cu personal bine pregătit, cu echipament şi armament" (*Patru ani de război,* M, 1978, p. 14).

Există nenumărate alte mărturii că toate cele cinci corpuri de armată erau pregătite perfect pentru desantare.

3

De la instrucţia obişnuită de luptă, corpurile de desant aerian au trecut rapid la o pregătire mult mai concretă. După 13 iunie 1941 au fost date dispoziţiile corespunzătoare şi au fost executate ultimele pregătiri de îndeplinire a sarcinilor de luptă. De exemplu, zeci de mii de paraşute au fost repartizate în zonele aerodromurilor...

Însă Hitler a dat o lovitură de întîmpinare, iar desantarea în spatele inamicului n-a mai putut avea loc. S-a ajuns la următoarea situaţie: corpurile de desant nu mai erau necesare. Şeful statului-major al Frontului de sud-vest, generalul M.A. Purkaev, a explicat colonelului A.I. Rodimţev: „Acum situaţia este următoarea, tovarăşe Rodimţev: şi fără sărituri cu paraşuta putem ajunge lesne în spatele inamicului. Unele unităţi şi chiar mari unităţi de-ale noastre se află încercuite. Iar d-voastră vă pregătiţi să săriţi" (*Patrie, fii tăi, p.* 29).

Da, în războiul defensiv nu ai unde să sari. Trebuie să opreşti tancurile inamice. În acest scop, au fost folosite toate cele cinci corpuri de armată. Însă toate erau pregătite pentru desantare. Iar paraşutele erau descărcate în zona aerodromurilor. Şi iată: comandantul corpului 4

desant aerian, generalul-maior Jadov, cheamă la el pe ajutorul secţiei operative a statului-major al corpului, căpitanul A.I. Goreacev:

— Tovarăşe căpitan, cunoaşteţi ce înseamnă aurul?

Căpitanul a rămas uimit de o întrebare atît de neaşteptată, totuşi a răspuns:

— Îmi imaginez, dar aur n-am avut niciodată.

— Nu-i adevărat, i-a spus, fiecărui militar şi comandant i-a fost rezervată o paraşută. Acesta este aurul nostru naţional. Şi unde zac cîteva mii de paraşute? În pădure, la un kilometru est de rîul Berezina. Organizaţi transportul acestei avuţii de nepreţuit în spatele frontului" (*Patru ani de război,* p. 16).

Pînă la 22 iunie paraşutele au fost duse în pădure, iar acum trebuiau salvate. Generalul de armată Jadov declară că Goreacev a executat ordinul: a găsit undeva nişte maşini şi, sub focul de mitralieră al inamicului, a transportat paraşutele într-un loc sigur, motiv pentru care a şi fost medaliat.

4

Să examinăm acest exemplu.

Tovarăşi desantişti, toate aceste paraşute au ajuns în pădure înainte de ofensiva lui Hitler. De ce?

Se răspunde în felul următor: uite aşa ! Au fost luate, au fost transportate în pădure şi lăsate acolo.

Răspunsul nu este satisfăcător. Cînd comandantul unui batalion de desant scoate paraşutele din depozit şi le duce în pădure, îl întreabă comandantul superior, dar şi subordonaţii: ce te-a apucat?

Paraşuta e un obiect delicat. Desantistului nu-i place cînd se fac tot felul de experimente cu paraşuta sa. În pădure poate ploua, e umezeală, rouă. Chiar şi dacă o acoperi cu foaia de cort, e totuna: intervine condensul şi toate celelalte. Aşadar, comandantul nostru de batalion va fi pîrît imediat la secţia specială şi va trage ponoasele pentru stricăciune.

Cu atît mai mult nu va fi iertat un comandant de brigadă. Comandantul de brigadă va fi denunţat şi mai repede, pentru că într-o brigadă sînt patru batalioane, un divizion de artilerie, o companie de cercetare etc. etc. Şi toţi reclamă.

Dar a transporta în pădure paraşutele unui întreg corp de armată? Nimeni nu va permite acest lucru fără ordin de la Moscova. Iar dacă paraşutele unui întreg corp de desant au ajuns în pădure înainte de începerea războiului, înseamnă că a fost voinţa Moscovei.

Însă nici la Moscova nu este totul simplu. Să zicem că şefului cel mare de la desantare îi trece prin cap să-i adreseze o telegramă cifrată comandantului corpului de armată: hei, Haritonov (sau Bezuglîi, sau Jadov) cară douăzeci şi cinci de mii de paraşute în pădure, ţine-le acolo şi pe urmă adu-le înapoi la depozit...

Nu merge: le atinge o ploiţă. Să usuci douăzeci şi cinci de mii de paraşute şi să le strîngi la loc e o problemă. Înseamnă prejudicii aduse echipamentului din dotare. Pentru aşa ceva pînă şi cel mai mare şef poate fi pus la zid.

Dar poate că desantiştii se pregăteau de război defensiv? Dacă se pregăteau de război defensiv, de ce să aducă în mai 1941 o asemenea avere aici. Ca s-o ducă înapoi sub focul inamicului? Căci, aşa cum am explicat, nu ai pentru ce să sari cu paraşuta într-un război de apărare.

Poate că se pregătea vreo invazie sovietică în anul 1942?

Deşteaptă treabă ! În vara lui '41 duci paraşutele în pădure, le ţii acolo, ploaia le deteriorează, apoi le duci înapoi în depozite ! Să le ţii în pădure pînă în 1942 !!

Chestiunea nu se poate lămuri nici pe motiv de prostie. În toate corpurile de armată se întîmplă acelaşi lucru. Corpul de desant este o organizaţie secretă. General-maior Bezngliî din Dangavpils nu poate şti ce se petrece la Haritonov lîngă Harkov sau la Glazunov lîngă Odessa. Iar dacă toţi sînt proşti, prostia lor s-a manifestat în acelaşi timp: după Comunicatul TASS din 13 iunie 1941.

Aşadar, iată motivul: pregătirea de război, pregătire aflată în ultimul stadiu.

O pagină din cartea generalului de armată A.S. Jadov ar putea fi scoasă şi lipită într-un manual al spionului-analist începător: douăzeci de secunde citirea textului, douăzeci de secunde aprofundarea lui şi încă douăzeci pentru enunţarea singurei concluzii posibile. Iar textul este: în vara lui 1941 Uniunea Sovietică se găsea în ultimul stadiu dinaintea unei lovituri prin surprindere.

Aceasta este singura explicaţie posibilă. Celelalte cad ca nefondate.

Deci, după un corp de armată să se tragă o concluzie privind întreaga Armată Roşie?

Da. Exact aşa. Corpul 4 desant aerian s-a pregătit înainte de 22 iunie pentru o desantare rapidă şi iminentă, nu pentru lecţii de paraşutism. Se poate însă arunca un corp de desant aerian asupra Germaniei şi întreaga Armată Roşie să rămînă pe loc? Cu atît mai mult cu cît nu numai un corp de armată se pregătea de desant, ci toate cinci deodată.

5

Cinci corpuri de armată înseamnă 52.000 de desantişti. Mai există şi o brigadă independenta, deci, 55.000. Însă unde este milionul?

Raportez. Cele cinci corpuri de desant aerian reprezintă doar începutul. E primul val, forţele necesare pentru prima lovitură. A fost planificată desfăşurarea a cinci corpuri de armată în primăvara lui 1941. Au fost desfăşurate. Al doilea val de încă cinci era format cu aportul francez şi spaniol. Era planificat să se desfăşoare în vara lui 1941.

Hitler a atacat, corpurile de desant din primul val n-au mai fost necesare în războiul defensiv, însă mecanismul fusese deja pus în mişcare, iar corpurile de desant din al doilea val au fost desfăşurate în virtutea inerţiei. Exact după plan: în vara lui 1941.

Iată componenţa lor în august 1941:

– CDA 6, condus de generalul-maior A.I. Patrevici, format din BDA 11,12,13, Regiunea militară Moscova.
– CDA 7, condus de generalul-maior I.I. Gubarevici, format din BDA 14,15,16, Povoljie.
– CDA 8, conclus de generalul-maior V.A. Glazkov, format din BDA 17,18,19, Regiunea militară Moscova.
– CDA 9, condus de generalul-maior M.I. Denicenko, format din BDA 20,21,22, Regiunea Ivanov.
– CDA 10, condus de colonelul N.P. Ivanov, format din BDA 23,24,25, Povoljie, probabil lagărele de la Gorohoveţk.

În afara celor cinci corpuri, au fost desfăşurate cinci brigăzi de desant aerian independente de manevră: 1, 2, 3, 4, 5.

Corpurile de armată din primul val au pornit împotriva tancurilor. Parţial, al doilea val a făcut acelaşi lucru. Corpul 6 desant aerian, bunăoară, a luptat în defensivă la Naro-Fominsk în octombrie 1941 (Radio Maiak, Moscova, 22 dec. 1984, ora 15.50).

6

O sută de mii, spuneţi ! Hai, o sută cincizeci de mii, dacă luăm în considerare brigăzile independente şi regimentele de desant de rezervă, însă unde-i milionul?

Milionul se afla în rezervă. Cele zece corpuri de desant aerian erau ca nişte curţi de trecere.

Mecanismul acţiona în felul următor: erau instruite zeci şi sute de mii de oameni din corpurile de desant. Dar intervenea o nouă criză. Trebuiau rezerve. Stalin dădea ordin să fie luat un anume număr de desantişti, să se formeze cu ei divizii şi să fie aruncate în luptă. Locul lor era ocupat imediat de alţii noi din rezervă, înrolaţi în corpurile de desantare. Şi totul se repeta de la început.

Armata Roşie a încercat să atace tot timpul. Nemţii ştiau acest lucru: „Tendinţa permanentă de a înainte cu orice preţ a dus la repetarea neîntreruptă a unor atacuri sinucigaşe şi la mari pierderi” (E. Middeldorf, *Tactica în compania rusească,* p. 357).

Acest fapt s-a petrecut la toate nivelurile, inclusiv la cel strategic. Frontul Crimeii s-a rupt fiindcă se pregătea de atac, nu de apărare. Catastrofa de la Harkov înseamnă ofensiva cîtorva armate. Au fost tăiate în două printr-o lovitură din flanc. Armata 2 de şoc a atacat – a fost ruptă în două. Armata 39 a atacat – a păţit la fel. Dezastrul din 1941 are o singură explicaţie: trupele se pregăteau de atac, nu de apărare.

Şi trupele de desant sovietice se pregăteau numai de ofensivă, de desantare, de acţiuni în spatele inamicului. Însă din cauză că Armata Roşie încerca tot timpul să atace, ele au suferit pierderi uriaşe. Era nevoie mereu de rezerve, iar Stalin dădea ordin să se ia mii, zeci şi sute de mii de desantişti, să fie transformaţi în infanterişti şi, fără nici un fel de instrucţie, să fie trimişi împotriva tancurilor germane. Corpurile de desant erau completate iarăşi cu rezerviştii pregătiţi încă înainte de război.

Cînd, în vara lui 1942, Hitler a trimis armata 4 de tancuri spre Caucaz, drumul i-a fost închis de două corpuri de gardă. Istoria oficială spune că: „Ostaşii din brigăzile de desant aerian, transferaţi în Caucaz în vara lui 1942 pe Frontul Caucazului de Nord, au luptat eroic. Din trupele de desant aerian au fost strămutate brigăzile 1, 2, 3, 4 şi 5 desant aerian de manevră şi regimentul 4 desant aerian de rezervă, care au fost introduse în componenţa corpurilor de infanterie de gardă 10 şi 11” (*Desantul aerian sovietic,* p. 180).

Iată cheia miracolelor. Iată de unde au apărut aceste corpuri. Au fost luaţi desantişti, li s-a dat în avans titlul de trupe de gardă şi cu ei s-au astupat găurile. Generalul-locotenent I. Roslîi era general-maior pe atunci. El a luat comanda corpului 11 infanterie de gardă, avînd ordin să stăvilească armata 4 de tancuri a lui Kleist. Foarte bine, oamenii înseamnă aur. Numai că... militarii n-au învăţat niciodată să se apere, iar desantiştii n-au armament greu. Trupele de desant aerian constituie o armă uşoară şi extrem de flexibilă. Desantul e o cravaşa, iar tancul – un

topor. Cum să biciuieşti un tanc? Dar ce să faci, dacă nu mai sînt
alte mijloace ! Ce să faci, dacă ai trupe din belşug, numai că
sînt nepregătite pentru un astfel de război?

Generalul-locotenent I. Roslîi îşi aminteşte: „Nu ajungea artileria (antiaeriana nu exista deloc), lipseau tancurile, nu erau suficiente mijloacele antitanc... Am cerut generalului I.I. Maslennikov să întărească corpul de armată cu mijloace antitanc, printre care măcar cu un batalion de tancuri. Din păcate, cererea a fost respinsă. Trebuie să luptăm cu ajutorul inteligenţei nu cu al numărului, mi-a spus el puţin tulburat şi s-a aşezat în maşină. Am înţeles că pur şi simplu nu avea ce să-mi dea” (*VIJ*, 1972, nr. 12, p. 79).

Împotriva tancurilor se cerea eroism. Împotriva atacurilor aeriene se cerea tot eroism.

La Stalingrad au mers zece divizii de infanterie de gardă în total 130.000 de desantişti. Din nou erau neinstruiţi pentru apărare, fără armament greu, dar... eroi. Nu se retrăgeau.

Aici, la Stalingrad, se aflau desantiştii rămaşi în viaţă din corpurile de armată din primul val. Corpul 3 desant aerian se transformase demult în divizia 13 infanterie de gardă a colonelului Rodimţev (iar lîngă Moscova este creat corpul 3 desant aerian, în care au fost chemaţi noi desantişti).

Desantiştii n-au mai apucat să-şi îndeplinească menirea. Toţi au fost trimişi împotriva tancurilor.

7

Despre corpul 7 desant aerian avem amintirile general-colonelului D. Demin (*VIJ*, 1978, nr. 2, pp. 85-90). Triste amintiri. Corpul se pregăteşte de desantare şi, deodată, în decembrie 1942, vine ordinul de a separa din componenţa corpului cîteva mii de desantişti, de a forma o divizie cu titlul de gardă şi... înainte pe Frontul de nord-vest. Misiunea: a forţa localitatea Lovati şi a rupe apărarea

multistratificată germană din „Coridorul Ramuşevski” de tristă amintire. Însă aici nu se află o singură divizie, ci trei: celelalte două sînt din corpul 8 desant aerian (corpul de armată e ca şi cauciucul, îl întinzi cît vrei, faci cîte divizii vrei din el şi tot nu piere).

În acele ţinuturi, la Lovati, a luptat tatăl meu în corpul 1 infanterie de gardă. A văzut pe desantişti şi mi-a povestit cum au rupt apărarea. Dar să nu dăm curs amintirilor de familie. Să încercăm să ne imaginăm singuri ce a putut rezulta din această fantezie militară. Ruperea apărării este o întreprindere pentru care se cere armament greu: obuze de calibru cît mai mare, tancuri grele, genişti cu tehnica aferentă – tancuri cu aruncătoare de flăcări şi drage de tancuri. Ruperea apărării înseamnă multe aruncătoare de mine şi dispozitive de foc în salve. Pentru spargerea apărării sînt necesari specialişti de clasă în reglarea tirului de artilerie, precum şi multă muniţie. Desantiştii nu au nimic din toate acestea. Ei au doar vitejie. Au fost trimişi în luptă ca stahanoviştii la construcţia metroului moscovit, înarmaţi doar cu entuziasm...

8

Însă inepuizabilele corpuri de armată s-au completat din nou cu material uman din cel mai bun şi au fost pregătite iarăşi pentru desantare. Apoi ordinul a venit din nou, încă o dată titlul „de gardă” în avans şi iar ruperea apărării sau bararea înaintării tancurilor.

Putem să luăm la alegere oricare divizie de infanterie de la Stalingrad. De unde provine? Divizia 39 de gardă vine din corpul 5 desant aerian. Divizia 41 de gardă din corpul 10 desant aerian. Sper că vă amintiţi de divizia 35. Cu mulţi ani în urmă, în divizia 35 am încercat pentru prima dată să pricep miracolele trupelor de gardă. Dacă vă amintiţi, divizia 35 provine din corpul 8 desant aerian.

Tovarăşi critici, dacă nu vă este suficient, pot să vă îngrop în cifre.

Şi la Kursk s-au aflat în faţa tancurilor desantiştii de gardă. Se găsesc acolo monumente cu indicarea exactă a diviziilor de desant de gardă care au ţinut piept tancurilor germane (se înţelege, în colaborare şi cu alte trupe).

Iată şi cîteva amănunte despre armata 4 de gardă: „Armata 4 de gardă s-a format din unităţi active de desant aerian” (General de armată M.I. Kazakov, *Pe harta de luptă,* M, 1971, p. 182).

Închidem ochii şi ne închipuim cîte unităţi din acestea active trebuie ca să completeze o armată de gardă. Apoi s-o înlocuiască. Armata 4 de gardă este trimisă pe direcţia loviturii principale. De aceea şi este „de gardă”. Nu degeaba tovarăşul Stalin i-a dat în avans titlul „de gardă”. O, nu degeaba ! Tovarăşul Stalin ştia: desantiştii vor plăti cu sînge acest avans.

Armata 5 de gardă era comandată de A.S. Jadov, deja cunoscut nouă. Este acela care la începutul războiului comanda corpul 4 desant aerian şi a salvat paraşutele la Berezina. Doar că acum este înaintat în grad: general-locotenent. În armata 5 de gardă n-au fost numai divizii de infanterie de gardă preschimbate din cele de desant (mai exact schimbîndu-şi pur şi simplu denumirea), ci şi divizii de desant aerian, care nu şi-au schimbat nici măcar denumirea. Toate au fost trimise împotriva tancurilor. O sursă importantă, *Enciclopedia militară sovietică* (vol. 2, p. 489) consemnează: „La 11 iulie 1943 divizia de tancuri *Adolf Hitler* din corpul 2 tancuri SS a atacat la punctul de joncţiune dintre diviziile 95 infanterie de gardă şi 9 desant aerian de gardă din corpul 33 infanterie ele gardă...” Aici este cu totul altă porţiune a intrindului de la Kursk, dar istoria este aceeaşi. Nemţii au lovit din două direcţii, iar pe direcţia principală i-au întîmpinat aceleaşi trupe de gardă.

A urmat lupta de tancuri de la Prohorovka. De partea sovietică se aflau armata 5 tancuri de gardă a lui Rotmistrov şi armata 5 de gardă a lui Jadov. Desantişti.

9

Dar de ce n-au fost folosite aceste trupe pentru destinaţia lor iniţială?

Pentru că „aplicarea cu succes a unei desantări de anvergură este imposibilă fără dominaţia aeriană deplină în culoarul de desantare din raionul de desant şi din zona acţiunilor de luptă ulterioare” (Comandantul VDV, general-colonel D. Suhorukov, *VIJ*, 1981, nr. 7, p. 71).

Acest lucru era cunoscut şi înainte de război: pentru o desantare de proporţii, trebuie să ai nu numai superioritate sau chiar dominaţie aeriană, ci *dominaţie absolută* pe culoarele de zbor şi desantare, dar şi deasupra zonelor acţiunilor de luptă. Cu alte cuvinte, aceste unităţi admirabile, însă deţinînd doar armament uşor, pot fi folosite numai în condiţii speciale. De exemplu, într-un război care începe printr-o lovitură prin surprindere nimicitoare. A doua posibilitate (pentru acelaşi scenariu): pentru cucerirea unor teritorii slab controlate de aviaţia germană: România, Bulgaria, Iugoslavia ş.a. A treia posibilitate: în condiţiile prăbuşirii Imperiului german, pentru cucerirea unor uriaşe teritorii necontrolate de nimeni: Franţa, Belgia, Olanda ş.a. A patra posibilitate: cucerirea coloniilor lăsate de izbelişte de către metropolele europene înfrînte.

Încercările de a desanta corpuri de armată în cursul unui război normal, cînd are loc o luptă de durată, cu rezultate schimbătoare, s-au încheiat catastrofal: desantarea corpului 4 desant aerian în februarie 1942 la Viazma şi desantul de la Nipru din 1943. Fără dominaţia absolută în aer, desantările de proporţii mari sînt sortite eşecului.

Din acest punct de vedere uimeşte pierderea deplină a vigilenţei de către cenzura sovietică, care, în memoriile mareşalului Jukov, a lăsat să treacă următorul pasaj: „Însuşi caracterul operaţiunilor de luptă posibile a determinat necesitatea sporirii considerabile a trupelor de desant aerian. În aprilie 1941 începe formarea a cinci corpuri de desant aerian *(Amintiri şi meditaţii,* p. 211).

În februarie 1941, Jukov a devenit şeful Marelui Stat-Major şi a început o desfăşurare fără precedent a unor noi formaţiuni militare. Printre altele, în aprilie, s-au format cinci corpuri de armată din primul val. După cum ştim acum, a fost doar începutul. Jukov trebuia să sporească în mod considerabil VDV-urile, fapt rezultat din caracterul acţiunilor de „luptă posibile”. Ce înseamnă acţiuni de luptă posibile? *Regulamentul de campanie al Armatei Roşii din 1936* (PU-36) stabileşte foarte clar faptul că folosirea trupelor de desant aerian este posibilă numai în cursul unor operaţiuni ofensive şi numai în interdependenţă cu trupele în ofensivă de pe front (articolul 7). Însă poţi să ajungi la aceste concluzii şi fără să te uiţi în regulament. Deci despre ce fel de acţiuni de luptă posibile vorbeşte Jukov?

10

Dacă Stalin şi Jukov ar fi atacat Germania, n-ar fi fost probleme cu folosirea VDV-urilor. Însă Hitler a dat peste cap totul, a reacţionat primul. De aceea Stalin şi Jukov n-au avut posibilitatea să folosească forţa de desantare. Pe toată perioada războiului, Stalin a aşteptat momentul cînd aviaţia germană va fi complet nimicită, iar el va putea să desanteze pentru cucerirea teritoriilor fără apărare. Pe toată perioada războiului corpurile de desant au primit cei mai buni oameni, pregătiţi pentru desantare încă dinainte de război, dar Hitler şi-a arătat colţii şi a fost nevoie ca desantiştii să acopere lipsurile. De exemplu, în felul următor: „Divizia 36 infanterie de gardă era formată pe baza corpului 9 desant aerian conform directivei Cartierului General din 31 iulie 1942... La 5 august, unităţile au început îmbarcarea în eşaloanele de cale ferată, deşi formarea diviziei nu era încheiată la acea dată: lipseau regimentul de artilerie, cîteva subunităţi speciale...” (K.V. Akimov, *De la Volga la Alpi,* M, Voenizdat, 1987, pp. 4-5).

Tovarăşul Stalin lua hotărîrile în timpul nopţii. Data de 31 iulie putea să însemne aproape de miezul nopţii, ba poate şi după, deci la 1 august. Iar de la cabinetul tovarăşului Stalin, hotărîrea trebuia să treacă prin multe instanţe înainte de a ajunge la comandantul corpului de armată. Şi deja se face îmbarcarea... Fără regiment de artilerie... Fără nimic... Luptaţi !

Din corpurile de armată sînt separate diviziile de gardă şi completate cu oameni noi pregătiţi pentru desantare. Apoi iar alarma: înainte marş, la vagoane ! Înainte !

Şi totul se repeta... În 1944 s-au format trei corpuri noi de desant aerian de gardă: corpul 37 al generalului-locotenent P.V. Mironov, corpul 38 al generalului-locotenent A.I. Utvenko, corpul 39 al generalului-locotenent M.F. Tihonov.

Sînt nişte corpuri de armată neobişnuite. Nu sînt formate din brigăzi, ci din divizii, cîte trei divizii de desant de gardă în fiecare corp de armată. În octombrie 1944 corpurile au fost reunite în Armata independentă de desant aerian de gardă *(Trupele de desant aerian,* p. 276).

Europa era în pragul eliberării. Tovarăşul Stalin se pregătea...

Însă Hitler a lovit la Balaton... A fost nevoie ca Armata independentă de desant aerian de gardă să-şi schimbe numele în Armata 9 de gardă, trei corpuri de armată şi nouă divizii să se transforme în unităţi de infanterie de gardă şi să înfăptuiască ultimul miracol al războiului... „Armata 9 de gardă a fost completată în totalitate cu cadre bine pregătite la toate nivelurile, care terminaseră cursul de desfăşurare a acţiunilor de luptă în spatele frontului inamicului” *(Trupele de desant aerian,* p. 277).

Concluzia: cei mai buni luptători ai Uniunii Sovietice, în număr de peste un milion, s-au pregătit pentru acţiuni speciale în spatele frontului inamic. În loc de aceasta, pe tot parcursul războiului, ei au fost trimişi fără nici un fel de pregătire să îndeplinească misiuni pentru care nu aveau nici deprinderile corespunzătoare, nici armamentul necesar.

CEL MAI BUN MILION S-A PIERDUT ÎN ZADAR.

Totuşi, în alte condiţii, şi anume în cazul unei lovituri prin surprindere a trupelor sovietice asupra aeroporturilor germane, acest milion de luptători, selecţionat din timp şi bine pregătit, reprezenta cel mai bun instrument al unui război de cotropire.

11

Dar cum să desantezi un milion de ostaşi? Criticii mei au prezentat o statistică teribilă. În 1944, americanii au desantat în Normandia. Pentru aceasta au avut nevoie de un număr impresionant de avioane şi planoare.

Aşa este. Dar nu vom face comparaţii. Sovieticii abordau altfel războiul. Americanii au forţat Rinul şi au avut nevoie de un număr incredibil de mijloace nautice de desantare. Armata Roşie a forţat Niprul „cu mijloace manuale”: te înecai, însemna că erai soldat neinstruit şi n-aveai ce căuta în Armata Roşie.

Ne-am putea oare închipui armata americană forţînd Rinul înot? Iar detaşamentele de pedeapsă ale NKDV-ului stînd cu mitralierele în ceafa celor care nu ştiu să înoate ?

Ruşii trăiau în altă lume. Desantul aerian de la Viazma, din 1942, a cuprins brigăzile 8, 9, 214 desant aerian din corpul 4 desant aerian şi brigada 211 din corpul l desant aerian. Timp de şase nopţi au fost trimişi în spatele inamicului 7.000 de desantişti şi 1.500 de mici containere cu armament şi echipament de luptă. Pentru desantarea unui asemenea număr de persoane, americanii ar fi avut nevoie de multe avioane. Ruşilor le-au ajuns însă... 64 de avioane PS-84 şi TB-3 (*VIJ*, 1975, nr. 9, pp. 82-83).

În cursul războiului de eliberare din Europa, Asia etc., desantiştii n-ar fi fost folosiţi toţi deodată şi nu numai asupra Germaniei. În faţa sovieticilor se aşterneau vaste teritorii, de la Oceanul Pacific la Oceanul Indian, şi de acolo la Atlantic. Hitler nimicise metropolele coloniale şi coloniile rămase fără stăpîn trebuiau doar ataşate. Una după alta. La rînd.

Trebuia strivită Germania, apoi toată aviaţia sovietică ar fi fost trimisă să asigure desantarea. Bombardierele sovietice DB-3f au fost modernizate înainte de război, pentru ca, în afară de bombe, să poată transporta desantişti sau echipamente. Iar bombardierele TB-1 şi TB-3 au fost construite special pentru dublă folosinţă: ca bombardiere şi ca avioane de transport şi desantare – 32 persoane cu paraşute sau 50 fără paraşute. Înainte de ofensiva germană, Stalin avea circa o mie de TB-1 şi TB-3. O mie de TB înseamnă 32.000-50.000 de persoane la o singură cursă. În afară de acestea, în Uniunea Sovietică existau avioanele R-5 şi U-2. Puteau transporta puţini paraşutişti, dar erau multe. Înainte de începutul războiului, Stalin a primit din America cel mai bun avion de transport şi desant din lume: „Douglas" DS-3, şi a tratat pentru a fi fabricat în URSS. Mai mult: după înfrîngerea Germaniei (sau după cucerirea zonelor petroliere de la Ploieşti), industria sovietică putea să fabrice zeci de mii de planoare după proiectul constructorului O. Antonov: „Massovîi-4", şi avioane PS-84 în locul avioanelor de vînătoare ale lui Iakovlev şi a avioanelor de asalt proiectate de Iliuşin.

*

Tovarăşul Stalin dăduse cîndva sarcină constructorului de avioane A. Iakovlev să creeze un avion de vînătoare nou, cel mai bun din lume. Termen: trei luni. Iakovlev a zîmbit şi i-a explicat respectuos lui Stalin că în America sînt necesari doi ani pentru crearea unui asemenea avion. Tovarăşul Stalin s-a mirat nespus: „Dumneavoastră sînteţi cumva american?"

Minunatul avion de vînătoare a fost proiectat la termenul stabilit.

Celor care amintesc de numărul avioanelor de desant necesare americanilor, le răspund: dar oare sovieticii sînt americani ?

Capitolul 21

Cum se nivelează raţia de la închisoare cu raţia de la Kremlin ?

Căci ideea comunistă este în esenţa ei sacră şi eternă.
Steaua Roşie, 18 ianuarie 1995

1

Iar acum să ne imaginăm din nou situaţia acelor propagandişti, cumpăraţi de comunişti, cărora li s-a ordonat să cosmetizeze istoria Rusiei, pedalînd pe ideea „nepregătirii”. A fost nevoie ca istoricii năimiţi să publice mii de cărţi, zeci de mii de articole, pentru ca lacuna privind construcţia de tancuri grele germane să fie acoperită. Au trebuit să fie alcătuite tabele şi grafice, care să impună imaginea despre „tancurile grele germane”. Cifrele au trebuit „cosmetizate” în aşa mod încît socotelile rotunde să nu-l irite pe cititor şi să nu-i provoace întrebări de prisos.

Istoricii comunişti au folosit şi un al doilea truc: au scos din statisticile anului 1941 graficul „Tancuri grele”. În locul acestuia, în toate îndreptarele, tratatele ştiinţifice, articolele, tabelele ştiinţifice, articolele, tabelele şi graficele apare numai graficul „Tancuri grele şi medii”. Asta-i tot. Şi lacuna se acoperă. Contează flexibilitatea abordării, dexteritatea de jucători de „alba neagra”. În 1941, în Germania nu existau tancuri grele, dar statistica nu ne spune un cuvinţel. Dimpotrivă: denumirea graficului „Tancuri grele şi medii” îţi dă de gîndit că Hitler avea şi de unele, şi de altele. Asta da găselniţă ! Prin acest procedeu se poate egaliza ceea ce trebuie egalizat şi demonstra ceea ce ţi se ordonă. De exemplu, Germania n-a avut cojoace de oaie pentru soldaţi, dar comuniştii pot printr-o scamatorie statistică să creeze iluzia că au existat

asemenea cojoace. Aşadar, cojoacele de oaie (inexistente) şi mantalele nu vor fi luate separat, ci într-un grafic comun: „Cojoace şi mantale” şi imediat în statistică apare un număr cu şase cifre. Armata germană nu avea pîslari, însă comuniştii noştri pot crea iluzia că au existat. Trebuie ca în statistică pîslarii să fie trecuţi la un loc cu cizmele. Se poate prin acest procedeu să se demonstreze că Hitler avea mult aur (un produs foarte important într-un război). „Exploatarea aurului” şi „Producţia de oţel” pot fi unificate într-un singur grafic şi dată o singură cifră, în milioane de tone. Petrolul este sîngele războiului. Nici la capitolul petrol Hitler nu stătea prea bine. Aşadar, istoricii comunişti, dacă e nevoie, pot demonstra că Hitler avea suficient petrol. Pentru aceasta, graficul „Extragerea petrolului” va fi unificat cu graficul „Exploatarea cărbunelui”. Dacă, totuşi, rezultatul nu încîntă privirea, se poate adăuga şi turba.

Prin astfel de statistici se poate nivela raţia de hrană din închisoare cu cea de la Kremlin. În acest scop se pot unifica în acelaşi grafic zoaiele de la închisoare cu icrele negre. Apoi se poate consemna: deţinutul sovietic din lagărele staliniste primea ca raţie de bază în fiecare zi 450 grame de icre negre şi zoaie, 132 grame de nisetru afumat şi resturi stricate de peşte eviscerat, 500 grame de ananas, portocale, banane şi cartofi degeraţi cu varză stricată. Fără a mai preciza cît înseamnă icre negre şi cît zoaie.

Nu glumesc: timp de cincizeci de ani, în Uniunea Sovietică n-a fost publicat niciodată vreun tabel sau grafic din care să rezulte că sovieticii aveau tancuri grele, iar nemţii nu. Nici un istoric comunist n-a publicat un tabel conform căruia la graficul „Tancuri grele” să se afle un număr cu trei cifre pentru Uniunea Sovietică şi zero pentru toate celelalte ţări ale lumii.

Un exemplu este istoricul militar A.N. Merţalov. În 1978, în cartea *Istoriografia burgheza vest-germană a celui de-al doilea război mondial,* el declară că în armata germană

existau de 1,5 ori mai multe tancuri grele şi medii decît în Armata Roşie.

Andrei Nikolaevici, ce fel de tancuri germane aveţi în vedere? Cele desenate în caricaturile de război?

Răsfoim lucrările generalului de armată M. Gareev şi întîlnim aceleaşi cifre. La 22 iunie 1941, Hitler avea pe Frontul de Răsărit de 2.800 tancuri grele şi medii *(Mujestvo,* 1991, nr. 5, p. 232).

Mahmud Ahmetovici, vă rog, precizaţi tipurile de tancuri
grele folosite de Germania în 1941. Specificaţi cîte erau grele şi cîte medii. De ce nu separaţi nisetrul afumat de peştele stricat?

Iată-l şi pe colonelul V.A. Anfilov. Deschidem oricare carte a sa şi găsim 2.800 de tancuri grele şi medii. De exemplu, în cartea *Eşecul blitzkriegurilor (p.* 71).

Acum să ne referim la Mareşalul Uniunii Sovietice N.V. Ogarkov. Nicolai Vasilievici, ce interes aveţi? Sub conducerea dumneavoastră propaganda fascista în Uniunea Sovietică a lucrat mai cu spor decît în timpul lui Goebbels. În revistele militare germane din 1941 nu aflăm nimic despre tancurile grele germane. Fiindcă nu existau. Doar în propaganda sovietică postbelică tancurile grele hitleriste scrîşnesc şi duduie de mama focului. Pe cine voiţi să speriaţi, Nikolai Vasilievici? Subordonaţii dumnevoastră, tovarăşe Mareşal, i-au făcut pe hitlerişti mai puternici decît erau în realitate, mai inteligenţi decît se credeau ei înşişi.

Mareşale V.G. Kulikov, şi viaţa dumnevoastră este dedicată elogierii hitlerismului. Sub conducerea dumneavoastră înţeleaptă au prosperat propagandiştii umflatei puteri hitleriste. Iar acum primiţi o pensie din partea statului rus.

Viktor Gheorghievici, nu vă simţiţi măcar puţin conştiinţa pătată?

2

Mai există în Rusia *Academia trupelor de tancuri şi blindate.* În această academie, 50 de ofiţeri repetă cu pioşenie braşoavele anfiloviene şi merţaloviene: Hitler avea 2.800 tancuri grele şi medii... În fiecare an are loc o conferinţă ştiinţifică, se ţin rapoarte, referate, în prezidiu iau loc oaspeţi de vază.

Domnilor ofiţeri, poate că la următoarea conferinţă se va găsi printre dumnevoastră un îndrăzneţ, poate aduceţi în prezidiu unul care să arunce cu piatra-n baltă !

Personal n-am avut destul curaj. De aceea am fugit. Oare nici unul dintre voi nu vrea să fugă din această ţară, unde şarlatanii fascişti se simt mai bine ca la departamentul doctorului Goebbels? Oare nimeni dintre voi nu vrea să fugă unde vede cu ochii şi să strige că sîntem înşelaţi ?

3

Încă un truc. Nu e mai prejos prin viclenia sa ca precedentul. A fost inventat de istoricii comunişti sovietici V. Rapoport şi I. Alexeev. Aceştia elogiază „maşina grea a KV-ului ce nu depăşeşte în orice caz maşinile similar germane” *(Trădarea patriei,* Londra, OPI, 1989, p. 436).

Parcă laudă, dar lauda e mai rea decît o calomnie. Citeşte aceste rînduri o persoană neiniţiată şi îşi formează o imagine: s-a făcut cîte ceva şi la noi, ceva şi în Germania, în '41 aveam tancuri grele, existau şi tancuri „similare germane”, iar noi n-am rămas cu totul în urmă, în orice caz, eram la acelaşi nivel, ba poate că un picuţ înainte. Tovarăşi istorici, n-am putea să numim aceste „similare germane”? E cinstit oare să comparăm un KV de serie cu un tanc german aflat pe hîrtie? Nu exista în realitate nici un „similar” în întreaga lume. Lucrurile trebuie spuse cinstit. Primele două prototipuri ale tancului greu german VK 4501 urmau să-i fie prezentate lui Hitler în ziua sa de naştere, la 20 aprilie 1942 *(Armoured Eighting Vehicles of Germany,* Spain, Profile, 1978, p. 119).

Este interesant că Hitler se pregătea de război. A ordonat ca Rusia să fie nimicită în vara lui 1941, dar primul prototip experimental al tancului greu trebuia să-i fie prezentat în primăvara lui 1942. Rezultă că „similarul german” nici măcar nu fusese destinat pentru ceva anume. Era pregătit pentru nişte viitori inamici cunoscuţi. Şi atunci, cu ce intenţiona Hitler să nimicească Rusia?

Tragem concluzia că tancurile „similare” lui KV-1 şi KV-2 erau deţinute numai de Stalin. Este vorba de tancurile experimentale T-100, SMK, KV-3, KV-220. Unii parametri erau mai prejos decît la tancurile KV-1 şi KV-2, alţii erau superiori, iar Stalin avea din ce alege. Hitler putea alege doar desene tehnice. Mai mult: dacă Hitler ar fi ordonat în 1941 să se producă nişte tancuri asemănătoare cu „învechitul” şi „greoiul” T-35, care se fabrica deja în Rusia, nemţii n-ar fi reuşit acest lucru. Pentru a produce chiar şi „învechitul” T-35 trebuie început cu desenele tehnice şi proiectele, apoi trebuie construite şi testate prototipurile experimentale, iar pentru asta e nevoie de luni şi ani întregi. După cum se ştie, istoria i-a lăsat puţin timp lui Hitler. Însă chiar şi acest scurt răgaz a fost „cheltuit” într-un mod original: în 1939 a intrat în război cu întreaga lume, iar în 1941 a hotărît să înceapă elaborarea primului tanc greu. Iar noi numim acest lucru pregătire de război.

4

Şi încă un truc. Se recunosc meritele KV-ului, dar se adaugă cu un oftat: erau numai 636... Nu există carte despre război, nu există tratat ştiinţific ori articol de popularizare, în care să nu se simtă oftatul întristat al istoricului comunist: erau numai 636... Acest năduf s-a prelins ca uleiul în tot Occidentul, căpătînd forţe înzecite: erau numai 636... Şi prin forţa cuvîntului tipărit milioane de cititori au oftat cu năduf.

Trebuie spus că propaganda fascistă roşie a minţit şi de data aceasta. În 30 mai 1941 existau 636 tancuri KV. Însă pe 22 iunie 1941 fuseseră fabricate 677 tancuri KV-1 şi KV-

2. Dar să nu fim meschini. Fie cum spun agitatorii comunişti. Totuşi, pronunţînd această cifră, n-avem de ce ofta cu tristeţe: în acel moment, în întreaga lume, nu exista nici un tanc care să semene măcar pe departe cu KV-ul. În al doilea rînd, KV-ul se produce în serie. La 22 iunie, Stalin avea „doar" 636 KV-uri, dar la 23 iunie uzinele fabricaseră alte 24. În a doua jumătate a anului 1941, industria sovietică a mai produs 965 KV-uri în plus faţă de cele de la 22 iunie. Industria germană nu putea să fabrice deocamdată tancul greu. Pentru moment, constructorii germani continuau să mîzgălească schiţe. Primele tancuri grele germane au fost testate în condiţii de luptă abia la sfîrşitul lui august 1942. Erau tancuri bune şi puternice. La o serie de parametri, constructorii germani au reuşit să egaleze şi chiar să depăşească tancul KV. Însă nu la toţi. Numai mobilitatea aduce victoria, au considerat întotdeauna marii conducători de oşti ai omenirii. Aşadar, să vedem ce parametri caracterizează mobilitatea tancului: viteza pe şosele şi în afara lor, penetrabilitatea (capacitatea de a străbate drumurile grele), rezerva de cursă, manevrabilitatea. La toate aceste caracteristici, KV-ul n-a putut să fie întrecut. Mai mult, KV-ul are motor diesel: puternic, economic, funcţionează perfect pe ger şi pe arşiţă, în plus nu ia foc ca chibriturile în cutie. În Germania, patria lui Rudolf Diesel, nu existau astfel de motoare. Au trebuit să folosească motoare cu benzină... La toate acestea, să mai adăugăm că nici constructorii sovietici nu băteau pasul pe loc: perfecţionau KV-ul şi pregăteau fabricarea de tancuri IS, ce aveau să rămînă, pînă la sfîrşitul războiului, dacă ţinem seama de parametri, visul inaccesibil al tuturor constructorilor şi generalilor din lume.

Constructorii germani, avînd tancuri KV şi T-34 capturate în luptă, n-au putut pricepe principalul „secret" al constructorilor de tancuri sovietice. Chiar cu prototipul în faţă, constructorii germani n-au înţeles principalul şi au repetat greşeala: motorul la spate, iar transmisia în partea

frontală. În loc de un tanc de 45 de tone, cum e KV-ul, au obţinut Tiger, de 57 de tone.

De aici, au rezultat nenumărate necazuri. Unul dintre ele este că Tiger, avînd şenile late, nu poate fi instalat pe o platformă de cale ferată. S-a luat hotărîrea ca sa se conceapă şenile late şi şenile înguste. Tancurile vor merge pe şenile late, iar cele înguste vor fi transportate din urmă. Pe timp de luptă, la traversarea unui rîu, să zicem, înlocuirea şenilelor, dispozitivele şi camioanele auxiliare necesare (nu mai puţin de trei) îngreunează şi întîrzie nepermis de mult activitatea tancului pe timp de război.

5

În 1941 Hitler nu avea însă această minune a tehnicii. Totul era doar un vis îndrăzneţ. Experimentările la primele tancuri grele germane s-au încheiat în toamna lui 1942. Primul batalion apare pe front în decembrie.

Batalionul a sosit cu oarecare întîrziere: inelul încercuirii de la Stalingrad fusese deja închis. În anii 1940-1941, industria sovietică a produs 1.601 tancuri grele, cea germană – 0. În 1942, industria sovietică a produs 2.553 tancuri grele, cea germană – 89. Scorul general al tancurilor grele în momentul crucial de la Stalingrad este: 89 germane la 4.154 sovietice. Dacă amintim şi „învechitele” T-35, tancurile grele sovietice sînt şi mai multe.

Ce-i drept, există o deosebire fundamentală în folosirea tancurilor grele. Ştiinţa militară germană se afla la un nivel foarte înalt, generalii germani au înţeles principiul de bază al strategiei, principiul concentrării. Nerespectîndu-l însă în practică, au fost siliţi să ducă războiul pe mai multe fronturi deodată. Din care cauză n-au putut să trimită toate cele 89 tancuri grele pe un singur front, împotriva unui singur inamic. Tancurile grele au trebuit să fie repartizate pe diferite fronturi, inclusiv la Tunis. Ştiinţa militară sovietică n-a admis abateri de la principiile strategiei. Toate cele 4.154 KV-uri construite înainte de

lupta de la Stalingrad, au fost folosite pe frontul sovieto-german. Acelaşi lucru s-a întîmplat şi cu „învechitele” T-35.

6

În acest punct sînt atacat: de ce superioritatea sovietică nu şi-a spus totuşi cuvîntul în iunie '41 ?

Cauza este simplă: Armata Roşie pregătea o agresiune.

Cauza are o mulţime de consecinţe şi fiecare din ele a dus la catastrofă.

Armata Roşie pregătea o agresiune şi de aceea tancurile fuseseră concentrate chiar la graniţă (aşa au procedat şi nemţii, numai că sovieticii aveau mai multe). Fiind atacaţi prin surprindere, tanchiştii sovietici au fost împuşcaţi înainte de a ajunge la tancuri, iar tancurile au fost incendiate sau capturate fără echipaje. În cazul unui atac prin surprindere sovietic, efectul ar fi fost acelaşi, cu deosebirea că tancurile germane erau de şapte ori mai puţine decît cele sovietice, şi de aceea sarcina distrugerii lor s-ar fi simplificat.

Armata Roşie pregătea o agresiune şi de aceea statele-majore şi centrele de transmisiuni au fost mutate la graniţe. După atacul prin surprindere, masa de tancuri a rămas fără coordonare.

Armata Roşie pregătea un atac prin surprindere la 6 iulie 1941 şi de aceea, ca înainte de orice întreprindere grandioasă, se desfăşurau pregătiri febrile. În asemenea situaţii, la trupele de tancuri se petrec următoarele: şenilele sînt schimbate sau întinse, motoarele sînt reglate, sînt verificate cutiile de transmisie, se curăţă şi se reglează armamentul, se pune combustibilul şi uleiul necesar etc. O lovitură prin surprindere într-o astfel de situaţie este ucigătoare, tancurile fiind practic demontate în vederea pregătirii. (Fiind atît de mare şi de puternică, Armata Roşie a rezistat chiar şi în această situaţie, cu toate pierderile uriaşe.) Căci s-a întîmplat următorul fapt: înainte de a ucide fiara în bîrlogul ei, vînătorii sovietici au

demontat armele pentru a le curăţa, unge şi verifica, iar în acest moment fiara s-a repezit împotriva atacatorilor. De aceea Stalin a reuşit să cucerească numai o jumătate din Germania.

Armata Roşie pregătea o agresiune şi de aceea zeci de mii de tone de piese de schimb, sute de mii de tone de combustibil şi de muniţii au fost concentrate în zona de frontieră (acelaşi lucru făceau şi nemţii, bineînţeles, la scară mai mică). A venit atacul prin surprindere, trupele sovietice s-au retras cîţiva kilometri şi acesta a fost sfîrşitul: cele mai bune tancuri din lume au rămas fără combustibil, fără muniţie, fără echipament de rezervă.

Armata Roşie pregătea o agresiune şi de aceea mii de tancuri suplimentare erau transferate în secret pe calea ferată, la frontieră. Războiul a oprit trenurile militare pe drum. Dacă o singură şină de cale ferată este deteriorată, întregul tren rămîne în cîmp, infanteria sare din vagoane şi merge să lupte, dar cum să dai jos de pe platformă KV-ul, care cîntăreşte 47 de tone?

Armata Roşie se pregătea de agresiune, apărarea n-a interesat-o. Liderii sovietici nu credeau că Germania este capabilă să atace. Aveau suficiente temeiuri. Spionajul sovietic raporta starea de lucruri din industria constructoare de tancuri germană. Concluzia se impunea de la sine: Germania nu era pregătită de război şi nu va începe războiul pînă ce nu va produce tancuri grele. Dar Germania a început războiul. (Ce-i rămînea de făcut lui Hitler?) Aviaţia germană a atacat pe neaşteptate aero-porturile sovietice, iar acest fapt a avut consecinţe îngrozitoare. Chiar şi fără muniţie, chiar şi fără combustibil şi piese de schimb, chiar şi după pierderea a mii de tancuri la graniţă şi în trenurile militare, puterea trupelor sovietice rămînea uriaşă. Însă inamicul domină aerul. Avioanele de cercetare sovietice nu pot să se ridice de la sol. Chiar dacă se ridică, sînt secerate imediat. Ciclopului sovietic i s-au scos ochii. Fără avioanele de recunoaştere nu vede nimic. Alte mijloace de cercetare, în această situaţie, nu sînt de nici un folos: pînă ce transmit spionii microfilmele... Într-o

luptă rapidă de tancuri, trebuie să ştii în fiece moment ce face inamicul, în ce direcţie a luat-o. Or, ciclopul sovietic este orb. Agită nebuneşte pumnii şi urlă neputincios. Germanii aveau foarte puţine tancuri, iar acestea erau învechite. Dar ei vedeau, pe cînd sovieticii erau orbi.

Iar KV-ul este un tanc „de ruptură". Aşa se şi numeşte oficial. Caracteristicile ofensive ies în evidenţă deosebit de clar în special la KV-2. Este acelaşi KV, numai că înzestrat cu armament foarte puternic şi, se înţelege, cu o altă turelă, pe care sînt instalate gurile de foc. KV-2 a fost creat într-un timp record (o lună), în vremea războiului „de eliberare" împotriva Finlandei. KV-2 a prins chiar un pic din acest scurt război. KV-2 a fost creat pe baza experienţei de penetrare a unor linii fortificate puternice. DOT-urile din fier-beton puteau fi cucerite numai cu arme de calibru foarte mare, dacă reuşeai să te apropii destul şi să le loveşti în punctul de sprijin. Dar, practic, era imposibil să te apropii cu armament de mare putere: lunetiştii, mitraliorii şi artileriştii inamicului distrugeau mijloacele de tracţiune şi-i ucideau pe servanţi înainte ca arma să fie instalată în poziţie de foc. S-a născut atunci ideea de a aşeza ceva foarte puternic pe saşiul KV-ului, protejîndu-l cu blindajul de 100 mm folosit pentru construirea crucişătoarelor sovietice. Ideea a fost pusă în aplicare la KV-2, aşezînd pe el cea mai puternică armă: un obuzier de 152 mm. În principiu, obuzierul este o armă ofensivă. Tragerea este indirectă. Este un avantaj cînd mergem înainte, iar inamicul se apără, noi trebuind să-l scoatem din tranşee şi blindaje. Dar dacă noi înşine vrem să ne apărăm, trebuie să oprim pe cei care vin asupra noastră. Pentru aşa ceva nu ne trebuie un obuzier cu tragere indirectă, ci un tun cu foc razant. Obuzierul de 152 mm de pe KV-2 poate fi eficient la ruperea liniei de apărare. Ţinte – un DOT din beton. Obiectivul este fix. N-avem de ce să ne grăbim: reglăm arma minune şi lovim. În războiul defensiv, într-o luptă de scurtă durată, obuzierul de calibru uriaş nu-şi poate demonstra superioritatea, el avînd nevoie de un timp pentru reglare. Nici proiectilele de pe

KV-2 nu sînt utile în războiul defensiv. Vă amintiţi de ele: nu sînt perforante, ca să oprească tancurile agresorului, ci antibeton. Or, nici nu poate fi vorba de construcţii germane din beton pe teritoriul sovietic. Ca să aflăm astfel de construcţii, trebuie să trecem rîul de graniţă. Trebuie să pătrundem în Prusia Orientală. Acolo, la Königsberg, există construcţii defensive din beton-armat. Astfel de construcţii există şi în împrejurimile Berlinului, pe înălţimile Seelow. Apropo, în iunie 1941, toate tancurile KV-2 au fost concentrate exact acolo unde trebuiau să fie: în Lituania, la graniţa Prusiei Orientale.

Pe teritoriul naţional, proiectilele antibeton nu sînt absolut deloc necesare, la fel ca şi obuzierul de 152 mm de pe tanc. Se înţelege că, după 22 iunie, producţia de KV-2 a încetat imediat. KV-2 nu a îmbătrînit, ci pur şi simplu n-avea de lucru într-un război defensiv. În războiul defensiv trebuiau altfel de arme.

7

Unii istorici continuă să demonstreze că Armata Roşie n-a fost pregătită de război. Uitaţi-vă, spun ei, în 1945, tancurile sovietice au terminat războiul la Berlin, Viena, Praga, Phenian, Port-Arthur. Nu înseamnă asta o mărturie de slăbiciune? Într-adevăr, Stalin a terminat războiul cu rezultate modeste, după cum am mai spus.

Să ne reamintim că Uniunea Sovietică avea înainte de război trei centre de fabricare a tancurilor: Leningrad, Stalingrad, Harkov. Fiecare dintre acestea, luate separat, depăşea puterea totală a tuturor uzinelor de tancuri din lume. Dar sovieticii au fost atacaţi prin surprindere şi au pierdut la frontieră rezervele strategice, aviaţia, trupele de tancuri, artileria. Rămînînd fără ele, fără cărbunele din Doneţk, fără aluminiul din Zaporojie şi oţelul din Dneprodjerjinsk, au pierdut aproape toată industria militară, inclusiv singura uzină din lume de motoare diesel pentru tancuri, care se afla la Harkov. Încă din iulie 1941, livrarea de motoare diesel de la Harkov a încetat. Piterul

nu era pierdut, dar era blocat, iar într-un oraş blocat, fără oţel şi energie, despre ce fel de producţie de tancuri mai poate fi vorba? Nici Stalingradul nu era pierdut, însă în jurul său se petreceau nişte evenimente care nu erau de natură să asigure ritmicitatea lucrului în uzina „de tractoare”. Deci patru mii de KV-uri, fabricate înainte de întorsătura crucială a războiului, constituie acel minim pe care industria l-a realizat în situaţia cea mai îngrozitoare dintre toate cele teoretic posibile, după oprirea sau pierderea TUTUROR uzinelor de tancuri şi încetarea totală a producţiei de motoare diesel pentru tancuri. Patru mii de KV-uri reprezintă ceea ce au reuşit să fabrice sovieticii după transferarea industriei de tancuri în Ural şi în Siberia, unde KV-urile erau montate, în noiembrie '41, în ger, sub cerul liber. Încercaţi să transferaţi uzinele de la Detroit în Alaska şi începeţi acolo să produceţi. Să mişcăm un cuptor Martin sau un laminor pentru blindaje cu o sută de metri mai la dreapta sau mai la stînga, şi după aceea să încercăm să producem. Aşa că patru mii de KV-uri reprezintă un minim absolut. În orice altă situaţie, ar fi fost cu mult mai multe tancuri grele sovietice.

Iar cele 89 de tancuri grele germane, construite înainte de momentul Stalingrad, reprezintă un maxim atins de industria germană în situaţia cea mai favorabilă. În orice altă situaţie, de pildă în cazul pierderii resurselor energetice ale României, producţia germană ar fi fost mai mică.

*

Aşadar, războiul a fost continental, adică de tancuri. Tancurile grele ocupă printre celelalte tancuri acea poziţie pe care boxerii de categorie grea o au printre ceilalţi boxeri. Cînd un „greu” se află în ring, oricare alt boxer de altă categorie n-are ce face. Fără îndoială, Hitler a avut o armată minunată, armament de prima mînă. Dar să recunoaştem, măcar în sinea noastră, că în domeniul construcţiei de tancuri grele Stalin avea un nivel de pregătire superior.

Istoria vrea să ne convingă că Stalin nu l-a putut ataca pe Hitler în 1941, pentru că nu era cu totul pregătit de război. Cel mai devreme, „cu minime şanse de succes”, ar fi fost în 1942. Să zicem că-i aşa. Însă atunci să-l înţelegem şi pe Stalin, cînd n-a vrut să creadă că Hitler este capabil să-l atace, în 1941. Comparăm încă o dată cifrele şi îi întrebăm pe istorici: în ce an ar fi putut Hitler să atace „cu şanse minime de succes”? Ştiinţa militară cere ca partea care atacă să aibă o superioritate minimă a forţelor de trei ori mai mare. În caz contrar, atacul devine o aventură, atacatorul riscînd s-o sfîrşească aşa cum a sfîrşit-o Adolf Hitler. Îi întrebăm pe istorici: în ce an putea Hitler să aibă această superioritate în domeniul construcţiei de tancuri grele?

Unii istorici îi reproşează lui Stalin miopia politică. Oare era greu de ghicit ce gîndea Hitler? Dar, dacă în mai 1941, constructorii germani au început să pună pe planşete schiţele primului tanc greu german, înseamnă că în iunie va şi începe invazia? E logic?

Miopia nu i se poate reproşa lui Stalin, ci anumitor istorici. În 1941 Stalin avea tancuri nu numai pe hîrtie, nu numai în prototip, nu numai în poligoanele de încercare, ci şi în producţia de serie, în dotarea trupelor, iar noaptea erau transportate în secret la graniţa germană. Fraţi istorici, e cumva greu de ghicit la ce se gîndea ?

Capitolul 22

Ce tancuri sînt consideră uşoare?

În primăvara lui 1941, Hitler a dat ordin să se arate delegaţiei
sovietice uzinele noastre de tancuri şi centrele de instrucţie.
Hitler a subliniat în mod deosebit că trebuie să arătăm totul,

fără să ascundem nimic. Ofiţerii sovietici, examinînd totul, au refuzat categoric să creadă că tancul T-IV este cel mai bun tanc greu al nostru. Repetau mereu că ascundem faţă de ei tancurile noastre ultramoderne.

General-colonel G. Guderian, *Panzer Leader,* London, *Futura*, 1974, p. 143

1

Cele mai importante pentru istoric sînt faptele. Pentru agitator – intonaţia.

Istoricii comunişti coboară adesea cu hîrzobul din înălţimile analizei ştiinţifice în mlaştinile flecărelii. Vorbesc despre tancurile sovietice „uşoare şi învechite" cu un ton atît de dispreţuitor, încît dispreţul se instaurează pe dată în inimile novicilor. Însă aceiaşi istorici nu spun nimic despre tancurile germane. Se creează următoarea impresie: Stalin are tancuri uşoare şi învechite, iar Hitler – grele şi ultramoderne. Astfel învinge şmecheria istoricilor.

Am explicat deja că TOATE tancurile lui Hitler erau învechite în 1941. Adaug şi că toate erau uşoare. Vom vorbi despre ele. Deocamdată să vedem tancurile staliniste uşoare.

Într-adevăr, printre altele, Stalin avea şi multe tancuri uşoare. Dar nu este nimic rău în asta. Tancul este un instrument de lucru.

Barosul este mai greu decît ciocanul; înseamnă că este şi mai bun?

Există lucrări pentru care este mai bun barosul şi există lucrări pentru care este mai bun ciocanul.

În secolul XX tancul a îndeplinit acelaşi rol ca şi cavaleria în veacurile precedente. Tradiţional, cavaleria se împărţea în grea şi uşoară. Oare cea grea este mai bună decît cea uşoară? O fiinţă umană uriaşă pe un cal uriaş, tot în armura, cu lancea în mîna dreaptă (încap trei oameni

înfipţi în lance, ca greierii într-un ac) şi cu scutul în stînga...

Iată însă şi un călăreţ mongol: un căluţ, un călăreţ deloc gigantic, nici un fel de armură, arme – arcul şi o sabie încovoiată.

Genghis-han a cucerit spaţii necuprinse şi a subjugat popoare de milioane de oameni numai cu ajutorul calului. N-a avut cavaleri împlătoşaţi. Iată de ce n-avea nevoie de ei: în tactică învingem cu arma. Pentru luptă ne trebuie armament greu şi armură grea. În strategie învingem prin manevră.

Dar cum poate lupta un luptător mongol cu un cavaler în zale? Nu va fi atît de prost ca să lupte. El are superioritatea în viteză, manevrabilitate şi, dacă vreţi, în rezerva de cursă. El poate petrece în şa mult mai mult timp decît un cavaler.

Tancul uşor în lupta împotriva unui tanc greu este ca şi călăreţul mongol împotriva cavalerului încătuşat în platoşă. Dacă vom cugeta puţin la *blitzkrieg,* vom vedea că cerinţa principală a tancului nu este armamentul supraputernic şi blindajul gros, ci mobilitatea, viteza, rezerva de cursă.

Blindajul şi armamentul greu nu fac decît să încurce.

2

Acum să examinăm greutatea tancurilor germane. Vă previn că nu vom înţelege nimic dacă nu vom lămuri în prealabil ce înseamnă tanc uşor, mediu şi greu.

N-a existat niciodată o clasificare internaţională unică. Fiecare ţară a folosit clasificarea sa. Chiar şi în aceeaşi ţară punctele de vedere s-au modificat şi ceea ce ieri era considerat tanc greu, astăzi poate fi considerat mediu ş.a.m.d.

Iată ce a rezultat de aici:

– tancul american M 24 are 18,3 tone;
– tancul german T-111A are 15,4 tone.

Tancul american este considerat uşor, iar cel german intră în rîndul tancurilor medii.

În 1941 armata germană a întîlnit în luptă tancurile sovietice KV-1 cu o greutate de 47 tone. În documentele germane acest tanc se numeşte supragreu. Peste doi ani, în dotarea armatei a intrat Panther de 44,6 tone. Diferenţa de greutate faţă de KV-1 este mică. Logic, Panther trebuia şi el să se numească tanc supragreu. Dar nimeni nu-l numeşte aşa. În cel mai bun caz este numit tanc greu. Iar comuniştii insistă ca Panther să fie considerat tanc mediu.

Tancul american M 26 (greutatea: 41,7 tone) este greu, iar tancul Panther, mai greu, nu este considerat greu.

A rezultat că în armata germană T-111A de 15,4 tone şi Panther de 44,6 tone (există şi o variantă de 45,5 tone) au intrat în aceeaşi categorie a tancurilor medii. Să ne imaginăm: un boxer cîntăreşte 50 kg, iar adversarul său – 150 kg, de trei ori mai mult, dar ambii sînt trecuţi la aceeaşi categorie de greutate.

Tancul experimental britanic Independent are 32 tone şi intră în rîndul tancurilor grele, cel francez B-l bis are 32 tone, este socotit greu. Tancul sovietic T-34-85 are şi el 32 tone, dar este luat în calcul ca mediu.

Nimeni n-a încercat să facă ordine în problema categoriilor de greutate. Propaganda roşie s-a folosit de acest lucru.

3

Trebuie să introducem un sistem comun de calcul. N-are importanţă care. Importantă este unitatea de vedere. Cel mai bun ar fi sistemul american, care a existat în anii războiului. Vorbim despre tancurile sovietice şi germane, de aceea standardele americane, ca sistem neutru, nu vor supăra pe nimeni. Sistemul britanic nu poate fi folosit, tancurile neîmpărţindu-se după greutate, ci după destinaţie: de infanterie, de crucişător etc. Alte ţări nu produceau tancuri în tot spectrul categoriilor de greutate, de aceea nu aveau sisteme proprii de clasificare. Folosirea

sistemului american este convenabilă şi pentru că e simplă şi logică: toate tancurile pînă la 20 tone sînt uşoare, pînă la 40 sînt medii, pînă la 60 sînt grele. Folosirea de către americani a tonelor pentru clasificarea tancurilor a fost determinată de faptul că tancurile americane au trebuit să acţioneze în principal în Europa, unde podurile se împart în clase de 20 tone. Cu sistemul american este foarte simplu de lucrat: avem în faţă un pod de 40 tone, deci pe el vor trece toate tancurile în afară de cele grele. Sistemul american era avantajos pentru îmbarcarea tancurilor pe vase, pe bacuri, pe platforme de cale ferată. Există o platformă de 20 de tone, înseamnă că pe ea se pot încărca numai tancuri uşoare... Folosirea sistemului american simplifică la limită calculele privind îmbrăcămintea şoselelor militare, traversarea trecătorilor, traversarea rîurilor cu poduri mobile etc.

Dacă nu-i place cuiva sistemul american, se poate folosi oricare altul, numai să fie un sistem unic pentru toţi.

4

Acum să ne referim la tancurile lui Hitler.

În 1941 avea patru tipuri de tancuri: T-I, T-II, T-III, T-IV.

T-I a intrat în dotarea armatei în 1934. Greutatea – 5,4 tone. Echipaj – 2 persoane. Armament fără tun, două mitraliere. Blindaj antiglonţ de 13 mm. Motor de 100 C.P. Viteza – 40 km/oră. Rezerva de cursă 170 km.

T-II a intrat în dotarea armatei în 1936. Greutatea – 7,6 tone, prototipurile ulterioare ajungînd pînă la 10 tone. Echipajul – 3 persoane. Armament – tun de 20 mm şi o mitralieră. Motor – 140 C.P. Blindaj antiglonţ de 13 mm (la primele prototipuri).

T-III a intrat în dotarea armatei în 1937. Greutate –15,4 tone. Armament – tun de 37 mm şi două mitraliere. Blindaj – 15 mm. Motor – 250 C.P. Viteză – 35 km/oră. Rezervă de cursă – 165 km.

T-IV a intrat în dotarea armatei în 1937. Greutatea – 18,4 tone. Motor – 250 C.P. Blindaj – 15 mm. Viteză – 31

km/oră. Rezervă de cursă – 150 km. Armament – tun de 75 mm cu ţeava scurtă şi două mitraliere.

Concluzia: toate tancurile germane erau uşoare. Toate aveau o greutate de pînă la 20 tone. Iar T-I şi T-II erau foarte uşoare. Toate aveau blindajul antiglonţ şi armamentul precare. Nici unul dintre acestea nu putea fi folosit împotriva tancurilor inamicului. T-IV pare mai bine dotat. Dar nu este aşa: tunul de 75 mm avea ţeava scurtă, prin urmare, viteză iniţială mică a proiectilului şi traiectorie înaltă. Acest tun nu era de folos în lupta cu tancurile. Nici n-a fost gîndit pentru aşa ceva, ci pentru distrugerea cuiburilor de mitraliere şi de artilerie uşoară.

Cu aceste tancuri Hitler a intrat în cel de-al doilea război mondial.

La 31 august 1939, parcul de tancuri al Germaniei includea cîteva sute de tancuri uşoare cehe luate ca trofeu şi 2.977 tancuri de producţie germană, dintre care 1.445 tancuri T-I, 1.223 tancuri T-II, 98 tancuri T-III, 211 tancuri T-IV.

Concluzia: Germania a intrat în cel de-al doilea război mondial avînd un număr ridicol de tancuri proaste.

5

După ciudata clasificare germană, tancurile T-III şi T-IV erau considerate medii. Dar chiar dacă numeşti aceste tancuri medii, intrarea lui Hitler în război rămîne inexplicabilă.

La 1 septembrie 1939 Hitler avea:

– tancuri grele – 0;
– aşa-numite tancuri „medii” – 309;
– tancuri foarte uşoare – 2.668.

Dar cele cehe?

Nu vă grăbiţi, ajungem şi acolo şi o să rîdem copios.

Şi iată că ia cuvîntul Mareşalul Uniunii Sovietice S.F. Ahromeev (*VIJ*, 1991, nr. 4, p. 31) şi vorbeşte în dodii precum că Uniunea Sovietică nu a fost pregătită deloc, dar deloc, iar în 1939 a fost obligată să se salveze printr-o

manevră diplomatică: pactul Molotov-Ribbentrop. „În lipsa acestei înţelegeri, Uniunea Sovietică ar fi fost atrasă în război în 1939 în condiţii şi mai nefavorabile ca în 1941”.

De 50 de ani încoace strălucitii mareşali sovietici ne pun în faţa ochilor această sperietoare. Dacă la 23 august 1939, Molotov n-ar fi semnat pactul despre începerea celui de-al doilea război mondial, Hitler ar fi atacat Polonia, ar fi nimicit-o în septembrie şi ar fi mers mai departe, fără să se oprească, pînă la Minsk, Smolensk, Moscova, Kuibîşev şi aşa mai departe.

Sinistru.

Pentru cel care nu pricepe.

Mai întîi, s-a stabilit cu certitudine că ordinul de elaborare a planului de invazie a Uniunii Sovietice a fost dat de Hitler la 21 iulie 1940. Înainte de această dată, generalii n-au avut nici un fel de planuri de război împotriva Uniunii Sovietice. Prin urmare, temerile lui Stalin (dacă au fost) erau neîntemeiate.

În al doilea rînd, semnînd pactul cu Stalin la sfîrşitul lui august, Hitler trebuia să-şi piardă luna septembrie pentru cotropirea Poloniei.

Şi pe urmă, în octombrie, să atace Uniunea Sovietică? Să atace cu un număr ridicol de tancuri, din care jumătate au 5 tone şi sînt dotate numai cu mitraliere? Iar cea de a doua jumătate nu e cu mult mai bună decît prima.

Să ataci în octombrie şi să te deplasezi pe drumurile ruseşti pînă la Moscova pe tancuri, care în mare majoritate au motoare de 100-140 C.P.? Vor ajunge ele departe, prin noroaie? Apoi urmează noiembrie. Iar după noiembrie se ştie ce urmează. Se pune din nou problema uleiurilor pentru vreme de iarnă şi toate celelalte. Apoi, prin atacarea Poloniei, motoresursa tancurilor germane ar fi epuizată şi TOATE tancurile germane s-ar întoarce la uzine pentru reparaţii capitale. Din octombrie 1939 şi pînă în februarie 1940 trupele de tancuri germane ar exista, dar... fără tancuri.

Aşa încît semnarea pactului n-a fost dictată de temerea lui Stalin privind începerea celui de-al doilea război mondial. Mareşalii să facă bine şi să caute altă explicaţie.

6

Acum ne amintim că în 1939 Armata Roşie avea 2.595 blindate, din care o mare parte cu tunuri de 45 mm, tunuri ce perforau orice tanc german. Numai această forţă şi era suficientă să oprească orice invazie germană.

În plus, în 1939 Armata Roşie avea circa 9.000 de tancuri T-26 cu blindaj antiglonţ ca şi tancurile germane, cu aceleaşi caracteristici de cursă, dar cu o putere de foc mai mare: tunuri de 45 mm şi 2-3 mitraliere. Dacă nu luăm în considerare blindatele, numai tancurile T-26 ar fi fost arhisuficiente să distrugă forţa de tancuri germană.

Cele 98 de tunuri hitleriste de 37 mm de pe tancurile T-III împotriva a 9.000 de tunuri de 45 mm de pe tancurile T-26, să fim de acord, reprezintă cum nu se poate mai bine „nepregătirea" de război a lui Stalin.

Însă T-IV german are un tun de 75 mm cu ţeava scurtă. A existat şi la sovietici o variantă corespunzătoare, se numea T-26A de artilerie. Avea un tun de 76 mm cu ţeava scurtă. Cu un milimetru mai mult ca la cele germane. Un fleac, dar benefic.

Să mai spunem că şi Stalin avea tancuri dotate numai cu mitraliere: T-37 şi T-38. Acestea erau şi amfibii, singurele tancuri amfibie din lume la acea dată.

Mai mult, Stalin avea tancurile BT. Fabricarea lor a început în 1932. Hitler încă nu era la putere. Primul tanc din această serie glorioasă a fost BT-2. Cîntărea 10 tone, avea un blindaj de 13 mm, un tun de 37 mm şi 1-2 mitraliere. După aceşti parametri corespundea celui mai bun tanc pe care-l avea Hitler în 1939. În privinţa caracteristicilor de cursă depăşea net tot ce exista în lume la acea dată. Motorul său avea o putere ieşită din comun pentru acele timpuri: 400 C.P. Această putere era subliniată şi mai mult de greutatea mică a tancului.

Puterea de 400 C.P. la greutatea mică dădea o putere convenţională de 40 C.P. pe fiecare tonă de greutate?!

LA SFÎRŞITUL SECOLULUI XX, NICI UN TANC DIN LUME N-A AJUNS LA ASEMENEA PERFORMANŢE.

Creînd în 1943 mult lăudatul tanc Panther, pe care unii din neştiinţă îl numesc cel mai bun tanc al celui de-al doilea război mondial, Hitler a ajuns la 700 C.P. la o greutate de 45 tone. Calculaţi forţa convenţională. Iar Königstiger avea 700 C.P. la 68 tone.

Iar cînd propaganda roşie ne convinge că tancurile BT aveau o viteză de doar 70 km/oră, nu mă grăbesc să fiu de acord cu acest lucru. Vom reveni.

În 1933, în locul tancului BT-2 a început fabricarea tancului BT-5. O îmbunătăţire: în locul tunului de 37 mm avea unul de 45 mm. Intrînd în Polonia în 1939, Hitler nu avea încă tunuri ca acelea de pe T-26 şi BT-5 de la începutul anilor '30. La blindaj, BT-5 era la egalitate cu tancurile germane, dar în privinţa calităţilor de cursă le depăşea, încît nici Germania, nici altă ţară din lume nu se puteau lua la întrecere cu aceşti parametri. (Nu se vor putea compara nici la începutul secolului XXI).

În 1935, Uniunea Sovietică începe să producă BT-7. Blindajul a ajuns pînă la 22 mm, greutatea a crescut pînă la 13,8 tone, puterea motorului pînă la 450 C.P. A existat o variantă BT-7A cu tun de 76 mm cu ţeava scurtă.

S-au fabricat în jur de 600 BT-2, 1900 BT-5 şi 4600 BT-7.

7

Dar asta nu-i totul. În 1939, Stalin avea autentice tancuri medii T-28. Cîntăreau 32 tone, aveau motoare de 500 C.P., cele mai puternice din lume la acea dată, blindaj de 60 mm (după războiul din Finlanda, de 80 mm), tun de 76 mm, însă cu ţeavă scurtă. Acest fapt aducea tancul T-28 pe primul loc în lume ca putere de foc. T-28 avea şi cinci mitraliere. S-au produs circa 600 tancuri de acest tip. Numai ele luate singure erau mai puternice decît toate

trupele de tancuri germane. Cele 600 de tancuri T-28 depăşeau net aşa-numitele tancuri germane.

Mai departe. Stalin avea adevăratele tancuri grele T-35 despre care am vorbit mai înainte. Dar nu-i totul. În 1939, Uniunea Sovietică a început fabricarea tancurilor BT-7M. Greutatea – 14,65 t. Principala îmbunătăţire – motorul diesel cu o putere de 500 C.P. Viteza – 62 km/oră pe şenile şi 86 km/oră pe roţi. Rezerva de cursă – 400 km, pe roţi – 900 km.

Însă la sfîrşitul lui 1939 a intrat în dotarea armatei KV-ul, apoi tancul T-34.

Dacă veţi avea răbdare, vom ajunge odată şi la aviaţie, şi la submarine, şi la artilerie, unde superioritatea sovietică a fost covîrşitoare.

8

Chiar dacă nu luăm în considerare blindatele grele înzestrate cu tunuri, în 1939 existau totuşi doar 98 de tunuri germane de tancuri cu calibru de 37 mm faţă de 600 de tunuri de acelaşi tip pe BT-2 şi 15.500 de tunuri de pe tancurile T-26, BT-5 şi BT-7, cu calibrul mai mare, de 45 mm. Împotriva celor 211 tunuri de tancuri cu ţeava scurtă de 75 mm ale lui Hitler, sovieticii opuneau 600 de tunuri cu ţeava lungă de 76 mm, amplasate pe tancurile T-28 şi 60 de tunuri pe tancurile T-35. În afara lor mai exista un număr necunoscut, dar uriaş, de tunuri cu ţeava scurtă de 76 mm pe T-26A şi BT-7A.

Aceasta era situaţia la 1 septembrie 1939. În septembrie, Germania a luptat în Polonia şi a suferit pierderi, tancurile s-au uzat, chiar dacă n-au intrat sub focul inamicului. Armata Roşie n-a luptat practic în Polonia, executînd numai un marş victorios. Hitler şi-a trimis în Polonia toate tancurile, tovarăşul Stalin doar o mică parte.

La 1 octombrie 1939 toate tancurile lui Hitler necesitau reparaţii; ale lui Stalin nu.

Oricine ia în considerare toate aceste date ajunge la o singură concluzie: în 1939 Stalin putea strivi Germania.

Atunci se pune întrebarea: n-a făcut-o?

Răspuns: tovarăşul Stalin nu l-a crescut pe Hitler ca să-l înăbuşe înainte de termen.

9

Se susţine în continuare că: Stalin a fost speriat de puterea militară germană ! A fost hipnotizat ! El nu putea ataca ! Acţiunea se putea declanşa cel mai devreme în 1942, cu şanse minime de succes ! Copleşitoarea superioritate tehnică germană ! Noi nu puteam să luptăm cu Germania, noi puteam numai să ne apărăm cu ajutorul diplomaţiei ! I-am dat Polonia lui Hitler ca s-o sfîşie şi ne-am salvat noi ! N-aveam ce face altceva !

Pe fondul acestor afirmaţii, toate statisticile privind numărul de tancuri se întorc împotriva sovieticilor. Mareşalul Ahromeev a „demonstrat” că sovieticii nu erau gata să lupte în 1939. La o superioritate calitativă copleşitoare şi una cantitativă de 160 de ori la capitolul guri de foc, sovieticii (după Ahromeev) se temeau să lupte !

Pe fondul acestor statistici şi comunicate ale Ministerului Apărării despre imposibilitatea de a apăra Uniunea Sovietică cu asemenea forţe, apare inevitabil: problema capacităţilor intelectuale şi fizice ale poporului nostru.

Este el întreg la minte?

10

Răspunsul vine întotdeauna însoţit de un zîmbet îngăduitor: factorul uman... Parcă puteau ruşii împotriva nemţilor să... Un neamţ cu o puşcă e mai tare ca o sută de ruşi cu tancuri.

New York, ziarul *NRS* din 26 iunie 1989. Articolul începe cu fotografii, imitîndu-l parcă pe Alfred Rosenberg, teoreticianul superiorităţii rasiale a germanilor faţă de slavi: o fotografie cu soldaţi ai Armatei Roşii, avînd nişte

fizionomii tîmpe. Oricînd poţi alege, dacă doreşti, o asemenea figură dintr-un milion de chipuri. Comentariul de sub fotografie: sînt ei capabili să lupte? Mai departe, în text se găsesc multe lucruri interesante. De exemplu despre tancurile sovietice: „BT-7 era dotat cu un puşcoci jalnic de 45 mm şi cu două mitraliere, tot de calibru mic – 7,62 mm”.

Să începem cu mitralierele: la sfîrşitul secolului XX, tancurile germane sînt dotate cu două mitraliere de calibru 7,62 mm. E suficient pentru sfîrşitul de secol. Iar dacă acum mai bine de 50 de ani se aflau două mitraliere pe tancurile sovietice BT, înseamnă (după părerea *NRS*) că tancurile erau învechite, iar armamentul insuficient de puternic.

Este interesantă informaţia ziarului despre cele 15.000 de „puşcoaie jalnice” de 45 mm de pe tancurile sovietice. Hitler n-a avut nici măcar cîteva sute de 37 mm, iar acelea nu erau „jalnice”.

În afara tunurilor de 45 mm, Stalin avea şi tunuri cu ţeava lungă, de calibru 76 mm, montate pe T-28 şi pe T-35 şi era deja gata seria de KV-uri şi T-34, în timp ce Hitler nu avea nimic similar !

Führer-ului i-a mai trebuit încă un an şi jumătate ca să dea ordin constructorilor să proiecteze un tanc greu.

Se rîde însă de „puşcoaiele jalnice” sovietice şi de soldaţii cu figuri tîmpe.

Domnilor de la *NRS*, Alfred Rosenberg a început la fel: publica imaginile soldaţilor sovietici luaţi prizonieri şi întreba: sînt oare ei capabili ? Fasciştii au aplicat acelaşi procedeu: din milioanele de prizonieri au căutat nişte exemplare patibulare, cele mai respingătoare figuri, şi le-au publicat; domnilor, Alfred a greşit şi a plătit-o scump.

11

Revista din New York are relaţii strînse cu Ministerul Apărării al URSS şi cu organul său de presă central. Redactorul-şef de la *NRS* a publicat chiar în paginile

acestuia. Toată murdăria care apare în *NRS*, se prelinge în gazeta noastră militară: „îmbătrînitul BT-7M” (*Steaua Roşie*, 4 noiembrie 1994). Tancul produs în 1940 este deja îmbătrînit în 1941 !

Şi tot în paginile din *Steaua Roşie* apare problema integrităţii mintale sovietice. La 19 iunie 1993, gazeta scrie despre Armata Roşie în ajunul războiului: „Conducerea armatei era formată din persoane needucate şi chiar ignorante. Corpul superior de comandă era imperfect din punct de vedere calitativ. Corpul ofiţeresc poate fi caracterizat la fel. Soldatul era lipsit de ingeniozitate şi prezenţă de spirit.” etc.

Dacă o asemenea mîrşăvie ar apărea în gazeta militară a oricărei ţări normale, deputaţii din Parlament ar cere imediat demisia Ministrului Apărării, mulţimea ar incendia redacţia, iar jurnaliştii acestei gazete ar fi concediaţi.

La noi au fost iertaţi.

În mai 1940, înfrîngerea Franţei a fost obţinută în principal tot datorită tancurilor uşoare. Conform datelor generalului-colonel G. Guderian, la operaţiune au luat parte 2.574 de tancuri, dintre care 1.908 uşoare şi 666 medii. Este însă vorba de „medii” conform standardului german.

Tancurile, de fiecare tip, se construiau în serii. De la o serie la alta greutatea creştea.

În mai 1940, T-111F cîntărea 19,8 tone. Avea un tun de 37 mm.

În timpul înfrîngerii Franţei, cel mai „greu” era T-IV-D de exact 20 tone. Avea un tun cu ţeava scurtă, de calibru 75 mm. Toate celelalte T-IV din serie n-ajunseseră la 20 tone.

La 22 iunie 1941, armata germană a intrat pe teritoriul sovietic avînd 439 de tancuri T-IV şi 965 T-III (S. Zalog şi J. Grandsen, *The T-34 Tank,* London, Osprey, 1980, p. 5). Celelalte tancuri erau considerate uşoare.

Dintre T-IV, la data de 22 iunie 1941, cel mai greu era cel din seria F: 22,3 tone.

Dintre tancurile T-III cele mai grele erau cele din seria J: 21,5 tone.

Înainte de invazie, cea mai mare parte a tancurilor T-III a fost reutilată cu tunuri de calibru 50 mm, deşi au rămas şi tancuri avînd tunuri de 37 mm.

12

Aha, vor exclama criticii, tancurile au trecut de limita celor 20 de tone, deci pot fi considerate medii.

Nu vă grăbiţi. Tancurile au fost proiectate ca uşoare, iar dacă treptat au devenit medii, nu rezultă deloc că vor fi şi mai bune. Tancurile au fost îmbrăcate cu blindaje suplimentare, dar acest fapt scade viteza, rezerva de cursă şi penetrabilitatea. Rezerva de cursă era vădit nesatisfăcătoare, de aceea i s-a ataşat în spate un butoi pe roţi plin cu benzină. Butoiul nu era protejat de nimic. Dacă este nevoie să tragi pe drumurile sovietelor un butoi pe roţi, viteza tancului şi penetrabilitatea sa nu vor creşte. Apoi, gloanţele rătăcite şi schijele pot lovi butoiul.

La 22 iunie Stalin avea 1.363 de tancuri T-34. Chiar dacă n-ar fi avut şi altele, nici BT, nici KV, nici T-26, aceste tancuri tot ar fi fost mai puternice decît toate tancurile germane luate la un loc. Generalul-locotenent D. Reabîşev: „Patruzeci de tancuri ale inamicului au năvălit în raionul de comandă al diviziei 12 tancuri. Generalul T.A. Mişanin a trimis împotriva lor trei KV-uri şi patru tancuri T-34. Am trimis şi noi trei KV-uri. Echipajele celor 10 tancuri au acţionat inteligent şi au reuşit să distrugă toate cele 40 de tancuri. N-am avut pierderi datorită faptului că tunurile de pe tancurile fasciste n-au străpuns blindajul frontal al tancurilor noastre grele şi medii” (*VIJ*, 1978, nr. 6, p. 72).

Tancurile medii T-34 puteau să acţioneze cu succes şi fără susţinerea KV-urilor.

Generalii germani confirmă acest lucru. Generalul-locotenent G. Blümentritt: „Tunurile de 37 mm şi de 50 mm sînt neputincioase împotriva tancurilor T-34... Era

nevoie de o armă de cel puţin 75 mm, dar acest lucru abia urma să se realizeze” *(Decizii fatale,* Antologie, p. 93).

Iată de ce este interesantă această observaţie: generalul german considera că tunurile de tancuri cu calibrul de 75 mm cu ţeava normală abia urmau să fie create, iar tunurile cu ţeava scurtă de 75 mm de pe tancurile T-IV, cu care trupele germane au intrat pe teritoriul sovietic, nici măcar nu sînt considerate tunuri. Are dreptate: dacă nu poţi trage cu tunul asupra tancurilor inamicului, mai este acesta tun?

Aşa încît pot fi considerate tunuri numai cele de 37 mm şi de 50 mm. Acelaşi calibru exista şi în dotarea unităţilor antitanc germane.

Colonelul E. Middeldorf: „Fără îndoială că apărarea antitanc este cel mai trist capitol din istoria infanteriei germane. Suferinţele infanteriei germane în lupta împotriva tancurilor ruseşti T-34 vine de la arma antitanc de 37 mm, poreclită în armată «maiul». Se pare că nu vom afla niciodată de ce la trei ani şi jumătate după cea dintîi apariţie a tancului T-34 nu s-a creat o armă antitanc corespunzătoare” *(Tactica în campanii,* p. 23).

Aşadar, au existat tunuri de 37 mm pe tancurile „medii” germane; ele au fost înlocuite cu altele ele 50 mm, dar nu s-a schimbat nimic.

În 1941, Hitler nu avea tancuri grele, dar nici medii. Tancul mediu T-34 al lui Stalin perforează tancurile „medii” germane de la orice distanţă. În general, tancurile germane nu sînt capabile să lupte cu T-34.

Totuşi, T-III şi T-IV au depăşit graniţa celor 20 de tone, cîntărind 21 respectiv 22 de tone. Putem din acest motiv pur formal să le considerăm medii?

Nu, nu putem. Nu mi-am pierdut în zadar atîta timp ca să lămuresc un lucru simplu. Construcţia lor este neraţională, de aceea ele tîrîie degeaba cîteva tone în plus. Dacă planul lor ar fi fost raţional, tonele de prisos ar fi fost înlăturate şi tancurile ar fi ajuns acolo unde le e locul: în rîndul tancurilor uşoare.

Repet concluzia: la 22 iunie 1941, toate tancurile germane erau învechite, dar şi uşoare.

Aud o replică oarecum caustică: dar academicianul Anfilov scrie că tancul german T-III nu cîntărea 21 de tone, ci 38.

Am înţeles. Voi răspunde.

Capitolul 23

Despre tancurile de 38 de tone

Oricît de ciudat ar părea, cu toată înfrîngerea zdrobitoare, în RFG
este ponegrită mai puţin conducerea hitleristă şi armata fascistă,
decît este în ţara noastră armata victorioasă.
General de armată M. Gareev, *Mujestvo,*1991, nr. 5, p. 276

1

Cînd adversarii mei rămîn fără argumente, ei pun pe tapet un ultim argument „hotărîtor”: tu nu eşti istoric profesionist, n-ai titluri, doctorate, premii. Uită-te la noi...

Sincer vorbind, ai la ce să te uiţi. Mă uit şi-i invidiez: ordine, epoleţi strălucitori, fireturi şi vipuşti de general... Să vă spun un secret: şi eu aş fi vrut ordine, medalii şi pantaloni cu vipuşcă.

Mă mîngîie faptul că pantalonii cu vipuşcă nu sînt lucrul cel mai important în ştiinţă. Mă mîngîie faptul că pentru milioane de cititori problema pantalonilor pe care-i poartă autorul nu este cea mai importantă. Un exemplu: generalul de armată Mahmud Ahmetovici Gareev, fost locţiitor al şefului Marelui Stat-Major în probleme ştiinţifice, doctor în ştiinţe militare, profesor universitar, membru activ al Academiei naturale a Federaţiei Ruse, preşedinte al Academiei de ştiinţe militare. Generalul de armată M. A.

Gareev a terminat Academia militară „Frunze” cu medalia de aur şi Academia militară a Marelui Stat-Major cu medalia de aur, iar pe pieptul de general poartă o stea uriaşă din aur şi platină, presărată cu briliante. Generalul de armată Gareev a fost conducătorul suprem al ştiinţei noastre militare şi are un aport deosebit la evoluţia acesteia. Generalul de armată Gareev s-a ocupat în principal de problemele istoriei militare, în special de perioada de început a războiului ruso-german.

Să ne referim la lucrările sale.

2

Să luăm ca exemplu articolul lui M. Gareev „1941, Începutul războiului” din antologia *Mujestvo,* nr. 5 pe 1991.

Datorită situaţiei sale, generalul de armată Gareev a avut acces la toate secretele militare. Poziţia pe care a ocupat-o în ierarhia militară şi în ştiinţa militară sovietică, titlurile pe care le poartă ne-au îndemnat să sperăm că generalul de armată va scoate la iveală lucruri absolut inedite.

Şi le-a scos.

Nu constituie un fleac pomenirea celor 28 de divizii din Eşalonul 2 strategic (p. 241) care sub acoperirea Comunicatului TASS au început deplasarea în secret spre graniţa occidentală. Zeci de ani informaţiile despre cele 28 de divizii au migrat discret dintr-un volum în altul. Istoricii oficiali au copiat pur şi simplu cifra unul de la altul pînă ce a devenit un adevăr incontestabil. Nimeni n-a găsit timp să numere diviziile. Pe aceeaşi cale a mers şi generalul Gareev. În *Spărgătorul* am demonstrat că n-au fost 28 de divizii în Eşalonul 2 strategic, ci 77. Acum îi provoc pe generali la luptă, dar ei n-o acceptă. Evită.

Generalul de armată Gareev greşeşte fundamental în privinţa diviziilor. A enumerat 49 din cele 77. Patruzeci şi nouă înseamnă de trei ori mai multe decît în armata americană din timpul războiului. Dar fie şi aşa: 49. O

divizie are 10-15 mii de soldaţi. Acceptăm că au fost 49. Însă generalul n-a catadicsit să calculeze nici măcar corpurile de armată. Să-i iertăm şi asta. Dar n-a luat în calcul nici armatele. Pur şi simplu le încurcă. A încurca armata 16 cu armata 10 este ca şi cum l-ai încurca pe Lenin cu Hitler. Sînt de acord că au şi multe lucruri în comun, dar există şi unele deosebiri !

La pagina 255, generalul Gareev informează că armata 16 se afla în intrîndul de la Belostovsk. Oricine se interesează de istorie ştie că armata 16 n-a luptat niciodată la Belostovsk. Aceasta era vestita armată de pedeapsă. Primul ei comandant a fost generalul-locotenent Mihail Feodorovici Lukin. Armata s-a format în secret în 1940. În mai 1941, în condiţii strict secrete, armata a fost urcată în trenuri militare şi deplasată în Ucraina, în raionul Şepetovka. Atacul german a surprins-o, ca pe multe alte armate, corpuri ele armate şi divizii, în trenurile militare...

La pagina 240 generalul informează că în componenţa Eşalonului 2 strategic intrau patru armate: 16, 19, 21 şi 22. Rezultă că armata 16 se găsea concomitent şi în Eşalonul l strategic, la Belostovsk, şi în Eşalonul 2 strategic. Numind patru armate din Eşalonul 2 strategic, generalul lasă la o parte armata 20. Nu trebuie să fii locţiitor al şefului Marelui Stat-Major şi să ai acces la arhive strict secrete, ca să alcătuieşti o fişă a fiecărei armate, în care să notezi datele necesare.

Poţi chiar să nu recurgi la memoriile unor generali, ci să te mulţumeşti cu înălţimea memoriilor de mareşal: există în ele materiale suficiente pentru fiecare armată. Îl trimit pe profesorul Gareev la amintirile mareşalului de artilerie V. I. Kazakov, care în 1941 era general-maior, şeful corpului 7 mecanizat de artilerie. Mareşalul de artilerie V. I. Kazakov a venit la Smolensk în corpul de comandă al corpului său de armată la 26 iunie 1941: „La Smolensk ne-a întîmpinat comandantul armatei 20, general-locotenent F. N. Remizov, şeful statului-major, general-maior T.F. Korneev şi şeful artileriei, general-maior de artilerie V.S. Bodrov. Statul-major al acestei armate a fost format la

baza fostei Regiuni militare Orel şi a venit la Smolensk cu puţin timp înainte de noi” (p. 7).

Interesant, nu? Înainte de Comunicatul TASS din 13 iunie 1941 a existat Regiunea militară Orel, pe care o comanda generalul-locotenent Remizov, şeful statului-major era general-maior Korneev, iar şeful artileriei Regiunii era general-maior de artilerie Bobrov. Dar iată că s-a dat ciudatul Comunicat TASS, că nu vom ataca Germania, şi deodată a apărut armata 20, care nu exista mai înainte, şi întreg corpul de comandă al regiunii a intrat în componenţa acestei armate, lăsînd Regiunea militară Orel fără conducere. În alte regiuni militare s-au petrecut aceleaşi lucruri uimitoare. O uimire la fel de mare este provocată şi de faptul că locţiitorul şefului Marelui Stat-Major, generalul de armată M. Gareev scrie o lucrare ştiinţifică despre „nepregătirea” lui Stalin de război, omiţînd nu numai zeci de corpuri de armată şi divizii, ci şi întregi armate. Înclin să cred că generalul de armată Gareev n-a citit memoriile generalilor. Dar măcar de-aţi fi citit memoriile mareşalilor, Mahmud Ahmetovici ? Cred că n-aţi făcut nici fişe despre divizii, brigăzi şi corpuri de armată; trebuia să faceţi măcar despre armate ! Nefăcîndu-le, aţi scăpat din vedere o sumedenie de armate.

Din cine ştie ce cauză aţi uitat armata 24 a generalului-locotenent Kalinin şi armata 28 a generalului-locotenent Kacealov.

Aţi uitat să explicaţi cum a apărut deodată la graniţa românească armata 18 a generalului-locotenent Smirnov. Acolo nu existau armate înainte de Comunicatul TASS, iar generalul-locotenent Smirnov comanda o regiune militară internă, Harkov.

Şi mai curios ! General-colonel D.A. Volkogonov scrie despre război omiţînd şi el zeci de divizii şi corpuri de armată întregi. Omite aceleaşi armate. În articolul lui Volkogonov din ziarul *Izvestia* (16 ian. 1993) sînt numite armatele 16, 19, 21 şi 22, dar sînt omise armatele 20, 24 şi 28. De la cine a preluat greşelile?

Însă iată că apare la Moscova „cercetătorul echidistant” Gabriel Gorodeţki şi scrie o carte demascatoare împotriva mea. Să ne uităm un pic în studiile sale. Judecăţi teribil de interesante. Dar iată că ajunge la cifre... Mai departe, ghiciţi singuri. Gorodeţki trece sub tăcere divizii cu zecile, omite corpuri de armată şi armate. Numeşte patru armate, omite trei (p. 287). Dar le omite pe aceleaşi: 20, 24 şi 28.

„Cercetătorul echidistant” copie rînd cu rînd ori pe Gareev, ori pe Volkogonov.

Au existat oare aceste armate în Eşalonul 2 strategic: 20, 24 şi 28? Vreţi să vă convingeţi? Pentru aceasta trebuie să deschideţi cărţile aceloraşi autori ! Cînd împodobesc textul cu hărţi, ca să fie mai frumos, pe hărţi totul este corect. Iată ce s-a întîmplat: cineva a omis trei armate, iar specialiştii au repetat eroarea: *asinus asinum fricat* (măgarul pe măgar scarpină). Aceiaşi specialişti au copiat harta corect. Citim pe toţi corifeii ştiinţei noastre istorice şi vedem că fiecare vorbeşte de patru armate în Eşalonul 2 strategic: 16, 19, 21 şi 22. Iar dacă savantul respectiv ataşează la text şi hărţi, pe hărţi apar şi armatele 20, 24 şi 28.

Exact aşa a păţit „cercetătorul echidistant”. În text sînt patru armate iar pe hartă – şapte. Trebuie să recunoaştem că harta arată foarte bine. Pe hartă, armata 20 se află în raioanele lui Rogaciov şi Jlobin. Bravo, Gabriel ! Ai indicat corect locul. Iată şi armata 24 în raionul Briansk. Exact acolo a fost. Iar armata 28 în raionul Viazma.

Numai că în text nu se spune un cuvînt. Sînt aceleaşi aiureli ca şi în cărţile lui Anfilov, Merţalov, Volkogonov sau Gareev...

3

La pagina 161 generalul de armata Gareev îl citează pe Mareşalul Uniunii Sovietice B.M. Şapoşnikov: „Mobilizarea este opiumul războiului”.

Vai, Mahmud Ahmetovici, vă stă gîndul la droguri.

Aţi citit cartea Mareşalului Uniunii Sovietice Şapoşnikov, *Creierul armatei,* dar n-aţi parcurs-o cu atenţie. Boris Mihailovici Şapoşnikov n-a scris nimic despre opium. Ultimul capitol al cărţii se intitulează „Mobilizarea este *odium-ul* războiului" (în latină *odium* = ura, n.tr.). În toate ediţiile cunoscute de mine, – titlul capitolului este scris cu majuscule. În afară de aceasta, la toate ediţiile redactorii s-au simţit datori să pună o cifră la termenul latin şi să-l explice în josul paginii. Iertaţi-mă, Mahmud Ahmetovici, dar n-aţi citit ce era scris cu litere mici şi, deci, n-aţi înţeles sensul cărţii.

Încurcaţi opiumul cu mobilizarea. Atunci înţelegeţi oare diferenţa dintre cocaină şi desfăşurarea strategică?

Nu voi plictisi cititorul cu o mulţime de alte exemple din lucrările ştiinţifice ale academicianului Gareev, fiecare fiind de tot rîsul lumii. Ne vom opri numai la unul. La pagina 229 a lucrării sale ştiinţifice, generalul de armata Gareev aminteşte de tancurile germane de 35 de tone.

De cincizeci de ani deja, în studiile noastre de istorie, cercetătorii amintesc întruna de tancurile germane de 35 şi 38 de tone. Fireşte că, după parametrii lor, depăşesc tancurile BT. Acest punct de vedere a fost enunţat de specialiştii noştri militari pe parcursul a multe decenii. Ultima dată a fost enunţat de generalul-colonel G.F. Krivoşeev, care l-a înlocuit pe generalul de armată M. Gareev în funcţia de locţiitor al şefului Marelui Stat-Major pe probleme ştiinţifice. Generalul-colonel Krivoşeev declară că aceste tancuri depăşeau tancurile sovietice BT-7 (*VIJ*, 1991, nr. 4, p. 36).

Într-adevăr, simpla comparare a greutăţii este în favoarea tancurilor germane. Tancul BT-7 cîntărea 13,8 tone. Putea el să lupte cu succes împotriva tancurilor germane de 35 de tone, cu atît mai mult împotriva celor de 38 tone?

Istoricii şi generalii noştri au inclus tancurile de 35 şi 38 de tone în rîndul tancurilor medii. Unii le consideră grele.

Absolut firesc, specialiştii de la Kremlin elogiază tancurile germane de 35 şi 38 de tone şi le consideră

evident superioare tuturor tancurilor sovietice, cu excepţia tancurilor T-34 şi KV. Aceasta este opinia oficială, care domină de cincizeci de ani.

Desigur, istoricii oficiali nu compară şi parametrii. Totul este evident pentru ei chiar şi fără comparaţii.

4

Nici eu nu m-am îndoit de faptul că tancurile de 35 şi 38 de tone sînt mai bune ca BT-urile sovietice. Asta pînă la vîrsta de 13 ani.

Apoi iată ce s-a întîmplat. Am citit că la sfîrşitul războiului, în armata germană, au apărut rachete antitanc teleghidate, de exemplu, cele numite „Scufiţa Roşie”. M-a mirat o asemenea denumire tandră, mîngîietoare, parcă nemilitară. În general, germanilor le place să dea nume frumoase. Dar de ce nu s-au gîndit să-şi boteze şi tancurile? Ce înseamnă acest 35t? Sau 38t? Oare nu sînt chiar indicativele tancurilor?

Fiecare tip de armă are un indicativ, uneori mai multe, în plus şi un nume. Iar nemţilor le plăcea să dea nume răsunătoare armelor. Îndeosebi la tancuri şi blindate: „Sobolul”, „Rinocerul”, „Leul”, „Elefantul”, Jderul”, „Bondarul”, „Viespea”, „Fulgerul sferic”. Nu mai vorbesc de „Pantera” şi „Tigrul”.

Dar ce înseamnă tancul 35t? Sau 38t? Ceva nu e în regulă în acest caz. Au fost cele două tipuri de tancuri lăsate fără nume ? Nu stă în firea nemţilor. Nici măcar a ruşilor. Şi în nici o armată din lume nu exista un tip de armă fără indicativ sau denumire.

Pe atunci învăţam la Institutul militar din Voronej. Mergeam la bibliotecă. Am adunat tot ce-am găsit despre tancurile germane şi am descoperit că în Germania existau într-adevăr tancuri denumite 35(t) şi 38(t).

Numai că din imagini nu păreau de 35 sau de 38 de tone. Şi nu înţelegeam de ce litera „t” era pusă între paranteze. Poate că nu era vorba despre tone.

Am hotărît să mă dumiresc în privinţa sistemului german de clasificare a tancurilor şi blindatelor. M-am dumirit. De exemplu, Wehrmacht-ul are tancul T-34(r). Este tancul sovietic T-34 capturat în luptă şi repus în serviciul Germaniei. Germanii au alăturat indicativului sovietic litera „r”.

Sau iată tancurile germane BT-7(r), KV-l(r), KV-2(r), T-26(r). Toate sînt ruseşti, s-a adăugat doar litera „r”.

Nemţii aveau şi tancuri franceze, ca trofeu, de exemplu tancurile S-35. În armata germană acest tanc a primit denumirea S-35(f). Orice tanc francez aflat în armata germană îşi păstrează indicativul, adăugîndu-i între paranteze litera „f”. În general, nemţii capturau tot ce puteau şi adăugau la indicativ litera „a” pentru tancurile americane, litera „p” pentru cele poloneze etc. Nu trebuie să fii un mare strateg ca să le pricepi logica: se adaugă litera care desemnează ţara producătoare a tancului. Dacă anumite tancuri italiene cădeau în mîna germanilor, se adăuga litera „i”, la olandezi – litera „h”, la britanici – litera „e” *(english).* Iar litera „t” desemnează tancurile cehe luate ca trofeu – *tschechisch.* Aşa încît litera „t” nu desemnează tonele, ci ţara în care sînt construite tancurile.

În Cehoslovacia exista un tanc realizat în 1935 şi altul în 1938. Germania a cucerit Cehoslovacia, iar tancurile cehe au intrat în dotarea Wehrmacht-ului. Tancurile au primit indicii 35(t) şi 38(t), ceea ce înseamnă, „tanc ceh din 1935” şi „tanc ceh din 1938”.

5

Caut mai departe şi mă lămuresc: „tancul 35t” cîntărea 10,5 tone, iar „38t” cîntărea mai puţin – 9,5 tone.

Ambele sînt întruchiparea tehnicii înapoiate şi a designului catastrofal. N-arată deloc a tehnică militară, plăcile blindajului fiind prinse cu nituri. E acelaşi nivel tehnic de dinainte de potop, ca şi în America.

Pur şi simplu nu pot fi comparate cu BT-urile ruseşti.

Dar le comparăm, dacă generalul-colonel Krivaşeev a declarat întregii lumi că sovieticii nu erau pregătiţi de război, iar germanii, mai inteligenţi, erau; că tancurile cehe din dotarea Wehrmacht-ului depăşeau BT-urile. Îi informez pe general-colonel Krivaşeev şi pe şefii săi direcţi, pe şeful Marelui Stat-Major şi pe Ministrul apărării, îi informez pe istoricii „profesionişti" de la *Revista de istorie militară*, care publică operele generalului de armată Gareev şi ale generalului-colonel Krivoşeev, că tancurile „35t" aveau motoare pe benzină de 120 C.P., iar tancurile „38t" aveau 140 C.P. Recomand Marelui Stat-Major să le compare cu motoarele sovietice diesel B-2 de 500 C.P. de pe tancurile BT-7M. Chiar şi cele mai vechi, mai prăpădite (tancurile BT-2) aveau 400 C.P.

Tancurile „35t" aveau o viteză de 35 km/oră (*Encyclopedia of German Tanks of World War Two,* London, Arms and Armor Press, 1978, pp. 41-47). Iar tancul sovietic BT-7M avea oficial 86 km/oră; în realitate mai mult.

Tancul „35t" avea o rezervă de cursă de 190 km, iar BT-7M avea 900 km (I.P. Şmelev, *Tanki BT,* p. 24). Tancurile cehe erau dotate cu tunuri de 37 mm, iar BT-urile cu tunuri de 45 mm, unele (BT-7A) aveau tun de 76 mm.

BT-ul depăşea tancurile cehe la calitatea blindajului, avînd o dispunere raţională a reperelor, un corp incomparabil mai raţional alcătuit, iar plăcile de blindare erau sudate, nu nituite.

Iarna, pe timpul nopţii, tancurile „35t" şi „38t" îngheţau la sol şi nu puteau fi urnite din loc. De aceea, fotografiile acestor tancuri făcute iarna ni le arată aşezate pe butuci sau scînduri, ca să nu îngheţe.

Neavînd altă soluţie, armata germană a fost nevoită să folosească şi astfel de tancuri. În războiul din Franţa, cînd nu întîlneau rezistenţă, nu arătau rău. Calitatea tancurilor franceze şi britanice din acea vreme este bine cunoscută. Împotriva lor, putea fi folosit cu succes orice tip de tanc. Însă în Rusia nu aveai ce face cu asemenea tancuri. La

sfîrşitul anului 1941 au şi fost scoase din uz şi dăruite aliaţilor.

Dar nici acolo n-au făcut mulţi purici. Glumele şi anecdotele făcute pe seama acestor tancuri au intrat deja în legendă.

6

Iată însă lucrările celui mai important expert al perioadei de început a războiului, academicianul, doctorul docent ş.c.l., V.A. Anfilov. A scris multe cărţi, dar în toate a repetat unul şi acelaşi lucru. Să deschidem, de exemplu, la p. 72, cartea *Prăbuşirea blitztkrieg*-ului. Anfilov scrie: „Au fost retrase de la trupe... toate tancurile de 35 tone, greutatea minimă a tancului T-III ajungînd la 38 de tone”.

Totul e alandala în aceste afirmaţii. Anfilov încurcă tancurile germane cu cele cehe capturate şi n-are nici o idee despre caracteristicile tancurilor germane sau cehe. Tancurile germane T-III, care au început să fie produse din martie 1941, cîntăreau 21,5 tone *(Encyclopedia of German Tanks of World War Two,* pp. 58-67). Toate variantele precedente cîntăreau mai puţin.

Anfilov a încurcat tancul german T-III cu tancul ceh „38 tone”, care, după cum ştim deja, cîntărea 9,5 tone.

Fiecare menţionare despre „35t” şi „38t” din presa noastră este o ruşine naţională. Cel de-al doilea război mondial a fost studiat în Uniunea Sovietică destul de bizar. Rezultatul se vede. Ca să înţelegem anul 1941, trebuie să începem cu studierea tancurilor germane. În vara lui 1941, în dotarea Wehrmacht-ului se aflau patru tipuri de tancuri, de la T-I la T-IV, precum şi tancurile străine capturate, printre care şi cele cehe, aşa-numitele „35t” şi „38t”. Însă principalul expert în problema *blitzkrieg*-ului scrie o carte pe această tema, dar n-are nici cea mai mică noţiune despre obiectul cercetării.

Studiul despre *blitzkrieg* este principala lucrare a lui Anfilov. I-a dedicat întreaga viaţă. Lîngă Moscova, la Kubinka, se găseşte cel mai bogat muzeu al tancului din

lume. Este bun şi muzeul Bovington, dar nu se compară cu cel de la Kubinka. Aici sînt adunate colecţii de tehnică a tancului şi a blindatului. Pentru cine? De bună seamă că pentru cei care studiază tancurile. Pentru cei care scriu cărţi despre *blitzkrieg.* Pentru tovarăşul Anfilov. Ceilalţi cetăţeni n-aveau acces în muzeu. Era exclusiv pentru specialişti. Oare principalul expert în asemenea tancuri să nu fi găsit măcar o zi liberă în viaţa lui ca sa viziteze cel mai bogat muzeu din lume, amenajat special pentru el?

Nici măcar nu trebuia să examineze totul: numai patru tancuri germane şi două cehe. Şi s-ar fi lămurit.

Pentru cercetările privind perioada de început a războiului, generalul de armată Gareev a pătruns în înalta societate bolşevică. Tocmai începutul războiului este calul său de bătaie, zona sa de maxim interes.

Întrebare: cum a izbutit să termine două academii militare, ba încă şi cu medalia de aur? Acesta este nivelul standard al absolvenţilor Academiei militare „Frunze" şi ai Academiei militare a Marelui Stat-Major? Sau, poate, generalul de armată Mahmud Gareev a cumpărat pur şi simplu diplomele, medaliile, gradele didactice şi titlurile, gradele şi funcţiile militare?

7

Gareev repetă neobosit că tancurile sovietice erau uşoare şi învechite. Dar generalul n-a considerat necesar să le compare cu tancurile germane.

Apoi, generalul de armată Gareev spune în lucrarea sa că în Germania s-a aruncat cu mai puţin noroi în Hitler şi asupra armatei sale decît în Rusia asupra armatei sovietice. Generalul Gareev afirmă acest lucru cu falsă iritare. Există forţe necurate care împroaşcă cu noroi istoria noastră. Mahmud Ahmetovici, oare nu dumnea-voastră personal conduceţi aceste forţe? Nu dumneavoastră le ghidaţi?

Nu pricep poziţia unor critici ai mei. Esenţa cărţii mele era că noi nu sîntem mai proşti ca alţii. Criticii au aruncat

însă cu piatra. Iar istoricii noştri oficiali, în fruntea cărora era Mahmud Gareev, laudă armata germană, care ar avea tancuri de 35 şi 38 de tone, şi nimeni nu protestează.

Dragi tovarăşi, la ce moară măcinaţi?

8

Şi iată-l pe colonelul Merţalov, Andrei Nikolaevici, doctor în ştiinţe istorice, profesor, autor al multor etc. etc. luînd cuvîntul.

Andrei Nikolaevici mă dă de gol că n-am titluri sonore şi grade înalte. El se dă drept exemplu: doctor în ştiinţe istorice, profesor, iar fiica sa este şi ea doctor în ştiinţe istorice şi, de asemeni, profesor. Profesorul Merţalov este coautor împreună cu însuşi Mahmud Ahmetovici.

Andrei Nikolaevici, am o întrebare: de ce n-aţi protestat cînd colaboratorul dumnevoastră, generalul Gareev a scris despre tancurile de 38 de tone? Vă temeaţi sau nu v-a interesat niciodată istoria militară? De ce aţi tăcut cînd profesorul Gareev a încurcat termenii militari? Nu trebuia să-l atacaţi public, dar aţi fi putut prieteneşte să-l trageţi de mînecă: Mahmud Ahmetovici, vedeţi, aici nu-i chiar aşa...

Se iartă că nu ştii un amănunt. Dar poate fi iertat faptul că un doctor în ştiinţe matematice nu ştie tabla înmulţirii? E de iertat Andrei Nikolaevici, profesor şi doctor în ştiinţe istorice, expert în domeniul perioadei de început a războiului, că nu ştie ce-i cu acele tancuri germane? Aveţi acces la arhive, dar ce nevoie aveţi de ele dacă n-aţi învăţat să lucraţi nici măcar cu documentele lăsate la vedere?

Nu-mi place să fac paralele, Andrei Nikolaevici, dar nu vi se pare că un specialist în perioada de început a războiului, care n-a calculat niciodată diviziile şi corpurile de armată, care omite armate întregi şi nu posedă nici măcar noţiunile privind tancurile părţii adverse, este asemănător unui economist ce nu şi-a însuşit aritmetica elementară? Nu dumneavoastră oare, în colaborare cu

Gareev, Anfilov, Volkogonov şi Krivoşein, aţi adus ştiinţa în această stare?

Iar dacă dumneavoastră consideraţi că amatorii nu sînt capabili de nimic, mă voi strădui să vă dovedesc contrariul. În 1993, la Moscova, editura *Hobbikniga* (Cartea de hobby) – numai numele ei cît face ! – a scos o admirabilă carte a lui Igor Pavlovici Şmelev dedicată tancurilor sovietice din seria BT. În carte se găsesc multe lucruri noi şi interesante, de exemplu, sînt publicate pentru prima oară date cu privire la fabricarea tancurilor BT, ceea ce nu găseşti în *VIJ*. Autorul desfăşoară o analiză comparativă a tancurilor BT cu altele, printre care şi cu 35(T) şi 38(t), tancuri cehe aflate în dotarea Wehrmacht-ului. Autorul cercetării numeşte corect tancurile, le descrie exact şi compară judicios caracteristicile lor tehnice. Autorul textului nu este general, nici profesor universitar, nici doctor în ştiinţe. Are un singur ascendent în faţa dumneavoastră: este interesat de obiectul cercetării sale.

Iată cui trebuie înmînate titlurile ştiinţifice şi gradele didactice.

Capitolul 24

S-a găsit martorul !

Ura ! A venit octombrie.
A.S. Puşkin. Citat din prof. G. Gorodeţki,
Mitul Spărgătorului, p. 25

1

Uniunea Sovietică s-a pregătit de război ca nimeni altcineva.

Comuniştii au trebuit să arunce cu noroi în această

pregătire, pentru ca nimeni sa n-o remarce. Şi au lucrat intens.

Din cauza cordonului ombilical care-i leagă, l-au desemnat pe „cercetătorul echidistant" G. Gorodeţki, iar acesta a scris cartea *Mitul Spărgătorului.* La prima vedere, cartea este împotriva mea, apoi îţi dai însă seama că nu este numai împotriva mea.

E plăcut cînd se scriu cărţi despre mine. Păcat că se citesc cu greutate. Am încercat de cîteva ori, nu mergea. Nu e interesantă. Şi atunci am început să citesc cartea de la coadă la cap, de la ultima la prima pagină. Şi cartea, brusc, a devenit interesantă.

Aşadar, cea din urmă frază din ultimul capitol este un final apoteotic despre noi toţi, despre locuitorii fostei Uniuni Sovietice şi despre liderii ei: „Cu toţi erau convinşi că flota britanică porneşte cu toate pînzele sus spre Marea Baltică, pentru ca împreună cu Hitler să atace oraşele Leningrad şi Kronstadt" (p. 338).

Dacă o examinăm în întregul ei, cartea lui Gorodeţki ţinteşte în laşitatea noastră naţională. Laşitatea, dacă-l credem pe Gorodeţki, este trăsătura de bază a caracterului nostru. Cu această idee îşi începe cartea, cu aceeaşi o încheie. După o introducere extinsă la două capitole, Gorodeţki atacă miezul problemei: „RUSIA ASEDIATĂ". Este cel de-al treilea capitol. Gorodeţki povesteşte o istorie înduioşătoare despre faptul că noi, săracii, am fost asediaţi de duşmani din toate părţile, în anii '20, că toţi au vrut să ne atace: de la Finlanda şi Estonia pînă la Afganistan şi Iran. Şi toată ţara sovietelor se temea îngrozitor. Tema fricii străbate întreaga carte. Cel mai speriat era, se înţelege, Stalin: „Stalin era hipnotizat de puterea militară germană" (p. 345). Toţi sovieticii erau înfricoşaţi în aşa hal, încît şi-au pierdut capacitatea de a înţelege şi cumpăni lucrurile, ajungînd să creadă că flota britanică s-a unit cu cea germană şi, „cu toate pînzele sus", a luat-o spre Baltica pentru ca să lovească Leningradul. Dacă este să-l credem pe Gorodeţki, în Uniunea Sovietică toţi ştiau şi aşteptau din clipă în clipă

flota reunită a lui Churchill-Hitler. Gorodeţki îl descrie şi pe sărmanul Stalin, care, pe de o parte, este speriat de moarte şi „hipnotizat de puterea...", iar pe de alta, nu este hipnotizat, nu se teme de nimic, refuză să creadă în posibilitatea atacului german şi trimite la locul... (deja cunoscut) pe autorul notei informative privind pregătirea Germaniei de atac (p. 323). Iar pe fondul acestei temeri sovietice generale şi al confuziei acţionează ambasadorul britanic, preaînţeleptul Cripps, care se străduieşte să explice lui Stalin, Molotov şi Vîşinski cele mai simple lucruri, fără să găsească însă înţelegere...

2

Să amintim faptele.

Marea Britanie a declarat război Germaniei la 3 septembrie 1939. Din acest moment şi pînă în iulie 1941 submarinele germane au scufundat 2.038 de vase comerciale (vezi cap. 9), aducînd Marea Britanie în pragul catastrofei.

Războiul dintre Germania şi Marea Britanie n-a fost atît de ciudat pe cît ni l-au descris comuniştii. Şi poporul britanic, şi cel german (dar nici nouă nu ni-e ruşine) au ce-şi aminti. În octombrie 1939 submarinul german U-47 a pătruns în golful principalei baze a flotei britanice *Scapa Flow,* a scufundat cuirasatul „Royal Oak" şi s-a strecurat în ocean. În decembrie, crucişătoarele britanice din Atlanticul de Sud lovesc după o luptă de lungă durată şi obligă „cuirasatul de buzunar" „Graf von Spee" să se refugieze într-un port neutru, unde este scufundat de echipaj.

După înfrîngerea forţelor franceze şi britanice pe continent, în mai 1940, Churchill rosteşte la 4 iunie cea mai importantă cuvîntare a sa: „Nu vom capitula niciodată". La 30 iunie trupele germane cuceresc Insulele normande. În istoria de o mie de ani a Marii Britanii este primul caz cînd inamicul a cucerit o parte a teritoriului britanic. Submarinele germane încep o adevărată teroare asupra flotelor comerciale britanice aflate, practic, fără

apărare, iar aviaţia germană începe atacul aerian, rămas cunoscut sub denumirea de *Bătălia pentru Anglia.* Aviaţia germană a întreprins zboruri masive asupra oraşelor Angliei, ucigînd mii de oameni şi distrugînd uriaşe valori materiale. Poporul britanic a hotărît să păstreze pentru totdeauna cîteva din urmele distrugerii războiului. Veniţi la Bristol şi vedeţi ruinele bisericilor din centrul oraşului...

Forţele aviatice militare regale au respins atacurile aeriene germane în cursul *Bătăliei pentru Anglia* şi au început ele însele bombardarea oraşelor germane. Molotov a fost martor. Tovarăşul Molotov şi cu tovarăşul Ribbentrop discutau paşnic pe 13 noiembrie la Berlin. „Locul convorbirii: adăpostul din clădirea Ministerului Imperial al Afacerilor Externe” *(URSS-Germania, 1939-1941, Documente şi materiale despre relaţiile sovieto-germane din septembrie 1939 pînă în iulie 1941,* în redactarea lui I. Felştinski, New York, Telex, 1983, p. 12).

De ce purtau cei doi miniştri discuţii într-un adăpost? Din cauză că în acea noapte aviaţia britanică a bombardat crunt Berlinul. În noaptea precedentă, tovarăşul Molotov avusese o întîlnire cu Hitler. N-au coborît în adăpost, dar avînd în vedere o posibilă alarmă aeriană, discuţiile au fost întrerupte în acest punct şi amînate pe o altă zi” *(Ibidem,* p. 109).

În prima jumătate a anului 1941 acţiunile de luptă între Marea Britanie şi Germania au atins punctul critic. În noaptea de 9 spre 10 aprilie 1941 aviaţia britanică a bombardat masiv Berlinul.

La 20 mai 1941 a început cea mai mare operaţiune de desant aerian a armatei germane şi, poate, cea mai frumoasă din istoria tuturor armatelor: cucerirea insulei Creta. Pe insulă se aflau 32.000 de englezi şi 10.000 de greci. Militari, desigur. În cîteva zile, desantiştii germani, fără să aibă superioritatea numerică, au cucerit insula, au scos din luptă şi au lichidat forţele superioare ale armatelor britanice şi greceşti.

Concluzia comună a experţilor militari din acea vreme:

cucerirea Cretei este repetiţia generală germană înaintea desantării în insulele britanice.

La 24 mai 1941 s-a întîmplat ceea ce istoria navală britanică numeşte „cea mai neagră pagină”: în Atlantic, cel mai mare vas al flotei britanice, cuirasatul „Hood”, intră în luptă cu cel mai mare vas al flotei germane, cuirasatul „Bismarck”. Lupta a durat opt minute. O singură lovitură în plin şi „Hood” a explodat, dispărînd sub apă în cîteva secunde. Din cei 1.416 membrii ai echipajului au rămas în viaţă doar trei.

Însă flota britanică l-a ajuns din urmă pe „Bismarck”. La 27 mai, două cuirasate engleze îl avariază grav în luptă, iar două crucişătoare îl torpilează. Cu toate că „Bismarck” este salvat într-un port norvegian, pentru flota germană a fost o pierdere. Din acel moment, a intervenit o cotitură în războiul naval în favoarea Angliei.

În iunie 1941 submarinele germane au scufundat 61 de vase comerciale engleze cu un tonaj de 310.000 de tone. Din 3 pînă pe 23 iunie 1941, flota britanică a scufundat 9 vase germane de aprovizionare. Totuşi este clar că germanii au pierdut dominaţia pe mare. Fără vase de suprafaţă de mare tonaj dominaţia maritimă nu se putea menţine.

În iunie, aviaţia germană a bombardat Manchester, iar cea britanică a bombardat de cinci ori baza germană de submarine de la Brest, de asemeni – zona industrială Ruhr.

La 13 iunie, aviaţia britanică a avariat „cuirasatul de buzunar” german „Lützow”. Acesta a ieşit din uz timp de 7 luni.

La 15 iunie, în Africa de Nord a început o ofensivă puternică a forţelor britanice.

La 16 iunie trupele germane înfrîng ofensiva forţelor britanice cu pierderi uriaşe pentru ultimii...

3

Aşadar, între Germania şi Marea Britanie se desfăşura un război crunt. Putea oare Churchill să lupte împotriva lui

Hitler şi în acelaşi timp să-şi unească forţele cu Hitler... ca să-l atace pe Stalin?

A existat cumva în istorie aşa ceva? Două ţări să lupte între ele şi, în acelaşi timp, unificîndu-şi forţele, să atace prin surprindere o a treia ţară neutră?

O astfel de unire a forţelor este exclusă pentru că o parte a teritoriului britanic – Insulele normande – este ocupată de Germania, cetăţenii Angliei se află sub puterea forţelor SS şi a Gestapo-ului. Churchill nu se putea alia cu Hitler, dacă nu elibera Insulele normande.

Invenţiile lui Gorodeţki sînt jignitoare şi pentru Rusia. Să ne imaginăm orice om normal, care citeşte cartea lui Gorodeţki şi-l crede pe acesta. Ce rezultă din carte? Mai întîi că unirea Angliei şi Germaniei în cursul războiului nu putea avea loc. Acest lucru îl înţelege fiecare. Dar dacă (după cum afirmă Gorodeţki) toată populaţia Uniunii, începînd cu Stalin, credea în asemenea posibilitate şi se temea, îngrozită, înseamnă că această populaţie este formată din idioţi, din cretini speriaţi de moarte, incapabili de actul gîndirii şi aflaţi în puterea unor primejdii închipuite.

Generale Volkogonov, credeţi că rămăşiţele diviziilor britanice, înfrînte în Creta, se puteau uni cu trupele de desant hitleriste, care tocmai le bătuseră, ca să atace Leningradul ?

Nu credeţi aşa, generale? Atunci, poate credeţi că Stalin, Molotov şi Jukov au fost mai proşti ca dumnea-voastră şi au crezut în această posibilitate.

Acum povestiţi-ne, generale, pentru ce aţi luat parte la scrierea acestei mîrşăvii? În introducere, Gorodeţki vă mulţumeşte pentru „susţinerea fără rezerve”. A cui geamantane căraţi, Dmitri Antonovici?

Şi pentru ce?

Generalul-maior V.A. Zolotarev a ajuns şi el în cartea lui Gorodeţki. Şi dumneavoastră, generale, Gorodeţki vă mulţumeşte pentru ajutorul acordat. Spuneţi-ne şi nouă: personal credeţi că flota britanică, fără sa înceteze acţiunile de luptă împotriva flotei germane, putea să se

alieze cu aceasta şi să ne atace? Credeţi că aviaţia de bombardament a Angliei, care a bombardat Berlinul, putea să se alieze cu aviaţia de bombardament a Germaniei, care bombardase docurile londoneze, şi să atace împreună Moscova ?

4

Să ne imaginăm o clipă că totul a fost aşa cum scrie Gorodeţki, pe care l-a „susţinut fără rezerve" consilierul nostru prezidenţial. Aşadar, flota britanică s-a unit în secret cu cea germană. Flota comună a lui Hitler-Churchill, „cu toate pînzele sus", străbate Baltica şi, în zorii zilei de 22 iunie, începe canonada asupra Leningradului. Fie aşa, fie cum vor Gorodeţki, Volkogonov, Zolotarev.

Acum să ne imaginăm ziua de luni, 23 iunie 1941. Churchill apare în Parlament şi explică reprezentanţilor poporului: „Iacătă, mister and sir, eu şi Hitler ne-am aliat şi am atacat Leningradul..."

Cred că dacă Churchill ar fi spus aşa ceva, i s-ar fi pus pe loc întrebarea: „Dar pentru ce, măi, sir?"

Minciunile ridicole ale lui Gorodeţki sînt susţinute cu toată tăria de aparatul ideologic al Rusiei. Iar Gorodeţki continuă cu deşănţare să vorbească despre laşitatea noastră. Şi despre nepregătirea noastră.

Iată numai patru fraze de la pagina 67: „Corpul de desant aerian a fost creat de Tuhacevski şi, se înţelege, a fost dizolvat după epurări... Brigada formată în Ucraina, pe care o invocă Suvorov în calitate de exemplu privind intenţiile agresive ale lui Stalin, era absolut insuficient pregătită. Jumătate din cei nou chemaţi n-aveau la activ nici o săritură cu paraşuta, iar ceilalţi săriseră de 2-3 ori. La 22 iunie erau complet nepregătiţi pentru luptă."

Să nu ne înfierbîntăm inutil. Să nu dăm curs sentimentelor de moment. Calm. Să judecăm lucrurile calm.

Mai întîi, Gorodeţki pune în seama lui Tuhacevski ceea ce acesta n-a făcut niciodată. Hruşciov stabilise cîndva: a

existat marele, înţeleptul etc., Tuhacevski, care a inventat totul, începînd cu velocipedul. Nătîngul de Stalin l-a împuşcat pe genialul Tuhacevski şi a distrus toate velocipedele...

Întrebare: de unde a aflat tovarăşul Gorodeţki informaţiile despre corpul de desant secret al lui Tuhacevski? Cînd s-a format acest corp? Unde? Cine-l comanda? Ce unităţi şi subunităţi intrau în componenţa sa?

Al doilea moment. Gorodeţki minte cu neruşinare: „...brigada pe care o invocă Suvorov...” Dragii mei cititori, vă rog să judecaţi ! Capitolul 12 din *Spărgătorul se* numeşte „De ce avea nevoie Stalin de zeci de corpuri de desant aerian?” În *Spărgătorul,* nu este vorba de o brigadă, nici de o divizie, nici măcar despre un corp de armată, ci despre zece corpuri de armată: cinci desfăşurate în primăvara lui '41 şi încă cinci vara. Există o deosebire: o brigadă nu e totuna cu zece corpuri de armată. Gorodeţki nici măcar n-a încercat să mă combată, de aceea minte: „...brigada pe care o invocă Suvorov...”.

Eu am alte informaţii. Fireşte nu voi vorbi despre o brigadă, ci de minimum un corp de armată. Aşadar, să-l urmărim pe I.A. Samciuk cu cartea sa despre divizia 13 infanterie de gardă (M, Voenizdat, 1971, p. 6). Bazîndu-se pe o mulţime de documente arhivistice, autorul informează: corpul 3 desant aerian, din care provine divizia 13 de gardă, avea în componenţa sa trei brigăzi: 212, 5 şi 6. „Prima dintre ele avea o bună pregătire specială de luptă şi, cel mai important, avea experienţă, fiindcă participase la luptele de pe rîul Halhin-Gol. Brigăzile 5 şi 6 desant aerian erau completate cu vechi ostaşi roşii. Pregătirea de luptă continua zi şi noapte... Zilnic aveau loc sărituri cu paraşuta.”

Aşadar, nu era vorba de nou chemaţi, cum spune Gorodeţki, ci de vechi ostaşi roşii.

În caz de război, Jukov răspundea de Fronturile de sud şi de sud-vest şi de Flota Mării Negre. Direcţia lui Jukov:

România. Pe această direcţie, în mai 1941, lîngă Odessa, Jukov a transferat în secret brigada sa preferată, 212, care avea experienţa de la Halhin-Gol, formînd încă două brigăzi
şi completîndu-le cu vechi ostaşi roşii.

Descrierea corpului 3 desant aerian în cartea lui I .A. Samciuk (şi în multe alte cărţi şi articole) corespunde pe deplin cu ceea ce declară generalul-colonel A.I. Rodimţev, care l-a slujit: în brigada 212, militarii aveau la activ cîte 100-200 de sărituri, iar comandantul brigăzii, colonelul I.I. Zatevahin făcuse 300 de sărituri. În celelalte brigăzi nu erau aceiaşi indici, însă erau suficienţi, în plus pregătirea se desfăşura zi şi noapte.

5

Întrebare: pe cine să credem, pe Rodimţev sau pe Gorodeţki ?

Să aleagă cititorul.

Alături de A.I. Rodimţev, putem să-l credem pe generalul de armată A.S. Jadov, Erou al Uniunii Sovietice. Putem să-l credem pe Eroul Uniunii Sovietice, general-locotenent N. Demidov, care a luptat în corpul 7 desant aerian. Putem să credem miile de oameni, sutele de mii, care au luptat în rîndurile VDV. Putem să credem în nenumăratele morminte ale desantiştilor de la Daugavpils, Konotop, Kiev, Bahmaci, Mţensk, Naro-Fominsk pînă la Stalingrad, Rjev, Kursk, Harkov, Cerkass, Varşovia, Konigsberg, Viena, Praga şi Berlin.

Putem să nu credem toate acestea, şi să credem în Gabriel Gorodeţki, care nu invocă pe nimeni, nu aduce nici un fel de documente, ci declară pur şi simplu că a existat o singură brigadă, completată nu se ştie cu cine şi absolut incapabilă de luptă. Înţeleg enervarea cititorilor mei: se poate pune aşa problema ? Şi de ce mă cobor atît de jos, de ce atrag atenţia asupra unui impostor?

Dragă cititorule, nu i-aş fi acordat nici o atenţie. Dar iată necazul: conducătorii noştri democraţi s-au îndrăgostit

de Gorodeţki: şi conducerea Ministerului Apărării, şi monstruoasa maşină ideologică a statului rus, şi institutele de istorie oficială. Toţi îl elogiază. Un grup de specialişti în frunte cu doctorul în ştiinţe istorice, colonelul şi profesorul A. Merţalov l-a declarat pe Gorodeţki savant. Şi nu oriunde, ci în paginile revistei *Patria* nr. 5 din 1994. Dacă redacţia revistei *Patria* îl declară pe Gorodeţki un merituos analist, atunci trebuie să mergem mai departe şi să-l declarăm pe Alexandr Ilici Rodimţev un mincinos. Atunci trebuie să recunoaştem că Jukov a adus la graniţa românească nişte „fraieri" pe care nu i-a pregătit deloc : o singură brigadă, şi aceea complet nepregătită pentru luptă.

Organul central al Ministerului Apărării, gazeta *Steaua Roşie* merge mai departe. Colonelul Iuri Rubţov nu-l declară pe Gorodeţki doar cercetător, ci şi martor al evenimentelor. Exact aşa spune : „Gorodeţki mărturiseşte : în iunie 1941, nici trupele mecanizate ale Armatei Roşii, nici Forţele sale militare aeriene nu erau pregătite" (*Steaua Roşie*, 14 martie 1995). În 1941 „martorul" Gorodeţki nu se afla pe lume nici măcar în stadiul de proiect.

6

Martor este acela care a văzut el însuşi, care a luptat el însuşi. Dar cei de la *Steaua Roşie* şi *Patria* n-au habar de aşa ceva. Puterea şi propaganda oficială iau în braţe ca martor pe oricine ne mînjeşte uşa cu păcură.

Am citat numai patru fraze din cartea lui Gorodeţki. Însă toată cartea este împotriva noastră. Iată: „Patruzeci la sută din comandanţi sînt papă-lapte, lipsiţi de caracter, laşi ş.a.m.d." (p. 125). Aceasta despre corpul de comandă al Armatei Roşii.

Interesant, oare marele matematician Gorodeţki a făcut această adunare sau a fost ajutat? Răsfoim cartea şi ne convingem: a fost ajutat. Toată cartea lui Gorodeţki este plină de trimiteri la arhivele GRU ale Ministerului Apărării,

ale Ministerului Afacerilor Externe, la arhiva personală a consilierului preşedintelui Rusiei.

Numai în arhivele Moscovei sînt miliarde de pagini, se poate găsi acolo orice. Aşadar, printre miliardele de hîrtii s-a găsit un jurnal al nu ştiu cui, iar în acest jurnal se află o pagină, de care aveau nevoie. Şi Gorodeţki o publică. Descoperitorul. Deschizătorul de drumuri. Pionierul. Gorodeţki nu ascunde faptul că istoricii noştri oficiali, inclusiv generalul-colonel Volkogonov şi generalul-maior Zolotarev, l-au ajutat: „M-au ajutat în primul rînd în căutarea diferitelor documente” *(Ferestre, 2* martie 1995).

Cartea a apărut, iar Gorodeţki este întîmpinat la Moscova de generalii ruşi, recepţii, covoare roşii, clinchet de pahare...

Să judecăm puţin. Un general sovietic, fost locţiitor al şefului Direcţiei politice principale şi şef al direcţiei de propagandă, general-colonel Volkogonov, caută materiale şi găseşte printre miliardele de pagini unica hîrtiuţă corectă: ruşii sînt proşti şi laşi. Marele cercetător Gorodeţki o publică şi nu-l atacă nimeni. Dimpotrivă. Tovarăşul Gorodeţki este întîmpinat ca un biruitor. Cu adevărat: triumf şi tragedie.

Pentru prima dată în lume, Gorodeţki a publicat informaţii despre numărul proştilor din Armata Roşie. Nimeni în istoria universala n-a mai reuşit aşa ceva. Prindeţi-i deci la piept steaua cu briliante !

Occidentului îi place precizia, îi place să exprime în cifre tot ce vede. Procentul de proşti din Armata Roşie este introdus deja în circuitul ştiinţific şi va circula de-acum pînă la sfîrşitul lumii.

Orice s-ar spune, calculul procentual al numărului de proşti e o mare descoperire ştiinţifică, o culme a gîndirii, un salt îndrăzneţ. Deja în publicaţiile din lume el apare: 40%. Numărul proştilor în alte armate n-a fost calculat, pentru că nu se găsesc datele necesare. De aceea se creează impresia că în aceste armate nu sînt proşti. Însă la ruşi, poftim, avem 40%. Totul este fundamentat ştiinţific.

7

În al doilea război mondial, Franţa a fost înfrîntă într-o lună. Dar încercaţi să găsiţi la Paris o carte despre nepregătirea Franţei de război ! Mi-am rupt trei perechi de încălţări bătînd străzile Parisului, dar n-am găsit nici o carte despre nepregătirea Franţei de război. Toate erau numai despre nepregătirea sovietică de război, despre prostia şi laşitatea lui Stalin, a mareşalilor, generalilor, ofiţerilor şi soldaţilor lui. Iar dacă s-ar găsi cumva vreun deştept care să calculeze procentul de proşti şi fricoşi din corpul de ofiţeri al armatei franceze, vă asigur că n-ar mai călca mult timp în pămîntul francez. Iar editurii care ar publica o asemenea carte i s-ar da pur şi simplu foc.

Nu mă adresez coloneilor Rubţov, Horev, Poroşkov, Anfilov, Merţalov. Nu mă adresez generalilor Zolostarev, Pavlov, Krivoşeev, Graciov, Gareev, Volkogonov. Nu mă adresez celor care rîd mînzeşte.

Mă adresez soldaţilor, sergenţilor şi ofiţerilor VDV, infanteriştilor, inimii mele de luptător al Serviciului special.

Fraţilor ! Este vorba de onoarea patriei. Nimeni în afară de voi n-o poate apăra. Cineva, acolo sus, pune Patria la mezat. Cineva vrea să ne prezinte drept proşti. Şi nu Gorodeţki conduce balul. Mîrşăvia se coace la Moscova, dă ocol lumii şi se întoarce la Moscova, împuindu-ne capetele şi urechile.

Fraţilor, să vă sugerez ce trebuie făcut?

Sau poate vă puteţi apăra şi singuri? Este onoarea voastră, dar şi a Patriei.

Cuprins

Capitolul 1
De ce a refuzat Stalin sa onoreze parada victoriei ?..... 5
Capitolul 2
De ce aveau nevoie de revoluţia mondială ?..... 22
Capitolul 3
Prima încercare..... 36
Capitolul 4
Ce va fi după armistiţiu ?..... 47
Capitolul 5
Către ultima republică..... 60
Capitolul 6
Istoria ne-a lăsat puţin timp..... 72
Capitolul 7
Cine a lansat legenda conform căreia Stalin nu era pregătit de război ?..... 89
Capitolul 8
Cine avea aliaţi mai buni?..... 105
Capitolul 9
Cum ar fi reacţionat Marea Britanie..... 118
Capitolul 10
Cînd s-a înfiinţat coaliţia antihitleristă ?..... 133

Capitolul 11
Cum am luptat cu marţienii..... 142
Capitolul 12
Cine a pierdut războiul din Finlanda?..... 157
Capitolul 13
Despre tancurile care luau foc.....
164
Capitolul 14
De ce tovarăşul Stalin nu l-a împuşcat
pe tovarăşul Kudriavţev?.....
174
Capitolul 15
Ce fel de tancuri avea Hitler?.....
188
Capitolul 16
Un manual de conversaţie german
din... Regiunea Smolensk.....
198
Capitolul 17
Cîte ore sînt pînă la Ploieşti ?.....
215
Capitolul 18
Minunile trupelor de gardă.....
227
Capitolul 19
Cîte tancuri grele avea Hitler?.....
236
Capitolul 20
Un milion sau mai mult?..... 249
Capitolul 21
Cum se nivelează raţia de la închisoare
cu raţia de la Kremlin ?..... 266
Capitolul 22
Ce tancuri sînt considerate uşoare?.....
279
Capitolul 23
Despre tancurile de 38 de tone.....
294

Capitolul 24
S-a găsit martorul !..... 306

Sub pseudonimul Victor Suvorov, fostul ofiţer sovietic de contra-informaţii Vladimir Rezun a provocat dezbateri încinse prin uimitoarea sa teză conform căreia Hitler a atacat Uniunea Sovietică tocmai în momentul cînd Stalin se pregătea să invadeze Europa pentru a extinde comunismul în ţările occidentale. Amestecul statului în viaţa particulară a cetăţenilor, desfiinţarea proprietăţii private, precum şi consecinţele care au decurs din acestea – birocratizarea vieţii publice, răpirea libertăţii, prin urmare totalitarismul – sînt demascate nu doar ca trăsături nefaste ale unui anumit tip de societate, ci şi ca intenţii evidente ale comuniştilor ruşi. În opinia lui Suvorov, sovieticii, care doreau un conflict internaţional pentru a putea răspîndi comunismul în întreaga lume, trebuie consideraţi adevăraţii iniţiatori ai celui de-al doilea război mondial, dar şi, într-un fel, perdanţii acestuia, deoarece Stalin nu a reuşit să îşi ducă pînă la capăt proiectul expansionist.

„În *Ultima republică*, Suvorov aduce dovezi în favoarea afirmaţiei sale că Stalin se pregătea pentru un război de agresiune, punînd accent în special pe motivaţia ideologică a acţiunilor liderului sovietic."

The Journal of Historical Review

De ce a refuzat Stalin să onoreze Parada Victoriei? • Cine avea aliaţi mai buni? • Cum ar fi reacţionat Marea Britanie • Cum am luptat cu marţienii • Despre tancurile care luau foc • Un manual de conversaţie german din... Regiunea Smolensk • Ce fel de tancuri avea Hitler? • Cîte ore sînt pînă la Ploieşti?

Foto copertă: © Johannes Hähle, Deutsches Bundesarchiv, Bild 1011-020-1268-36

HEXAGON

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-1849-1 (vol. I-III)
ISBN 978-973-46-1848-4

www.polirom.ro